Niniejszy dokument nie jest źródłem obowiązującego prawa i ma wyłącznie charakter pomocniczy.
Wiążący tekst aktu prawnego został opublikowany w Dziennikach Ustaw.

Dz.U.2013.674
1) Dz. U. 2013.675 – weszła w życie w dniu 17.06.2013 r.
2) Dz. U. 2013.829 – weszła w życie w dniu 23.08.2013 r. – ustawa deregulacyjna
3) Dz. U. 2013.1291 – weszła w życie w dniu 21.11.2013 r.
4) Dz. U. 2013.1623 – weszła w życie w dniu 1.05.2014 r.
5) Dz. U. 2013.1645– weszła w życie w dniu 1.01.2014 r.
6) Dz. U. 2013.1650 – weszła w życie w dniu 1.05.2014 r. – ustawa o cudzoziemcach
7) Dz. U. 2014.567 – weszła w życie z dniem 15.05.2014 r. – ustawa o zasiłkach dla opiekunów
8) Dz. U. 2014.598 – 5 nowela promocji z 2014 r., która weszła w życie w dniu 27.05.2014 r.

USTAWA

z dnia 20 kwietnia 2004 r.

o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy[1)]

(tekst jednolity)

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

2. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu:
1) pełnego i produktywnego zatrudnienia;
2) rozwoju zasobów ludzkich;
3) osiągnięcia wysokiej jakości pracy;
4) wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej;
5) zwiększania mobilności na rynku pracy.

3. Ustawa ma zastosowanie do:
1) obywateli polskich poszukujących i podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za granicą u pracodawców zagranicznych;
2) cudzoziemców zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
   a) obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej,
   b) obywateli państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej,

c) obywateli państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi,

d) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy,

e) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt stały,[1] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

f) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, [2] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

g) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127, art. 151 ust. 1 lub 2 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650),[3] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

h) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 144, art. 159 ust. 1, art. 160, art. 161, art. 176, art. 186 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 lub art. 187 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,[4] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

ha) posiadających zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ust. 1 albo art. 126 ust. 1, albo wizę wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,[5] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

i) posiadających w Rzeczypospolitej Polskiej zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany, [6] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

j) korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej,

k) ubiegających się w Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie statusu uchodźcy i małżonków, w imieniu których występują z wnioskiem o nadanie statusu uchodźcy, którzy posiadają zaświadczenie wydane na podstawie art. 36 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680),

l) którym udzielono ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej;

3) cudzoziemców - członków rodzin cudzoziemców, o których mowa w pkt 2 lit. a-c;

4) cudzoziemców – członków rodzin obywateli polskich, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo po złożeniu wniosku o udzielenie

---

[1] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[2] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[3] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[4] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[5] Dodany przez **art. 488 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[6] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej posiadali zezwolenie na pobyt czasowy;[7] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

5) cudzoziemców zamierzających wykonywać pracę lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niewymienionych w pkt 2–4.[8] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

4. Na zasadach określonych w ustawie zasiłki i inne świadczenia z tytułu bezrobocia przysługują osobom, o których mowa w ust. 3 pkt 1, 2 lit. a–g, i, j, l oraz pkt 3 i 4.[9] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

5. Na zasadach określonych w ustawie osobom, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. ha, przysługują zasiłki, o których mowa w rozdziale 15.[10] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014r.)**

6. Na zasadach określonych w ustawie osoby, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit. h oraz ha, mogą korzystać z usług rynku pracy z wyłączeniem prawa do świadczeń określonych w art. 41–42a.[11] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

Art. 2. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

1) akademickim biurze karier - oznacza to jednostkę działającą na rzecz aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów szkoły wyższej, prowadzoną przez szkołę wyższą lub organizację studencką, do której zadań należy w szczególności:
   a) dostarczanie studentom i absolwentom szkoły wyższej informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
   b) zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych,
   c) prowadzenie bazy danych studentów i absolwentów uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy,
   d) pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe,
   e) pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;

---

[7] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[8] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[9] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 1 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[10] Dodany przez **art. 488 pkt 1 lit. c** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[11] Dodany przez **art. 488 pkt 1 lit. c** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

2) bezrobotnym – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a–g, lit. i, j, l oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. ha, która bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotna była zatrudniona nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres co najmniej 6 miesięcy, oraz osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 3 i 4, niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:[12)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

a) ukończyła 18 lat,

b) nie osiągnęła wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.[3)]),

c) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,

ca) nie nabyła prawa do emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, przyznanej przez zagraniczny organ emerytalny lub rentowy, w wysokości co najmniej najniższej emerytury albo renty z tytułu niezdolności do pracy, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,[13)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

d) nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.[4)]), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

e) nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji

---

[12)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 2 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[13)] Dodany przez **art. 1 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym, lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,

f) nie złożyła wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej albo po złożeniu wniosku o wpis:
   – zgłosiła do ewidencji działalności gospodarczej wniosek o zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej i okres zawieszenia jeszcze nie upłynął, albo
   – nie upłynął jeszcze okres do, określonego we wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, dnia podjęcia działalności gospodarczej,

g) nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności odbywanej poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego,

h) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,

i) nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,

j) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,

k) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego, o którym mowa w art. 70 ust. 6,

l) nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,

m) nie pobiera na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłku dla opiekuna;[14)]

2a) (uchylony);

3) bezrobotnym do 25 roku życia - oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia;

4) bezrobotnym powyżej 50 roku życia - oznacza to bezrobotnego, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia;

5) bezrobotnym długotrwale - oznacza to bezrobotnego pozostającego w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych;

6) bezrobotnym bez kwalifikacji zawodowych – oznacza to bezrobotnego nieposiadającego

---

[14)] Dodany przez **art. 19 pkt 1** ustawy z dnia 30 kwietnia 2014 r. *o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567)*, która weszła w życie **w dniu 15 maja 2014 r.**

kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem**,** ~~**zaświadczeniem instytucji szkoleniowej**~~ lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu;[15] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

7) cudzoziemcu - oznacza to osobę nieposiadającą obywatelstwa polskiego;

8) członku rodziny - oznacza to:
   a) osobę pozostającą z obywatelem polskim lub cudzoziemcem, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2, w związku małżeńskim uznawanym przez prawo Rzeczypospolitej Polskiej,
   b) zstępnego, obywatela polskiego lub cudzoziemca, w wieku do 21 lat lub pozostającego na jego utrzymaniu;

9) dodatku aktywizacyjnym - oznacza to kwotę wypłaconą osobie, która będąc bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, podjęła samodzielnie lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową;

9a) doświadczeniu zawodowym - oznacza to doświadczenie uzyskane w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 miesięcy;

9aa) działaniach aktywizacyjnych – oznacza to pakiet działań mających na celu podjęcie i utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej;[16] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

9b) EURES – oznacza to europejskie służby zatrudnienia państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, realizujące działania obejmujące w szczególności pośrednictwo pracy wraz z doradztwem w zakresie mobilności na rynku pracy ~~**we współpracy ze związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców**~~;[17] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**

10) (uchylony);

10a) indywidualnym planie działania - oznacza to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy;

11) innej pracy zarobkowej - oznacza to wykonywanie pracy lub świadczenie usług na podstawie umów cywilnoprawnych, w tym umowy agencyjnej, umowy zlecenia, umowy o dzieło albo w okresie członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych;

12) koszcie szkolenia - oznacza to:
   a) uprzednio uzgodnioną należność przysługującą instytucji szkoleniowej,
   b) koszt ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w przypadku osób nieposiadających prawa do stypendium oraz osób posiadających prawo do stypendium, o

---

[15] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[16] Dodany przez **art. 1 pkt 1 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[17] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

którym mowa w art. 41 ust. 3b,

c) koszty przejazdu, a w przypadku gdy szkolenie odbywa się w miejscowości innej niż miejsce zamieszkania, także koszty zakwaterowania i wyżywienia,

d) koszty badań lekarskich i psychologicznych wymaganych w przepisach odrębnych,

e) koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu;

12a) minimalnym wynagrodzeniu za pracę - oznacza to kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników przysługującą za pracę w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy ogłaszaną na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314);

13) nielegalnym zatrudnieniu lub nielegalnej innej pracy zarobkowej - oznacza to:

a) zatrudnienie przez pracodawcę osoby bez potwierdzenia na piśmie w wymaganym terminie rodzaju zawartej umowy i jej warunków,

b) niezgłoszenie osoby zatrudnionej lub wykonującej inną pracę zarobkową do ubezpieczenia społecznego,

c) podjęcie przez bezrobotnego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności bez powiadomienia o tym właściwego powiatowego urzędu pracy,

d) (uchylona),

e) powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi nieposiadającemu zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pobyt i pracę, w przypadkach gdy jest ono wymagane, lub powierzenie wykonywania pracy na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, z zastrzeżeniem art. 88f ust. 1a i 1b;[18] (wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)

~~**e) powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi nieposiadającemu zezwolenia na pracę lub zezwolenia na pobyt i pracę, w przypadkach gdy jest ono wymagane, lub powierzenie wykonywania pracy na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, z zastrzeżeniem art. 88f ust. 1a i 1b;**~~ **(uchylony)[19]**

f) (uchylona);

14) nielegalnym wykonywaniu pracy przez cudzoziemca – oznacza to wykonywanie pracy przez cudzoziemca, który nie jest uprawniony do wykonywania pracy w rozumieniu art. 87 ust. 1 lub nie jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę na podstawie przepisów szczególnych lub którego podstawa pobytu nie uprawnia do wykonywania pracy, lub który wykonuje pracę na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, z zastrzeżeniem art. 88f ust. 1a i 1b, lub który wykonuje pracę na innych

---

[18] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 2 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[19] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114, art. 126, art. 127 lub art. 142 ust. 3, z zastrzeżeniem art. 119 i art. 135 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub który wykonuje pracę bez umowy o pracę albo umowy cywilnoprawnej w wymaganej formie;[20] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

14) nielegalnym wykonywaniu pracy przez cudzoziemca – oznacza to wykonywanie pracy przez cudzoziemca, który **nie jest uprawniony do wykonywania pracy w rozumieniu art. 87 ust. 1 lub** nie posiada ~~**ważnej wizy lub innego dokumentu uprawniającego go do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**~~ **zezwolenia na pracę, nie będąc zwolnionym na podstawie przepisów szczególnych z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę,** lub którego podstawa pobytu ~~**na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**~~ nie uprawnia do wykonywania pracy, lub który wykonuje pracę ~~**bez zezwolenia na pracę, w przypadkach gdy jest ono wymagane, lub**~~ na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, z zastrzeżeniem art. ~~**88i**~~ **88f ust. 1a–1c, lub który wykonuje pracę na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114, art. 126, art. 127 lub art. 142 ust. 3, z zastrzeżeniem art. 119 i art. 135 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach**~~***, lub bez zawarcia wymaganych umów o pracę albo umów cywilnoprawnych***~~;[21] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

15) (uchylony);

16) odpowiedniej pracy - oznacza to zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, które podlegają ubezpieczeniom społecznym i do wykonywania których bezrobotny ma wystarczające kwalifikacje lub doświadczenie zawodowe lub może je wykonywać po uprzednim szkoleniu albo przygotowaniu zawodowym dorosłych, a stan zdrowia pozwala mu na ich wykonywanie oraz łączny czas dojazdu do miejsca pracy i z powrotem środkami transportu zbiorowego nie przekracza 3 godzin, za wykonywanie których osiąga miesięczne wynagrodzenie brutto, w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy;

16a) ofercie pracy - oznacza to wolne od wymagań naruszających zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, w rozumieniu przepisów prawa pracy, zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika;

17) organach zatrudnienia - oznacza to ministra właściwego do spraw pracy oraz wojewodów, marszałków województw i starostów;

18) organizacji pozarządowej - oznacza to niebędące jednostkami sektora finansów publicznych

---

[20] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 2 lit. c** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[21] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. f** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej, utworzone na podstawie przepisów ustaw, w tym fundacje i stowarzyszenia, z wyjątkiem partii politycznych i utworzonych przez nie fundacji;

19) osobie samotnie wychowującej dzieci - oznacza to osobę samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;

20) osobie współpracującej - oznacza to osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz zleceniobiorcami w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;

21) osobie zależnej - oznacza to osobę wymagającą ze względu na stan zdrowia lub wiek stałej opieki, połączoną więzami rodzinnymi lub powinowactwem z osobą objętą usługami lub instrumentami rynku pracy lub pozostającą z nią we wspólnym gospodarstwie domowym;

21a) partnerstwie transgranicznym EURES – oznacza to działania sieci EURES w regionach przygranicznych Rzeczypospolitej Polskiej~~**, zatwierdzone przez Komisję Europejską na podstawie odrębnych procedur**~~, realizowane ~~**na podstawie umowy**~~ przez służby zatrudnienia~~**, związki zawodowe i organizacje pracodawców z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c,**~~ **oraz inne podmioty z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, uprawnione do realizacji działań sieci EURES**;[22)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

21b) podmiocie powierzającym wykonywanie pracy przez cudzoziemca - oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej lub osobę fizyczną, która na podstawie umowy lub innego stosunku prawnego powierza wykonywanie pracy cudzoziemcowi;

22) poszukującym pracy - oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1-3, lub cudzoziemca - członka rodziny obywatela polskiego, poszukujących zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie, zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy;

22a) powierzeniu cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy – oznacza to powierzenie wykonywania pracy cudzoziemcowi, który nie jest uprawniony do wykonywania pracy w rozumieniu art. 87 ust. 1 lub nie posiada zezwolenia na pracę, nie będąc zwolnionym na podstawie przepisów szczególnych z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę, lub którego podstawa pobytu nie uprawnia do wykonywania pracy, lub który wykonuje pracę na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, z zastrzeżeniem art. 88f ust. 1a–1c, lub który wykonuje pracę na innych warunkach lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114, art. 126, art. 127 lub art. 142 ust. 3, z zastrzeżeniem art. 119 i art. 135 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub bez zawarcia

[22)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. g** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

umowy o pracę albo umowy cywilnoprawnej w wymaganej formie;[23] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

23) pozarolniczej działalności - oznacza to pozarolniczą działalność w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych;

23a) pracach społecznie użytecznych - oznacza to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej;

24) przychodach - oznacza to przychody z innego tytułu niż zatrudnienie, inna praca zarobkowa, działalność gospodarcza, zasiłek lub inne świadczenie wypłacane z Funduszu Pracy, podlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;

25) pracodawcy - oznacza to jednostkę organizacyjną, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osobę fizyczną, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika;

26) pracach interwencyjnych – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie ~~**osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49**~~ **bezrobotnych**;[24] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

26a) projektach **współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego** – oznacza to projekty ~~**w rozumieniu art. 5 pkt 9 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.) realizujące działania w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych wynikające z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy**~~ **realizowane przez powiatowe urzędy pracy na podstawie umowy zawartej pomiędzy zarządem województwa a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, prefinansowane w całości ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych w roku budżetowym na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej**;[25] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

27) pożyczce szkoleniowej - oznacza to pożyczkę udzieloną z Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów szkolenia podejmowanego bez skierowania powiatowego urzędu pracy na to szkolenie;

---

[23] Dodany przez **art. 1 pkt 1 lit. h** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[24] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. i** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[25] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. i** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

27a) praktycznej nauce zawodu dorosłych – oznacza to formę przygotowania zawodowego dorosłych umożliwiającą uzyskanie:

a) świadectwa czeladniczego,

b) świadectw potwierdzających kwalifikacje w zawodzie,

c) dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w danym zawodzie przez osoby posiadające:

– wykształcenie zasadnicze zawodowe albo

– **zdany egzamin eksternistyczny z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla zasadniczej szkoły zawodowej,** albo

– wykształcenie średnie;[26] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

27b) programach specjalnych - oznacza to zespół działań mających na celu dostosowanie posiadanych lub zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych oraz wsparcie zagrożonych likwidacją lub istniejących i tworzonych miejsc pracy;

27c) projektach pilotażowych - oznacza to przedsięwzięcia inicjowane i realizowane przez publiczne służby zatrudnienia samodzielnie lub we współpracy z innymi instytucjami rynku pracy, polegające na wdrażaniu nowych metod, narzędzi i sposobów pomocy bezrobotnym, poszukującym pracy lub pracodawcom w celu przygotowywania rozwiązań o charakterze systemowym;

28) przeciętnym wynagrodzeniu - oznacza to przeciętne wynagrodzenie w poprzednim kwartale, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

29) przyczynach dotyczących zakładu pracy - oznacza to:

a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.[6]), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,

b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,

c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku

[26] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. j** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu

służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,

d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 1^1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

29a) przygotowaniu zawodowym dorosłych - oznacza to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem;

29b) przyuczeniu do pracy dorosłych – oznacza to formę przygotowania zawodowego dorosłych, umożliwiającą uzyskanie wybranych ~~**kwalifikacji zawodowych lub umiejętności potwierdzonych zaświadczeniem**~~ **umiejętności lub kwalifikacji zawodowych potwierdzonych zaświadczeniem lub świadectwem**;[27)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

30) (uchylony);

31) (uchylony);

32) robotach publicznych – oznacza to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez **powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy –** gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką~~:~~ ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków;[28)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

33) (uchylony);

34) stażu - oznacza to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą;

35) stypendium - oznacza to kwotę wypłacaną z Funduszu Pracy bezrobotnemu lub innej uprawnionej osobie w okresie odbywania szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, studiów podyplomowych, stażu oraz w okresie nauki w szkole ponadgimnazjalnej albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych;

36) staroście - oznacza to starostę powiatu lub prezydenta miasta na prawach powiatu, sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy;

36a) specyficznych elementach wspierających zatrudnienie - oznacza to finansowanie z

---

27.05.2014 r.

[27)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. k** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[28)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. l** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

Funduszu Pracy racjonalnych wydatków innych niż usługi i instrumenty rynku pracy, niezbędnych do realizacji działań dostosowanych do indywidualnych potrzeb uczestników programu specjalnego, adekwatnych do uwarunkowań lokalnego rynku pracy;

37) szkoleniu - oznacza to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia;

38) składkach na ubezpieczenia społeczne - oznacza to składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, finansowane z własnych środków płatnika tych składek;

39) (uchylony);

40) wykonywaniu pracy przez cudzoziemca - oznacza to zatrudnienie, wykonywanie innej pracy zarobkowej lub pełnienie funkcji w zarządach osób prawnych, które uzyskały wpis do rejestru przedsiębiorców na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Sądowym lub są spółkami kapitałowymi w organizacji;

41) zasiłku - oznacza to zasiłek dla bezrobotnych;

~~42) zajęciach aktywizacyjnych - oznacza to zajęcia dla bezrobotnych i poszukujących pracy, które mają na celu przygotowanie ich do samodzielnego poszukiwania i podjęcia zatrudnienia oraz innej pracy zarobkowej;~~ (uchylony)[29] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

43) zatrudnieniu - oznacza to wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą;

43a) zezwoleniu na pracę - oznacza to decyzję właściwego organu, uprawniającą cudzoziemca do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na warunkach określonych w ustawie oraz w tej decyzji;

44) zwolnieniu monitorowanym - oznacza to rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w związku z którym są świadczone usługi rynku pracy dla pracowników będących w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego, a także zagrożonych wypowiedzeniem;

45) żołnierzach rezerwy - oznacza to osoby zwolnione z zawodowej służby wojskowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym status żołnierza rezerwy przysługuje przez okres 36 miesięcy od dnia zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

2. Nie stanowi przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu bezrobotnego:

1) wykonywanie przez wolontariuszy świadczeń odpowiadających świadczeniu pracy na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli wolontariusz przedstawi właściwemu powiatowemu urzędowi pracy porozumienie z korzystającym;

2) odbywanie praktyki absolwenckiej na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lipca 2009r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. Nr 127, poz. 1052), jeżeli praktykant przedstawi właściwemu powiatowemu urzędowi pracy umowę o praktykę absolwencką.

---

[29] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 1 lit. m** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

3. Koszty badań lekarskich lub psychologicznych mających na celu:
1) stwierdzenie zdolności bezrobotnego do wykonywania pracy, uczestnictwa w szkoleniu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych, odbywania stażu, wykonywania prac społecznie użytecznych,
2) określenie szczególnych predyspozycji psychofizycznych wymaganych do wykonywania zawodu

- przeprowadzanych na wniosek powiatowego urzędu pracy, są finansowane z Funduszu Pracy.

Art. 2a. Przepisy ustawy chronią przestrzeganie zasady równego traktowania w dostępie i korzystaniu z usług rynku pracy oraz instrumentów rynku pracy bez względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Art. 2b. Do postępowań o naruszenie zasady równego traktowania stosuje się przepisy ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. Nr 254, poz. 1700).

Rozdział 2

Polityka rynku pracy

Art. 3. 1. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane na podstawie uchwalanego przez Radę Ministrów Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia, zawierającego zasady realizacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia, zwanego dalej "Krajowym Planem Działań", oraz w oparciu o inicjatywy samorządu gminy, powiatu, województwa i partnerów społecznych.

2. Projekt Krajowego Planu Działań przygotowuje minister właściwy do spraw pracy przy współudziale w szczególności: ministra właściwego do spraw gospodarki, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

3. Krajowy Plan Działań określa w szczególności:
1) cele i kierunki działań zgodne z priorytetami polityki państwa w dziedzinie rynku pracy;
2) przewidywaną wysokość środków finansowych, w tym Funduszu Pracy oraz budżetu państwa, na dofinansowanie działań wynikających z Krajowego Planu Działań;
3) wskaźniki efektywności Krajowego Planu Działań.

4. Samorząd województwa na podstawie Krajowego Planu Działań, uwzględniając strategie rozwoju województwa**, w tym w zakresie polityki społecznej, o których mowa w przepisach o samorządzie województwa i przepisach o pomocy społecznej,** ~~**oraz strategię wojewódzką w zakresie polityki społecznej, o których mowa w odrębnych przepisach,**~~ przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia, określający priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia – po zasięgnięciu opinii ~~**powiatowych jednostek samorządu terytorialnego oraz partnerów społecznych**~~ **powiatów wchodzących w**

skład województwa oraz wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno–Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.[30]), zwanej dalej „ustawą o Trójstronnej Komisji”.[31] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

5. Rada Ministrów w ramach Krajowego Planu Działań może przyjąć rządowe programy promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, mające na celu aktywizację zawodową bezrobotnych.

6. (uchylony).

Art. 4. 1. Minister właściwy do spraw pracy realizuje zadania na rzecz rynku pracy przez:

1) przygotowywanie i koordynację realizacji Krajowego Planu Działań;
2) koordynację publicznych służb zatrudnienia, w szczególności przez:
   a) realizowanie zadań wynikających z funkcji dysponenta Funduszu Pracy,
   b) określanie instrumentów stymulujących rozwój kształcenia ustawicznego rozumianego jako kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w odniesieniu do bezrobotnych, poszukujących pracy, pracowników i pracodawców,
   c) tworzenie, rekomendowanie i upowszechnianie narzędzi, metod i zasobów informacyjnych na potrzeby poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych lub innych form pomocy określonej w ustawie,
   d) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w szczególności ~~**przez realizowanie i koordynowanie działań w województwach i powiatach w zakresie udziału publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES**~~ **działań wynikających z udziału w sieci EURES, w tym koordynowanie sieci EURES na terenie Rzeczypospolitej Polskiej poprzez udzielanie akredytacji do prowadzenia pośrednictwa pracy sieci EURES, zwanej dalej „akredytacją”, przygotowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i ocenę realizacji planów działań sieci EURES oraz sprawozdań z ich realizacji,** ~~**oraz**~~ **a także** koordynowanie partnerstw transgranicznych EURES~~,~~ na terenie działania tych partnerstw,[32] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**
   e) reprezentowanie publicznych służb zatrudnienia wobec publicznych służb zatrudnienia innych państw,

---

[30] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1793 i 1800, z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2009 r. Nr 219, poz. 1707.

[31] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 2** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[32] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 3 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

f) realizowanie postanowień i koordynowanie działań wynikających z umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi w zakresie przepływu pracowników**,**

g) upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie zlecania działań aktywizacyjnych, o których mowa w art. 66d;[33] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

3) (uchylony);

4) zapewnianie jednolitości stosowania prawa, w szczególności przez udzielanie wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów ustawy~~ **ustalanie standardów realizacji usług rynku pracy świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia**~~;[34] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

5) sporządzanie i przedkładanie Radzie Ministrów, okresowych sprawozdań z realizacji Krajowego Planu Działań;

6) planowanie i realizowanie we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego zadań w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, realizowanych przez instytucje rynku pracy wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w zakresie należącym do kompetencji ministra właściwego do spraw pracy;

7) dążenie do uzyskania wysokiego poziomu i rozwoju zasobów ludzkich, w szczególności przez:

a) prowadzenie badań i analiz rynku pracy **oraz upowszechnianie ich wyników, w tym prowadzenie corocznej analizy dotyczącej oceny funkcjonowania urzędów pracy w celu poprawy efektywności ich działania,[35] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

b) ustalanie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy,

c) koordynowanie opracowywania i rekomendowanie standardów kwalifikacji zawodowych dla zawodów występujących w klasyfikacji zawodów i specjalności,

d) koordynowanie opracowywania i rekomendowanie modułowych programów szkoleń zawodowych dla potrzeb rynku pracy,

e) prowadzenie i udostępnianie internetowych baz danych z zakresu rynku pracy, w szczególności dotyczących ofert pracy, instytucji szkoleniowych, klasyfikacji zawodów i specjalności, standardów kwalifikacji zawodowych, modułowych programów szkolenia zawodowego,

f) inicjowanie, realizowanie i koordynowanie projektów pilotażowych,

g) upowszechnianie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie

---

[33] Dodany przez **art. 1 pkt 3 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[34] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 3 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[35] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 3 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

oraz pomocy świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia,

h) realizację zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym, o którym mowa w art. 69a ust. 1, zwanym dalej „KFS", w szczególności ustalanie, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy, priorytetów, wzoru podziału środków KFS i planu ich wydatkowania,

i) podejmowanie decyzji w sprawie priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS lub o przeznaczeniu rezerwy KFS, w przypadku gdy Rada Rynku Pracy nie ustali tych priorytetów lub nie zdecyduje o przeznaczeniu rezerwy KFS w terminie do dnia 30 czerwca danego roku;[36] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

8) wprowadzanie i rozwijanie w publicznych służbach zatrudnienia systemów teleinformatycznych zapewniających spójny system obsługi rynku pracy oraz prowadzenie i udostępnianie internetowej bazy ofert pracy.

1[1]. Minister właściwy do spraw pracy publikuje corocznie na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra:

1) katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej, rozumianych jako usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszu Pracy, dla których w danym roku będą określone wskaźniki, o których mowa w pkt 2 lit. b i c;

2) informację, uzyskaną na podstawie badań statystycznych prowadzonych wspólnie przez ministra właściwego do spraw pracy i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego zgodnie z przepisami o statystyce publicznej, o:

a) wydatkach Funduszu Pracy poniesionych na finansowanie przez samorządy powiatowe podstawowych form aktywizacji zawodowej,

b) wskaźnikach efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, rozumianej jako udział procentowy liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej zostały wykazane jako zatrudnione, w stosunku do liczby osób, które zakończyły udział w podstawowych formach aktywizacji zawodowej,

c) wskaźnikach efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, rozumianej jako stosunek kwoty wydatków Funduszu Pracy poniesionych przez samorządy powiatowe na finansowanie podstawowych form aktywizacji zawodowej do liczby osób, które w trakcie lub po zakończeniu udziału w podstawowych formach aktywizacji zawodowej zostały wykazane jako zatrudnione;

3) inne opracowania przedstawiające efekty działań urzędów pracy w aktualnej sytuacji na rynku pracy.[37] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

---

[36] Dodany przez **art. 1 pkt 3 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[37] Dodany przez **art. 1 pkt 3 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

1a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego realizuje zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności przez:

1) pełnienie funkcji instytucji łącznikowej;
2) prowadzenie punktu kontaktowego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), służącego do wymiany danych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.[38)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014r.)**

1b. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przetwarzać dane osobowe, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, w tym do realizacji praw lub obowiązków wynikających z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.[39)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

2. Minister właściwy do spraw pracy, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposób postępowania w zakresie ogłaszania opisu minimalnych wymagań dla systemu teleinformatycznego lub oprogramowania stosowanego w publicznych służbach zatrudnienia zawierającego strukturę, wymaganą minimalną funkcjonalność, wymagania standaryzujące w zakresie bezpieczeństwa, wydajności i rozwoju systemu oraz zakres komunikacji między elementami struktury systemu, w tym zestawienie struktur dokumentów elektronicznych, formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235),
2) sposób postępowania w zakresie stwierdzania zgodności oprogramowania z opisem minimalnych wymagań oraz ogłaszania terminu dostosowania oprogramowania,
3) sposób postępowania w zakresie ogłaszania opisu wymagań określających minimalny zakres informacji o rynku pracy udostępnianej przez publiczne służby zatrudnienia oraz standardów obowiązujących w zakresie prezentacji tej informacji na stronach internetowych publicznych służb zatrudnienia

- mając na uwadze zapewnienie spójności systemów teleinformatycznych stosowanych w publicznych służbach zatrudnienia, w szczególności w zakresie jednorodności zakresu i rodzaju danych, która umożliwi ich scalanie w zbiór centralny, a także zachowanie zgodności z minimalnymi wymaganiami i sposobem stwierdzania zgodności oprogramowania, określonymi

---

[38)] W brzmieniu nadanym przez **art. 8 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*(Dz. U. poz. 1623), która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[39)] Dodany przez **art. 8 pkt 1 lit. b** ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*(Dz. U. poz. 1623), która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

3. Publiczne służby zatrudnienia używają oprogramowania, które jest zgodne z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw pracy w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw pracy może tworzyć rejestry centralne zawierające dane dotyczące rynku pracy, instytucji rynku pracy, projektów, udzielonej pomocy i świadczeń, a także dane dotyczące poszukujących pracy, bezrobotnych, pracodawców i ofert pracy, gromadzone przez publiczne służby zatrudnienia na podstawie przepisów ustawy, oraz może przetwarzać te dane na zasadach określonych w przepisach o ochronie danych osobowych.

5. Publiczne służby zatrudnienia przekazują dane do rejestrów centralnych utworzonych na podstawie ust. 4 oraz mogą z nich korzystać w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie, wykorzystując oprogramowanie, o którym mowa w ust. 3, lub narzędzia określone w art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. c.

6. Dane z rejestru utworzonego na podstawie ust. 4 mogą być udostępniane w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne innym podmiotom realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań. Dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

7. Minister właściwy do spraw pracy w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych:

1) określa - na podstawie oceny ryzyka powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - sektory działalności na poziomie sekcji, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), o szczególnym natężeniu powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2) przygotowuje - na podstawie informacji przekazanych przez Straż Graniczną i Państwową Inspekcję Pracy - i przekazuje Komisji Europejskiej:
   a) co roku, do dnia 30 czerwca - informacje o liczbie przeprowadzonych w poprzednim roku kontroli w zakresie powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz procentowym udziale podmiotów powierzających wykonywanie pracy tym cudzoziemcom w każdym sektorze, o którym mowa w pkt 1,
   b) co trzy lata - sprawozdania z realizacji ustawy określającej skutki powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Ministrowie właściwi do spraw odpowiednio: *budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej*[(1)], finansów publicznych, gospodarki, nauki, rolnictwa, rozwoju regionalnego, rybołówstwa, transportu, turystyki, zabezpieczenia społecznego, spraw zagranicznych oraz

zdrowia są obowiązani do współpracy z ministrami, o których mowa w ust. 7, przy ocenie ryzyka i określaniu sektorów działalności o szczególnym natężeniu powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 5. Minister właściwy do spraw pracy pełni funkcję koordynatora publicznych służb zatrudnienia.

Rozdział 3

Instytucje rynku pracy

Art. 6. 1. Instytucjami rynku pracy realizującymi zadania określone w ustawie są:
1) publiczne służby zatrudnienia;
2) Ochotnicze Hufce Pracy;
3) agencje zatrudnienia;
4) instytucje szkoleniowe;
5) instytucje dialogu społecznego;
6) instytucje partnerstwa lokalnego.

2. Publiczne służby zatrudnienia tworzą organy zatrudnienia wraz z powiatowymi i wojewódzkimi urzędami pracy, urzędem obsługującym ministra właściwego do spraw pracy oraz urzędami wojewódzkimi, realizującymi zadania określone ustawą.

3. Ochotnicze Hufce Pracy są państwową jednostką wyspecjalizowaną w działaniach na rzecz młodzieży, w szczególności młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, oraz bezrobotnych do 25 roku życia.

4. Agencjami zatrudnienia są podmioty wpisane do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, świadczące usługi w zakresie pośrednictwa pracy, pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego lub pracy tymczasowej.

5. Instytucjami szkoleniowymi są publiczne i niepubliczne podmioty prowadzące na podstawie odrębnych przepisów edukację pozaszkolną.

6. Instytucjami dialogu społecznego na rynku pracy są:
1) związki zawodowe lub organizacje związków zawodowych,
2) organizacje pracodawców,
3) organizacje bezrobotnych,
4) organizacje pozarządowe

- jeżeli wśród zadań statutowych znajduje się realizacja zadań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

7. Instytucją partnerstwa lokalnego jest grupa instytucji realizujących na podstawie umowy przedsięwzięcia i projekty na rzecz rynku pracy.

8. (uchylony).

9. Publiczne służby zatrudnienia współpracują z Szefem Krajowego Centrum Informacji

Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych.

Art. 7. (uchylony).

Rozdział 4

Publiczne służby zatrudnienia

Art. 8. 1. Do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy należy:

1) określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia;
2) podział posiadanych środków Funduszu Pracy, z uwzględnieniem kierunków i priorytetów określonych w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia, na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych;
2a) **realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy;[40] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
3) opracowywanie ~~**analiz rynku pracy i badanie popytu na pracę**~~ **badań i analiz rynku pracy,** w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych **oraz badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia**;[41] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
4) współdziałanie z ~~**wojewódzką radą zatrudnienia**~~ **wojewódzką radą rynku pracy** w określaniu i realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;[42] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
5) (uchylony);
6) programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego przez:
   a) (uchylona),
   b) wykonywanie zadań wynikających z programów, o których mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju albo o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
   c) inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach

---

[40] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[41] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[42] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

realizowanych przez urzędy pracy;[43] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

6a) koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy;

6b) inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych;

7) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

7a) inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie, w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy; (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

7b) zlecanie działań aktywizacyjnych;[44] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

8) realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, **oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym,** w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności:[45] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

   a) pełnienie funkcji instytucji właściwej,

   b) przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków bezrobotnych o wydanie odpowiednich dokumentów w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia,

   c) wydawanie decyzji w sprawach ~~**świadczeń z tytułu bezrobocia**~~ **wymienionych w art. 8a**;[46] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

9) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w szczególności przez:

   a) wspieranie~~**, koordynowanie**~~ i realizację działań sieci EURES~~ **na terenie województwa we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców**~~**, w tym koordynowanie realizacji tych działań przez urzędy pracy na terenie województwa, we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami powiatowymi oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES,[47] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

---

[43] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[44] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[45] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[46] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[47] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

b) realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES, na terenie działania tych partnerstw;

10) realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi;

11) ~~**organizowanie i koordynowanie oraz**~~ świadczenie ~~**usług**~~ poradnictwa zawodowego ~~**i informacji zawodowej**~~ **oraz jego koordynowanie w publicznych służbach zatrudnienia na terenie województwa**~~**, a także ich rozwijanie na terenie województwa**~~;[48)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

12) opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa;

12a) współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych o charakterze ogólnokrajowym;

13) współpraca na terenie województwa z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży, w szczególności przez:

a) badanie popytu na kwalifikacje i umiejętności zawodowe na wojewódzkim rynku pracy i upowszechnianie wyników tych badań,

b) prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych i analiz ich oferty szkoleniowej oraz udostępnianie informacji o tej ofercie,

c) wspieranie metodyczne działań powiatowych urzędów pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży,

d) prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży oraz upowszechnianie wyników tych analiz,

e) prowadzenie dialogu społecznego w zakresie polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego,

f) popularyzację idei uczenia się przez całe życie i upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży;

14) organizowanie, prowadzenie i finansowanie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;

15) **coroczne** określanie **i ogłaszanie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, w terminie do dnia 30 kwietnia**, po zasięgnięciu opinii **wojewódzkiej rady rynku pracy** ~~**wojewódzkiej rady zatrudnienia**~~, na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności **na potrzeby rynku pracy**, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit. b, **oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego określonej w przepisach o systemie oświaty,** wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja, o której mowa w art. 12 ust. 6, **przy uwzględnieniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy**~~**; wykaz zawodów podlega ogłoszeniu w wojewódzkim**~~

[48)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

~~dzienniku urzędowym~~;[49] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

16) współdziałanie z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy;

16a) współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie wsparcia studentów, absolwentów i doktorantów szkół wyższych w wejściu na rynek pracy;[50] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

17) prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia;

17a) przetwarzanie informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z pomocy określonej w ustawie;[51] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

18) współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie tworzenia rejestrów centralnych na podstawie art. 4 ust. 4;

19) udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie i świadczonej przez publiczne służby zatrudnienia.

1a. Projekty pilotażowe, o których mowa w ust. 1 pkt 6b, mogą być realizowane na wniosek marszałka województwa po przedłożeniu informacji charakteryzujących projekt pilotażowy ministrowi właściwemu do spraw pracy i uzyskaniu jego zgody na realizację projektu pilotażowego.

1b. Na wniosek marszałka województwa minister właściwy do spraw pracy może przyznać na realizację projektu pilotażowego środki z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy.

1c. Informacje o bezrobotnych i poszukujących pracy są udostępniane publicznym służbom zatrudnienia lub innym podmiotom realizującym zadania na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny, w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji tych zadań. (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

1d. Informacje, o których mowa w ust. 1c, są udostępniane w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, na podstawie wniosku złożonego w szczególności w formie dokumentu elektronicznego lub z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, jeżeli wojewódzki urząd pracy oraz podmioty, o których mowa w ust. 1c, spełniają łącznie następujące warunki:

1) posiadają możliwość identyfikacji osoby uzyskującej informacje w systemie oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;

---

[49] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[50] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[51] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

2) posiadają zabezpieczenia uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;

3) zapewniają, że dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.[52] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

2. W postępowaniu administracyjnym w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 8 lit. b i c, organem wyższego stopnia jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

2a. Samorząd województwa wymienia dane w zakresie świadczeń dla bezrobotnych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2.[53] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

2b. Właściwość miejscowa marszałka województwa nie ulega zmianie w przypadku zmiany przez bezrobotnego miejsca zamieszkania przed zakończeniem postępowania administracyjnego dotyczącego spraw, o których mowa w ust. 1 pkt 8 lit. c, i niezarejestrowania się przez niego w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla nowego miejsca zamieszkania.[54] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

3. Zadania, o których mowa w ust. 1, są realizowane przez wojewódzki urząd pracy będący jednostką organizacyjną samorządu województwa.

4. (uchylony).

5. Marszałek województwa może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu do załatwiania w imieniu marszałka województwa spraw, w tym wydawania decyzji i postanowień w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym. W zakresie zadań wynikających z programów współfinansowanych z Funduszu Pracy w imieniu marszałka województwa zadania wykonuje dyrektor wojewódzkiego urzędu pracy.

6. Marszałek województwa powołuje dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy wyłonionego w drodze konkursu spośród osób posiadających wykształcenie wyższe oraz co najmniej 3-letni staż pracy w publicznych służbach zatrudnienia lub co najmniej 5-letni staż pracy w innych instytucjach rynku pracy. Marszałek województwa odwołuje dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy po uzyskaniu opinii ~~**wojewódzkiej rady zatrudnienia**~~ **wojewódzkiej rady rynku pracy**. Opinia ~~**wojewódzkiej rady zatrudnienia**~~ **wojewódzkiej rady rynku pracy** nie jest wymagana w przypadkach, o których mowa w art. 52 i art. 53 ~~**Kodeksu pracy**~~ **ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy**, oraz w przypadku odwołania dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy

---

[52] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[53] Dodany przez **art. 8 pkt 1 lit. b** ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*(Dz. U. poz. 1623), która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[54] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

na jego wniosek.[55] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

7. Wicedyrektorów wojewódzkich urzędów pracy powołuje i odwołuje dyrektor wojewódzkiego urzędu pracy.

8. W ramach wojewódzkiego urzędu pracy ~~funkcjonują~~ funkcjonuje **co najmniej jedno centrum** ~~centra~~ informacji i planowania kariery zawodowej, będące ~~wyspecjalizowanymi komórkami organizacyjnymi~~ **wyspecjalizowaną komórką organizacyjną**, ~~które~~ **która** w szczególności:[56] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1) ~~wspomagają~~ **wspomaga** powiatowe urzędy pracy w prowadzeniu poradnictwa zawodowego ~~i informacji zawodowej~~ przez świadczenie wyspecjalizowanych usług w zakresie planowania kariery zawodowej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym ~~z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych~~ **świadczy usługę poradnictwa na odległość z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych**;[57] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2) we współpracy z powiatowymi urzędami pracy opracowuj~~ą~~**e**, aktualizuj~~ą~~**e i upowszechnia** informacje zawodowe ~~oraz inne zasoby informacji pomocne w aktywnym poszukiwaniu pracy i upowszechniają je na terenie województwa~~**, w szczególności w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa**;[58] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2a) we współpracy z akademickimi biurami karier opracowuje, aktualizuje i upowszechnia informacje zawodowe, w szczególności w akademickich biurach karier i powiatowych urzędach pracy na terenie województwa;[59] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~**3) prowadzą zajęcia aktywizacyjne na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy;**~~ **(uchylony)[60] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4) (uchylony);

~~**5) współdziałają z powiatowymi urzędami pracy w opracowywaniu i realizowaniu indywidualnych planów działania;**~~ **(uchylony)[61] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**

---

[55] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[56] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[57] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[58] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[59] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[60] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[61] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

6) (uchylony).

7) świadcz~~ą~~y poradnictwo zawodowe ~~**i informację zawodową**~~ na rzecz pracodawców ~~**oraz wspomagają powiatowe urzędy pracy w tym zakresie**~~ **oraz ich pracowników, wspomagając powiatowe urzędy pracy w tym zakresie**;[62] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

8) udziel~~ą~~a informacji o możliwościach i zakresie świadczonej pomocy przez urzędy pracy ~~**w ramach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy**~~;[63] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

9) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy opracowuj~~ą~~e i aktualizuj~~ą~~e informacje zawodowe oraz inne zasoby informacji pomocne w aktywnym poszukiwaniu pracy o charakterze ogólnokrajowym;[64] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

10) realizuje działania o charakterze metodyczno-szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy dla pracowników wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy.[65] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

8a. Utworzenie lub likwidacja centrum informacji i planowania kariery zawodowej wymaga ~~**zgody ministra właściwego do spraw pracy**~~ **pozytywnej opinii wojewódzkiej rady rynku pracy.[66] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

9. Sejmik województwa co najmniej raz w roku dokonuje oceny sytuacji na rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy.

Art. 8a. 1. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa rozstrzyga, w drodze decyzji, z zastrzeżeniem art. 9d, o przyznaniu albo odmowie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych, jeżeli okres ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełniony przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, lub państwie, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronną umowę międzynarodową o zabezpieczeniu

---

[62] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[63] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[64] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[65] Dodany przez **art. 1 pkt 4 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[66] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 4 lit. f** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, ma wpływ na nabycie, wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b.

2. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa stwierdza zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej przez bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, w drodze wydania dokumentu, określonego w przepisach prawa Unii Europejskiej.

3. W sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, marszałek województwa rozstrzyga, w drodze decyzji, o odmowie stwierdzenia zachowania prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w Rzeczypospolitej Polskiej przez bezrobotnego udającego się do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa określonego w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c.

4. Marszałek województwa rozstrzyga, w drodze decyzji, w innych sprawach dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, jeżeli podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowi przepis prawa Unii Europejskiej lub przepis dwustronnej umowy międzynarodowej o zabezpieczeniu społecznym, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.[67] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)

Art. 9. 1. Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy:

1) opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, o której mowa w odrębnych przepisach;
2) pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy;
2a) udzielanie informacji o możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie;
3) udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe ~~**i informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy**~~;[68] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
3a) udzielanie pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy ~~**oraz**~~ **i** poradnictwo zawodowe ~~**i informację zawodową**~~;[69] **(wszedł w życie w dniu 27 maja**

---

[67] Dodany przez **art. 1 pkt 5** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[68] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[69] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji*

2014 r.)

3b) kierowanie bezrobotnych do realizatora działań aktywizacyjnych, któremu marszałek województwa zlecił wykonanie działań aktywizacyjnych;

3c) realizacja zadań związanych z KFS, w szczególności udzielanie pomocy pracodawcom poprzez finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy;[70] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

4) rejestrowanie bezrobotnych i poszukujących pracy;

4a) ustalanie profili pomocy dla bezrobotnych;[71] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

5) (uchylony);

6) inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy;

~~**7) inicjowanie i wspieranie metodyczne tworzenia klubów pracy działających w innych niż powiatowy urząd pracy instytucjach i organizacjach;**~~ **(uchylony)[72] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

8) (uchylony);

8a) inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych;

9) opracowywanie **badań**, analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby ~~**powiatowej rady zatrudnienia**~~ **powiatowej rady rynku pracy** oraz organów zatrudnienia;[73] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

10) inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć mających na celu rozwiązanie lub złagodzenie problemów związanych z planowanymi zwolnieniami grup pracowników z przyczyn dotyczących zakładu pracy;

11) współdziałanie z ~~**powiatowymi radami zatrudnienia**~~ **powiatowymi radami rynku pracy** w zakresie promocji zatrudnienia oraz wykorzystania środków Funduszu Pracy; **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

12) współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy **i** ~~**upowszechniania**~~ informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych **oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a**, oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie ~~**odrębnych przepisów**~~ **przepisów o zatrudnieniu socjalnym**; **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

---

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598), która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[70] Dodany przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[71] Dodany przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[72] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[73] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

12a) współpraca z wojewódzkimi urzędami pracy w zakresie świadczenia podstawowych usług rynku pracy, w tym w opracowywaniu i aktualizacji informacji zawodowych ~~**oraz innych zasobów informacji dotyczących lokalnego rynku pracy przydatnych w poszukiwaniu pracy**~~;[74] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

13) przyznawanie i wypłacanie zasiłków oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia;

14) wydawanie decyzji o:
   a) uznaniu lub odmowie uznania danej osoby za bezrobotną oraz utracie statusu bezrobotnego,
   b) przyznaniu, odmowie przyznania, wstrzymaniu lub wznowieniu wypłaty oraz utracie lub pozbawieniu prawa do zasiłku, stypendium i innych finansowanych z Funduszu Pracy świadczeń niewynikających z zawartych umów,
   c) obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkolenia i przygotowania zawodowego dorosłych finansowanych z Funduszu Pracy,
   d) odroczeniu terminu spłaty, rozłożeniu na raty lub umorzeniu części albo całości nienależnie pobranego świadczenia udzielonego z Funduszu Pracy, należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków, o których mowa w art. 46, oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w art. 76 ust. 7a;

15) realizowanie zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, **oraz państw, z którymi Rzeczpospolita Polska zawarła dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym**, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w tym realizowanie decyzji, o których mowa w ~~**art. 8 ust. 1 pkt 8 lit. c**~~ **art. 8a**;[75] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

16) realizowanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w szczególności przez:
   a) realizowanie działań sieci EURES we współpracy z ministrem właściwym do spraw pracy, samorządami województw~~**, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców**~~ **oraz innymi podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES,**[76] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
   b) realizowanie zadań związanych z udziałem w partnerstwach transgranicznych EURES na terenie działania tych partnerstw;

16a) realizowanie zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów, umów międzynarodowych i innych porozumień

---

[74] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[75] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[76] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

zawartych z partnerami zagranicznymi;

17) badanie i analizowanie sytuacji na lokalnym rynku pracy w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca lub postępowaniem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 i art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;[77] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

17a) realizowanie zadań związanych z podejmowaniem przez cudzoziemców pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;[78] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

18) organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników powiatowego urzędu pracy;

19) opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania;

20) realizowanie projektów w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikających z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy;

20a) inicjowanie i realizowanie badań i analiz wykorzystywanych w działaniach prowadzonych przez urzędy pracy;[79] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

21) organizacja i realizowanie programów specjalnych;

21a) realizowanie programów regionalnych na podstawie porozumienia zawartego z wojewódzkim urzędem pracy;[80] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~**22) udostępnianie informacji o osobach zarejestrowanych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie, innym instytucjom rynku pracy lub podmiotom, o których mowa w art. 24 ust. 1, oraz innym podmiotom publicznym albo podmiotom niebędącym podmiotami publicznymi, realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji;**~~**przetwarzanie informacji o bezrobotnych, poszukujących pracy i cudzoziemcach zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;[81] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

23) współpraca z ministrem właściwym do spraw pracy w zakresie tworzenia rejestrów centralnych na podstawie art. 4 ust. 4;

24) inicjowanie i realizowanie projektów pilotażowych.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przez powiatowe urzędy pracy wchodzące w skład powiatowej administracji zespolonej.

2a. Minister właściwy do spraw pracy przekaże samorządom powiatowym w 2006 r. oraz w

---

[77] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 3** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[78] Dodany przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[79] Dodany przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[80] Dodany przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[81] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

2007 r. z Funduszu Pracy 7% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 109 ust. 2, z wyłączeniem kwot przyznanych ze środków będących w dyspozycji samorządu województwa oraz z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy.

2a[1]. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje samorządom powiatowym do dnia 31 grudnia 2013 r. z Funduszu Pracy 7% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 109 ust. 2, z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy.

2a[2]. Środki, o których mowa w ust. 2a[1], na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy są przeznaczane w szczególności na zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 92, 94, 96, 98 i 99.

2b. Kwota środków, o której mowa w ust. 2a[1], jest przekazywana samorządom powiatowym w okresach miesięcznych, w wysokości 1/12 kwoty ustalonej na dany rok.

2c. Przekazane samorządom powiatowym kwoty środków, o których mowa w ust. 2a[1], stanowią dochód powiatu, o którym mowa w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.[7)]).

2d. Starosta może ~~ze środków Funduszu Pracy~~ **przeznaczyć środki Funduszu Pracy**, w ramach kwoty przyznanej na finansowanie innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy, ~~**zrefundować część poniesionych z budżetu powiatu kosztów kwalifikowalnych w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 12) realizacji projektów poniesionych na:**~~ **na finansowanie kosztów zarządzania realizowanymi projektami współfinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego, w szczególności na**:

~~**ocenę, w rozumieniu przepisów o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,**~~

1) pomoc i doradztwo prawne powiatowemu urzędowi pracy w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego bezpośrednio związanego z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,
2) zakup lub amortyzację sprzętu oraz zakup materiałów biurowych dla powiatowego urzędu pracy, niezbędnych i bezpośrednio związanych z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy~~**, zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju**~~

~~**Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999**~~,

3) koszty wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników nowozatrudnionych w powiatowych urzędach pracy do obsługi projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

– do wysokości 3% kwoty przyznanej ze środków będących w dyspozycji samorządu województwa na realizację zadań współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy.[82)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

3. Utworzenie, likwidacja lub zmiana obszaru działania powiatowego urzędu pracy wymaga zgody ministra właściwego do spraw pracy.

4. (uchylony).

5. Starosta powołuje dyrektora powiatowego urzędu pracy wyłonionego w drodze konkursu spośród osób posiadających wykształcenie wyższe oraz co najmniej 3-letni staż pracy w publicznych służbach zatrudnienia lub co najmniej 5-letni staż pracy w innych instytucjach rynku pracy. Starosta odwołuje dyrektora powiatowego urzędu pracy po uzyskaniu opinii ~~**powiatowej rady zatrudnienia**~~ **powiatowej rady rynku pracy**. Opinia ~~**powiatowej rady zatrudnienia**~~ **powiatowej rady rynku pracy** nie jest wymagana w przypadkach, o których mowa w art. 52 i art. 53 ustawy **z dnia 26 czerwca 1974 r.** – Kodeks pracy, oraz w przypadku odwołania dyrektora powiatowego urzędu pracy na jego wniosek.[83)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**

5a. Dyrektora powiatowego urzędu pracy, o którym mowa w art. 9a, wyłonionego w drodze konkursu spośród osób spełniających warunki określone w ust. 5 powołują i odwołują w porozumieniu właściwi starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu. Organ właściwy do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy ustalają w porozumieniu właściwi starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu.

6. Zastępców dyrektora powiatowego urzędu pracy powołuje i odwołuje dyrektor powiatowego urzędu pracy.

7. Starosta może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora powiatowego urzędu pracy lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu do załatwiania w imieniu starosty spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym.

Art. 9a. 1. Powiatowy urząd pracy realizujący zadania, o których mowa w art. 9 ust. 1, obejmujący obszarem swojego działania kilka powiatów, jest współfinansowany z budżetów tych

---

[82)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[83)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 6 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

powiatów.

2. Powiat, którego jednostką organizacyjną jest powiatowy urząd pracy, o którym mowa w ust. 1, zwany dalej "powiatem prowadzącym", otrzymuje dotacje celowe na wydatki bieżące z budżetów innych powiatów, których zadania realizuje, zwanych dalej "powiatami dotującymi".

3. Powiaty dotujące oraz powiaty prowadzące zawierają dwustronne porozumienia określające wysokość, terminy i zasady przekazywania dotacji celowej na współfinansowanie kosztów funkcjonowania powiatowego urzędu pracy z uwzględnieniem zmniejszenia dotacji o kwotę refundacji ze środków Funduszu Pracy, o której mowa w art. 9 ust. 2d, na realizację przez powiat prowadzący projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy dotyczących powiatu dotującego.

4. W przypadku niezawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 3, wysokość roszczenia przysługującego powiatowi prowadzącemu jest ustalana jako udział w całości poniesionych kosztów, w tym inwestycji i zakupów inwestycyjnych, równy ilorazowi liczby mieszkańców z terenu powiatu dotującego do łącznej liczby mieszkańców z całego obszaru działania powiatowego urzędu pracy według stanu na koniec roku poprzedzającego rok budżetowy, w którym koszty zostały poniesione - pomniejszony o kwotę refundacji, o której mowa w art. 9 ust. 2d, na realizację przez powiat prowadzący projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy dotyczących powiatu dotującego.

Art. 9b. 1. W ramach powiatowych urzędów pracy wyodrębnia się centra aktywizacji zawodowej, będące wyspecjalizowanymi komórkami organizacyjnymi powiatowego urzędu pracy, które realizują zadania w zakresie usług rynku pracy oraz instrumentów rynku pracy.

2. W ramach powiatowych urzędów pracy we współpracy z samorządem gminnym mogą być tworzone i prowadzone lokalne punkty informacyjno-konsultacyjne, które na terenie gminy realizują w szczególności zadania w zakresie udzielania osobom zainteresowanym oraz pracodawcom informacji o możliwościach i zakresie udzielenia pomocy określonej w ustawie oraz rejestrowania bezrobotnych i poszukujących pracy. Zadania te są realizowane przede wszystkim przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych umożliwiających dostęp do rejestrów publicznych prowadzonych w powiatowych urzędach pracy.

Art. 9c. 1. Projekty pilotażowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 24, mogą być realizowane na wniosek starosty, po przedłożeniu informacji charakteryzujących projekt ministrowi właściwemu do spraw pracy i uzyskaniu zgody tego ministra na realizację projektu pilotażowego.

2. Na wniosek starosty minister właściwy do spraw pracy może przyznać na realizację projektu pilotażowego środki z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy.

Art. 9d. 1. W przypadku gdy bezrobotny spełnia warunki do nabycia zasiłku określone w art. 71, a okresy jego ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, mogą mieć wpływ jedynie na wysokość lub okres pobierania

zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b, starosta wydaje decyzję na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. b, z uwzględnieniem jedynie okresów wymienionych w art. 71 ust. 1 i 2.

2. Po wydaniu decyzji, o której mowa w ust. 1, starosta niezwłocznie przekazuje sprawę do marszałka województwa w celu ustalenia, czy okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, mają wpływ na wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b.

3. W przypadku ustalenia, że okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, mają wpływ na wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b, marszałek województwa wydaje decyzję na podstawie art. 8a ust. 1.

4. Wydanie przez marszałka województwa decyzji, o której mowa w ust. 3, oznacza uchylenie decyzji wydanej na mocy ust. 1, przy czym świadczenia wypłacone na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1, zalicza się na poczet świadczeń wynikających z decyzji, o której mowa w ust. 3.

5. W przypadku ustalenia, że okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub pracy na własny rachunek spełnione przez bezrobotnego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c, nie mają wpływu na wysokość lub okres pobierania zasiłku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 pkt 2 lit. b, marszałek województwa umarza prowadzone postępowanie administracyjne.[84)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 10. 1. Do zadań wojewody w zakresie polityki rynku pracy należy sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań wykonywanych przez marszałka województwa lub starostę, wojewódzkie lub powiatowe urzędy pracy, oraz inne podmioty, zwane dalej "jednostkami kontrolowanymi", w szczególności w zakresie:

1) ~~**stosowania standardów i warunków prowadzenia przez urzędy pracy usług rynku pracy, o których mowa w art. 35 ust. 5**~~ **sposobu prowadzenia przez urzędy pracy usług rynku pracy, o których mowa w art. 35**;[85)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1a) realizowania przez podmioty, którym udzielono akredytacji, zobowiązań wynikających z ustawy oraz umowy akredytacyjnej;[86)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

2) spełniania wymogów kwalifikacyjnych określonych dla dyrektorów i pracowników urzędów

---

[84)] Dodany przez **art. 1 pkt 7** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[85)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 8 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[86)] Dodany przez **art. 1 pkt 8 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

pracy;

3) przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy;
4) prawidłowości zlecania realizacji zadań i usług rynku pracy **lub zlecania działań aktywizacyjnych**;[87] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
5) kontroli realizacji innych zadań, wynikających z ustawy, wykonywanych przez samorząd terytorialny lub inne podmioty.

2. Do zadań wojewody należy również:

1) organizowanie i finansowanie szkoleń pracowników urzędu wojewódzkiego oraz wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;
2) ~~wydawanie licencji pośrednikom pracy i doradcom zawodowym;~~ **uchylony**[88]
3) wydawanie zezwoleń na pracę cudzoziemców;
4) realizacja zadań organu wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym w sprawach dotyczących świadczeń z tytułu bezrobocia.

3. Wojewoda, po zasięgnięciu opinii marszałka województwa oraz ~~**wojewódzkiej rady zatrudnienia**~~ **wojewódzkiej rady rynku pracy**, ustala kryteria wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców.[89] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4. W kryteriach, o których mowa w ust. 3, wojewoda:

1) określa wykaz zawodów i rodzajów pracy, w stosunku do których wydanie zezwolenia na pracę nie wymaga uwzględnienia informacji starosty, kierując się sytuacją na lokalnym rynku pracy, w szczególności liczbą zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy w poszczególnych zawodach w stosunku do liczby ofert zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy;
2) określa przypadki, w których zezwolenie na pracę może być wydane na okres krótszy niż określony we wniosku, biorąc pod uwagę w szczególności poprzednie okresy pobytu i pracy cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej, charakter lub rodzaj pracy wykonywanej przez cudzoziemca oraz znaczenie podmiotu powierzającego wykonywanie pracy przez cudzoziemca dla gospodarki.

5. Kryteria, o których mowa w ust. 3, nie mogą zawierać wymagań dyskryminujących ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, narodowość, pochodzenie etniczne, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne, ani ze względu na przynależność związkową lub do organizacji pracodawców.

5a. Wykaz zawodów i rodzajów pracy, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, stosuje się odpowiednio w postępowaniu o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art.

---

[87] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 8 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[88] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 1** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz.829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

[89] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 8 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

114 i art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.[90)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

6. Kryteria, o których mowa w ust. 3, podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

7. W postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań wynikających z ustawy, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej:

1) organem właściwym jest starosta;
2) organem wyższego stopnia jest wojewoda.

Rozdział 5

Ochotnicze Hufce Pracy

Art. 11. 1. Ochotnicze Hufce Pracy są państwową jednostką budżetową.

2. Nadzór nad Ochotniczymi Hufcami Pracy sprawuje minister właściwy do spraw pracy.

3. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw pracy w szczególności akceptuje roczne plany pracy i sprawozdania z wykonania planu pracy Ochotniczych Hufców Pracy za rok poprzedni.

Art. 12. 1. Ochotnicze Hufce Pracy wykonują zadania państwa w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, a także zadania w zakresie jej kształcenia i wychowania.

2. W zakresie kształcenia i wychowania młodzieży Ochotnicze Hufce Pracy w szczególności prowadzą działania mające na celu:

1) umożliwienie młodzieży, która nie ukończyła szkoły podstawowej lub gimnazjum albo nie kontynuuje nauki po ukończeniu tych szkół, zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz uzupełnienie wykształcenia podstawowego lub gimnazjalnego;
2) umożliwienie młodzieży uzupełniania ponadgimnazjalnego wykształcenia ogólnego i zawodowego.

3. Ochotnicze Hufce Pracy w zakresie, o którym mowa w ust. 2, organizują rekrutacje młodzieży do Ochotniczych Hufców Pracy, prowadzą działalność edukacyjno-szkoleniową oraz w porozumieniu z kuratorami oświaty i organami prowadzącymi szkoły kierują uczestników Ochotniczych Hufców Pracy do szkół i placówek, o których mowa w przepisach o systemie oświaty.

4. Młodzież objęta opieką Ochotniczych Hufców Pracy, która ukończyła 15 lat najpóźniej w dniu rozpoczęcia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, jeżeli:

1) ma opóźnienie w cyklu kształcenia i nie rokuje ukończenia szkoły podstawowej lub gimnazjum dla dzieci i młodzieży albo
2) ma uwarunkowania psychofizyczne lub trudną sytuację życiową ograniczającą możliwość

[90)] Dodany przez **art. 488 pkt 4** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

nauki w szkole

- może uczęszczać do szkół dla dorosłych.

4a. Ochotnicze Hufce Pracy mogą prowadzić szkolenia także dla osób powyżej 18 roku życia w ośrodkach, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 4.

5. W zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży Ochotnicze Hufce Pracy, w szczególności:

1) *prowadzą pośrednictwo pracy, z wyłączeniem działań przewidzianych dla sieci EURES, oraz organizują zatrudnianie dla:* **(brzmienie obowiązuje do dnia 31 grudnia 2014 r.)**

   prowadzą pośrednictwo pracy~~**, z wyłączeniem działań przewidzianych dla sieci EURES,**~~ oraz organizują zatrudnianie dla:[91)] **(wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)**
   a) młodzieży w wieku powyżej 15 lat, która nie ukończyła szkoły podstawowej lub gimnazjum albo nie kontynuuje nauki po ukończeniu tych szkół,
   b) bezrobotnych do 25 roku życia,
   c) uczniów i studentów;
2) prowadzą poradnictwo zawodowe dla młodzieży oraz mobilne centra informacji zawodowej;
3) inicjują międzynarodową współpracę i wymianę młodzieży;
4) (uchylony);
5) refundują koszty poniesione przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego~~**– w ramach szkoleń ogólnych w rozumieniu przepisów o dopuszczalności pomocy publicznej dla przedsiębiorców**~~.[92)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

6. Ochotnicze Hufce Pracy mogą dokonywać zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego z uwzględnieniem wykazu zawodów, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 15, do wysokości najniższych stawek, określonych w odrębnych przepisach obowiązujących w okresie, za który jest dokonywana refundacja na podstawie umowy zawartej z pracodawcą lub organizacją zrzeszającą pracodawców.

6a. Refundacja, o której mowa w ust. 6, stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.[93)] (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

7. Ochotnicze Hufce Pracy współpracują w szczególności z jednostkami administracji rządowej, z publicznymi służbami zatrudnienia i innymi instytucjami rynku pracy oraz

---

[91)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 9 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.01.2015 r.**

[92)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 9 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[93)] Dodany przez **art. 1 pkt 9 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

jednostkami samorządu terytorialnego.

7a. Na podstawie upoważnienia ministra właściwego do spraw pracy Ochotnicze Hufce Pracy mogą prowadzić, z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, działania mające na celu upowszechnianie informacji o rynku pracy i ofertach pracy, możliwościach i zakresie pomocy określonej w ustawie.[94)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

8. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb refundowania pracodawcom ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, a w szczególności elementy wniosku o zawarcie umowy o refundację, terminy składania i kryteria rozpatrywania wniosku, podmioty uprawnione do zawarcia umowy o refundację, elementy umowy o refundację i wniosku o zwrot poniesionych kosztów przez pracodawcę, mając na względzie zapewnienie młodocianym pracownikom właściwych warunków odbywania przygotowania zawodowego oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorców z warunkami dopuszczalności pomocy na szkolenia. **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

8. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb refundowania pracodawcom ze środków Funduszu Pracy wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, w szczególności elementy wniosku o zawarcie umowy o refundację, terminy składania i kryteria rozpatrywania wniosku, podmioty uprawnione do zawarcia umowy o refundację, elementy umowy o refundację i wniosku o zwrot poniesionych kosztów przez pracodawcę, mając na względzie zapewnienie młodocianym pracownikom właściwych warunków odbywania przygotowania zawodowego oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania ~~**pomocy publicznej dla przedsiębiorców z warunkami dopuszczalności pomocy na szkolenia**~~ **pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis**.[95)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

Art. 13. Współdziałanie Ochotniczych Hufców Pracy z jednostkami samorządu terytorialnego odbywa się na warunkach określonych w zawieranych umowach lub porozumieniach, określających cele, zadania do realizacji na rzecz młodzieży oraz wzajemne zobowiązania organizacyjne i finansowe w tym zakresie.

Art. 14. 1. Zadania, o których mowa w art. 12 ust. 1**,** ~~**i**~~ 2 **i 7a**, są realizowane przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy, w szczególności przy pomocy:[96)] **(wszedł**

[94)] Dodany przez **art. 1 pkt 9 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[95)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 9 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[96)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 10** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

1) Komendy Głównej Ochotniczych Hufców Pracy;
2) wojewódzkich komendantów Ochotniczych Hufców Pracy;
3) dyrektorów centrów kształcenia i wychowania;
4) dyrektorów ośrodków szkolenia zawodowego.

2. Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw pracy.

Art. 15. (uchylony).

Art. 16. Minister właściwy do spraw pracy określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zadania i organizację Ochotniczych Hufców Pracy, mając na względzie zapewnienie efektywności i skuteczności realizacji zadań przez Ochotnicze Hufce Pracy.

Art. 17. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób organizacji uzupełnienia wykształcenia ogólnego młodzieży w Ochotniczych Hufcach Pracy oraz zdobywania przez nią kwalifikacji zawodowych, mając na względzie szczególne potrzeby w tym zakresie młodzieży rekrutowanej do Ochotniczych Hufców Pracy.

Rozdział 6

Agencje zatrudnienia

Art. 18. 1. Prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług:

1) pośrednictwa pracy, polegających w szczególności na:
   a) udzielaniu pomocy osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych,
   b) pozyskiwaniu i upowszechnianiu ofert pracy,
   c) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy,
   d) informowaniu kandydatów do pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,
   e) inicjowaniu i organizowaniu kontaktów osób poszukujących odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z pracodawcami,
   f) kierowaniu osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, o którym mowa w art. 85 ust. 2,
2) doradztwa personalnego, polegających w szczególności na:
   a) prowadzeniu analizy zatrudnienia u pracodawców, określaniu kwalifikacji pracowników i ich predyspozycji oraz innych cech niezbędnych do wykonywania określonej pracy,
   b) wskazywaniu źródeł i metod pozyskania kandydatów na określone stanowiska pracy,
   c) weryfikacji kandydatów pod względem oczekiwanych kwalifikacji i predyspozycji,

3) poradnictwa zawodowego, polegających w szczególności na:
   a) udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia,
   b) udzielaniu informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych w szczególności o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
   c) inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych, zajęć aktywizujących w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy,
   d) udzielaniu pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy, w szczególności na udzielaniu informacji i doradztwie w tym zakresie,
4) pracy tymczasowej, polegających na zatrudnianiu pracowników tymczasowych i kierowaniu tych pracowników oraz osób niebędących pracownikami do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika, na zasadach określonych w przepisach o zatrudnianiu pracowników tymczasowych

- jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672), zwanej dalej "ustawą o swobodzie działalności gospodarczej", i wymaga wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia, zwanego dalej "rejestrem".

2. Wpisowi do rejestru podlega również wykonywanie usług, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, przez jednostki samorządu terytorialnego, szkoły wyższe, stowarzyszenia, fundacje, organizacje społeczne i zawodowe oraz inne organizacje, których statutowym celem jest świadczenie tych usług.

Art. 18a. Agencja zatrudnienia prowadzi działalność polegającą na świadczeniu jednej, kilku lub wszystkich usług, o których mowa w art. 18 ust. 1.

~~**Art. 18b. Posiadanie wpisu do rejestru nie uprawnia do prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.**~~ **(uchylony)[97] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 18c. 1. Nie wymaga wpisu do rejestru świadczenie usług, o których mowa w art. 18 ust. 1, przez:
1) Ochotnicze Hufce Pracy;
2) centra integracji społecznej oraz kluby integracji społecznej, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym;
3) wyspecjalizowane organy wojskowe, o których mowa w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, wykonujące te usługi dla żołnierzy zawodowych zwalnianych i zwolnionych z zawodowej służby wojskowej;
4) przedsiębiorców zagranicznych posiadających uprawnienia i prowadzących zgodnie z prawem działalność w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej,

[97] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 11** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody świadczenia usług na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi i zamierzających świadczyć te same usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - korzystających ze swobody świadczenia usług, o której mowa w art. 49 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

2. Nie wymaga wpisu do rejestru:

1) działalność w zakresie kierowania za granicę do pracodawców zagranicznych własnych pracowników, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska;
2) działalność w zakresie kierowania za granicę do zatrudnienia polegającego na czasowym przyjęciu do rodziny w zamian za określone świadczenia w celu doskonalenia umiejętności językowych lub zawodowych na okres do 2 lat; przepisy art. 19d i art. 85 ust. 2 stosuje się odpowiednio;
3) działalność, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. f, prowadzona przez organy określone w przepisach o systemie oświaty, kierujące nauczycieli do pracy za granicą w środowiskach polonijnych;
4) gromadzenie w postaci dokumentu elektronicznego i udostępnianie informacji o wolnych i poszukiwanych miejscach pracy za pośrednictwem systemów teleinformatycznych;
5) pomoc instytucji szkoleniowych udzielana nieodpłatnie uczestnikom lub absolwentom szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych, polegająca na informowaniu o sytuacji na rynku pracy i zapotrzebowaniu na kwalifikacje;
6) działalność w zakresie organizowania praktycznej nauki zawodu, o której mowa w przepisach o systemie oświaty;
7) działalność w zakresie kierowania osób do podmiotów w celu nabywania umiejętności praktycznych, w szczególności odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową; przepisy art. 19d oraz - w przypadku kierowania za granicę do podmiotów zagranicznych - przepisy art. 85 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 18d. 1. Rejestr prowadzi marszałek województwa właściwy dla siedziby podmiotu ubiegającego się o wpis.

2. Rejestr jest jawny i może być prowadzony w formie dokumentu elektronicznego.

Art. 18e. 1. Marszałek województwa dokonuje wpisu do rejestru na podstawie pisemnego wniosku o wpis do rejestru, złożonego przez podmiot zamierzający prowadzić agencję zatrudnienia, zawierającego następujące dane:

1) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o wpis do rejestru;
2) adres zamieszkania lub siedziby podmiotu oraz adresy, pod którymi będzie prowadzona działalność, wraz z nazwą gminy i województwa oraz numerem telefonu;
3) oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności;

4) numer identyfikacji podatkowej NIP;

5) ~~**numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo numer w ewidencji działalności gospodarczej, jeżeli został nadany, oraz nazwę i adres organu ewidencyjnego**~~ **numer wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – w przypadku przedsiębiorcy**;[98)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

6) adres poczty elektronicznej**, o ile podmiot taki adres posiada**.[99)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, podmiot:

1) składa oświadczenie następującej treści:

"Oświadczam, że:

1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru są kompletne i zgodne z prawdą;
2) znane mi są i spełniam warunki prowadzenia agencji zatrudnienia odpowiednio w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej - określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.";

2) przedstawia do wglądu dowód dokonania opłaty, o której mowa w art. 18k ust. 1, lub składa jego kopię.

3. Oświadczenie powinno również zawierać:

1) oznaczenie podmiotu prowadzącego agencję zatrudnienia oraz adres zamieszkania lub siedziby;
2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

Art. 18f. Wniosek o wpis do rejestru może być złożony w ~~**formie elektronicznej**~~ **postaci elektronicznej**. Wniosek składany w ~~**formie elektronicznej**~~ **postaci elektronicznej** ~~**powinien zawierać**~~ **zawiera** dane w ustalonym formacie elektronicznym, zawarte we wzorze wniosku, o którym mowa w art. 19k, oraz powinien być opatrzony:

~~**bezpiecznym podpisem elektronicznym znakowanym czasem, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o podpisie elektronicznym**~~

1) bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262), albo

---

[98)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 12** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ....)*

[99)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 12** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

2) podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.”;

~~2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do informacji, o których mowa w art. 19e i 19f.~~[100] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 18g. 1. Wpisowi do rejestru podlegają dane, o których mowa w art. 18e ust. 1, oraz data dokonania wpisu, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby podmiotu.

2. Wpisem do rejestru jest również wykreślenie albo zmiana wpisu.

Art. 18h. 1. Przed dokonaniem wpisu do rejestru marszałek województwa może:

1) dokonać sprawdzenia faktów podanych we wniosku lub oświadczeniu, o których mowa w art. 18e,
2) wezwać podmiot do dostarczenia, w wyznaczonym terminie:
   a) dokumentów potwierdzających dane, o których mowa w art. 18e ust. 1 pkt 1 i 3,
   b) zaświadczenia albo oświadczenia potwierdzającego dane, o których mowa w art. 18e ust. 1 pkt 4 i 5, oraz
   c) dokumentów poświadczających, że spełnia on warunki określone w art. 19

- w celu stwierdzenia, czy podmiot spełnia warunki prowadzenia działalności agencji zatrudnienia.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 w pkt 2 lit. b, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

3. Do zaświadczeń i oświadczeń, o których mowa w ust. 1, przepis art. 18f stosuje się odpowiednio.[101] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 18i. 1. Marszałek województwa wydaje certyfikat o dokonaniu wpisu podmiotu do rejestru, uprawniający do świadczenia usług, o których mowa w art. 18 ust. 1, zwany dalej "certyfikatem".

2. Certyfikat powinien zawierać następujące dane:

1) nazwę podmiotu;
2) adres siedziby podmiotu;
3) numer w rejestrze;
4) datę dokonania wpisu do rejestru;

---

[100] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 13** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[101] Dodany przez **art. 1 pkt 14** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

5) datę dokonania pierwszego wpisu do rejestru w przypadku wydania certyfikatu z powodu zmiany oznaczenia podmiotu lub adresu siedziby podmiotu.

Art. 18j. 1. Marszałek województwa dokonuje zmiany wpisu oraz wydaje uwzględniający te zmiany certyfikat w przypadku otrzymania informacji o zmianie danych, o której mowa w art. 19e pkt 1, w zakresie zmiany oznaczenia podmiotu oraz adresu siedziby podmiotu.

2. Zmiana miejsca zamieszkania lub siedziby podmiotu podlega wpisowi do rejestru prowadzonego przez marszałka województwa, który będzie właściwy po zmianie. W razie niewłaściwego przekazania informacji o zmianie, marszałek województwa przekazuje niezwłocznie akta ewidencyjne do marszałka województwa właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania lub siedzibę.

Art. 18k. 1. Wydanie certyfikatu podlega opłacie w wysokości 200 zł, stanowiącej dochód samorządu województwa, właściwego ze względu na siedzibę podmiotu.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, nie podlega zwrotowi w razie wydania przez marszałka województwa odmowy wpisu podmiotu do rejestru w przypadkach, o których mowa w art. 18l.

3. Wydanie certyfikatu w przypadkach, o których mowa w art. 18j, jest zwolnione z opłaty, o której mowa w ust. 1.

Art. 18l. Marszałek województwa odmawia, w drodze decyzji, wpisu podmiotu do rejestru, w przypadku gdy:

1) podmiot nie spełnia któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 19;
2) podmiot wykreślono z rejestru w przypadkach, o których mowa w art. 18m pkt 3 i 5-8, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wpis;
3) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
4) podmiot został założony i jest prowadzony przez osobę fizyczną, która poprzednio dopuściła się naruszenia przepisów niniejszej ustawy, skutkującego wykreśleniem z rejestru podmiotu prowadzonego przez tę osobę, w przypadkach, o których mowa w art. 18m pkt 3 i 5-8, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wpis.

Art. 18m. 1. Marszałek województwa wykreśla, w drodze decyzji, podmiot wpisany do rejestru w przypadku:

1) pisemnego wniosku podmiotu;
2) postawienia przedsiębiorcy w stan likwidacji lub **ogłoszenia** upadłości;[102)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
3) wydania decyzji, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej;
4) nieprowadzenia agencji zatrudnienia, w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa

[102)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 15 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

personalnego, poradnictwa zawodowego i pracy tymczasowej, w okresie dwóch kolejnych lat, stwierdzonego na podstawie informacji, o której mowa w art. 19f;

5) naruszenia przez podmiot warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19 pkt 2 i 3, art. 19b-19d oraz art. 85 ust. 2-5;

6) nieusunięcia przez podmiot, w wyznaczonym terminie, naruszeń warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19 pkt 1, art. 19e, art. 19g i art. 19h; [103)]

7) złożenia przez podmiot oświadczenia, o którym mowa w art. 18e ust. 2 pkt 1 i ust. 3, lub przekazania informacji, o których mowa w art. 19e pkt 1, niezgodnych ze stanem faktycznym; [104)]

8) niezgodności danych w rejestrze ze stanem faktycznym po uprzednim wezwaniu podmiotu do złożenia wyjaśnień w tej sprawie w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania;

9) powierzania, na podstawie przepisów o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym bez ważnego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przepis art. 18f stosuje się odpowiednio.[105)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 18n. 1. W przypadku wydania decyzji o wykreśleniu z rejestru, wpis następuje, gdy decyzja stanie się ostateczna.

2. Dla podmiotu wpisanego do rejestru marszałek województwa prowadzi akta ewidencyjne, obejmujące w szczególności dokumenty stanowiące podstawę wpisu.

3. W postępowaniu administracyjnym w sprawach dotyczących wpisu do rejestru agencji zatrudnienia organem wyższego stopnia jest samorządowe kolegium odwoławcze.

Art. 18o. Marszałek województwa sprawuje kontrolę w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia, o których mowa w art. 19, art. 19e i art. 19f. [106)]

Art. 18p. 1. Marszałek województwa przekazuje w formie dokumentu elektronicznego ministrowi właściwemu do spraw pracy zbiorczą informację z województwa dotyczącą informacji, o których mowa w art. 19f, w terminie do dnia 31 marca.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna również zawierać dane o liczbie:

1) podmiotów posiadających wpis do rejestru na koniec okresu sprawozdawczego, z uwzględnieniem podmiotów prowadzących działalność w zakresie świadczonych usług: pośrednictwa pracy, w tym kierujących do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego i pracy tymczasowej;

[103)] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 2** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.;**

[104)] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 2** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r**.;

[105)] Dodany przez **art. 1 pkt 15 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[106)] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 3** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

2) decyzji o wykreśleniu podmiotu z rejestru, w tym z powodu nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia;
3) decyzji o odmowie wpisu do rejestru;
4) przeprowadzonych kontroli, w tym liczbę stwierdzonych przypadków nieprzestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia;
5) przedsiębiorców zagranicznych składających zawiadomienie, o którym mowa w art. 19i, z podaniem państwa pochodzenia oraz rodzaju świadczonych usług.

Art. 18r. Minister właściwy do spraw pracy przetwarza dane o agencjach zatrudnienia przekazane w formie dokumentu elektronicznego przez marszałków województw.

Art. 19. Podmiot zamierzający wykonywać usługi lub świadczący usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1, powinien spełniać następujące warunki:
1) nie posiadać zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o ile był obowiązany do ich opłacania;
2) być niekaranym za przestępstwa lub wykroczenia, o których mowa w art. 121-121b;
3) być podmiotem, w stosunku do którego nie została otwarta likwidacja lub nie ogłoszono jego upadłości.

~~**Art. 19a.** Agencja zatrudnienia powinna:~~
~~1) posiadać lokal przeznaczony na biuro agencji zatrudnienia zapewniający poufność prowadzonych rozmów;~~
~~2) posiadać wyposażenie w podstawowy sprzęt techniczny umożliwiający prowadzenie działalności agencji zatrudnienia;~~
~~3) dla obsługi osób korzystających z usług w zakresie:~~
~~a) doradztwa personalnego i poradnictwa zawodowego - zapewnić osoby z wykształceniem wyższym, których program studiów obejmował przygotowanie w zakresie doradztwa personalnego lub poradnictwa zawodowego albo osoby z wykształceniem wyższym, które posiadają co najmniej roczne doświadczenie zawodowe w pracy na stanowisku doradcy personalnego lub zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia lub agencjach zatrudnienia,~~
~~b) pośrednictwa pracy oraz pracy tymczasowej - zapewnić osoby z wykształceniem co najmniej średnim.~~ **(uchylony)**[107)]

Art. 19b. Agencja zatrudnienia jest obowiązana do przetwarzania posiadanych danych osobowych zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

[107)] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 4** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

Art. 19c. Agencja zatrudnienia **oraz podmioty, o których mowa w art. 18c**, nie ~~**może**~~ **mogą** dyskryminować ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie ani ze względu na przynależność związkową osób, dla których poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.[108)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 19d. ~~**Agencja zatrudnienia od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub którym udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, nie może pobierać kwot innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7.**~~

Art. 19d. 1. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 18c:

1) nie mogą pobierać kwot innych niż określone w art. 85 ust. 2 pkt 7 od osób, dla których poszukują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub którym udzielają pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia;

2) przed skierowaniem osoby do pracy za granicą albo pracy tymczasowej, do podmiotu działającego poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, są obowiązane do przekazania jej na piśmie informacji o kosztach, opłatach i innych należnościach, w tym określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7, związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą.

2. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio do osób kierowanych za granicę w celu nabywania umiejętności praktycznych, w formie odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego – niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową.[109)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 19e. 1. Agencja zatrudnienia ma obowiązek informowania marszałka województwa o:

1) każdej zmianie danych, o których mowa w art. 18e ust. 1 pkt 1 i 2, w terminie 14 dni od dnia ich powstania, przy czym art. 18e ust. 3 stosuje się odpowiednio;
2) zaprzestaniu działalności;
3) zawieszeniu albo wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej, o których mowa w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej, w terminie 14 dni od dnia zawieszenia albo wznowienia wykonywania tej działalności.

2. Do informacji, o których mowa w ust. 1, przepis art. 18f stosuje się odpowiednio.[110)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

---

108) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 16** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

109) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 16** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

110) Dodany przez **art. 1 pkt 17** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

Art. 19f. 1. Agencja zatrudnienia ma obowiązek przedstawiania marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia - w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, za rok poprzedni - zawierającej w szczególności liczbę:

1) osób, które podjęły pracę za pośrednictwem agencji zatrudnienia według grup elementarnych zawodów zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy, z podaniem państw zatrudnienia;
2) pracodawców oraz osób korzystających z usług doradztwa personalnego i poradnictwa zawodowego;
3) osób skierowanych przez agencję zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej ~~**według grup elementarnych zawodów, zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy, z podaniem państw zatrudnienia**~~.[111)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Do informacji, o których mowa w ust. 1, przepis art. 18f stosuje się odpowiednio.[112)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 19g. W dokumentach, ogłoszeniach i ofertach agencja zatrudnienia jest obowiązana umieszczać numer wpisu do rejestru, a ogłaszane oferty pracy do wykonywania pracy tymczasowej oznacza się jako "oferty pracy tymczasowej".

Art. 19ga. Agencja zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 18c, są obowiązane do niezwłocznego zwrócenia osobie, na rzecz której świadczą lub świadczyły usługi z zakresu działalności agencji zatrudnienia, na jej pisemny wniosek, złożonych przez nią oryginałów dokumentów, w szczególności dokumentów potwierdzających posiadane wykształcenie, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe.[113)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 19h. Agencja zatrudnienia ma obowiązek współpracować z organami zatrudnienia w zakresie realizacji polityki rynku pracy.

Art. 19i. 1. Przedsiębiorca zagraniczny, o którym mowa w art. 18c ust. 1 pkt 4, przed rozpoczęciem działalności w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pracy tymczasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa marszałkowi województwa właściwemu dla miejsca świadczenia usług zawiadomienie, zawierające następujące dane:

1) nazwę państwa pochodzenia przedsiębiorcy;
2) oznaczenie przedsiębiorcy oraz jego siedzibę;

[111)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 18 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[112)] Dodany przez **art. 1 pkt 18 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[113)] Dodany przez **art. 1 pkt 19** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

3) przybliżone miejsce i termin wykonywania usług oraz rodzaj świadczonych usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, może być złożone w formie elektronicznej.

3. W przypadku gdy niemożliwe jest określenie podstawowego miejsca wykonywania usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedsiębiorca zagraniczny składa zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, do marszałka województwa mazowieckiego.

Art. 19j. W sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszego rozdziału w zakresie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 18, w tym przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, stosuje się przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 19k. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wpis do rejestru, wzór certyfikatu, a także wzory formularzy składanych informacji, mając na względzie tworzenie warunków do rozwoju agencji zatrudnienia.[114)]

Rozdział 7

Instytucje szkoleniowe

Art. 20. 1. Instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy może uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych na prowadzenie tych szkoleń po wpisie do rejestru instytucji szkoleniowych prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.

1a. Rejestr instytucji szkoleniowych jest jawny i może być prowadzony w formie elektronicznej.

2. (uchylony).

3. Instytucja szkoleniowa może ubiegać się o wpis do rejestru instytucji szkoleniowych po złożeniu wniosku o wpis wraz z informacją o:

1) tematyce prowadzonych szkoleń **i przygotowania zawodowego dorosłych**;

2) kadrze dydaktycznej;

3) bazie lokalowej, jej wyposażeniu i środkach dydaktycznych;

4) metodach oceny jakości szkoleń;

5) liczbie bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami **i przygotowaniem zawodowym dorosłych** w okresie ostatniego roku;

6) ~~**udzielonej nieodpłatnie pomocy**~~ **pomocy udzielonej nieodpłatnie** uczestnikom i absolwentom szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych, polegającej na

[114)] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 5** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

informowaniu o sytuacji na rynku pracy i zapotrzebowaniu na kwalifikacje.[115)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4. Wojewódzki urząd pracy zawiadamia ~~**pisemnie**~~ **w postaci papierowej lub elektronicznej** instytucję szkoleniową o dokonanym wpisie do rejestru instytucji szkoleniowych oraz przekazuje tę informację ministrowi właściwemu do spraw pracy.5. Wpis do rejestru instytucji szkoleniowych jest bezpłatny.[116)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

6. Wojewódzki urząd pracy wykreśla instytucję szkoleniową z rejestru instytucji szkoleniowych:

1) na wniosek instytucji szkoleniowej;
2) w przypadku stwierdzenia prawomocnym wyrokiem naruszenia przepisów ustawy;
3) w przypadku zakończenia działalności przez instytucję szkoleniową;
4) w przypadku niepowiadomienia wojewódzkiego urzędu pracy o kontynuowaniu działalności szkoleniowej w kolejnym roku kalendarzowym.

7. Instytucja szkoleniowa ma obowiązek informować wojewódzki urząd pracy o zmianie siedziby, otwarciu i likwidacji oddziałów lub filii oraz o kontynuowaniu działalności szkoleniowej w kolejnym roku kalendarzowym.

8. Minister właściwy do spraw pracy przetwarza informacje o instytucjach szkoleniowych wpisanych do rejestru instytucji szkoleniowych przekazane przez wojewódzkie urzędy pracy.

9. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb dokonywania i wykreślania wpisu w rejestrze instytucji szkoleniowych oraz uaktualniania danych w rejestrze, wzór wniosku o wpis oraz wymagane dokumenty, mając na względzie efektywne wydatkowanie środków publicznych na szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz zasadę wzajemności w stosunku do podmiotów z państw członkowskich Unii Europejskiej zamierzających uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych na prowadzenie szkoleń.

Rozdział 8

Dialog społeczny i partnerstwo na rynku pracy

Art. 21. Polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach:

1) działalności ~~**rad zatrudnienia**~~ **rad rynku pracy**;[117)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**
2) partnerstwa lokalnego;

[115)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 20** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[116)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 20** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[117)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 21** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

3) uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia.

Art. 22. 1. ~~**Naczelna Rada Zatrudnienia**~~ **Rada Rynku Pracy** jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw pracy w sprawach polityki rynku pracy **oraz organem stanowiącym w zakresie ustalania priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS, o której mowa w art. 109 ust. 2e**.

2. ~~**Wojewódzkie rady zatrudnienia**~~ **Wojewódzkie rady rynku pracy** są organami opiniodawczo-doradczymi marszałka województwa w sprawach polityki rynku pracy.

3. ~~**Powiatowe rady zatrudnienia**~~ **Powiatowe rady rynku pracy** są organami opiniodawczo-doradczymi starosty w sprawach polityki rynku pracy.

4. Do zakresu działania ~~**Naczelnej Rady Zatrudnienia**~~ **Rady Rynku Pracy** należy w szczególności:

1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich;

2) opiniowanie projektu Krajowego Planu Działań oraz okresowych sprawozdań z jego realizacji;

3) opiniowanie przedłożonych przez ministra właściwego do spraw pracy priorytetów, wzoru podziału środków KFS i planu ich wydatkowania;

4) ustalanie w układzie branżowym i regionalnym dodatkowych priorytetów wydatkowania środków z rezerwy KFS oraz decydowanie o przeznaczeniu tych środków zgodnie z przyjętymi priorytetami;

5) opiniowanie rocznych sprawozdań z działalności Funduszu Pracy, a także ocena racjonalności gospodarki środkami tego funduszu;

6) realizacja zadań określonych w przepisach o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy;

7) opiniowanie projektów ustaw dotyczących promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

5. Do zakresu działania ~~**wojewódzkich rad zatrudnienia**~~ **wojewódzkich rad rynku pracy** należy w szczególności:

1) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w województwie;

2) ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy;

3) opiniowanie projektu regionalnego planu działań oraz okresowych sprawozdań z jego realizacji;

4) opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych danego województwa na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz opiniowanie opracowanych przez wojewódzkie urzędy pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa i sprawozdań z ich wykorzystania;

5) składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w województwie;

6) ocenianie okresowych sprawozdań z działalności wojewódzkich urzędów pracy oraz przedstawianie ~~**Naczelnej Radzie Zatrudnienia**~~ **Radzie Rynku Pracy** okresowych sprawozdań i wniosków w sprawach zatrudnienia;

7) delegowanie przedstawicieli do komisji konkursowej ~~**w liczbie równej co najmniej połowie składu komisji**~~ dokonującej wyboru kandydata na stanowisko dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy;

8) opiniowanie wniosków o odwołanie ~~**lub wnioskowanie o odwołanie**~~ dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy;

9) opiniowanie wojewódzkich kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców;

10) współpraca z wojewódzkimi komisjami dialogu społecznego, w szczególności w zakresie inicjowania programów i partnerstwa na rzecz wzrostu zatrudnienia i rozwoju rynku pracy.

~~**delegowanie przedstawiciela do Naczelnej Rady Zatrudnienia;**~~

6. Do zakresu działania ~~**powiatowych rad zatrudnienia**~~ **powiatowych rad rynku** pracy stosuje się odpowiednio przepisy ust. 5.

7. **Powiatowe rady rynku pracy** ~~**Powiatowe rady zatrudnienia**~~ opiniują ~~**programy specjalne, w tym**~~:

1) celowość ~~**ich**~~ realizacji **programów specjalnych,** biorąc pod uwagę w szczególności:

a) liczbę osób objętych programem **i** kryteria doboru tych osób,

b) zakładane rezultaty programu specjalnego, ~~**z podaniem mierników i trybu dokonania oceny**~~ **w tym przewidywaną efektywność kosztową i zatrudnieniową,**

c) koszty realizacji programu specjalnego, w tym poszczególnych przedsięwzięć;

2) proponowane przez starostę zmiany realizacji programów specjalnych;

3) celowość realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, biorąc pod uwagę w szczególności:

a) kryteria doboru bezrobotnych,

b) zakładane efekty realizacji Programu Aktywizacja i Integracja.[118)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 23. 1. W skład ~~**Naczelnej Rady Zatrudnienia**~~ **Rady Rynku Pracy** wchodzą osoby powoływane przez ministra właściwego do spraw pracy spośród przedstawicieli wszystkich organizacji związkowych i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, **oraz jeden przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, reprezentujący stronę samorządową.**

~~**2) ogólnopolskich organizacji jednostek samorządu terytorialnego reprezentowanych w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;**~~

~~**3) wojewódzkich rad zatrudnienia;**~~

~~**4) organizacji pozarządowych o zasięgu krajowym zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy;**~~

~~**5) nauki – delegowanych przez Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej Polskiej Akademii Nauk.**~~

2. W skład ~~**wojewódzkiej rady zatrudnienia**~~ **wojewódzkiej rady rynku pracy** wchodzą osoby powoływane przez marszałka województwa spośród działających na terenie województwa wojewódzkich struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy**.**

~~**6) przedstawicieli nauki – delegowanych przez Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej Polskiej Akademii Nauk oraz przedstawiciel wojewody.**~~

3. W skład ~~**powiatowej rady zatrudnienia**~~ **powiatowej rady rynku pracy** wchodzą osoby powoływane przez starostę spośród działających na terenie powiatu terenowych struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji, społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.

~~**4) jednostek samorządu terytorialnego;**~~

4. Członków rad rynku pracy, o których mowa w ust. 1–3, powołuje się spośród kandydatów zgłoszonych przez organy i organizacje, o których mowa odpowiednio w ust. 1–3, zgodnie z następującym trybem:

1) minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) w formie pisemnej zwraca się do organów i organizacji, o których mowa w ust. 1–3, o zgłoszenie

---

[118)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 22** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

kandydata do rady rynku pracy w terminie 15 dni roboczych od dnia otrzymania zaproszenia;

2) do zgłoszenia organy i organizacje załączają opisy kariery zawodowej kandydata oraz informacje potwierdzające osiągnięcia i doświadczenia w zakresie rynku pracy.

~~4. Członków **Naczelnej Rady Zatrudnienia powołuje minister właściwy do spraw pracy, członków wojewódzkich rad zatrudnienia - marszałek województwa, a członków powiatowych rad zatrudnienia - starosta, spośród kandydatów zgłoszonych przez organy i organizacje, o których mowa odpowiednio w ust. 1-3.**~~

5. Minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) informuje organy i organizacje, w terminie 30 dni roboczych od dnia zakończenia przyjmowania zgłoszeń, o terminie posiedzenia inaugurującego.

6. Minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) może powoływać w skład rady rynku pracy trzech przedstawicieli spośród organów jednostek samorządu terytorialnego lub nauki o szczególnej wiedzy i autorytecie w obszarze działania tej rady.

7. Minister właściwy do spraw pracy (marszałek województwa, starosta) może zapraszać do udziału w posiedzeniach rady rynku pracy przedstawicieli organów, organizacji i instytucji niereprezentowanych w radzie rynku pracy, bez prawa udziału w podejmowaniu rozstrzygnięć.

8. Rady rynku pracy, o których mowa w ust. 1–3, wybierają spośród swoich członków przewodniczącego na czas trwania kadencji.

9. W przypadku gdy powiatowy urząd pracy realizuje zadania z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej na obszarze przekraczającym granice powiatu, tworzy się jedną ~~**powiatową radę zatrudnienia**~~ **powiatową radę rynku pracy**, która jest powoływana przez ~~**prezydenta miasta na prawach powiatu lub starostę sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy w porozumieniu z prezydentem miasta na prawach powiatu lub starostą powiatu dotującego**~~ **starostę sprawującego zwierzchnictwo nad powiatowym urzędem pracy w porozumieniu ze starostą powiatu dotującego**.

10. Członek ~~**rady zatrudnienia**~~ **rady rynku pracy** może zostać odwołany:

1) na wniosek organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady;

2) z inicjatywy odpowiednio ministra właściwego do spraw pracy, marszałka województwa ~~**oraz**~~ **lub** starosty, po zasięgnięciu opinii organu lub organizacji, które zgłosiły jego kandydaturę na członka rady.

11. Kadencja rad rynku pracy trwa 4 lata.

12. **Ze środków Funduszu Pracy mogą być finansowane koszty szkoleń członków rad rynku pracy.**

13. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, organizację ~~**oraz**~~ **i** tryb działania ~~**rad zatrudnienia**~~ **rad rynku pracy** ~~**, a także warunki, na jakich mogą uczestniczyć w posiedzeniach rad zatrudnienia przedstawiciele organów, organizacji i instytucji niereprezentowanych w radach,**~~ oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad, mając na względzie zapewnienie efektywnego dialogu społecznego.

14. Pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach ~~**rady zatrudnienia**~~ **rady rynku pracy**. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy.

15. Na wniosek członków ~~**rady zatrudnienia**~~ **rady rynku pracy** zamieszkałych ~~**poza miejscem obrad rady koszty przejazdów środkami transportu zbiorowego**~~ **poza miejscowością, w której odbywają się obrady rady, koszty ich przejazdów** są refundowane ze środków Funduszu Pracy odpowiednio przez ministra właściwego do spraw pracy, marszałka województwa ~~**albo**~~ **lub** starostę, w wysokości i na zasadach określonych ~~**w przepisach odrębnych dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju**~~ **dla podróży krajowej w przepisach w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej**.[119)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 24. 1. Marszałek województwa lub starosta w ramach środków określonych w budżecie danego samorządu mogą zlecić realizację usług rynku pracy, o których mowa w art. 35 ust. 1:
1) jednostkom samorządu terytorialnego;
2) organizacjom pozarządowym statutowo zajmującym się problematyką rynku pracy;
3) związkom zawodowym;
4) organizacjom pracodawców;
5) instytucjom szkoleniowym;
6) agencjom zatrudnienia;
7) centrom integracji społecznej.

1a. Marszałek województwa lub starosta przy zlecaniu usług rynku pracy, o których mowa w art. 35 ust. 1, zapewnia ich realizację zgodnie ~~**ze standardami usług rynku pracy**~~ **z warunkami, trybem i sposobami realizacji usług rynku pracy**.[120)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

[119)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 22** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[120)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 23 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ....)*

2. Zlecanie wykonywania usług rynku pracy lub usług i instrumentów rynku pracy, odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub przez zakup tych usług, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, przy uwzględnieniu sposobu ich realizacji zgodnie ze standardami usług rynku pracy.

3. Zlecanie realizacji usług rynku pracy lub usług i instrumentów rynku pracy nie może dotyczyć:

1) spraw podlegających rozstrzygnięciu w drodze decyzji administracyjnej;
2) wydatkowania i gospodarowania środkami Funduszu Pracy.

4. Wolontariusze mogą wykonywać świadczenia w zakresie realizacji usług rynku pracy na rzecz podmiotów określonych w ust. 1 pkt 1-4 na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

5. W okresie udziału bezrobotnego w usługach rynku pracy lub usługach i instrumentach rynku pracy zlecanych podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, 6 i 7, przez marszałka województwa lub starostę, powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.[121)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 25. (uchylony).

Art. 26. (uchylony).

Art. 27. (uchylony).

Art. 28. (uchylony).

Art. 29. (uchylony).

Art. 30. (uchylony).

Art. 31. (uchylony).

Art. 32. (uchylony).

Rozdział 9

Rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy oraz formy udzielanego wsparcia

Art. 33. 1. Powiatowe urzędy pracy rejestrują bezrobotnych i poszukujących pracy oraz prowadzą rejestr tych osób.

2. Rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy następuje po przedstawieniu przez te

[121)] Dodany przez **art. 1 pkt 23 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

osoby dokumentów niezbędnych do ustalenia ich statusu i uprawnień.

2a. Starosta zawiadamia organ Straży Granicznej lub wojewodę właściwego ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca o zarejestrowaniu osoby, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. ha, jako bezrobotnej.[122)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

2b. Powiatowy urząd pracy, udzielając bezrobotnemu pomocy, niezwłocznie po rejestracji, o której mowa w ust. 2, ustala dla bezrobotnego profil pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy określonych w ustawie.

2c. Ustanawia się trzy profile pomocy i formy pomocy stosowane w ramach tych profili:

1) profil pomocy I – pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub formy pomocy, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3a, art. 45, art. 46 ust. 1 pkt 2, art. 60b, art. 61e pkt 2 oraz art. 66k–66n;

2) profil pomocy II – usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a;

3) profil pomocy III – Program Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

2d. Rejestracja bezrobotnego w urzędzie pracy wyłącza możliwość rejestracji w tym samym urzędzie pracy jako poszukującego pracy oraz posiadania takiego statusu przez okres posiadania statusu bezrobotnego.[123)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

3. Bezrobotny ma obowiązek zgłaszania się do właściwego powiatowego urzędu pracy w wyznaczonym przez urząd terminie w celu przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy proponowanej przez urząd lub w innym celu wynikającym z ustawy i określonym przez urząd pracy, w tym potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. W przypadku bezrobotnego będącego dłużnikiem alimentacyjnym, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wyznaczony termin nie może być dłuższy niż 90 dni.

3a. Odbywanie przez bezrobotnego praktyki absolwenckiej stanowi uzasadnioną przyczynę niespełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 3.

4. Starosta, z zastrzeżeniem art. 75 ust. 3, pozbawia statusu bezrobotnego bezrobotnego, który:

1) nie spełnia warunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2;

1a) nie wyraził zgody na ustalenie profilu pomocy; pozbawienie statusu bezrobotnego

---

[122)] Dodany przez **art. 488 pkt 5** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[123)] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

następuje na okres wskazany w pkt 3;[124] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

2) otrzymał pożyczkę z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej **albo otrzymał pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 61e pkt 2 lit. a,** albo otrzymał jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności;[125] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2a) otrzymał jednorazowo środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub z instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności lub na wniesienie wkładu;

2b) rozpoczął realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisał kontrakt socjalny, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego;

3) odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie lub poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres:
   a) 120 dni w przypadku pierwszej odmowy,
   b) 180 dni w przypadku drugiej odmowy,
   c) 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy;

3a) odmówił bez uzasadnionej przyczyny udziału w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 3;[126] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

4) nie stawił się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i nie powiadomił w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia niestawienia się w powiatowym urzędzie pracy odpowiednio na okres wskazany w pkt 3, w zależności od liczby niestawiennictw;

4a) nie stawił się w powiatowym urzędzie pracy w terminie, o którym mowa w art. 73 ust. 2a;

---

[124] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[125] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 24 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[126] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

5) (uchylony);
6) złożył wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego;
7) z własnej winy przerwał szkolenie, staż, **realizację indywidualnego planu działania** lub wykonywanie prac, o których mowa w art. 73a, lub inną formę pomocy określoną w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia ich przerwania na okres wskazany w pkt 3;[127)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
8) po skierowaniu nie podjął szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac, o których mowa w art. 73a, lub innej formy pomocy określonej w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w pkt 3;
9) pozostaje niezdolny do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie lecznictwa odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni, przy czym za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie lecznictwa odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 90-dniowego;
10) nie przedstawił zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby, o którym mowa w art. 80 ust. 2;
11) z własnej winy przerwał program przygotowania zawodowego dorosłych, nie przystąpił do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego**;**
12) z własnej winy przerwał udział w działaniach w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, realizowanych przez powiatowy urząd pracy, inne podmioty na jego zlecenie lub przez ośrodek pomocy społecznej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje na okres wskazany w pkt 3.[128)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

4a. Starosta pozbawia osobę zarejestrowaną statusu poszukującego pracy, jeśli poszukujący pracy:
1) nie utrzymuje kontaktu z powiatowym urzędem pracy co najmniej raz na 90 dni w celu potwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie;
2) nie stawił się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie, który został ustalony między poszukującym pracy a tym urzędem, i nie powiadomił w terminie 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa;
3) nie podjął przygotowania zawodowego dorosłych albo nie podjął lub przerwał indywidualny plan działania, szkolenie, studia podyplomowe, o których mowa w art. 42a, albo uczestnictwo w programie specjalnym lub nie przystąpił do egzaminu, o którym mowa w art. 40 ust. 3a;

[127)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 24 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[128)] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

4) złożył wniosek o rezygnację z pomocy określonej w ustawie świadczonej przez powiatowy urząd pracy; **pozbawienie statusu poszukującego pracy następuje od dnia złożenia wniosku;**[129] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

5) pobierał w Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach określonych w przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, zasiłek dla bezrobotnych nabyty w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. b i c oraz opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub został pozbawiony tego zasiłku przez właściwą instytucję tego państwa.[130] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4b Pozbawienie statusu poszukującego pracy **z powodów, o których mowa w ust. 4a pkt 1–3**, następuje na okres 120 dni odpowiednio:[131] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1) po upływie 90 dni od dnia ostatniego kontaktu z powiatowym urzędem pracy;
2) od dnia niestawiennictwa;
3) od następnego dnia po dniu zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 4a pkt 3 ~~**i 4**~~.[132] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4ba. Pozbawienie statusu poszukującego pracy z powodów, o których mowa w ust. 4a pkt 5, następuje od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w tym przepisie.[133] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4c. W przypadku pozbawienia statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy na wskazany okres ponowne nabycie statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy może nastąpić w wyniku ponownej rejestracji, po upływie tego okresu, przy spełnieniu warunków zawartych w ustawie do ich nabycia.

4ca. Decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego oraz decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku dla bezrobotnych nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.[134] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4d. Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego kobiety w ciąży z powodu niezdolności do pracy związanej z ciążą trwającej przez nieprzerwany okres 90 dni, o którym mowa w ust. 4

---

[129] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 24 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[130] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[131] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 24 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[132] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 24 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[133] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[134] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. f** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

pkt 9, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samą bezrobotną. [135)]

4e. Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego bezrobotnego, który został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego jako założyciel spółdzielni socjalnej po dniu zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy, w związku z uwzględnieniem przez starostę jego wniosku o przyznanie środków na założenie spółdzielni socjalnej, do dnia następnego po dniu otrzymania tych środków.

4f. W przypadku gdy bezrobotnemu przyznano zasiłek na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, decyzja starosty o utracie statusu bezrobotnego oznacza także utratę prawa do tego zasiłku.

4g. Starosta nie może pozbawić statusu bezrobotnego:

1) kobiety po urodzeniu dziecka,

2) bezrobotnego po przyjęciu dziecka na wychowanie i wystąpieniu do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub po przyjęciu dziecka na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej

- z uwagi na brak zdolności i gotowości do podjęcia zatrudnienia spowodowany opieką nad tym dzieckiem przez okres, przez który przysługiwałby im, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński w okresie urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego, z wyłączeniem przypadku złożenia wniosku o pozbawienie tego statusu przez samego bezrobotnego. [136)]

4h. Dla ustalenia okresu, na który następuje pozbawienie statusu bezrobotnego, uwzględniane są łącznie wszystkie odmowy, niepodjęcia oraz przerwania form aktywizacji, o których mowa w ust. 4 pkt 1a, 3, 3a, 7, 8, 11 i 12.

4i. Wniosek o rezygnację, o którym mowa w ust. 4a pkt 4, złożony przez poszukującego pracy po skierowaniu do realizacji indywidualnego planu działania, na szkolenie, studia podyplomowe, do uczestnictwa w przygotowaniu zawodowym dorosłych oraz programie specjalnym, pozostawia się bez rozpoznania.[137)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

5. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb rejestracji i sposób prowadzenia rejestru bezrobotnych i poszukujących pracy, zakresy informacji niezbędnych do rejestracji oraz informacji gromadzonych o osobach zarejestrowanych, a także dokumenty niezbędne do ustalenia statusu i uprawnień rejestrowanych osób oraz treść oświadczenia o prawdziwości danych składanego przez bezrobotnego lub poszukującego pracy pod rygorem odpowiedzialności karnej, mając na względzie pozyskanie wszystkich koniecznych

---

[135)] W brzmieniu ustalonym przez **art. 15 pkt 1 lit. a** ustawy z dnia 28 maja 2013 r. *o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 675),* która weszła w życie w dniu **17 czerwca 2013 r.**

[136)] Dodany przez **art. 15 pkt 1 lit. b** ustawy z dnia 28 maja 2013 r. *o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 675),* która weszła w życie w dniu **17 czerwca 2013 r.**

[137)] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. g** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

informacji mających wpływ na uprawnienia rejestrowanych osób.

6. Informacje dotyczące ~~osób zarejestrowanych~~ **bezrobotnych, poszukujących pracy i cudzoziemców zamierzających wykonywać lub wykonujących pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** są **przetwarzane** ~~**gromadzone**~~ przez powiatowe urzędy pracy**,** w szczególności ~~**w formie dokumentów elektronicznych oraz przetwarzane i udostępniane publicznym służbom zatrudnienia do celów określonych w ustawie przede wszystkim**~~ z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych i dokumentów elektronicznych.[138)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

7. Informacje, o których mowa w ust. 6, **są udostępniane publicznym służbom zatrudnienia lub innym podmiotom, realizującym** ~~**mogą być udostępniane w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących**~~ zadania ~~**publiczne**~~ na podstawie **ustawy lub odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny, w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji tych zadań, w** ~~**wniosku złożonego w szczególności w formie dokumentu elektronicznego innym podmiotom,**~~ w szczególności jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej oraz jednostkom obsługującym świadczenia rodzinne**.** ~~**,realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań. Dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.**~~[139)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

7a. Informacje, o których mowa w ust. 6, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ustawie, mogą być pozyskiwane przez powiatowe urzędy pracy z publicznych służb zatrudnienia lub innych podmiotów, w szczególności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz jednostek obsługujących świadczenia rodzinne, realizujących zadania na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny.[140)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

8. Informacje, o których mowa w ust. 6, mogą być **pozyskiwane, wymieniane lub** udostępniane **na wniosek złożony, w szczególności w postaci elektronicznej, w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub** z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych, jeżeli powiatowy urząd pracy oraz ~~**inny**~~ podmiot**, o którym mowa w ust. 7, spełniają** ~~**realizujący zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia, spełnia**~~ łącznie następujące warunki:

[138)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 24 lit. h** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[139)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 24 lit. h** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[140)] Dodany przez **art. 1 pkt 24 lit. i** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

1) posiada**ją możliwość identyfikacji** ~~**urządzenia umożliwiające identyfikację**~~ osoby uzyskującej informacje w systemie oraz zakresu, daty i celu ich uzyskania;
2) posiada**ją** zabezpieczenia uniemożliwiające wykorzystanie informacji niezgodnie z celem ich uzyskania;
3) **zapewniają, że** dostęp do danych osobowych jest nadzorowany i rejestrowany zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.[141)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

9. Pozyskiwanie z powiatowych urzędów pracy lub od osób fizycznych informacji, o których mowa w ust. 6, przez podmioty, o których mowa w ust. 7, jest prowadzone przede wszystkim z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych i dokumentów elektronicznych.

Art. 34. Powiatowe urzędy pracy prowadzą pośrednictwo pracy dla zarejestrowanych osób, a w razie braku możliwości zapewnienia odpowiedniej pracy:
1) świadczą usługę poradnictwa zawodowego ~~**i informacji zawodowej**~~;[142)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
~~**2) świadczą usługę pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy;**~~ **(uchylony)[143)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
3) inicjują, organizują i finansują szkolenia, przygotowanie zawodowe dorosłych i staże oraz przyznają i wypłacają stypendia;
4) inicjują i dofinansowują tworzenie dodatkowych miejsc pracy;
5) inicjują oraz finansują w zakresie określonym w ustawie inne instrumenty rynku pracy;
6) przyznają i wypłacają zasiłki oraz inne świadczenia z tytułu bezrobocia.

Art. 34a. 1. Powiatowy urząd pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, ~~**może przygotować indywidualny plan działania dla bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu doprowadzenia do podjęcia przez niego odpowiedniej pracy**~~ **przygotowuje indywidualny plan działania dostosowany do profilu pomocy. Indywidualny plan działania może być przygotowany również dla poszukującego pracy**.[144)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Indywidualny plan działania jest przygotowywany **przez doradcę klienta** przy udziale bezrobotnego lub poszukującego pracy i zawiera w szczególności:

[141)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 24 lit. j** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[142)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 25 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[143)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 25 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[144)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 26 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

1) działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie;

2) działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy;

3) planowane terminy realizacji poszczególnych działań;

4) formy, planowaną liczbę i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy;

5) termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

5) termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

3. Przygotowanie indywidualnego planu działania następuje nie później niż w terminie 60 dni od dnia ustalenia profilu pomocy.[145)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~**3. Przygotowanie indywidualnego planu działania jest obowiązkowe dla:**~~

~~**1) bezrobotnego do 25 roku życia,**~~

~~**2) bezrobotnego powyżej 50 roku życia,**~~

~~**3) bezrobotnego bez kwalifikacji zawodowych,**~~

~~**4) bezrobotnego bez doświadczenia zawodowego,**~~

~~**5) bezrobotnego, który po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjął zatrudnienia - o ile pozostaje on nieprzerwanie w rejestrze, o którym mowa w art. 33 ust. 1, przez okres co najmniej 180 dni od dnia rejestracji, a indywidualny plan działania nie został przygotowany dla niego wcześniej.**~~

3a. Indywidualny plan działania może być modyfikowany stosownie do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego lub poszukującego pracy.

3b. Powiatowy urząd pracy może skierować bezrobotnego do centrum informacji i planowania kariery zawodowej lub do innej instytucji rynku pracy w celu dokonania diagnozy problemów bezrobotnego na rynku pracy i pomocy w planowaniu kariery zawodowej.

3c. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania profilu pomocy oraz postępowanie w ramach profili pomocy, mając na uwadze zwiększenie szans bezrobotnego na rynku pracy.[146)] (weszła w życie dniu 27 maja 2014 r.)

~~**4. Dla bezrobotnego, o którym mowa w ust. 3, który jest w trakcie odbywania szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych albo prac społecznie użytecznych powiatowy urząd pracy przygotowuje indywidualny plan działania nie później niż 90 dni po zakończeniu uczestnictwa w określonej formie pomocy.**~~ **(uchylony)[147)] (wszedł w życie w**

[145)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 26 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[146)] Dodany przez **art. 1 pkt 26 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[147)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 26 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji*

dniu 27 maja 2014 r.)

~~**5. Przygotowanie indywidualnego planu działania musi zostać zakończone nie później niż przed upływem 30 dni od dnia zakończenia okresu, o którym mowa w ust. 3 albo w ust. 4.**~~ **(uchylony)[148] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Rozdział 10

Usługi rynku pracy

Art. 35. 1. Podstawowymi usługami rynku pracy są:

1) pośrednictwo pracy;
2) (uchylony);
3) poradnictwo zawodowe ~~**i informacja zawodowa**~~;[149] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**
~~**4) pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy;**~~ **(uchylony)[150] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
5) organizacja szkoleń.

~~**2. Usługi rynku pracy wykonywane na podstawie przepisów ustawy przez publiczne służby zatrudnienia są realizowane zgodnie ze standardami usług rynku pracy.**~~ **(uchylony)[151] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2a. (uchylony).

2b. Usługi rynku pracy wykonywane na podstawie przepisów ustawy przez publiczne służby zatrudnienia mogą być realizowane z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych i dokumentów elektronicznych.

2c. W zakresie niezbędnym do realizacji usług rynku pracy publiczne służby zatrudnienia mogą przetwarzać dane osobowe osób korzystających z tych usług.

3. (uchylony).

4. (uchylony).

5. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, ~~**standardy i**~~

---

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598), która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[148] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 26 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[149] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 27 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[150] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 27 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[151] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 27 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

~~**szczegółowe warunki prowadzenia przez urzędy pracy usług rynku pracy,**~~ **szczegółowe warunki realizacji, tryb i sposoby prowadzenia usług rynku pracy przez urzędy pracy, a w części dotyczącej pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES także przez Ochotnicze Hufce Pracy,** uwzględniając zakres usług~~**, miejsce i sposób ich realizacji**~~ oraz konieczność zapewnienia respektowania praw osób korzystających z usług ~~**i mając na uwadze**~~**,** ujednolicenie usług rynku pracy realizowanych przez ~~**publiczne służby zatrudnienia**~~ **urzędy pracy** oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania ~~**pomocy publicznej dla przedsiębiorców z warunkami jej dopuszczalności**~~ **pomocy dla przedsiębiorców z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.**[152)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 36. 1. Pośrednictwo pracy polega w szczególności na:

1) udzielaniu pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
2) pozyskiwaniu ofert pracy;
2a) upowszechnianiu ofert pracy, w tym przez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy;
3) udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy;
4) informowaniu bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy;
5) inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami;
6) współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania;
7) informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

2. (uchylony).

3. (uchylony).

~~**3a. Pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy realizują wyłącznie przez sieć EURES.**~~ **(uchylony)**[153)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**

3b. Wojewódzkie urzędy pracy mogą realizować działania w zakresie pośrednictwa pracy wyłącznie o zasięgu ponadpowiatowym i we współpracy z właściwymi powiatowymi urzędami pracy.

4. Pośrednictwo pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców realizowane przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy jest prowadzone nieodpłatnie, zgodnie

---

[152)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 27 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[153)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 28** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

z zasadami:

1) dostępności usług pośrednictwa pracy dla poszukujących pracy oraz dla pracodawców;
2) dobrowolności - oznaczającej wolne od przymusu korzystanie z usług pośrednictwa pracy;
3) równości - oznaczającej obowiązek udzielania wszystkim bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w znalezieniu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną;
4) jawności - oznaczającej, że każde wolne miejsce pracy zgłoszone do urzędu pracy jest podawane do wiadomości bezrobotnym i poszukującym pracy.

4a. Powiatowy urząd pracy, który nie dysponuje kandydatami spełniającymi wymagania określone w ofercie pracy, udostępnia informacje o braku możliwości realizacji oferty innym powiatowym urzędom pracy co najmniej przez internetową bazę ofert pracy, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8.

5. (uchylony).

5a. Pracodawca zgłasza ofertę pracy do jednego powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce wykonywania pracy albo innego wybranego przez siebie urzędu.

5b. Pracodawca zgłaszając ofertę pracy do powiatowego urzędu pracy może nie wyrazić zgody na podawanie do wiadomości publicznej informacji umożliwiających jego identyfikację przez osoby niezarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy.

5c. Zadania w zakresie upowszechniania oferty pracy, kontaktów z pracodawcą i osobami zarejestrowanymi oraz kierowanie zarejestrowanych do pracodawcy realizuje powiatowy urząd pracy, który przyjął ofertę pracy od pracodawcy.

5d. Oferta pracy, w związku z którą pracodawca nie wyraził zgody na podawanie do wiadomości publicznej informacji umożliwiających jego identyfikację, może być udostępniona w pełnym zakresie wyłącznie tym bezrobotnym lub poszukującym pracy, którzy spełniają wymagania określone w ofercie i których powiatowy urząd pracy kieruje do pracy u tego pracodawcy.

5e. Powiatowy urząd pracy nie może przyjąć oferty pracy, jeżeli pracodawca zawarł w ofercie pracy wymagania, które naruszają zasadę równego traktowania w zatrudnieniu w rozumieniu przepisów prawa pracy i mogą dyskryminować kandydatów do pracy, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną.

5f. Powiatowy urząd pracy może nie przyjąć oferty pracy, w szczególności jeżeli pracodawca w okresie 365 dni przed dniem zgłoszenia oferty pracy został ukarany lub skazany prawomocnym wyrokiem za naruszenie przepisów prawa pracy albo jest objęty postępowaniem dotyczącym naruszenia przepisów prawa pracy.

5g. Odmowa przyjęcia oferty pracy przez powiatowy urząd pracy wymaga pisemnego uzasadnienia.

6. (uchylony).

7. (uchylony).

8. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, klasyfikację zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakres jej stosowania, uwzględniając zawody i specjalności występujące na rynku pracy oraz potrzeby pośrednictwa i poradnictwa zawodowego.

Art. 36a. 1. Pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, może być realizowane w ramach sieci EURES.

2. Pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES obejmuje działania, o których mowa w art. 36 ust. 1, oraz inne usługi świadczone w ramach tej sieci, określone w przepisach Unii Europejskiej.

3. Realizując pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, nie można dyskryminować osób, dla których poszukuje się zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie ani ze względu na przynależność związkową.

4. Pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c:

1) jest realizowane przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy oraz Ochotnicze Hufce Pracy wyłącznie w ramach sieci EURES; (w odniesieniu do OHP wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

2) może być realizowane w ramach sieci EURES przez podmioty prowadzące agencje zatrudnienia oraz podmioty, o których mowa w art. 18c ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 3, po uzyskaniu akredytacji.

Art. 36b. 1. Podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji składa do ministra właściwego do spraw pracy wniosek o udzielenie akredytacji, jeżeli spełnia następujące kryteria:

1) posiada wpis do rejestru, o którym mowa w art. 18 ust. 1, albo jest podmiotem, o którym mowa w art. 18c ust. 1 pkt 2 albo 3, albo ust. 2 pkt 3;

2) spełnia warunki określone w art. 19;

3) posiada systemy teleinformatyczne umożliwiające realizację pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, w tym stronę internetową oraz elektroniczny rejestr ofert pracy;

4) wykaże minimum dwuletnie doświadczenie w prowadzeniu pośrednictwa do pracy za granicą;

5) nie jest prowadzone w stosunku do niego postępowanie, które może skutkować wykreśleniem z rejestru na podstawie art. 18m.

2. Wniosek o udzielenie akredytacji zawiera następujące dane:

1) oznaczenie podmiotu;

2) adres, pod którym podmiot prowadzi działalność, oraz adres, pod którym będzie prowadzone pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, wraz z nazwą gminy, powiatu i województwa;

3) oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności;

4) numer identyfikacji podatkowej NIP – o ile podmiot taki numer posiada;

5) numer w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej REGON;

6) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – o ile podmiot taki numer posiada;

7) adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej, a także inne dane teleadresowe.

3. W przypadku gdy podmiot składający wniosek o udzielenie akredytacji przewiduje prowadzenie pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES we współpracy z podmiotami współpracującymi, o których mowa w art. 36d ust. 3, we wniosku o udzielenie akredytacji zamieszcza się następujące dane dotyczące podmiotu współpracującego:

1) oznaczenie podmiotu;

2) adres, pod którym podmiot prowadzi działalność, oraz adres, pod którym będzie prowadzone pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, wraz z nazwą gminy, powiatu i województwa;

3) oznaczenie formy prawnej prowadzonej działalności;

4) adres poczty elektronicznej oraz strony internetowej, a także inne dane teleadresowe.

4. Podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji składa we wniosku o udzielenie akredytacji oświadczenie potwierdzające:

1) spełnianie warunków, o których mowa w art. 19;

2) znajomość obowiązków wynikających z ustawy oraz przepisów Unii Europejskiej w zakresie realizacji działań sieci EURES, a także wynikających z umowy akredytacyjnej, o której mowa w art. 36d ust. 2;

3) nieprowadzenie w stosunku do podmiotu postępowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 5;

4) upływ dwóch lat od dnia rozwiązania z podmiotem umowy akredytacyjnej, o której mowa w art. 36d ust. 2, w drodze wypowiedzenia z przyczyn, o których mowa w art. 36e ust. 2 pkt 2, do dnia złożenia wniosku o udzielenie akredytacji;

5) posiadanie zasobów finansowych umożliwiających realizację działań sieci EURES wynikających z ustawy oraz przepisów Unii Europejskiej w zakresie realizacji działań

sieci EURES, a także wynikających z umowy akredytacyjnej, o której mowa w art. 36d ust. 2;

6) kompletność danych zawartych we wniosku o udzielenie akredytacji oraz ich zgodność z prawdą.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Podmiot składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. Wniosek o udzielenie akredytacji może być złożony w postaci papierowej lub elektronicznej. Wniosek składany w postaci elektronicznej powinien być opatrzony:

1) bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym, albo

2) podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP, na zasadach określonych w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

7. Minister właściwy do spraw pracy ogłasza na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra informacje o terminach składania i rozpatrywania wniosków o udzielenie akredytacji.

Art. 36c. Minister właściwy do spraw pracy odmawia, w drodze decyzji, udzielenia akredytacji, w przypadku gdy:

1) podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji nie spełnia kryteriów, o których mowa w art. 36b ust. 1 lub

2) podmiot nie przedstawi danych, o których mowa w art. 36b ust. 2 lub 3, lub nie złoży oświadczenia, o którym mowa w art. 36b ust. 4, lub

3) podmiotowi ubiegającemu się o udzielenie akredytacji, z przyczyn, o których mowa w art. 36e ust. 2 pkt 2, została wypowiedziana umowa akredytacyjna, o której mowa w art. 36d ust. 2, a od dnia rozwiązania tej umowy do dnia złożenia wniosku o udzielenie akredytacji nie upłynęły dwa lata.

Art. 36d. 1. Minister właściwy do spraw pracy udziela podmiotowi akredytacji, dokonując wpisu do rejestru podmiotów, które uzyskały akredytację do prowadzenia na terenie Rzeczypospolitej Polskiej pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, zwanego dalej „rejestrem akredytacji", po uprzednim zawarciu z nim umowy akredytacyjnej.

2. Umowa akredytacyjna zawiera w szczególności:

1) zakres obowiązków podmiotu, któremu udziela się akredytacji, związanych z realizacją działań sieci EURES wynikających z ustawy oraz przepisów Unii Europejskiej, w tym związanych z planowaniem, realizacją, monitorowaniem i sprawozdawczością z działań sieci EURES;

2) zakres działań i usług do realizacji w pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES;

3) zobowiązanie podmiotu, któremu udziela się akredytacji, do:

a) współpracy z organami zatrudnienia w celu realizacji polityki rynku pracy oraz europejskiej strategii zatrudnienia przy realizacji działań sieci EURES,

b) udziału w systemie wymiany informacji oraz udostępniania ofert pracy Komisji Europejskiej, zgodnie z modelami, procedurami i standardami określonymi przez Komisję Europejską, (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

c) realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES we współpracy wyłącznie z podmiotami uprawnionymi do realizacji działań sieci EURES z państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c,

d) zapewnienia osób do realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES oraz pozostałych działań związanych z realizacją zobowiązań wynikających z umowy akredytacyjnej, spełniających wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej, z których co najmniej jedna posiada znajomość języka angielskiego lub niemieckiego, lub francuskiego wystarczającą do wykonywania zadań,

e) zapewnienia dostępu do informacji o pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES na stronie internetowej podmiotu, któremu jest udzielana akredytacja, oraz za pośrednictwem innych sposobów przepływu informacji stosowanych przez ten podmiot,

f) używania akronimu oraz znaku towarowego EURES wyłącznie podczas prowadzenia pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES,

g) umieszczania w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach pracy związanych z realizacją pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES numeru wpisu do rejestru akredytacji;

4) sposoby realizacji pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES, w tym zakres danych, które należy zawrzeć w zgłoszeniach ofert pracy;

5) zasady określania wysokości opłat pobieranych od pracodawców przez podmiot, któremu jest udzielana akredytacja za pośrednictwo pracy w ramach sieci EURES, w przypadku gdy pośrednictwo to jest świadczone z wykorzystaniem wsparcia finansowego ze środków Unii Europejskiej.

3. W przypadku gdy podmiot, któremu jest udzielana akredytacja, przewiduje prowadzenie pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES we współpracy z innymi podmiotami nieuprawnionymi do prowadzenia tego pośrednictwa, zwanymi dalej

„podmiotami współpracującymi", podmiot ten jest obowiązany do zawarcia umowy z podmiotem współpracującym.

4. Umowa, o której mowa w ust. 3, zawiera zasady współpracy z podmiotami współpracującymi, w tym dotyczące:

1) planowania, monitorowania i sprawozdawczości z działań prowadzonych w ramach sieci EURES;

2) zakresu działań i usług w pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES, do realizacji których zobowiązuje się podmiot współpracujący.

5. Podmiot, któremu udzielono akredytacji, finansuje realizację działań sieci EURES, w tym pośrednictwo pracy prowadzone w ramach tej sieci, z własnych środków oraz, gdy istnieje taka możliwość, ze środków pozyskanych z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego.

6. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje marszałkowi województwa oraz wojewodzie, właściwym ze względu na siedzibę podmiotu, któremu udzielono akredytacji, kopię umowy akredytacyjnej.

7. Minister właściwy do spraw pracy prowadzi rejestr akredytacji. Rejestr jest jawny i może być prowadzony w postaci elektronicznej.

Art. 36e. 1. Pozbawienie akredytacji następuje w drodze rozwiązania umowy akredytacyjnej w trybie wypowiedzenia przez ministra właściwego do spraw pracy lub podmiot, któremu udzielono akredytacji, lub w przypadku wygaśnięcia tej umowy po zakończeniu okresu, na jaki została zawarta.

2. Minister właściwy do spraw pracy:

1) może wypowiedzieć umowę akredytacyjną, wskazując przyczynę jej wypowiedzenia;

2) wypowiada umowę akredytacyjną, na wniosek wojewody lub marszałka województwa lub na podstawie powiadomienia Państwowej Inspekcji Pracy, którzy w wyniku kontroli stwierdzili naruszenie przez podmiot, któremu została udzielona akredytacja, przepisów ustawy lub umowy akredytacyjnej, a podmiot ten nie usunął tych naruszeń w wyznaczonym terminie.

3. Minister właściwy do spraw pracy wykreśla podmiot, którego pozbawiono akredytacji, z rejestru akredytacji niezwłocznie po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy akredytacyjnej.

4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o udzielenie akredytacji, mając na względzie konieczność podania w tym wniosku informacji niezbędnych do oceny spełniania przez podmiot ubiegający się o udzielenie akredytacji kryteriów określonych w ustawie oraz informacji niezbędnych do zawarcia umowy akredytacyjnej dotyczących planowanego zakresu działań i usług do realizacji w

pośrednictwie pracy w ramach sieci EURES, stanu zatrudnienia w tym podmiocie z uwzględnieniem osób przewidywanych do realizacji tego pośrednictwa i innych działań wynikających z realizacji umowy akredytacyjnej oraz poziomu znajomości języków obcych przez te osoby i opłat pobieranych od pracodawców za pośrednictwo pracy, a także zasadę równości podmiotów realizujących działania sieci EURES, zapewnienie właściwego poziomu realizacji tych działań oraz zwiększenie dostępu do pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.[154)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 37. (uchylony).

Art. 38. 1. Poradnictwo zawodowe ~~**i informacja zawodowa**~~ polega na udzielaniu:[155)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1) bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu ~~**i miejsca zatrudnienia**~~ **lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy**, w szczególności na:[156)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
   a) udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, ~~**oraz**~~ możliwościach szkolenia i kształcenia**, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,**[157)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
   b) udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub ~~**zmianę zatrudnienia**~~ **zmianę pracy**, w tym badaniu **kompetencji**, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,[158)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
   c) kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
   d) inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy;
2) pracodawcom pomocy:
   a) w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,
   b) we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie

---

[154)] Dodany przez **art. 1 pkt 29** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[155)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 30 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[156)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 30 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[157)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 30 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[158)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 30 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu

porad zawodowych.

1a. W ramach poradnictwa zawodowego są inicjowane, organizowane i prowadzone szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.[159)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

2. Poradnictwo zawodowe ~~**i informacja zawodowa są**~~ **jest** realizowane zgodnie z zasadami:[160)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1) dostępności ~~**usług poradnictwa zawodowego dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz dla pracodawców**~~;[161)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
2) dobrowolności;
3) równości bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową;
4) swobody wyboru zawodu i miejsca zatrudnienia;
5) bezpłatności;
6) poufności i ochrony danych.

3. Poradnictwo zawodowe ~~**i informacja zawodowa są**~~ **jest** świadczone w formie ~~**grupowej lub w formie porady indywidualnej**~~ **porady indywidualnej lub grupowej**.[162)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4. (uchylony).

4a. Udzielanie pracodawcom pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest realizowane na wniosek pracodawcy.

4b. Pomoc pracodawcy, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, jest świadczona w formie porady indywidualnej.

Art. 39. ~~**1. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy polega na przygotowywaniu bezrobotnych i poszukujących pracy do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia, w szczególności przez:**~~

~~**1) uczestnictwo w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy;**~~

~~**2) uczestnictwo w zajęciach aktywizacyjnych;**~~

~~**3) dostęp do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia.**~~ **(uchylony)[163] (wszedł w życie w dniu 27 maja**

27.05.2014 r.

[159)] Dodany przez **art. 1 pkt 30 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[160)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 30 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[161)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 30 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[162)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 30 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[163)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 31** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji*

2014 r.)

~~2. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, jest świadczona bezrobotnym i poszukującym pracy.~~ (uchylony)[164] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~3. Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest udzielana przez powiatowe urzędy pracy w ramach klubów pracy oraz przez centra informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkich urzędów pracy.~~ (uchylony)[165] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~4. Koszty utworzenia klubu pracy i prowadzonych w nim działań są finansowane ze środków przeznaczonych na funkcjonowanie powiatowego urzędu pracy oraz ze środków Funduszu Pracy w zakresie wyposażenia klubu pracy oraz kosztów prowadzenia zajęć przez osoby niebędące pracownikami powiatowego urzędu pracy.~~ (uchylony)[166] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~5. Starosta inicjuje i wspiera tworzenie klubów pracy przez instytucje lub organizacje, udzielając im pomocy organizacyjnej i merytorycznej.~~ (uchylony)[167)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

6. Starosta może zawrzeć ze szkołą wyższą lub organizacją studencką umowę przewidującą sfinansowanie z Funduszu Pracy części kosztów wyposażenia nowo otwartego akademickiego biura karier, w wysokości nieprzekraczającej piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia. Do sfinansowania kosztów wyposażenia akademickiego biura karier prowadzącego działalność gospodarczą mają zastosowanie przepisy dotyczące udzielania pomocy de minimis.

Art. 39a. ~~Z usług rynku pracy, o których mowa w art. 36, z zastrzeżeniem art. 36 ust. 5b, oraz w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. a i art. 39 ust. 1 pkt 3, mogą korzystać osoby niezarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy.~~ Z usług rynku pracy, o których mowa w art. 36 ust. 1–5 i 5c–5g oraz w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. a, mogą korzystać osoby niezarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy.[168)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)

---

zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598), która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

164) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 31** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

165) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 31** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

166) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 31** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

167) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 31** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

168) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 32** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

Art. 39b. Z usług rynku pracy świadczonych przez wojewódzki urząd pracy, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 lit. a, b **i** **oraz** d ~~**oraz art. 39 ust. 1 pkt 2 i 3**~~, mogą korzystać osoby powyżej 18 roku życia niezarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy.[169)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 39c. Z usług rynku pracy, o których mowa w art. 36 i 38, w zakresie określonym dla pracodawców, mogą korzystać przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, niebędący pracodawcami w rozumieniu ustawy.

Art. 40. 1. Starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

1) braku kwalifikacji zawodowych;
2) konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji;
3) utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie;
4) braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

2. (uchylony).

2a. Inicjowanie szkoleń polega na:

1) informowaniu o możliwościach i zasadach korzystania ze szkoleń proponowanych przez urząd pracy oraz promowanie tej formy aktywizacji;
2) diagnozowaniu zapotrzebowania na zawody, specjalności i kwalifikacje na rynku pracy oraz diagnozowaniu potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia;
3) sporządzaniu i upowszechnianiu planu szkoleń.

2b. Organizacja szkoleń polega na:

1) wyborze instytucji szkoleniowej i zawieraniu umów szkoleniowych z instytucjami szkoleniowymi lub powierzaniu przez starostę przeprowadzenia szkolenia zakładanej i prowadzonej przez siebie instytucji szkoleniowej;
2) kierowaniu osób na szkolenia;
3) monitorowaniu przebiegu szkoleń;
4) prowadzeniu analiz skuteczności i efektywności szkoleń.

2c. Finansowanie szkoleń osób skierowanych przez starostę jest realizowane ze środków publicznych, w szczególności ze środków Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego lub ze środków programów Unii Europejskiej, i polega na:

1) finansowaniu kosztów szkoleń instytucjom szkoleniowym;
2) wypłacaniu stypendiów osobom skierowanym na szkolenia;
3) finansowaniu kosztów przejazdów lub kosztów zakwaterowania i wyżywienia związanych z udziałem w szkoleniach;

[169)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 32** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

4) finansowaniu kosztów badań lekarskich lub psychologicznych.

2d. Starosta, w celu zapewnienia najwyższej jakości szkolenia, dokonuje wyboru instytucji szkoleniowej i zleca lub powierza przeprowadzenie szkolenia, o którym mowa w ust. 2b pkt 1, z zachowaniem obowiązujących procedur oraz mając na uwadze zasady konkurencyjności, równego traktowania i przejrzystości.

2e. Starosta może organizować szkolenie bezrobotnych na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych, zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową.

2f. W trójstronnej umowie szkoleniowej jest określany w szczególności zakres umiejętności i kwalifikacji wymaganych przez pracodawcę, będący podstawą przygotowania przez instytucję szkoleniową programu kształcenia, oraz zobowiązanie pracodawcy do zatrudnienia bezrobotnego po odbytym szkoleniu.

2g. Szkolenie bezrobotnych na podstawie trójstronnej umowy szkoleniowej stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

2h. Starosta może sfinansować z Funduszu Pracy koszty związane z organizacją przez powiatowy urząd pracy szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, o którym mowa w art. 38 ust. 1a, w wysokości nieprzekraczającej 40% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1.[170)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

3. Starosta może skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia.

3a. Starosta, na wniosek bezrobotnego może sfinansować ze środków Funduszu Pracy, do wysokości przeciętnego wynagrodzenia, koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4. Szkolenie finansowane przez starostę z Funduszu Pracy odbywa się w formie kursu, realizowanego według planu nauczania obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu, chyba że przepisy odrębne przewidują niższy wymiar szkolenia. Szkolenie może trwać do 6 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 12 miesięcy; w przypadkach osób bez kwalifikacji zawodowych szkolenie może trwać do 12 miesięcy, a w sytuacjach uzasadnionych programem szkolenia w danym zawodzie nie dłużej niż 24 miesiące.

5. Skierowanie na szkolenie bezrobotnego, w przypadkach zawodów wymagających szczególnych predyspozycji psychofizycznych, powinno być poprzedzone określeniem przez doradcę zawodowego powiatowego urzędu pracy predyspozycji do wykonywania zawodu, który osoby te uzyskają w wyniku szkolenia; w uzasadnionych przypadkach szkolenie może być

[170)] Dodany przez **art. 1 pkt 33** ustawy z dnia 14 marca 2013 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

poprzedzone skierowaniem na badania lekarskie lub psychologiczne finansowane z Funduszu Pracy.

6. Przy kierowaniu na szkolenie obowiązuje zasada równości w korzystaniu ze szkoleń bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową.

7. Minister właściwy do spraw pracy, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, może określić, w drodze rozporządzenia, tryb opracowywania standardów kwalifikacji zawodowych i ich wykaz, uwzględniając potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego.

8. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, tryb opracowywania modułowych programów szkoleń zawodowych i ich wykaz, uwzględniając sposób ich wykorzystania na rynku pracy.

Art. 41. 1. Bezrobotnemu w okresie odbywania szkolenia, na które został skierowany przez starostę, przysługuje stypendium finansowane ze środków Funduszu Pracy.

1a. (uchylony).

1b. Bezrobotnemu uprawnionemu w tym samym okresie do stypendium oraz zasiłku przysługuje prawo wyboru świadczenia.

2. Stypendium nie przysługuje bezrobotnemu, jeżeli w okresie odbywania szkolenia przysługuje mu z tego tytułu inne stypendium, dieta lub innego rodzaju świadczenie pieniężne w wysokości równej lub wyższej niż stypendium finansowane z Funduszu Pracy.

3. Wysokość stypendium wynosi miesięcznie 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin; w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, z tym że stypendium nie może być niższe niż 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1.

3a. Skierowany przez starostę na szkolenie w przypadku podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej w trakcie szkolenia ma prawo do ukończenia tego szkolenia bez konieczności ponoszenia jego kosztów.

3b. Bezrobotnemu skierowanemu przez starostę na szkolenie, który w trakcie szkolenia podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą, przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, niezależnie od wymiaru godzin szkolenia, od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej do dnia zakończenia szkolenia. Od stypendium tego nie są odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne.

3c. Do stypendium, o którym mowa w ust. 3b, nie stosuje się zasady proporcjonalnego ustalania jego wysokości, o której mowa w ust. 3. Stypendium, o którym mowa w ust. 3b, za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę przysługującego stypendium przez 30 i mnożąc otrzymaną kwotę przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który stypendium przysługuje.

4. W przypadku skierowania na szkolenie bezrobotnego, koszty tego szkolenia są

finansowane z Funduszu Pracy.

4a. Starosta finansuje z Funduszu Pracy, w formie zwrotu, koszty zakwaterowania i wyżywienia bezrobotnego, skierowanego na szkolenie odbywane poza miejscem zamieszkania, jeżeli wynika to z umowy zawartej z instytucją szkoleniową.

4b. Starosta może wyrazić zgodę na sfinansowanie, w formie zwrotu, całości lub części poniesionych przez skierowanego bezrobotnego, kosztów z tytułu przejazdu na szkolenie.

4c. Starosta może wyrazić zgodę na sfinansowanie z Funduszu Pracy, w formie zwrotu, poniesionych przez bezrobotnego kosztów przejazdu na egzamin, o którym mowa w art. 40 ust. 3a.

5. Starosta, na wniosek bezrobotnego, może wyrazić zgodę na częściowe sfinansowanie z Funduszu Pracy kosztów szkolenia, jeżeli skierowanie na to szkolenie nastąpiło na prośbę bezrobotnego albo organizacji lub instytucji pokrywającej część kosztów tego szkolenia. Przepisy art. 40 stosuje się odpowiednio.

6. Osoba, która z własnej winy nie ukończyła szkolenia, jest obowiązana do zwrotu kosztów szkolenia, z wyjątkiem przypadku, gdy przyczyną nieukończenia szkolenia było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

7. Osobom skierowanym na szkolenie przez starostę, z wyjątkiem osób posiadających z tego tytułu prawo do stypendium, z wyłączeniem stypendium, o którym mowa w ust. 3b, przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze szkoleniem oraz w drodze do miejsca szkolenia i z powrotem, wypłacane przez instytucję ubezpieczeniową, w której osoby te zostały ubezpieczone.

8. Instytucja szkoleniowa jest obowiązana ubezpieczyć osobę, o której mowa w ust. 7, od następstw nieszczęśliwych wypadków.

9. Starosta może w umowie zawartej z instytucją szkoleniową przewidzieć przyznanie tej instytucji z Funduszu Pracy jednorazowej kwoty w wysokości do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdego skierowanego bezrobotnego uczestniczącego w szkoleniu, który wskutek działań tej instytucji szkoleniowej podjął w ciągu 30 dni od dnia ukończenia szkolenia zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą i wykonuje je co najmniej przez 6 miesięcy.

10. Do przyznania instytucji szkoleniowej jednorazowej kwoty, o której mowa w ust. 9, mają zastosowanie przepisy dotyczące udzielania pomocy de minimis.

11. Osoby bezrobotne biorące udział bez skierowania starosty w szkoleniach finansowanych z publicznych środków wspólnotowych i publicznych środków krajowych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z późn. zm.[9)]) albo ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, organizowanych przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy, powiadamiają powiatowy urząd pracy o udziale w szkoleniu w terminie 7 dni przed dniem rozpoczęcia szkolenia.

Art. 42. 1. Starosta może, na wniosek bezrobotnego, udzielić pożyczki na sfinansowanie kosztów szkolenia do wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu

podpisania umowy pożyczki w celu umożliwienia podjęcia lub utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

2. Pożyczka, o której mowa w ust. 1, jest nieoprocentowana, a okres jej spłaty nie może przekroczyć 18 miesięcy od ustalonego w umowie dnia zakończenia szkolenia.

3. W przypadku wykorzystania pożyczki na cele inne niż określone w umowie, niepodjęcia lub nieukończenia szkolenia pożyczka podlega bezzwłocznemu zwrotowi w całości, wraz z odsetkami ustawowymi. Odsetki ustawowe ustala się także od kwoty pożyczki niespłaconej w terminie.

Art. 42a. 1. Starosta, na wniosek bezrobotnego, może sfinansować z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych należne organizatorowi studiów, do wysokości 100%, jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia.

2. Starosta zawiera z osobą, o której mowa w ust. 1, umowę o dofinansowanie studiów podyplomowych, która określa w szczególności prawa i obowiązki stron oraz wysokość i tryb przekazywania środków na pokrycie kosztów studiów podyplomowych w formie bezpośrednich wpłat na konto organizatora tych studiów.

3. W przypadku gdy bezrobotny w trakcie odbywania studiów podyplomowych podejmie zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą, nie zawiesza się dofinansowania kosztów tych studiów do planowanego terminu ich ukończenia.

4. W przypadku przerwania studiów podyplomowych z winy uczestnika, kwota wydatkowana na ich finansowanie z Funduszu Pracy podlega zwrotowi.

5. Bezrobotnemu, któremu starosta przyznał dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych, za okres uczestnictwa w tych studiach zgodnie z ich programem przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1.

6. Uczestnikowi studiów podyplomowych, który w trakcie ich odbywania podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą, nie zawiesza się wypłaty stypendium, o którym mowa w ust. 5, do planowanego terminu ukończenia tych studiów.

7. Uczestnikowi studiów podyplomowych, o którym mowa w ust. 6, przysługuje odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku ze studiami podyplomowymi oraz w drodze do miejsca studiów i z powrotem, wypłacane przez instytucję ubezpieczeniową, w której uczestnik ten został ubezpieczony.

8. Starosta ze środków Funduszu Pracy ubezpiecza uczestnika studiów podyplomowych, o którym mowa w ust. 7, od następstw nieszczęśliwych wypadków, z wyłączeniem przypadku, gdy uczestnik ten posiada już takie ubezpieczenie.

Art. 43. 1. Do poszukującego pracy, który:

1) jest w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
2) jest zatrudniony u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji,
3) otrzymuje świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek

socjalny, określone w odrębnych przepisach,

4) uczestniczy w zajęciach w centrum integracji społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej,
5) jest żołnierzem rezerwy,
6) pobiera rentę szkoleniową,
7) pobiera świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6,
8) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem
9) jest cudzoziemcem, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. h oraz ha, z zastrzeżeniem art. 1 ust. 6 **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014)**[171)]

- przepisy art. 40, art. 41 ust. 4-7, art. 42 i art. 42a ust. 1-4 stosuje się odpowiednio.

2. Osobie, o której mowa w ust. 1, w okresie odbywania szkolenia i studiów podyplomowych stypendium nie przysługuje.

3. Do pracowników oraz osób wykonujących inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w wieku 45 lat i powyżej, zainteresowanych pomocą w rozwoju zawodowym, po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy, przepisy art. 40, art. 41 ust. 4-7, art. 42 i art. 42a ust. 1-4 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 11

Instrumenty rynku pracy

Art. 44. Instrumentami rynku pracy wspierającymi podstawowe usługi rynku pracy są:

1) finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy zgłaszającego ofertę pracy lub do miejsca pracy, odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego ~~**lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy**~~ w związku ze skierowaniem przez powiatowy urząd pracy;[172)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
2) finansowanie kosztów zakwaterowania w miejscu pracy osobie, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem stałego zamieszkania, w przypadku skierowania przez powiatowy urząd pracy;
3) dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy, podjęcia działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa;
4) refundowanie kosztów poniesionych z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego;
5) finansowanie dodatków aktywizacyjnych;
6) finansowanie kosztów zorganizowanego przejazdu bezrobotnych i poszukujących pracy, w

---

[171)] Dodany przez **art. 488 pkt 6** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[172)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 34** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

związku z udziałem tych osób w targach pracy i giełdach pracy organizowanych przez wojewódzki urząd pracy w ramach pośrednictwa pracy, w szczególności prowadzonego w ramach sieci EURES.

Art. 45. 1. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego ~~**lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy**~~ osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:[173)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1) na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego ~~**lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy**~~ i dojeżdża do tych miejsc;[174)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
2) uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Starosta może dokonywać przez okres, o którym mowa w ust. 1, zwrotu z Funduszu Pracy kosztów zakwaterowania osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

1) na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem zamieszkania w miejscowości, do której czas dojazdu i powrotu do miejsca stałego zamieszkania **środkami transportu zbiorowego** wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie;[175)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
2) mieszka w hotelu lub wynajętym mieszkaniu w miejscowości lub w pobliżu miejscowości, w której jest zatrudniona, wykonuje inną pracę zarobkową, odbywa staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych;
3) uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w miesiącu, za który jest dokonywany zwrot kosztów zakwaterowania.

3. Starosta może zwrócić bezrobotnemu koszt przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania w przypadku skierowania go do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego.

4. Starosta może zwrócić bezrobotnemu lub osobie, o której mowa w art. 43, koszt przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne i powrotu do miejsca zamieszkania, jeżeli na badania te

---

[173)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 35 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[174)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 35 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[175)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 35 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu

został on skierowany przez powiatowy urząd pracy i dojeżdża do tych miejsc.

5. Starosta może zwrócić bezrobotnemu koszt przejazdu do miejsca wykonywania prac, o których mowa w art. 73a ust. 1, i powrotu do miejsca zamieszkania lub pobytu.

Art. 46. 1. Starosta z Funduszu Pracy może:

1) zrefundować podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia;

1a) zrefundować osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, zamieszkującej lub mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będącej posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969, z późn. zm.[10)]) lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.[11)]) lub w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.[12)]), zatrudniającym w okresie ostatnich 6 miesięcy, w każdym miesiącu, co najmniej jednego pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy, koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia, zwanych dalej "producentem rolnym";

2) przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia, a w przypadku gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, wysokość przyznanych bezrobotnemu środków nie może przekraczać 4-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.

1a. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się odpowiednio do niepublicznych przedszkoli i niepublicznych szkół, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.[13)]).

1b. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się również do absolwentów centrum integracji społecznej oraz absolwentów klubów integracji społecznej, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, **jeżeli nie pozostają oni w okresie zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej**.[176)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole, niepubliczna

---

27.05.2014 r.

[176)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 36 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

szkoła i producent rolny, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, jest obowiązany dokonać zwrotu, **w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty,** otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy skierowanego lub skierowanych bezrobotnych w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące albo naruszył inne warunki umowy o refundację.[177)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2a. Przepis ust. 1 pkt 2 nie ma zastosowania do bezrobotnego, który zarejestrował się jako bezrobotny w okresie zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej.

3. Osoba, która otrzymała z Funduszu Pracy jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, jest obowiązana dokonać zwrotu, **w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty,** otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli prowadziła działalność gospodarczą lub była członkiem spółdzielni socjalnej przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo naruszone zostały inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków.[178)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4. W przypadku niewywiązania się z obowiązku, o którym mowa w ust. 2 i 3, dochodzenie roszczeń z tytułu zawartej umowy następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

5. Przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa w ust. ~~**1 i 1a**~~ **1–1b**, jest przyjmowane w wysokości obowiązującej w dniu zawarcia umowy z podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą, niepublicznym przedszkolem, niepubliczną szkołą, producentem rolnym, ~~**lub**~~ bezrobotnym, **absolwentem centrum integracji społecznej lub absolwentem klubu integracji społecznej**.[179)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

5a. W postępowaniach w przedmiocie przyznawania środków, o których mowa w ust. ~~**1 i 1a**~~ **1–1b**, w przypadku zastosowania poręczenia **osoby fizycznej** jako formy zabezpieczenia zwrotu przyznanych środków, mogą być przetwarzane następujące dane osobowe poręczyciela:

1) imię i nazwisko;

2) adres zamieszkania;

3) numer PESEL, jeżeli został nadany, oraz nazwa i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;

4) uzyskiwane dochody, z podaniem źródła i kwoty dochodu;

[177)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 36 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[178)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 36 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[179)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 36 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

5) aktualne zobowiązania finansowe, z podaniem wysokości miesięcznej spłaty zadłużenia.[180)]

5b. Podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niepubliczne przedszkole, niepubliczna szkoła, producent rolny, ~~i~~ bezrobotny, **absolwent centrum integracji społecznej i absolwent klubu integracji społecznej,** ubiegający się o przyznanie środków, o których mowa w ust. ~~1 i 1a~~ **1–1b**, składa oświadczenie o niekaralności za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.[181)]) lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary **(Dz. U. z 2012 r. poz. 768, z późn. zm.[182)])**, w okresie 2 lat przed wystąpieniem z wnioskiem o przyznanie środków.[183)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

6. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe warunki i tryb dokonywania refundacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 1a oraz ust. 1a,
2) szczegółowe warunki i tryb przyznawania bezrobotnemu oraz osobom, o których mowa w ust. 1b, jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w ust. 1 pkt 2,
3) formy zabezpieczenia zwrotu otrzymanej refundacji lub środków na podjęcie działalności gospodarczej, w przypadku niedotrzymania warunków umowy dotyczącej ich przyznania

- mając na względzie zwiększenie mobilności oraz poziomu zatrudnienia bezrobotnych, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy de minimis w przypadku refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz w przypadku pomocy przyznawanej bezrobotnemu lub osobom określonym w ust. 1b w postaci jednorazowej wypłaty środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub refundacji

---

[180)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 36 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[181)] Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 611 oraz z 2013 r. poz. 849, 905, 1036 i 1247.

[182)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 769 i 1193 oraz z 2013 r. poz. 1245 i 1247.

[183)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 36 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących podjęcia takiej działalności.

6a. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania bezrobotnemu oraz osobom, o których mowa w ust. 1b jednorazowo środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz formy zabezpieczenia zwrotu środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, w przypadku niedotrzymania warunków umowy dotyczącej ich przyznania - mając na względzie zwiększenie mobilności oraz poziomu zatrudnienia bezrobotnych, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy de minimis w przypadku pomocy przyznawanej bezrobotnemu lub osobom określonym w ust. 1b w postaci jednorazowej wypłaty środków na rozpoczęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych.

Art. 47. 1. Starosta może zawrzeć z pracodawcą umowę przewidującą jednorazowe refundowanie poniesionych kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego.

2. Refundacja może nastąpić w przypadku, gdy:

1) pracodawca zatrudniał skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz
2) po upływie 12 miesięcy zatrudnienia skierowany bezrobotny jest nadal zatrudniony.

3. Kwota refundowanych składek, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 300% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu spełnienia warunków określonych w ust. 2.

Art. 48. 1. Bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, jeżeli:

1) w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę;
2) z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, przez okres, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

4. Dodatek aktywizacyjny nie przysługuje w przypadku:

1) skierowania bezrobotnego przez powiatowy urząd pracy do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko pracy, którego koszty wyposażenia lub doposażenia zostały zrefundowane zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1;

2) podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, u którego był zatrudniony lub dla którego wykonywał inną pracę zarobkową bezpośrednio przed zarejestrowaniem jako bezrobotny;
3) podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej za granicą Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego;
4) przebywania na urlopie bezpłatnym.[184] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 48a. 1. Starosta może finansować z Funduszu Pracy koszty zorganizowanego przejazdu bezrobotnych i poszukujących pracy, skierowanych przez powiatowy urząd pracy do udziału w targach pracy i giełdach pracy jakie są organizowane na terenie innego powiatu przez wojewódzki urząd pracy w ramach pośrednictwa pracy.

2. Zorganizowany przejazd bezrobotnych i poszukujących pracy na miejsce targów i giełd, o których mowa w ust. 1, i z powrotem odbywa się z miejsc określonych przez powiatowy urząd pracy.

Art. 49. ~~W stosunku do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy:~~ Osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

1) bezrobotny~~ch~~**m** do ~~25~~ **30** roku życia,

2) bezrobotny~~ch~~**m** długotrwale, ~~albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2, albo kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka~~,

3) bezrobotny~~ch~~**m** powyżej 50 roku życia,

4) ~~bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,~~ bezrobotnym korzystającym ze świadczeń z pomocy społecznej,

5) ~~bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,~~ bezrobotnym posiadającym co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,

6) bezrobotny~~ch~~**m** niepełnosprawnym

~~**bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,**~~

– ~~**mogą być dodatkowo stosowane działania określone w art. 50-61a**~~ **przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych**.[185] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 49a. W stosunku do bezrobotnych i osób, o których mowa w art. 43, którzy zostali wyłonieni przez starostę, z uwzględnieniem analiz i prognoz lokalnego rynku pracy, mogą być

[184] Dodany przez **art. 1 pkt 37** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**
[185] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 38** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

dodatkowo stosowane programy specjalne.

Art. 50. 1. Bezrobotnym ~~**, o których mowa w art. 49 pkt 1, 3 i 6,**~~ **do 25 roku życia** powiatowy urząd pracy w okresie do ~~**6 miesięcy**~~ **4 miesięcy** od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych, ~~**lub**~~ zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych **albo innej formy pomocy określonej w ustawie**.[186)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Bezrobotnym, o których mowa w art. 49 **pkt 4**, ~~**korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej**~~, powiatowy urząd pracy w okresie 6 miesięcy od dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania, a w przypadku bezrobotnych bez prawa do zasiłku w okresie 6 miesięcy od dnia rejestracji:[187)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1) powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub
2) na wniosek ośrodka pomocy społecznej może skierować do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, powiatowy urząd pracy oraz ośrodek pomocy społecznej są obowiązane informować się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych w trybie określonym w zawartym porozumieniu.

Art. 51. *1. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych na okres do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust. 1, obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.* **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

1. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych na okres do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych~~**, o których mowa w art. 49**~~, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych

---

186) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 39 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

187) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 39 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust. 1 **pkt 1**, obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.[188)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

2. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy na okres do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdą osobę bezrobotną. **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

2. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy na okres do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych~~, o których mowa w art. 49~~, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak ~~**kwoty**~~ połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdą osobę bezrobotną.[189)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

3. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez pracodawcę kosztów z tytułu zatrudnienia na okres do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49, w ramach prac interwencyjnych, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia. **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

3. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez pracodawcę kosztów z tytułu zatrudnienia na okres do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych~~, o których mowa w art. 49~~, w ramach prac interwencyjnych, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.[190)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

[188)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 40 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[189)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 40 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[190)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 40 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w

4. Jeżeli pracodawca bezpośrednio po zakończeniu prac interwencyjnych trwających co najmniej 6 miesięcy zatrudniał skierowanego bezrobotnego przez okres dalszych 6 miesięcy i po upływie tego okresu dalej go zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy, starosta może przyznać pracodawcy jednorazową refundację wynagrodzenia w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie wyższej jednak niż 150% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu spełnienia tego warunku.

5. Starosta, kierując bezrobotnego do prac interwencyjnych, ma obowiązek wziąć pod uwagę jego wiek, stan zdrowia oraz rodzaje uprzednio wykonywanej pracy.

6. Pracodawca jest obowiązany, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres 3 miesięcy po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne. (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

7. Niewywiązanie się z warunku, o którym mowa w ust. 6, lub naruszenie innych warunków umowy powoduje obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanej pomocy od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

8. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu 3 miesięcy, o którym mowa w ust. 6, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego. (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

9. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca zwraca uzyskaną pomoc w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca nie zwraca uzyskanej pomocy za okres, w którym uprzednio skierowany bezrobotny pozostawał w zatrudnieniu.[191)] (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

Art. 52. (uchylony).

Art. 53. 1. ~~**Bezrobotnych, o których mowa w art. 49,**~~ Starosta może skierować **bezrobotnych** do odbycia stażu przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy do pracodawcy, rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pełnoletniej osoby fizycznej, zamieszkującej i prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych o

---

dniu **1.07.2014 r.**

[191)] Dodany przez **art. 1 pkt 40 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników **(Dz. U. z 2013 r. poz. 1403, 1623 i 1650).**[192] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**

~~**1a. Starosta może skierować do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy bezrobotnych, o których mowa w art. 49 pkt 1.**~~**(uchylony)**[193]

2. ~~**Do bezrobotnego, w okresie 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, który nie ukończył 27 roku życia, ust. 1a stosuje się odpowiednio.**~~ **Starosta może skierować do odbycia stażu na okres do 12 miesięcy bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia.**[194] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

3. (uchylony).

4. Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez starostę z pracodawcą, według programu określonego w umowie. Przy ustalaniu programu powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe bezrobotnego. Program powinien określać:

1) nazwę zawodu lub specjalności, której program dotyczy;
2) zakres zadań wykonywanych przez bezrobotnego;
3) rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych;
4) sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych;
5) opiekuna osoby objętej programem stażu.

5. Nadzór nad odbywaniem stażu przez bezrobotnego sprawuje starosta. Pracodawca po zakończeniu realizacji programu, o którym mowa w ust. 4, wydaje opinię zawierającą informacje o zadaniach realizowanych przez bezrobotnego i umiejętnościach praktycznych pozyskanych w trakcie stażu. Starosta wydaje bezrobotnemu zaświadczenie o odbyciu stażu.

6. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, wypłacane przez starostę; przepisy art. 41 ust. 6 oraz art. 80 stosuje się odpowiednio. Za okres, za który przysługuje stypendium, zasiłek nie przysługuje.

7. (uchylony).

7a. Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż pracodawca jest obowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu. Za dni wolne przysługuje stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu pracodawca jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu.

---

[192] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 41 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[193] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 41 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[194] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 41 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

8. Przepisy ust. 1-7a stosuje się odpowiednio do organizacji pozarządowych.

9. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki odbywania stażu, mając na uwadze konieczność zapewnienia właściwych warunków nabywania umiejętności.

Art. 53a. 1. Starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy przygotowanie zawodowe dorosłych bezrobotnych i osób, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3-7, w celu uzyskania przez nich kwalifikacji lub umiejętności zawodowych, potwierdzonych dokumentami, o których mowa w art. 53c ust. 3 i art. 53d ust. 3.

2. Przygotowanie zawodowe dorosłych odbywa się w formie:

1) praktycznej nauki zawodu dorosłych umożliwiającej przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie lub egzaminu czeladniczego;
2) przyuczenia do pracy dorosłych mającego na celu zdobycie wybranych kwalifikacji zawodowych lub umiejętności, niezbędnych do wykonywania określonych zadań zawodowych, właściwych dla zawodu występującego w klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy.

3. Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane na podstawie umowy w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych zawieranej między starostą a pracodawcą lub między starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową, wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy.

4. Praktyczna nauka zawodu dorosłych trwa ~~**od 12 do 18 miesięcy**~~ **od 6 do 12 miesięcy**, a przyuczenie do pracy dorosłych trwa od 3 do 6 miesięcy.[195)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 53b. 1. Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych, przygotowanego przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową we współpracy z pracodawcą.

2. Na czas realizacji programu pracodawca wyznacza opiekuna uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych, posiadającego kwalifikacje określone zgodnie z art. 53m.

Art. 53c. 1. Program praktycznej nauki zawodu dorosłych uwzględnia w szczególności wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach lub standardy wymagań będące podstawą przeprowadzania egzaminu czeladniczego.

2. Praktyczna nauka zawodu dorosłych kończy się egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzanymi przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgodnie z przepisami w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych lub

---

[195)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 42** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

egzaminem czeladniczym przeprowadzanym przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, zgodnie z przepisami w sprawie egzaminów na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie.

3. Uczestnik praktycznej nauki zawodu dorosłych, który zdał egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie lub egzamin czeladniczy z wynikiem pozytywnym, otrzymuje odpowiednio świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe albo świadectwo czeladnicze zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 2.

Art. 53d. 1. Program przyuczenia do pracy dorosłych uwzględnia w szczególności standardy kwalifikacji zawodowych dostępne w bazach danych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy lub wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

2. Przyuczenie do pracy dorosłych kończy się egzaminem sprawdzającym przeprowadzanym przez komisję egzaminacyjną izby rzemieślniczej, instytucję szkoleniową wpisaną do rejestru prowadzonego przez wojewódzki urząd pracy lub inną instytucję uprawnioną do przeprowadzania egzaminów wskazaną przez starostę.

3. Przyuczenie do pracy dorosłych może kończyć się egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzanymi przez okręgową komisję egzaminacyjną, jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględnia wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

4. Uczestnik przyuczenia do pracy dorosłych, który zdał:

1) egzamin sprawdzający, o którym mowa w ust. 2 z wynikiem pozytywnym, otrzymuje zaświadczenie potwierdzające nabyte umiejętności lub
2) egzaminy, o których mowa w ust. 3, otrzymuje świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie.

Art. 53e. 1. Wymiar czasu odbywania przygotowania zawodowego dorosłych nie może przekraczać 8 godzin zegarowych dziennie i 40 godzin zegarowych tygodniowo.

2. Nabywanie umiejętności praktycznych obejmuje co najmniej 80% czasu odbywania przygotowania zawodowego dorosłych i jest realizowane u pracodawcy.

3. Pracodawca zapewnia warunki umożliwiające zdobywanie wiedzy teoretycznej prowadząc kształcenie teoretyczne bezpośrednio u siebie lub kierując uczestnika do instytucji szkoleniowej wskazanej przez starostę. W przypadku gdy kształcenie teoretyczne realizuje instytucja szkoleniowa pracodawca jest obowiązany udzielić uczestnikowi przygotowania zawodowego dorosłych czasu wolnego na uczestnictwo w zajęciach w wymiarze przewidzianym programem.

4. W przypadku gdy pracodawca nie może zapewnić warunków do zrealizowania w pełni programu praktycznej nauki zawodu dorosłych, możliwe jest zrealizowanie części tego programu przez wskazane przez starostę Centrum Kształcenia Praktycznego lub Centrum Kształcenia Ustawicznego, działające na podstawie przepisów o systemie oświaty, w wymiarze nieprzekraczającym 20% czasu programu.

Art. 53f. Pracodawca jest obowiązany do udzielenia uczestnikowi przygotowania zawodowego dorosłych dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych; za ostatni miesiąc odbywania przygotowania zawodowego dorosłych pracodawca jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia przygotowania zawodowego dorosłych.

Art. 53g. 1. Uczestnikowi przygotowania zawodowego dorosłych przysługuje stypendium w wysokości ~~**i na zasadach określonych w art. 41 ust. 1-3**~~ **120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, wypłacane przez starostę**; przepis art. 80 stosuje się odpowiednio. Za okres, za który przysługuje stypendium, zasiłek nie przysługuje.[196)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Stypendium przysługuje za dni wolne, o których mowa w art. 53f.

3. Starosta nie wypłaca stypendium za okres nieusprawiedliwionych nieobecności uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych.

Art. 53h. 1. Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych, który z własnej winy przerwał program tego przygotowania lub nie przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego, jest obowiązany do zwrotu kosztów tego przygotowania poniesionych z Funduszu Pracy, z wyjątkiem sytuacji gdy powodem przerwania programu tego przygotowania lub nieprzystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

2. Uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych, który z własnej winy przerwał program tego przygotowania, nie przystąpił do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego, może być ponownie zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy, nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia przerwania programu lub nieprzystąpienia do egzaminu.

Art. 53i. Starosta refunduje ze środków Funduszu Pracy pracodawcy, z którym zawarł umowę w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych, określone w umowie wydatki poniesione na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych, w szczególności na materiały i surowce, eksploatację maszyn i urządzeń, odzież roboczą, posiłki regeneracyjne i inne środki niezbędne do realizacji programu przygotowania zawodowego dorosłych w wymiarze do 2% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za każdy pełny miesiąc realizacji programu.

Art. 53j. 1. Pracodawcy, z którym starosta zawarł umowę w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych, przysługuje jednorazowa premia ze środków Funduszu Pracy po zakończeniu tej formy aktywizacji, jeżeli skierowany przez starostę uczestnik

---

[196)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 43** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

przygotowania zawodowego dorosłych ukończył program praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych i zdał egzamin, o którym mowa w art. 53c ust. 2 lub art. 53d ust. 2.

2. Premia jest przyznawana w wysokości 400 zł za każdy pełny miesiąc programu przygotowania zawodowego dorosłych, zrealizowanego dla każdego skierowanego uczestnika, na podstawie umowy, o której mowa w art. 53a ust. 3.

3. Kwota premii określona w ust. 2 podlega waloryzacji na zasadach określonych w art. 72 ust. 6.

4. Jeżeli umowa w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych została rozwiązana z przyczyn niezależnych od pracodawcy, a osoba skierowana przez starostę podjęła przygotowanie zawodowe dorosłych u innego pracodawcy - przysługującą kwotę premii dzieli się między wszystkich pracodawców, proporcjonalnie do liczby miesięcy realizowanego u nich programu tego przygotowania. Premia nie przysługuje pracodawcy, z którym umowa w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych została rozwiązana z winy pracodawcy.

5. Premię przyznaje starosta, który zawarł z pracodawcą umowę w sprawie realizacji przygotowania zawodowego dorosłych, po stwierdzeniu spełnienia warunku określonego w ust. 1.

6. Premia jest przyznawana na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia z wynikiem pozytywnym egzaminu przez uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych. Do wniosku należy dołączyć kopię dyplomu, świadectwa lub zaświadczenia, potwierdzającego spełnienie warunku określonego w ust. 1.

Art. 53k. Refundacja, o której mowa w art. 53i, oraz premia, o której mowa w art. 53j, stanowią pomoc de minimis i są przyznawane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 53l. 1. Koszty przygotowania zawodowego dorosłych obejmujące:

1) refundację wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych niezbędnych do realizacji programu, o których mowa w art. 53i,

2) jednorazową premię przyznawaną pracodawcy, o której mowa w art. 53j,

3) należność przysługującą instytucji szkoleniowej za przygotowanie i realizację ustalonej części programu,

4) koszty badań lekarskich i psychologicznych mających na celu ustalenie zdolności do udziału w przygotowaniu zawodowym dorosłych,

5) koszty egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, egzaminów czeladniczych lub egzaminów sprawdzających ~~**są finansowane z Funduszu Pracy**~~

– są finansowane z Funduszu Pracy.[197] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

[197] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 44** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji*

2. W przypadku gdy uczestnik przygotowania zawodowego dorosłych nie złożył z wynikiem pozytywnym egzaminu, koszty ponownego przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu czeladniczego lub egzaminu sprawdzającego nie mogą być sfinansowane ze środków Funduszu Pracy.

3. Starosta może sfinansować koszty przejazdu do miejsca odbywania przygotowania zawodowego dorosłych, a w przypadku gdy przygotowanie zawodowe dorosłych odbywa się w miejscowości innej niż miejsce zamieszkania, także koszty zakwaterowania, zgodnie z art. 44 i 45.

Art. 53m. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, sposób i tryb organizowania przygotowania zawodowego dorosłych, sposób refundowania pracodawcy wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych i wypłacania premii, kwalifikacje wymagane od opiekunów uczestników przygotowania zawodowego dorosłych, wzór zaświadczenia o ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych, warunki i tryb przeprowadzania egzaminu sprawdzającego oraz wzór wydawanego zaświadczenia, mając na uwadze efektywność tej formy pozyskiwania kwalifikacji i umiejętności zawodowych, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy de minimis.

Art. 54. Starosta ustala i opłaca, w wysokości i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe od stypendiów wypłaconych na podstawie art. 41 ust. 3, art. 53 ust. 6, art. 53g ust. 1 oraz od stypendium wypłaconego na podstawie art. 42a ust. 5 za okres, w którym osoba odbywająca studia podyplomowe nie pozostaje w zatrudnieniu, nie wykonuje innej pracy zarobkowej lub nie prowadzi działalności gospodarczej.

Art. 55. 1. Bezrobotnemu bez kwalifikacji zawodowych, który w okresie 12 miesięcy od dnia zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy podjął dalszą naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych, będącej szkołą publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej, albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, starosta, na wniosek bezrobotnego, może przyznać stypendium w wysokości 100% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, wypłacane przez okres 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki.

2. Starosta może podjąć decyzję o kontynuacji wypłacania stypendium do ukończenia nauki zgodnie z programem nauczania.

3. Stypendium przysługuje pod warunkiem nieprzekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej. Do dochodu nie wlicza się kwoty tego stypendium.

4. Podstawą wypłaty stypendium jest zaświadczenie albo oświadczenie składane przez

bezrobotnego stwierdzające podjęcie lub kontynuowanie nauki.

4a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Stypendium nie przysługuje w przypadku przerwania nauki. Przepis art. 73 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

6. Osobie, której starosta przyznał stypendium, o którym mowa w ust. 1, przysługuje stypendium w wysokości 20% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Przepis art. 41 ust. 3c stosuje się odpowiednio.

Art. 56. *1. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy zwrotu poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego, o którym mowa w art. 49 pkt 1, 2, 6 i 7, kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust. 1, obowiązującej w ostatnim dniu każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.* **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

2. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 18 miesięcy zwrotu poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego, o którym mowa w art. 49 pkt 1, 2, 6 i 7, kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia, jeżeli zwrot obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc. **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

Art. 56. 1. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy zwrotu poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego **~~, o którym mowa w art. 49 pkt 1, 2, 6 i 7,~~** kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty zasiłku określonej w art. 72 ust. 1 **pkt 1**, obowiązującej w ostatnim dniu każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.[198)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

2. Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 18 miesięcy zwrotu

[198)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 45** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego~~, o którym mowa w art. 49 pkt 1, 2, 6 i 7,~~ kosztów wypłaconego mu wynagrodzenia, nagród oraz opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia, jeżeli zwrot obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc.[199)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014r.)**

3. Pracodawca jest obowiązany, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez okres objęty refundacją wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne oraz okres 6 miesięcy po zakończeniu tej refundacji. (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

4. Niewywiązanie się z warunku, o którym mowa w ust. 3, lub naruszenie innych warunków zawartej umowy powoduje obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanej pomocy od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

5. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu 3 miesięcy, o którym mowa w ust. 3, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego. (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

6. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca zwraca uzyskaną pomoc w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca nie zwraca uzyskanej pomocy za okres, w którym uprzednio skierowany bezrobotny pozostawał w zatrudnieniu.[200)] (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

Art. 57. *1. Starosta zwraca organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49 pkt 2-7, a także bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w*

[199)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 45** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[200)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 45** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia. **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

1.Starosta zwraca organizatorowi robót publicznych, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych~~**, o których mowa w art. 49 pkt 2-7, a także bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,**~~ przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.[201)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

2. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez organizatora robót publicznych kosztów z tytułu zatrudnienia na okres do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych, o których mowa w art. 49 pkt 2-7, a także bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia. **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

2. Starosta może dokonywać, w zakresie i na zasadach określonych w ust. 1, zwrotu poniesionych przez organizatora robót publicznych kosztów z tytułu zatrudnienia ~~**na okres do 12 miesięcy**~~ skierowanych bezrobotnych~~**, o których mowa w art. 49 pkt 2-7, a także bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi, w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,**~~ **na okres do 12 miesięcy**, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia. [202)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

3. Na wniosek organizatora robót publicznych starosta może przyznawać zaliczki ze środków Funduszu Pracy na poczet wypłat wynagrodzeń oraz opłacenia składek na

---

[201)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 46 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[202)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 46 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

ubezpieczenia społeczne.

3a. Naruszenie warunków umowy w zakresie zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres trwania robót publicznych powoduje obowiązek zwrotu uzyskanych refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości uzyskanych refundacji od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. Przepisy art. 51 ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.[203)] (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

4. Bezrobotni, o których mowa w art. 49 pkt 1 i 2, a także bezrobotni będący dłużnikami alimentacyjnymi w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, mogą zostać skierowani przez starostę, na zasadach dotyczących robót publicznych, do wykonywania przez okres do 6 miesięcy pracy niezwiązanej z wyuczonym zawodem, w wymiarze nieprzekraczającym połowy wymiaru czasu pracy, w instytucjach użyteczności publicznej oraz organizacjach zajmujących się problematyką kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej. **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

4. Bezrobotni~~, o których mowa w art. 49 pkt 1 i 2, a także~~ będący dłużnikami alimentacyjnymi w rozumieniu przepisów o pomocy osobom uprawnionym do alimentów mogą zostać skierowani przez starostę, na zasadach dotyczących robót publicznych, do wykonywania przez okres do 6 miesięcy pracy niezwiązanej z wyuczonym zawodem, w wymiarze nieprzekraczającym połowy wymiaru czasu pracy, w instytucjach użyteczności publicznej oraz organizacjach zajmujących się problematyką kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej.[204)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

5. Skierowanie, o którym mowa w ust. 4, powinno dotyczyć w szczególności bezrobotnych zobowiązanych do alimentów na mocy odrębnych przepisów. **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

~~5. Skierowanie, o którym mowa w ust. 4, powinno dotyczyć w szczególności bezrobotnych zobowiązanych do alimentów na mocy odrębnych przepisów.~~ (uchylony)[205)] (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

6. Starosta zwraca pracodawcy, który zatrudnił bezrobotnych skierowanych do prac, o których mowa w ust. 4, część poniesionych kosztów na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych bezrobotnych i połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca, łącznie ze składką na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

Art. 58. Bezrobotni, o których mowa w art. 49 pkt 3, po upływie 6 miesięcy od dnia

---

[203)] Dodany przez **art. 1 pkt 46 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[204)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 46 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[205)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 46 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w

zarejestrowania w powiatowym urzędzie pracy mogą ubiegać się o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, jeżeli spełniają warunki do nabycia tego świadczenia, określone w odrębnych przepisach.

Art. 59. 1. Starosta może skierować bezrobotnych, o których mowa w art. 49 pkt 3, do wykonywania pracy w ramach prac interwencyjnych przez okres do 24 miesięcy oraz dokonywać refundacji poniesionych przez pracodawcę kosztów na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne.

2. Starosta może skierować bezrobotnych, o których mowa w ust. 1, do wykonywania pracy w ramach prac interwencyjnych u pracodawcy przez okres do 4 lat i dokonywać refundacji poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli obejmuje ona koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.

3. (uchylony).

4. Jeżeli do pracy w ramach prac interwencyjnych są kierowani bezrobotni, którzy:

1) spełniają warunki konieczne do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego - refundacja jest przyznawana w wysokości do 80% minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia;
2) nie spełniają warunków koniecznych do uzyskania świadczenia przedemerytalnego - refundacja jest przyznawana w wysokości do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

5. Przepisy art. 56 ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.[206] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

Art. 59a. Prace interwencyjne, o których mowa w art. 51, 56 i 59, nie mogą być organizowane w powiatowych i wojewódzkich urzędach pracy.

Art. 59b. 1. Wykazy pracodawców i osób, z którymi zawarto umowy w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 1a, ust. 1a, art. 47 ust. 1, art. 51 ust. 1-4, art. 53 ust. 1, art. 53a ust. 1, art. 56, art. 57 ust. 1, 2 i 4 i art. 59 ust. 1-3, są podawane do wiadomości publicznej przez powiatowy urząd pracy przez wywieszenie ich na tablicy ogłoszeń w siedzibie urzędu na okres 30 dni.

2. Powiatowy urząd pracy po zakończeniu każdego roku kalendarzowego, w terminie do dnia 31 stycznia, przekazuje właściwej ~~**powiatowej radzie zatrudnienia**~~ **powiatowej radzie rynku pracy** zbiorczy wykaz pracodawców i osób, o których mowa w ust. 1.[207] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

---

dniu **1.07.2014 r.**

[206] Dodany przez **art. 1 pkt 47** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[207] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 48** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

3. Wykazy, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać:
1) nazwę pracodawcy albo imię i nazwisko osoby, z którą zawarto umowę;
2) wskazanie rodzaju instrumentu rynku pracy;
3) liczbę utworzonych stanowisk pracy, stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Art. 59c. Pomoc udzielana pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub skierowania na zasadach robót publicznych, o których mowa w art. 51, art. 56, art. 57 i art. 59 oraz w ramach jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, o której mowa w art. 47, jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.[208)] (wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)

Art. 60. *Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych, jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne poniesionych w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego, treść wniosku o organizowanie robót publicznych, prac interwencyjnych oraz tryb i warunki zawieranych umów z uprawnionymi pracodawcami, mając na uwadze prawidłowość wydatkowania środków z Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy publicznej dla przedsiębiorców z warunkami dopuszczalności pomocy na zatrudnienie.* **(obowiązuje do dnia 30 czerwca 2014 r.)**

Art. 60. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych, jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne poniesionych w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego, treść wniosku o organizowanie robót publicznych, prac interwencyjnych oraz tryb i warunki zawieranych umów z uprawnionymi pracodawcami, mając na uwadze prawidłowość wydatkowania środków z Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania ~~**pomocy publicznej dla przedsiębiorców z warunkami dopuszczalności pomocy na zatrudnienie**~~ **pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis**.[209)] **(wejdzie w życie w dniu 1 lipca 2014 r.)**

Art. 60a. 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy środki Funduszu Pracy, zwane dalej „grantem", na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy w rozumieniu art. 67^5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy dla skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy, posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 lat, lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako

---

[208)] Dodany przez **art. 1 pkt 49** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wszedł w życie w dniu **1.07.2014 r.**

[209)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 50** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, który wejdzie w życie w dniu **1.07.2014 r.**

bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną.

2. Grant nie może zostać przyznany na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego:

1) małżonka pracodawcy lub przedsiębiorcy;

2) rodzica pracodawcy lub przedsiębiorcy;

3) rodzeństwa pracodawcy lub przedsiębiorcy;

4) dziecka własnego lub przysposobionego: pracodawcy lub przedsiębiorcy, małżonka pracodawcy lub przedsiębiorcy, rodzeństwa pracodawcy lub przedsiębiorcy.

3. Grant przysługuje w kwocie określonej w umowie zawartej ze starostą, nie wyższej jednak niż 6-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego skierowanego bezrobotnego.

4. Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani, stosownie do zawartej umowy, do utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres 12 miesięcy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez okres 18 miesięcy w połowie wymiaru czasu pracy.

5. Niewywiązanie się z warunku, o którym mowa w ust. 4, lub wykorzystanie grantu niezgodnie z umową, lub jego niewykorzystanie powoduje obowiązek zwrotu grantu wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. Zwrot grantu następuje:

1) w kwocie proporcjonalnej do okresu, w którym warunek określony w ust. 4 nie został spełniony, wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu – w przypadku niewywiązania się z tego warunku;

2) w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania grantu – w przypadku wykorzystania grantu niezgodnie z umową lub jego niewykorzystania.

7. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego przed upływem okresu odpowiednio 12 lub 18 miesięcy, o którym mowa w ust. 4, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

8. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy pracodawca lub przedsiębiorca zwraca grant w kwocie określonej w ust. 6 pkt 1. W przypadku braku możliwości skierowania odpowiedniego bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy pracodawca lub przedsiębiorca nie zwraca grantu za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

9. Grant jest udzielany zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 60b. 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną.

2. Świadczenie aktywizacyjne przysługuje przez okres:

1) 12 miesięcy w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego albo

2) 18 miesięcy w wysokości jednej trzeciej minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego.

3. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, oraz 9 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

4. W przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego lub niewywiązania się z warunku utrzymania osoby w zatrudnieniu przez okres odpowiednio 6 lub 9 miesięcy przypadających po ustaniu prawa do tego świadczenia pracodawca jest obowiązany do zwrotu wszystkich otrzymanych świadczeń aktywizacyjnych wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych świadczeń aktywizacyjnych od dnia wypłaty pierwszego świadczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

5. W przypadku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres uzyskiwania świadczenia aktywizacyjnego oraz przez co najmniej połowę okresu wymaganego utrzymania zatrudnienia po upływie prawa do świadczenia pracodawca jest obowiązany do zwrotu 50% łącznej kwoty, o której mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego albo przed upływem okresu odpowiednio 6 lub 9 miesięcy, o którym mowa w ust. 4, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

7. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy pracodawca jest obowiązany do zwrotu wszystkich otrzymanych

świadczeń aktywizacyjnych wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych świadczeń aktywizacyjnych od dnia wypłaty pierwszego świadczenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania odpowiedniego bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy pracodawca nie zwraca uzyskanych środków za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

8. Świadczenie aktywizacyjne nie przysługuje w przypadku uzyskania przez pracodawcę prawa do pożyczki z Funduszu Pracy na utworzenie miejsca pracy dla osoby, która miałaby być objęta świadczeniem aktywizacyjnym.

9. Świadczenie aktywizacyjne jest udzielane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 60c. 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, refundować pracodawcy koszty poniesione na składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy za skierowanych do pracy bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmują zatrudnienie po raz pierwszy w życiu.

2. Refundacja kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne przysługuje przez okres do 12 miesięcy w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

3. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne.

4. W przypadku rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę w trakcie przysługiwania refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne lub niewywiązania się z warunku utrzymania osoby w zatrudnieniu przez okres 6 miesięcy przypadających po ustaniu refundacji pracodawca jest obowiązany do zwrotu wszystkich otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych środków od dnia wypłaty pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

5. W przypadku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres uzyskiwania refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne oraz przez co najmniej 3 miesiące po upływie okresu refundacji pracodawca jest obowiązany do zwrotu 50% łącznej kwoty, o której mowa w ust. 4.

6. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu 6 miesięcy, o którym mowa w ust. 3, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

7. W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy pracodawca jest obowiązany do zwrotu wszystkich otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych środków od dnia wypłaty pierwszej refundacji kosztów poniesionych na składki na ubezpieczenia społeczne, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty. W przypadku braku możliwości skierowania odpowiedniego bezrobotnego przez urząd pracy na zwolnione stanowisko pracy pracodawca nie zwraca otrzymanych środków za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

8. Refundacja kosztów składek na ubezpieczenia społeczne jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 60d. 1. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia.

2. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

1) 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub

2) 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

3. Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.

4. Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, oraz 12 miesięcy w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

5. W przypadku niewywiązania się z warunku, o którym mowa w ust. 4, oraz nieutrzymania zatrudnienia w okresie przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do zwrotu wszystkich otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od całości kwoty otrzymanych środków od dnia wypłaty pierwszego dofinansowania wynagrodzenia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

6. W przypadku utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia oraz przez co najmniej połowę okresu, o którym mowa w ust. 4, pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do zwrotu 50% łącznej kwoty, o której mowa w ust. 5, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

7. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. –

Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego w trakcie okresu objętego dofinansowaniem albo przed upływem okresu odpowiednio 6 lub 12 miesięcy, o którym mowa w ust. 4, starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

8. W przypadku braku odpowiedniego bezrobotnego w sytuacji określonej w ust. 7 pracodawca lub przedsiębiorca nie zwracają uzyskanego dofinansowania wynagrodzenia za okres zatrudniania skierowanego bezrobotnego.

9. Dofinansowanie wynagrodzenia jest udzielane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis. [210)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 61. 1. Bezrobotnym, o których mowa w art. 49 pkt 5, starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, refundować koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 w wysokości uzgodnionej, nie wyższej jednak niż połowa zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, na każde dziecko, na opiekę którego poniesiono koszty, jeżeli bezrobotny podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zostanie skierowany na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie oraz pod warunkiem osiągania z tego tytułu miesięcznie przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Refundacja, o której mowa w ust. 1, przysługuje na okres do 6 miesięcy.

3. W przypadku skierowania na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7 następuje na okres odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub szkolenia.

4. Na wniosek osoby, o której mowa w ust. 1, starosta może wypłacić zaliczkę na refundację kosztów opieki nad dzieckiem.

5. Na zasadach określonych w ust. 1-4 może nastąpić również refundacja kosztów opieki nad osobą zależną.

Art. 61a. 1. Bezrobotny może być skierowany do odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych oraz do prac interwencyjnych do przedsiębiorcy niezatrudniającego pracownika na zasadach przewidzianych dla pracodawców.

2. Do odbycia przygotowania zawodowego dorosłych u przedsiębiorcy niezatrudniającego pracownika na zasadach przewidzianych dla pracodawców może być skierowana osoba, o której mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3-7.

Art. 61b. 1. Starosta może zawrzeć z agencją zatrudnienia umowę na doprowadzenie skierowanego bezrobotnego będącego w szczególnej sytuacji na rynku pracy do ~~**zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy**~~ **podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie umów cywilnoprawnych, stanowiących odpowiednią pracę,** przez okres co

[210)] Dodany przez **art. 1 pkt 51** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

najmniej ~~roku~~ **6 miesięcy**.[211] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa w szczególności:

~~**1) termin zawarcia umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym;**~~ **(uchylony)[212] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2) warunki i tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących agencji zatrudnienia z tytułu doprowadzenia skierowanego bezrobotnego do ~~**zatrudnienia**~~ **podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej na podstawie umów cywilnoprawnych**;[213] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

3) kwotę przekazywanych środków w wysokości nie wyższej niż 150% przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za jednego skierowanego bezrobotnego;

4) zasady dokumentowania spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 1.

3. Wysokość środków przekazywanych agencji zatrudnienia:

1) w dniu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 30% łącznej kwoty środków przysługujących agencji zatrudnienia;

2) po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 1, nie może być niższa niż 50% tej łącznej kwoty.

4. W przypadku niewywiązania się agencji zatrudnienia z warunku, o którym mowa w ust. 1, przekazane agencji środki podlegają zwrotowi **w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym wskazany warunek nie został spełniony, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty**.[214] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

5. W przypadku rozwiązania ze skierowanym bezrobotnym umowy o pracę z przyczyn, o których mowa w art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy~~,~~ **albo rozwiązania przez skierowanego bezrobotnego umowy cywilnoprawnej** przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, agencja zatrudnienia nie jest obowiązana do zwrotu otrzymanych środków.[215] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

6. W okresie udziału bezrobotnego w działaniach realizowanych przez agencję

---

[211] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 52 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[212] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 52 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[213] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 52 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[214] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 52 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[215] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 52 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

zatrudnienia, zgodnie z umową, o której mowa w ust. 2, powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.[216)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Rozdział 11a (uchylony).

Art. 61b. (uchylony).

Art. 61c. (uchylony).

Art. 61d. (uchylony).

Rozdział 11b

Pożyczki na utworzenie stanowiska pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej

Art. 61e. Ze środków Funduszu Pracy oraz środków, o których mowa w art. 56 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216 i 1643), a także ze środków Unii Europejskiej, mogą być finansowane:

1) pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego, w tym bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy:

a) podmiotom, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 1a oraz ust. 1a,

b) żłobkom lub klubom dziecięcym tworzonym i prowadzonym przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, o których mowa w przepisach o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;

2) pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej:

a) bezrobotnym,

b) poszukującym pracy absolwentom szkół i uczelni, w okresie 48 miesięcy od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania tytułu zawodowego,

c) studentom ostatniego roku studiów;

3) usługi doradcze i szkoleniowe skierowane do osób, o których mowa w pkt 2, którym udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

Art. 61f. Pożyczki oraz usługi doradcze i szkoleniowe, o których mowa w art. 61e, są przyznawane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

[216)] Dodany przez **art. 1 pkt 52 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i*

Art. 61g. 1. Pożyczek udzielają oraz usługi doradcze i szkoleniowe zapewniają pośrednicy finansowi wybierani przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

2. Pośrednikiem finansowym może zostać bank lub instytucja finansowa, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.[217)]).

Art. 61h. 1. Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy jest udzielana na podstawie umowy, na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 61e pkt 1, po przedstawieniu kosztorysu dotyczącego tworzonego stanowiska pracy, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia.

2. Oprocentowanie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy jest stałe i wynosi, w skali roku, 0,25 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski.

3. Okres spłaty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie może być dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem art. 61j ust. 3.

4. Pożyczkobiorcy nie przysługuje prawo do karencji w spłacie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy.

5. Spłata pożyczki na utworzenie stanowiska pracy jest dokonywana w równych ratach, płatnych na rachunek bankowy właściwego pośrednika finansowego.

6. Pożyczkobiorca nie ponosi opłat i kosztów z tytułu udzielonej pożyczki na utworzenie stanowiska pracy.

Art. 61i. 1. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej jest udzielana na podstawie umowy, na wniosek osoby, o której mowa w art. 61e pkt 2, po przedstawieniu opisu i kosztorysu zamierzonej działalności gospodarczej, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 20-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia.

2. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej może stanowić do 100% kosztów jej podjęcia.

3. Okres spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej nie może być dłuższy niż 7 lat, z możliwością skorzystania z karencji w spłacie kapitału na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

4. Środki finansowe z tytułu pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej są wypłacane przez pośrednika finansowego, na podstawie harmonogramu, po zarejestrowaniu przez pożyczkobiorcę działalności gospodarczej.

5. Przepisy art. 61h ust. 2, 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

---

instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598), która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[217)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1385 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 777, 1036, 1289 i 1567.

Art. 61j. 1. Podmiotom, którym udzielono pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, można udzielić pożyczki na utworzenie stanowiska pracy nie wcześniej niż po upływie co najmniej 3 miesięcy od rozpoczęcia spłaty pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

2. W przypadku gdy pożyczkobiorca korzysta z karencji w spłacie kapitału, bieg trzymiesięcznego terminu rozpoczyna się po zakończeniu okresu karencji.

3. Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy powiększa kapitał zadłużenia z tytułu pożyczki udzielonej na podjęcie działalności gospodarczej, a jej spłata następuje zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki udzielonej na podjęcie działalności gospodarczej.

Art. 61k. 1. Pożyczka na utworzenie stanowiska pracy może zostać udzielona podmiotom, o których mowa w art. 61e pkt 1:

1) niezalegającym ze spłatą rat pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie stanowiska pracy;

2) niezalegającym z opłacaniem należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy lub Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

3) niezalegającym z opłacaniem innych danin publicznych;

4) niekaranym, w okresie 2 lat przed wystąpieniem z wnioskiem o pożyczkę, za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

2. Tworzone stanowisko pracy nie może być jednocześnie finansowane w ramach pożyczki i refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, o której mowa w art. 46 ust. 1.

Art. 61l. Pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej może zostać udzielona osobom, o których mowa w art. 61e pkt 2:

1) niekaranym, w okresie 2 lat przed wystąpieniem z wnioskiem o pożyczkę, za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;

2) niezatrudnionym oraz niewykonującym innej pracy zarobkowej;

3) nieprowadzącym działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o udzielenie pożyczki.

Art. 61m. 1. Formą zabezpieczenia spłaty i zwrotu udzielonych pożyczek, o których mowa w art. 61e pkt 1 i 2, jest weksel własny in blanco i poręczenie dwóch osób fizycznych.

2. W zależności od oceny zdolności kredytowej i ryzyka kredytowego zamiast poręczenia dwóch osób fizycznych może być ustanowione inne zabezpieczenie spłaty i zwrotu udzielonych pożyczek.

Art. 61n. Podstawą rozliczenia pożyczek, o których mowa w art. 61e pkt 1 i 2, są opłacone faktury lub inne równoważne dokumenty księgowe.

Art. 61o. 1. Pożyczkobiorca jest obowiązany dokonać zwrotu niespłaconej kwoty pożyczki na utworzenie stanowiska pracy lub pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pożyczki, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia wezwania do jej zwrotu, jeżeli zatrudniał na utworzonym stanowisku pracy bezrobotnego lub prowadził działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo naruszył inne warunki umowy.

2. Zwrot niespłaconej kwoty pożyczki, o której mowa w ust. 1, podlega zwiększeniu o kwotę uzyskanej korzyści wynikającej z różnicy oprocentowania spłaconej części pożyczki w stosunku do oprocentowania równego stopie referencyjnej obliczonej zgodnie z metodologią określoną w Komunikacie Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.01.2008, str. 6) obowiązującego w dniu otrzymania pożyczki.

3. W przypadku gdy pożyczkobiorca, z zastrzeżeniem ust. 1, w okresie do 36 miesięcy, obliczonych od pierwszego miesiąca, w którym podjął działalność gospodarczą z wykorzystaniem środków pożyczki, o której mowa w art. 61e pkt 2 lub od pierwszego miesiąca, w którym zatrudnił na utworzonym stanowisku pracy bezrobotnego, w tym skierowanego bezrobotnego z wykorzystaniem środków pożyczki, o której mowa w art. 61e pkt 1:

1) zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej, lub

2) zlikwiduje utworzone stanowisko pracy dla bezrobotnego, w tym bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy

– spłaca pozostały do spłaty kapitał pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub pozostały do spłaty kapitał pożyczki na utworzenie stanowiska pracy, wraz z odsetkami równymi stopie referencyjnej obliczonej zgodnie z metodologią określoną w Komunikacie Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych, naliczonymi od dnia zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej lub od dnia likwidacji utworzonego stanowiska pracy, zgodnie z terminami przyjętymi w harmonogramie spłat pożyczek.

Art. 61p. 1. Minister właściwy do spraw pracy może umorzyć jednorazowo należność z tytułu udzielonej pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie pozostałej do spłaty pożyczki udzielonej na utworzenie pierwszego stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, pożyczkobiorcy korzystającemu jednocześnie z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczki na utworzenie stanowiska

pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, wraz z odsetkami obliczonymi na dzień spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

2. Warunkami umorzenia, o którym mowa w ust. 1, są:

1) utrzymanie, przez co najmniej 12 miesięcy, pierwszego stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy;

2) niezaleganie ze spłatą rat pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy oraz pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej.

3. Kwota należności podlegająca umorzeniu, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć kwoty pozostałej do spłaty wraz z odsetkami z tytułu pożyczki na utworzenie pierwszego stanowiska pracy.

Art. 61q. Minister właściwy do spraw pracy może umorzyć w całości lub w części należności z tytułu niespłaconych pożyczek, o których mowa w art. 61e pkt 1 i 2, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 56 lub art. 57 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646).

Art. 61r. Umorzenie, o którym mowa w art. 61p, a także umorzenie, o którym mowa w art. 61q dokonane na podstawie przesłanek wynikających z art. 56 pkt 5 i art. 57 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 61s. 1. Pośrednicy finansowi podejmują współpracę z uczelniami, a za ich pośrednictwem z organizacjami działającymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, w szczególności akademickimi inkubatorami przedsiębiorczości, akademickimi biurami karier i centrami informacyjno-doradczymi, w celu zapewnienia możliwości skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej oraz pożyczkobiorców, którym takiej pożyczki udzielono.

2. Pośrednicy finansowi w miejscu obsługi osób ubiegających się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej zapewniają tym osobom dostęp do danych kontaktowych instytucji, o których mowa w ust. 1, w celu skorzystania z usług doradczych i szkoleniowych w zakresie przedsiębiorczości, obejmujących w szczególności sporządzanie opisu i kosztorysu przedsięwzięcia.

3. Pożyczkobiorcy mogą skorzystać z usług doradczych i szkoleniowych świadczonych przez instytucje, o których mowa w ust. 1, w szczególności w zakresie:

1) zakładania działalności gospodarczej;

2) form opodatkowania planowanej działalności gospodarczej;

3) prowadzenia księgowości.

4. Usługi doradcze i szkoleniowe świadczone pożyczkobiorcom mogą być finansowane ze środków, o których mowa w art. 61e, do wysokości 30% przeciętnego wynagrodzenia na jedną uprawnioną osobę.

Art. 61t. Bank Gospodarstwa Krajowego zarządza środkami, o których mowa w art. 109e ust. 1, oraz pełni funkcję koordynatora realizacji pożyczek oraz świadczenia usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e.

Art. 61u. Do zadań Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie, o którym mowa w art. 61t, należy w szczególności:

1) dokonywanie wyboru pośredników finansowych i zawieranie z nimi umów;

2) przekazywanie środków pośrednikom finansowym;

3) gromadzenie środków z tytułu spłat i zwrotu pożyczek oraz oprocentowania wolnych środków;

4) monitorowanie realizacji pożyczek oraz zapewnienia świadczenia usług doradczych i szkoleniowych przez pośredników finansowych;

5) prowadzenie rozliczeń i sporządzanie sprawozdawczości dla ministra właściwego do spraw pracy;

6) opracowywanie jednolitych wzorów wniosków o udzielenie pożyczek oraz wzorów innych niezbędnych dokumentów;

7) opracowywanie jednolitych wzorów rozliczeń i sprawozdań w zakresie udzielonych pożyczek;

8) sprawowanie kontroli realizacji pożyczek przez pośredników finansowych;

9) opiniowanie wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych pożyczek przed przekazaniem ich do ministra właściwego do spraw pracy;

10) monitorowanie dochodzenia roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek udzielanych przez pośredników finansowych.

Art. 61v. Do zadań pośredników finansowych w zakresie, o którym mowa w art. 61g ust. 1, należy w szczególności:

1) rozpatrywanie wniosków oraz zawieranie umów w sprawie udzielania pożyczek;

2) monitorowanie realizacji umów dotyczących udzielonych pożyczek;

3) bieżąca obsługa finansowa pożyczek oraz naliczanie odsetek za zwłokę od nieterminowych spłat rat pożyczek;

4) dochodzenie roszczeń z tytułu niespłaconych pożyczek;

5) opiniowanie, w zakresie finansowym oraz formalnoprawnym, wniosków pożyczkobiorców w przedmiocie umorzenia udzielonych pożyczek;

6) opiniowanie wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych pożyczek;

7) przekazywanie Bankowi Gospodarstwa Krajowego skompletowanych i zweryfikowanych pod względem merytorycznym i finansowym wniosków o umorzenie pożyczek;

8) prowadzenie rozliczeń i sporządzanie sprawozdawczości dla Banku Gospodarstwa Krajowego;

9) zapewnienie dostępu do usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61s ust. 1;

10) przekazywanie, na wnioski starostów, informacji o wynikach monitorowania zatrudnienia przez wymagany okres, bezrobotnych skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy.

Art. 61w. Do zadań starostów należy współpraca z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i pośrednikami finansowymi, polegająca w szczególności na:

1) opiniowaniu wniosków o udzielenie pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy pod względem możliwości danego urzędu pracy w zakresie skierowania bezrobotnych posiadających kwalifikacje niezbędne do wykonywania pracy na planowanym do utworzenia stanowisku pracy;

2) wydawaniu zaświadczeń potwierdzających posiadanie statusu bezrobotnego przez osoby ubiegające się o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej;

3) kierowaniu bezrobotnych na utworzone stanowiska pracy;

4) monitorowaniu, we współpracy z pośrednikami finansowymi, zatrudnienia przez wymagany okres, bezrobotnych skierowanych przez powiatowe urzędy pracy u pożyczkobiorców, na utworzonych stanowiskach pracy.

Art. 61x. 1. Pożyczkobiorca, któremu została udzielona pożyczka na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, jest obowiązany poinformować, z 14-dniowym wyprzedzeniem, powiatowy urząd pracy oraz pośrednika finansowego o terminie zatrudnienia bezrobotnego oraz potwierdzić zatrudnienie bezrobotnego, w terminie 7 dni od dnia jego zatrudnienia.

2. Pożyczkobiorca, który otrzymał pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, jest obowiązany poinformować pośrednika finansowego oraz powiatowy urząd pracy o rozwiązaniu umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym, nie później niż w terminie 7 dni od dnia jej rozwiązania.

3. W przypadku gdy powiatowy urząd pracy w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2, nie skieruje bezrobotnego spełniającego wymagania utworzonego stanowiska pracy, pożyczkobiorca może zatrudnić na tym stanowisku

bezrobotnego bez skierowania powiatowego urzędu pracy.[218] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Rozdział 12

Świadczenia przysługujące rolnikom zwalnianym z pracy

Art. 62. 1. Osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników, z którą stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy i która nie jest uprawniona do zasiłku:

1) przysługuje:
   a) pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne rolników w okresie pierwszych czterech kwartałów po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego,
   b) stypendium, o którym mowa w art. 41,
   c) odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z odbywaniem szkolenia, na zasadach przewidzianych dla bezrobotnych;
2) starosta może:
   a) sfinansować koszty szkolenia w celu podjęcia zatrudnienia lub pozarolniczej działalności poza gospodarstwem rolnym; przepis art. 41 ust. 6 stosuje się odpowiednio,
   b) przyznać jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, na podjęcie pozarolniczej działalności lub na zakup ziemi, nie wyłączając działalności wytwórczej lub usługowej związanej z rolnictwem.

2. Świadczenia przyznaje się osobie, o której mowa w ust. 1, jeżeli:

1) w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczenia pozostawała w stosunku pracy lub stosunku służbowym i osiągała wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, wynoszące co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę przez okres 365 dni, i stosunek ten został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy;
2) podatek z gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego nie przekracza kwoty podatku rolnego z 5 ha przeliczeniowych albo, w przeliczeniu na 1 członka gospodarstwa domowego niemającego stałych pozarolniczych źródeł dochodu, nie przekracza kwoty podatku rolnego z 1 ha przeliczeniowego.

3. Pokrycie składek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, polega na przekazaniu z Funduszu Pracy na odpowiednie fundusze ubezpieczenia społecznego rolników, na podstawie decyzji właściwego starosty wydanej na wniosek rolnika obowiązanego do zapłacenia składek, kwot należności z tytułu poszczególnych rat kwartalnych. Świadczenie to przysługuje począwszy od najbliższej raty kwartalnej, której wymagalność przypada po dniu rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego.

---

[218] Dodany przez **art. 1 pkt 53** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

3a. W przypadku wystąpienia przez rolnika z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, po terminie wymagalności pierwszej raty kwartalnej, pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne rolników przysługuje za cztery kwartały liczone od następnego kwartału po kwartale, w którym został złożony wniosek.[219)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

4. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, stanowią pomoc de minimis i są przyznawane zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Rozdział 12a

Program Aktywizacja i Integracja

Art. 62a. 1. Powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych, które są realizowane w ramach Programu Aktywizacja i Integracja.

2. Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy III, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

3. Program Aktywizacja i Integracja, po zaopiniowaniu przez powiatową radę rynku pracy, jest realizowany przez powiatowy urząd pracy działający we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

4. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych są realizowane przez powiatowy urząd pracy w ramach prac społecznie użytecznych, o których mowa w art. 73a.

5. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, mogą być realizowane w szczególności poprzez grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie i grupy wsparcia, w wymiarze co najmniej 10 godzin tygodniowo.

6. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych mogą być realizowane przez ośrodek pomocy społecznej lub podmioty, o których mowa w ust. 3.

7. Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja przez ośrodek pomocy społecznej odbywa się na podstawie porozumienia o realizacji programu zawartego z powiatowym urzędem pracy, które określa w szczególności:

[219)] Dodany przez **art. 1 pkt 54** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

1) kryteria doboru i liczbę bezrobotnych;

2) działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej;

3) okres realizacji i przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;

4) kwoty i źródła finansowania działań;

5) sposób kontroli i zakres monitorowania.

8. Działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez ośrodek pomocy społecznej, są finansowane ze środków budżetowych gminy i mogą być współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

9. W przypadku niezawarcia z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienia, o którym mowa w ust. 7, powiatowy urząd pracy w ramach środków Funduszu Pracy może zlecić realizację działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych podmiotom, o których mowa w ust. 3.

10. Zlecenie realizacji działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

11. Realizacja działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych odbywa się na podstawie umowy, która określa w szczególności:

1) liczbę bezrobotnych;

2) zakres działań i okres ich realizacji;

3) przewidywane efekty, z podaniem mierników pozwalających ocenić indywidualne efekty;

4) kwotę i tryb przekazania środków Funduszu Pracy przysługujących z tytułu realizacji działań w zakresie integracji społecznej;

5) zasady i zakres dokumentowania działań w zakresie integracji społecznej podjętych wobec bezrobotnych;

6) sposób kontroli i zakres monitorowania.

12. W przypadku niezawarcia z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienia, o którym mowa w ust. 7, powiatowy urząd pracy zawiera z ośrodkiem pomocy społecznej porozumienie o współpracy, w ramach którego strony uzgadniają kryteria doboru bezrobotnych do Programu Aktywizacja i Integracja oraz zakres i sposób wymiany informacji o jego uczestnikach.

Art. 62b. 1. Realizacja Programu Aktywizacja i Integracja trwa 2 miesiące.

2. Po zakończeniu Programu Aktywizacja i Integracja powiatowy urząd pracy może:

1) podjąć decyzję o ponownym skierowaniu bezrobotnego do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja, jednak nie dłużej niż łącznie na okres do 6 miesięcy albo

2) skierować bezrobotnego, w porozumieniu z ośrodkiem pomocy społecznej, do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne, o której mowa w przepisach o spółdzielniach socjalnych, albo

3) ponownie ustalić profil pomocy, a w przypadku zmiany profilu niezwłocznie dostosować indywidualny plan działania i przedstawić bezrobotnemu propozycję pomocy określoną w ustawie.

3. W okresie udziału bezrobotnego w Programie Aktywizacja i Integracja powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.

Art. 62c. 1. Program Aktywizacja i Integracja jest finansowany ze środków Funduszu Pracy oraz budżetu gminy.

2. Wysokość środków Funduszu Pracy na realizację Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w art. 109 ust. 8a, może być zwiększona, na wniosek starosty, o środki z rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.

3. Kwota wydatków przeznaczonych z Funduszu Pracy na finansowanie działań, o których mowa w art. 62a ust. 7 pkt 2, jest ustalana z uwzględnieniem stawki godzinowej pracy trenera z 10-osobową grupą bezrobotnych, w wysokości nie wyższej niż 70 zł.[220)]

Rozdział 13 (uchylony).

Art. 63. (uchylony).

Art. 64. (uchylony).

Art. 65. (uchylony).

Art. 66. (uchylony).

[220)] Dodany przez **art. 1 pkt 55** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

Niniejszy dokument nie jest źródłem obowiązującego prawa i ma wyłącznie charakter pomocniczy.
Wiążący tekst aktu prawnego został opublikowany w Dziennikach Ustaw.

Rozdział 13a

Programy specjalne

Art. 66a. 1. Starosta samodzielnie lub we współpracy z innymi organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy oraz pracodawcami, w celu aktywizacji zawodowej osób, o których mowa w art. 49a, inicjuje i realizuje programy specjalne.

2. Programy specjalne są realizowane po zaopiniowaniu przez ~~**powiatową radę zatrudnienia**~~ **powiatową radę rynku pracy.**[221)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

3. Programy specjalne są finansowane ze środków Funduszu Pracy, ustalonych według algorytmu, przyznanych na finansowanie zadań w powiecie oraz mogą być wspierane innymi środkami.

4. Łączna kwota wydatków poniesionych **w roku budżetowym** na realizację programów specjalnych nie może przekroczyć 10% wysokości środków Funduszu Pracy, ~~**ustalonych według algorytmu, przyznanych na finansowanie zadań w powiecie**~~ **ustalonych zgodnie z art. 109 ust. 8, z przeznaczeniem na finansowanie w roku poprzednim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.**[222)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

5. Maksymalna wysokość środków Funduszu Pracy przeznaczonych w ramach jednego programu specjalnego na działania w przeliczeniu na jednego uczestnika wynosi dziesięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu rozpoczęcia programu specjalnego.

6. Łączna kwota wydatków poniesionych na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, związane z realizacją programu specjalnego, nie może przekroczyć 20% wysokości środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na realizację programu specjalnego.

7. ~~**Na wniosek starosty minister właściwy do spraw pracy na realizację programów specjalnych może przyznać dodatkowe środki, z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy.**~~ **W przypadku gdy wysokość środków planowanych na realizację programów specjalnych przekracza 10% wysokości środków Funduszu Pracy, określonych w ust. 4, minister właściwy do spraw pracy może, na wniosek starosty, przyznać dodatkowe środki z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy na realizację programów specjalnych, przy czym wydatkowanie tych środków nie jest wliczane do wydatków, o których mowa w ust. 4.**[223)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

[221)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 56 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[222)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 56 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[223)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 56 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

8. Instrumenty rynku pracy lub usługi rynku pracy realizowane przez urzędy pracy w ramach programu specjalnego są finansowane ze środków Funduszu Pracy w zakresie określonym w art. 108 ust. 1.

9. Programy specjalne mogą obejmować okres dłuższy niż rok budżetowy.

10. Program specjalny może być realizowany przez powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z pracodawcą lub podmiotem określonym w art. 24 ust. 1.

11. Program specjalny może zostać zlecony podmiotowi określonemu w art. 24 ust. 1, w przypadku gdy:

1) nie istnieje możliwość realizacji programu specjalnego we własnym zakresie lub
2) zlecenie programu specjalnego zapewni efektywniejszą jego realizację.

12. Przy zlecaniu realizacji programu specjalnego podmiotom, o których mowa w ust. 10, przepisy art. 24 ust. 1a-4 określające wymagania przy zlecaniu usług rynku pracy stosuje się odpowiednio.

Art. 66a[1]. W przypadku gdy elementem programu specjalnego są prace interwencyjne, roboty publiczne lub jednorazowa refundacja kosztów składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem skierowanego bezrobotnego, pomoc w tym zakresie jest przyznawana na zasadach pomocy de minimis.

Art. 66b. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady organizacji i realizacji programów specjalnych, zakres ich stosowania, sposób wyłaniania i doboru uczestników programów oraz sposób finansowania tych programów z Funduszu Pracy, mając na uwadze zgodność wydatkowania środków z zasadami przyznawania pomocy de minimis.

Rozdział 13b

Programy regionalne

Art. 66c. 1. Marszałek województwa inicjuje programy regionalne.

2. Programy regionalne mogą być inicjowane na wniosek starostów, wojewódzkiej rady rynku pracy albo wojewódzkiej komisji dialogu społecznego.

3. Program regionalny jest inicjowany na podstawie diagnozy sytuacji na rynku pracy dokonanej na podstawie analiz i prognoz dotyczących w szczególności:

1) sytuacji bezrobotnych na rynkach pracy województwa, powiatów i gmin;

2) zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje na regionalnym rynku pracy;

3) mobilności siły roboczej.

4. Program regionalny obejmuje co najmniej jeden z priorytetów przyjętych do realizacji w ramach regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia, zgodny z priorytetami polityki państwa w dziedzinie rynku pracy przedstawionymi w Krajowym Planie Działań.

5. Program regionalny jest realizowany przez wojewódzki urząd pracy w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy.

6. Na podstawie diagnozy sytuacji na rynku pracy wojewódzki urząd pracy określa grupy bezrobotnych, dla których jest konieczne przygotowanie programu regionalnego, oraz dokonuje wyboru powiatów o najwyższym udziale tych bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiecie.

7. Wojewódzki urząd pracy przekazuje powiatowym urzędom pracy przewidzianym do udziału w programie regionalnym założenia programu regionalnego, obejmujące w szczególności:

1) diagnozę sytuacji na wojewódzkim rynku pracy, z uwzględnieniem sytuacji w poszczególnych powiatach i gminach;

2) wykaz powiatów proponowanych do objęcia programem regionalnym;

3) proponowaną:

a) liczbę i strukturę uczestników programu regionalnego w poszczególnych powiatach,

b) wysokość środków Funduszu Pracy w przeliczeniu na jednego uczestnika programu regionalnego,

c) wysokość środków Funduszu Pracy dla poszczególnych powiatów;

4) oczekiwane wskaźniki efektywności programu regionalnego dla poszczególnych powiatów.

8. Po akceptacji założeń programu regionalnego przez starostę powiatowy urząd pracy przygotowuje propozycję działań, którymi zostaną objęci uczestnicy programu regionalnego w powiecie.

9. Wojewódzki urząd pracy we współpracy z powiatowym urzędem pracy:

1) uzgadnia zakres działań, którymi zostaną objęci uczestnicy programu regionalnego, oraz przewidywane wskaźniki efektywności programu regionalnego dla powiatu;

2) dokonuje analizy czynników mogących wpłynąć negatywnie na efektywność programu regionalnego w powiecie oraz uzgadnia propozycję działań niezbędnych do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego w powiecie.

10. Podstawą wdrożenia programu regionalnego jest porozumienie zawarte pomiędzy wojewódzkim urzędem pracy a powiatowymi urzędami pracy, które określa w szczególności:

1) wykaz powiatów, na których terenie będzie realizowany program regionalny, i uzasadnienie wyboru tych powiatów;

2) liczbę i strukturę uczestników programu regionalnego, ogółem i odrębnie dla poszczególnych powiatów;

3) zakres działań planowanych do realizacji w ramach programu regionalnego w poszczególnych powiatach;

4) koszt programu regionalnego, ogółem i odrębnie dla poszczególnych powiatów oraz źródła finansowania;

5) wskaźniki efektywności, ogółem dla programu regionalnego i odrębnie dla poszczególnych powiatów;

6) czynniki mogące wpłynąć negatywnie na efektywność programu regionalnego oraz działania niezbędne do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego.

11. Programy regionalne są finansowane ze środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 2a, oraz mogą być wspierane innymi środkami.

12. Marszałek województwa monitoruje realizację programu regionalnego w poszczególnych powiatach, w tym wdrażanie działań niezbędnych do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu regionalnego.

Rozdział 13c

Zlecanie działań aktywizacyjnych

Art. 66d. 1. Marszałek województwa w ramach środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 2b, może zlecić wykonanie działań aktywizacyjnych agencji zatrudnienia, realizującej usługę pośrednictwa pracy co najmniej przez poprzedni rok kalendarzowy, potwierdzoną w złożonej marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia, zwanej dalej „realizatorem”.

2. Marszałek województwa zawiera z wybranym realizatorem oraz z powiatowymi urzędami pracy umowę, zwaną dalej „umową o świadczenie działań aktywizacyjnych”.

3. Działaniami aktywizacyjnymi obejmuje się długotrwale bezrobotnych, w tym bezrobotnych, dla których jest ustalony profil pomocy II albo profil pomocy III.

4. Do realizatora kieruje się nie mniej niż 200 bezrobotnych, o których mowa w ust. 3, zarejestrowanych w jednym powiatowym urzędzie pracy.

5. Działania aktywizacyjne, świadczone w ramach umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych przez realizatora na rzecz pracodawcy, są finansowane ze środków realizatora.

6. Wynagrodzenie brutto należne realizatorowi za jednego bezrobotnego nie może przekroczyć trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych.

Art. 66e. 1. Wojewódzki urząd pracy dokonuje w ramach województwa wyboru powiatów, z których są kierowani bezrobotni, o których mowa w art. 66d ust. 3, do realizatora w tym województwie.

2. Do zlecania działań aktywizacyjnych są wybierane w szczególności powiatowe urzędy pracy, które osiągnęły na dzień 31 grudnia roku poprzedniego wskaźnik procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcję doradcy klienta w całkowitym zatrudnieniu na poziomie niższym niż 5 punktów procentowych poniżej średniego procentowego wskaźnika udziału pracowników uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy lub osiągnęły wskaźnik liczby bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy pełniącego funkcję doradcy klienta na poziomie wyższym niż 15% powyżej średniego wskaźnika liczby bezrobotnych uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

3. Wojewódzki urząd pracy we współpracy z powiatowymi urzędami pracy uzgadnia zakres i warunki zlecenia działań aktywizacyjnych, obejmujące w szczególności:

1) grupy, liczbę i strukturę bezrobotnych planowanych do objęcia działaniami aktywizacyjnymi;

2) warunki i okres realizacji zleconych działań aktywizacyjnych, adekwatne do potrzeb grupy bezrobotnych.

4. Wojewódzki urząd pracy przygotowuje i przeprowadza procedurę wyboru realizatora.

Art. 66f. 1. Umowa o świadczenie działań aktywizacyjnych określa w szczególności:

1) warunki realizowania działań aktywizacyjnych przez realizatora;

2) liczbę bezrobotnych, którzy będą kierowani do realizatora;

3) warunki rekrutacji i rekrutacji uzupełniającej bezrobotnych, którzy zostaną skierowani przez powiatowy urząd pracy do realizatora;

4) tryb kierowania bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy do realizatora;

5) zakres danych bezrobotnych, przekazywanych realizatorowi przez powiatowy urząd pracy, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, obejmujący:

a) imię i nazwisko,

b) numer PESEL,

c) miejsce zamieszkania,

d) kwalifikacje, uprawnienia i doświadczenie zawodowe;

6) okres realizacji działań aktywizacyjnych wobec bezrobotnych;

7) wysokość wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej oraz wysokość wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu, do których osiągnięcia jest obowiązany realizator, oraz obowiązek zwrotu środków, o którym mowa w art. 66j, w przypadku nieosiągnięcia tych wskaźników;

8) maksymalną wysokość wynagrodzenia brutto należnego realizatorowi;

9) warunki i tryb przekazywania środków Funduszu Pracy realizatorowi;

10) sposób dokumentowania spełniania warunków uprawniających realizatora do otrzymania wynagrodzenia;

11) zakres i sposób dokumentowania działań realizowanych przez realizatora wobec bezrobotnych;

12) sposób przekazywania pomiędzy stronami informacji o przebiegu realizacji zleconych działań aktywizacyjnych;

13) działania planowane do podjęcia w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji zlecenia działań aktywizacyjnych;

14) zakres odpowiedzialności stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych.

2. Marszałek województwa może kontrolować powiatowe urzędy pracy oraz realizatora w zakresie przestrzegania postanowień umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych.

3. Realizator jest obowiązany udostępniać marszałkowi województwa dane i dokumenty oraz udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli, w szczególności dotyczących dokumentowania działań aktywizacyjnych, spełniania warunków uprawniających do wypłaty wynagrodzenia, osiągniętych wskaźników skuteczności zatrudnieniowej oraz utrzymania w zatrudnieniu.

4. Powiatowy urząd pracy jest obowiązany udostępniać marszałkowi województwa dane i dokumenty oraz udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli, w szczególności dotyczących rekrutacji i kierowania bezrobotnych do realizatora.

5. Do kontroli przeprowadzanej przez marszałka województwa przepisy art. 111 stosuje się odpowiednio.

6. Marszałek województwa przesyła ministrowi właściwemu do spraw pracy informację o:

1) przeprowadzonej w województwie procedurze zlecania działań aktywizacyjnych, niezwłocznie po jej zakończeniu;

2) zakresie i efektywności zleconych działań aktywizacyjnych i ich wpływie na regionalny i powiatowe rynki pracy, niezwłocznie po zakończeniu realizacji umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych;

3) wynikach kontroli, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie po jej zakończeniu.

Art. 66g. 1. Powiatowy urząd pracy dokonuje rekrutacji i kieruje bezrobotnych do realizatora w trybie i na warunkach określonych w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych.

2. Skierowanie bezrobotnego do realizatora nie powoduje utraty statusu bezrobotnego.

3. W okresie udziału bezrobotnego w działaniach świadczonych przez realizatora w ramach zlecania działań aktywizacyjnych powiatowy urząd pracy nie kieruje do bezrobotnego innych form pomocy, o których mowa w ustawie.

Art. 66h. 1. Realizator jest obowiązany do:

1) realizacji działań wobec bezrobotnych zgodnie z umową o świadczenie działań aktywizacyjnych;

2) zapewnienia obsługi bezrobotnych w miejscowości będącej siedzibą powiatowego urzędu pracy, w którym są zarejestrowani;

3) uzyskania wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej co najmniej na poziomie wynikającym z umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych, ustalonego jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy w wyniku działań realizatora podjęli i utrzymali odpowiednią pracę lub działalność gospodarczą przez okres co najmniej 14 dni, do liczby bezrobotnych, którzy na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy zgłosili się do realizatora; wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej jest ustalany według stanu na pierwszy dzień po upływie 14 dni od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określony w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;

4) uzyskania wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu co najmniej na poziomie wynikającym z umowy o świadczenie działań aktywizacyjnych, ustalonego jako stosunek liczby osób, które po upływie 90 dni od dnia podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej w wyniku działań realizatora nadal pozostają w zatrudnieniu, do liczby bezrobotnych skierowanych do zatrudnienia przez realizatora; wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu jest ustalany według stanu na pierwszy dzień po upływie 90 dni od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określony w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;

5) niezwłocznego pisemnego przekazywania wojewódzkiemu i powiatowemu urzędowi pracy informacji mających wpływ na status bezrobotnego.

2. Realizator w okresie realizacji działań aktywizacyjnych informuje powiatowy urząd pracy o:

1) stawieniu się lub niestawieniu się bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy;

2) podjęciu przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej;

3) przerwaniu lub rezygnacji przez bezrobotnego z uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych oraz o zaistniałych w tych przypadkach przyczynach.

3. Realizator jest obowiązany do dokumentowania działań aktywizacyjnych podejmowanych wobec bezrobotnych.

Art. 66i. 1. Za wykonanie działań aktywizacyjnych realizatorowi przysługuje wynagrodzenie określone w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych.

2. Wynagrodzenie brutto za jednego bezrobotnego jest wypłacane maksymalnie w 4 częściach:

1) 20% wynagrodzenia brutto – za dokonanie diagnozy sytuacji zawodowej bezrobotnego i zaprojektowanie działań aktywizacyjnych mających na celu podjęcie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej, zwane dalej „I częścią wynagrodzenia”;

2) 20% wynagrodzenia brutto – za doprowadzenie bezrobotnego do podjęcia odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej trwającej przez okres co najmniej 14 dni, zwane dalej „II częścią wynagrodzenia”;

3) 30% wynagrodzenia brutto – za utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań realizatora, przez okres minimum 90 dni, zwane dalej „III częścią wynagrodzenia”;

4) 30% wynagrodzenia brutto – za utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej podjętej w wyniku działań realizatora, przez okres minimum 180 dni, zwane dalej „IV częścią wynagrodzenia”.

3. Wynagrodzenie jest wypłacane na wniosek realizatora, składany do wojewódzkiego urzędu pracy wraz z dokumentami potwierdzającymi spełnienie warunku uprawniającego do wypłaty wynagrodzenia.

4. Spełnienie warunku uprawniającego do wypłaty wynagrodzenia następuje w przypadku:

1) I części wynagrodzenia – nie później niż do dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określonego w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;

2) II części wynagrodzenia – nie później niż do 14 dnia od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określonego w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;

3) III części wynagrodzenia – nie później niż do 90 dnia od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określonego w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych;

4) IV części wynagrodzenia – nie później niż do 180 dnia od dnia zakończenia realizacji działań aktywizacyjnych, określonego w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, jest składany nie częściej niż raz w miesiącu.

Art. 66j. 1. W przypadku nieosiągnięcia:

1) wskaźnika skuteczności zatrudnieniowej co najmniej na poziomie określonym w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych, realizator zwraca środki w wysokości ustalonej według następującego wzoru:

$$Z_1 = K_1 \text{ x } (Wsz - Wszo),$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Z_1 – kwota zwrotu,

K_1 – suma I i II części wynagrodzeń otrzymanych przez realizatora,

Wsz – deklarowany wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej,

Wszo – osiągnięty wskaźnik skuteczności zatrudnieniowej;

2) wskaźnika utrzymania w zatrudnieniu co najmniej na poziomie określonym w umowie o świadczenie działań aktywizacyjnych, realizator zwraca środki w wysokości ustalonej według następującego wzoru:

$$Z_2 = K_2 \text{ x } (Wuz - Wuzo),$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

Z_2 – kwota zwrotu,

K_2 – suma III części wynagrodzeń otrzymanych przez realizatora,

Wuz – deklarowany wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu,

Wuzo – osiągnięty wskaźnik utrzymania w zatrudnieniu.

2. Zwrot środków, o których mowa w ust. 1, następuje w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do ich zwrotu.

Niniejszy dokument nie jest źródłem obowiązującego prawa i ma wyłącznie charakter pomocniczy.
Wiążący tekst aktu prawnego został opublikowany w Dziennikach Ustaw.

Rozdział 13d

Dodatkowe instrumenty adresowane do bezrobotnych do 30 roku życia

Art. 66k. 1. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

2. Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

3. Termin ważności bonu szkoleniowego określa starosta.

4. W ramach bonu szkoleniowego starosta finansuje bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego, koszty:

1) jednego lub kilku szkoleń, w tym kosztów kwalifikacyjnego kursu zawodowego i kursu nadającego uprawnienia zawodowe – w formie wpłaty na konto instytucji szkoleniowej;

2) niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania;

3) przejazdu na szkolenia – w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości:

a) do 150 zł – w przypadku szkolenia trwającego do 150 godzin,

b) powyżej 150 zł do 200 zł – w przypadku szkolenia trwającego ponad 150 godzin;

4) zakwaterowania, jeśli zajęcia odbywają się poza miejscem zamieszkania – w formie ryczałtu wypłacanego bezrobotnemu w wysokości:

a) do 550 zł – w przypadku szkolenia trwającego poniżej 75 godzin,

b) powyżej 550 zł do 1100 zł – w przypadku szkolenia trwającego od 75 do 150 godzin,

c) powyżej 1100 zł do 1500 zł – w przypadku szkolenia trwającego ponad 150 godzin.

5. Starosta finansuje koszty, o których mowa w ust. 4, do wysokości określonej w bonie szkoleniowym, a bezrobotny pokrywa koszty przekraczające ten limit.

Art. 66l. 1. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy.

2. Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania.

3. Termin ważności bonu stażowego określa starosta.

4. Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, starosta wypłaca premię w wysokości 1500 zł.

5. Premia stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

6. W ramach bonu stażowego starosta finansuje:

1) koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu – w formie ryczałtu, do wysokości 600 zł, wypłacanego bezrobotnemu w miesięcznych transzach w wysokości do 100 zł, łącznie ze stypendium;

2) koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania.

7. Kwota premii, o której mowa w ust. 4, oraz maksymalna kwota ryczałtu, o której mowa w ust. 6 pkt 1, podlegają waloryzacji na zasadach określonych w art. 72 ust. 6.

8. Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski", kwoty premii i kosztów przejazdu po waloryzacji.

9. Do stażu odbywanego w ramach bonu stażowego przepisy art. 53 ust. 1 i ust. 4–8 oraz art. 61a ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 66m. 1. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta może przyznać bon zatrudnieniowy.

2. Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon.

3. Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania.

4. Termin ważności bonu zatrudnieniowego określa starosta.

5. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy.

6. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawieranej przez starostę z pracodawcą.

7. Starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1.

8. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

9. W przypadku niewywiązania się pracodawcy z obowiązku zatrudniania bezrobotnego przez okres 18 miesięcy pracodawca zwraca:

1) kwotę otrzymanej refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie do 12 miesięcy od dnia zatrudnienia bezrobotnego lub

2) kwotę ustaloną proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie, o którym mowa w ust. 8.

10. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego, rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy skierowanego bezrobotnego pracodawca nie zwraca refundacji otrzymanej za okres zatrudnienia skierowanego bezrobotnego.

11. Refundacja, o której mowa w ust. 7, stanowi pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

Art. 66n. 1. Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta, na podstawie umowy, może przyznać bon na zasiedlenie w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

1) z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;

2) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;

3) będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

2. Środki Funduszu Pracy przyznane w ramach bonu na zasiedlenie, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę, przeznacza się na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

3. Bezrobotny, który otrzymał bon na zasiedlenie, jest obowiązany w terminie:

1) do 30 dni od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie dostarczyć do powiatowego urzędu pracy dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub

działalności gospodarczej i oświadczenie o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;

2) do 7 dni, odpowiednio od dnia utraty zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej i od dnia podjęcia nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, przedstawić powiatowemu urzędowi pracy oświadczenie o utracie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej i podjęciu nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej oraz oświadczenie o spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2;

3) do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie udokumentować pozostawanie w zatrudnieniu, wykonywanie innej pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.

4. Dokumenty i oświadczenia, o których mowa w ust. 3, mogą być przekazywane w szczególności za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu przepisów o prawie pocztowym lub w postaci elektronicznej na elektroniczną skrzynkę podawczą właściwego urzędu pracy.

5. W przypadku niewywiązania się z obowiązku, o którym mowa w ust. 3:

1) pkt 1 i 2 – kwota bonu na zasiedlenie podlega zwrotowi w całości w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty;

2) pkt 3 – kwota bonu na zasiedlenie podlega zwrotowi proporcjonalnie do udokumentowanego okresu pozostawania w zatrudnieniu, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.[224)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Rozdział 14

Instrumenty dotyczące rozwoju zasobów ludzkich

Art. 67. 1. ~~**Pracodawcy, w ramach posiadanych środków, mogą tworzyć zakładowy fundusz szkoleniowy, zwany dalej "funduszem szkoleniowym".**~~ **(uchylony) (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~**2. Fundusz szkoleniowy jest przeznaczony na finansowanie lub współfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.**~~ **(uchylony) (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~**3. Fundusz szkoleniowy może być tworzony przez więcej niż jednego pracodawcę na**~~

[224)] Dodany przez **art. 1 pkt 57** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i*

~~zasadzie porozumienia.~~ **(uchylony) (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~4. Utworzenie, funkcjonowanie i likwidację funduszu szkoleniowego reguluje układ zbiorowy pracy lub regulamin funduszu szkoleniowego.~~ **(uchylony) (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~Art. 68. 1. Dochodami funduszu szkoleniowego są:~~

~~1) wpłaty pracodawców, zgodnie z postanowieniami układu zbiorowego pracy lub regulaminu funduszu szkoleniowego, w wysokości nie niższej niż 0,25% funduszu płac;~~

~~2) inne wpływy.~~

~~1a. Wpłaty, o których mowa w ust. 1, obciążają koszty działalności pracodawców.~~ **(uchylony) (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~2. Wydatkowanie środków funduszu szkoleniowego następuje na podstawie postanowienia pracodawcy w uzgodnieniu z pracownikiem kierowanym na szkolenie.~~ **(uchylony) (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~3. (uchylony).~~

~~4. (uchylony).~~

~~Art. 69. 1. Na wniosek pracodawcy, który utworzył fundusz szkoleniowy, starosta może refundować z Funduszu Pracy, na warunkach określonych w umowie, koszty szkolenia pracowników lub pracodawcy w wysokości do 50%, nie więcej jednak niż do wysokości przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy, na jedną osobę, a w przypadku osób w wieku 45 lat i powyżej – w wysokości do 80%, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu zawarcia umowy, na jedną osobę.~~ **(uchylony) (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~1a. Pracodawca, który utworzył fundusz szkoleniowy, i korzysta z refundacji ze środków Funduszu Pracy części kosztów szkolenia, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany do udostępnienia staroście, na jego żądanie, dokumentu potwierdzającego istnienie funduszu szkoleniowego, list imiennych osób kierowanych na szkolenia współfinansowane ze środków Funduszu Pracy oraz dokumentów potwierdzających poniesione koszty szkolenia.~~ **(uchylony) (weszła w życie dniu 27 maja 2014 r.)**

~~2. Na wniosek pracodawcy, który skieruje pracownika na trwające co najmniej 22 dni robocze szkolenie w wymiarze równym czasowi pracy skierowanego pracownika i udzieli mu na ten okres płatnego urlopu szkoleniowego, a na okres szkolenia tego pracownika zatrudni bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy, starosta refunduje z Funduszu Pracy:~~

~~1) koszty szkolenia pracownika – w wysokości do 80% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu rozpoczęcia szkolenia, na jednego pracownika;~~

~~2) wynagrodzenie osoby skierowanej przez powiatowy urząd pracy, wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia, w wysokości nieprzekraczającej 40% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu rozpoczęcia szkolenia, za każdego~~

~~**skierowanego.**~~

~~**2a. Przepisy ust. 2 mają zastosowanie także do pracodawcy, który nie utworzył funduszu szkoleniowego.**~~ **(uchylony) (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~3. (uchylony).~~

~~**4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki refundacji kosztów szkoleń oraz wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ust. 1 i 2, mając na uwadze prawidłowość wydatkowania środków, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania pomocy publicznej z warunkami dopuszczalności pomocy na szkolenia w przypadku refundacji kosztów szkoleń, o których mowa w ust. 1 i ust. 2 pkt 1, i zasadami udzielania pomocy de minimis w przypadku refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w ust. 2 pkt 2.**~~ **(uchylony)[225)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 69a. 1. Środki Funduszu Pracy w formie KFS przeznacza się na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

2. Powiatowe urzędy pracy mogą przeznaczyć środki KFS na finansowanie działań obejmujących:

1) kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się:

a) określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS,

b) kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą,

c) egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,

d) badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,

e) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem;

2) określanie zapotrzebowania na zawody na rynku pracy;

3) badanie efektywności wsparcia udzielonego ze środków KFS;

4) promocję KFS;

5) konsultacje i poradnictwo dla pracodawców w zakresie korzystania z KFS.

---

225) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 58** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

3. Działania finansowane ze środków KFS, o których mowa w ust. 2 pkt 2–5, mogą być też realizowane przez ministra właściwego do spraw pracy lub wojewódzkie urzędy pracy.

Art. 69b. 1. Na wniosek pracodawcy, na podstawie umowy, starosta może przyznać środki z KFS na sfinansowanie kosztów, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 1, w wysokości 80% tych kosztów, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika, a w przypadku mikroprzedsiębiorstw w wysokości 100%, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika.

2. Środki z KFS przyznane pracodawcy na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego stanowią pomoc udzielaną zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

3. Pracodawca zawiera z pracownikiem, któremu zostaną sfinansowane koszty kształcenia ustawicznego, umowę określającą prawa i obowiązki stron.

4. Pracownik, który nie ukończył kształcenia ustawicznego finansowanego ze środków KFS z powodu rozwiązania przez niego umowy o pracę lub rozwiązania z nim umowy o pracę na podstawie art. 52 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, jest obowiązany do zwrotu pracodawcy poniesionych kosztów, na zasadach określonych w umowie z pracodawcą, o której mowa w ust. 3.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, pracodawca zwraca staroście środki KFS wydane na kształcenie ustawiczne pracownika, na zasadach określonych w umowie, o której mowa w ust. 1.

6. Starosta może przeprowadzać kontrolę u pracodawcy w zakresie przestrzegania postanowień umowy, o której mowa w ust. 1, wydatkowania środków KFS zgodnie z przeznaczeniem, właściwego dokumentowania oraz rozliczania otrzymanych i wydatkowanych środków i w tym celu może żądać danych, dokumentów i udzielania wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli. Do kontroli przeprowadzanej przez starostę przepisy art. 111 stosuje się odpowiednio.

7. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przyznawania środków z KFS, w tym:

1) zakres informacji niezbędnych do sporządzenia wniosku o przyznanie środków z KFS,

2) elementy umowy, o której mowa w ust. 1

– mając na względzie prawidłowość wydatkowania środków, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.[226)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

[226)] Dodany przez **art. 1 pkt 59** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i*

Art. 70. 1 Pracodawca zamierzający zwolnić co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy jest obowiązany uzgodnić z powiatowym urzędem pracy właściwym dla siedziby tego pracodawcy lub właściwym ze względu na miejsce wykonywania pracy zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników**, w tym pracowników niepełnosprawnych,** dotyczące w szczególności:[227] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1) pośrednictwa pracy;
2) poradnictwa zawodowego;
3) szkoleń;
4) ~~**pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.**~~ **(uchylony)**[228] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. W przypadku zwolnienia monitorowanego pracodawca jest obowiązany podjąć działania polegające na zapewnieniu pracownikom przewidzianym do zwolnienia lub będącym w trakcie wypowiedzenia lub w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego usług rynku pracy realizowanych w formie programu.

3. Program może być realizowany przez powiatowy urząd pracy, agencję zatrudnienia lub instytucję szkoleniową.

4. Program może być finansowany:

1) przez pracodawcę;
2) przez pracodawcę i odpowiednie jednostki administracji publicznej;
3) na podstawie porozumienia organizacji i osób prawnych z udziałem pracodawcy.

5. Pracodawcy, w ramach programu, o którym mowa w ust. 2, mogą na wniosek pracownika finansować świadczenie szkoleniowe.

6. Świadczenie szkoleniowe jest przyznawane przez pracodawcę na wniosek pracownika i przysługuje po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego na czas udziału pracownika w szkoleniach, w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy.

7. W okresie korzystania ze świadczenia szkoleniowego zwolnionemu pracownikowi przysługuje pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego udzielana przez właściwy dla zwolnionego pracownika powiatowy urząd pracy. Pracownik ten może być skierowany na jednorazowe szkolenie organizowane i finansowane przez powiatowy urząd pracy, na zasadach określonych w ustawie.

8. Po przyznaniu przez pracodawcę świadczenia szkoleniowego powiatowy urząd pracy refunduje pracodawcy składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe finansowane ze środków własnych pracodawcy, w wysokości określonej w odrębnych przepisach.

9. Pracodawca wypłaca co miesiąc zwolnionemu pracownikowi, na podstawie zawartej z nim umowy, począwszy od miesiąca, w którym pracownik rozpoczął szkolenie, świadczenie

---

instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598), która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[227] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 60 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[228] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 60 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

szkoleniowe w wysokości równej wynagrodzeniu pracownika, obliczanemu jak za urlop wypoczynkowy, nie wyższej jednak niż 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Rozdział 15

Świadczenia dla bezrobotnych

Art. 71. 1. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnemu za każdy dzień kalendarzowy ~~**po upływie 7 dni**~~ od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy, z zastrzeżeniem art. 75, jeżeli:[229] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1) nie ma dla niego propozycji odpowiedniej pracy, propozycji stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz
2) w okresie 18 miesięcy **bezpośrednio** poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni:[230] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

a) był zatrudniony i osiągał wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy, z zastrzeżeniem art. 104a-105; w okresie tym nie uwzględnia się okresów urlopów bezpłatnych trwających łącznie dłużej niż 30 dni,
b) wykonywał pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą i osiągał z tego tytułu dochód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,
c) świadczył usługi na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo współpracował przy wykonywaniu tych umów, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę w przeliczeniu na okres pełnego miesiąca, z zastrzeżeniem art. 104b ust. 2,
d) opłacał składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności lub współpracy**, z zastrzeżeniem art. 104b ust. 2,** przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota ~~**wynosząca**~~ co najmniej minimalne**go** wynagrodzeni**ea** za pracę,[231] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
e) wykonywał pracę w okresie tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia

---

[229] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 61 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[230] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 61 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[231] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 61 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

wolności, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej ~~połowy~~ minimalnego wynagrodzenia za pracę,[232)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

f) wykonywał pracę w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych lub spółdzielni usług rolniczych, będąc członkiem tej spółdzielni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę,

g) opłacał składkę na Fundusz Pracy w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie niewymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w wysokości 9,75% przeciętnego wynagrodzenia za każdy miesiąc zatrudnienia,

h) był zatrudniony za granicą ~~przez okres co najmniej 365 dni, w okresie 18 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy,~~ i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant,[233)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

i) był zatrudniony, pełnił służbę lub wykonywał inną pracę zarobkową i osiągał wynagrodzenie lub dochód, od którego istnieje obowiązek opłacania składki na Fundusz Pracy.

2. Do 365 dni, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zalicza się również okresy:

1) zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej, a także służby w charakterze funkcjonariusza, o którym mowa w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 667);

2) urlopu wychowawczego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów;

3) pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w pkt 1, renty szkoleniowej oraz przypadające po ustaniu zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej albo zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności okresy pobierania zasiłku chorobowego, macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli podstawę wymiaru tych zasiłków i świadczenia, z uwzględnieniem kwoty składek na ubezpieczenia społeczne, stanowiła kwota wynosząca co

---

[232)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 61 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[233)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 61 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę;

4) niewymienione w ust. 1 pkt 2, za które były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, jeżeli podstawę wymiaru składek stanowiła kwota wynosząca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę;

5) za które przyznano odszkodowanie z tytułu niezgodnego z przepisami rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy lub stosunku służbowego, oraz okres, za który wypłacono pracownikowi odszkodowanie z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia umowy o pracę;

6) świadczenia usług na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1457);

7) pobierania renty rodzinnej, w przypadku gdy nastąpił zbieg prawa do tej renty z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy i wybrano pobieranie renty rodzinnej;

8) sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem przez osoby, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442, z późn. zm.[234]).[235] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

3. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zakładów karnych i aresztów śledczych, zarejestrowanym w okresie 30 dni od dnia zwolnienia, jeżeli suma okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przypadających w okresie 18 miesięcy przed ostatnim pozbawieniem wolności oraz wykonywania pracy w okresie pozbawienia wolności wynosiła co najmniej 365 dni, przy czym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy stanowiła kwota w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę ~~**przed pozbawieniem wolności oraz 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę w okresie pozbawienia wolności**~~. W przypadku pozbawienia wolności w okresie pobierania zasiłku, po zwolnieniu z zakładu karnego lub aresztu śledczego przysługuje prawo do zasiłku na okres skrócony o okres pobierania zasiłku przed pozbawieniem wolności i w trakcie przerw w odbywaniu kary.[236] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4. Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej lub okresowej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni i przypadał w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.

5. (uchylony).

6. W przypadku udokumentowania przez bezrobotnego okresu uprawniającego do zasiłku po upływie 7 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jednak w okresie posiadania statusu bezrobotnego, prawo do zasiłku przysługuje od dnia udokumentowania tego prawa na okres, o którym mowa w art. 73 ust. 1.

---

[234] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1623, 1650 i 1717.

[235] Dodany przez **art. 1 pkt 61 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[236] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 61 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

7. (uchylony).

8. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb opłacania składek na Fundusz Pracy przez osoby podejmujące zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie niewymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, uwzględniając zasady obowiązujące przy opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, brak możliwości ich opłacania za okresy wsteczne oraz ich zwrotu, chyba że zostały wpłacone w wyższej od obowiązującej wysokości.

Art. 72. 1. Wysokość zasiłku wynosi:

1) ~~**717 zł**~~ **823,60 zł** miesięcznie w okresie pierwszych ~~**trzech miesięcy**~~ **90 dni** posiadania prawa do zasiłku;

2) ~~**563 zł**~~ **646,70 zł** miesięcznie w okresie kolejnych dni posiadania prawa do zasiłku.[237)] **((wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Bezrobotnemu, którego łączne okresy wymienione w art. 71 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 ~~**oraz ust. 7**~~, zwane dalej „okresem uprawniającym do zasiłku”, wynoszą mniej niż 5 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 80% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.[238)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

3. Bezrobotnemu, którego okres uprawniający do zasiłku wynosi co najmniej 20 lat, przysługuje zasiłek w wysokości 120% kwoty zasiłku określonego w ust. 1.

4. Do okresu uprawniającego do zasiłku, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, zalicza się również okresy pobierania gwarantowanego zasiłku okresowego, okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego młodocianych pracowników, okres zatrudnienia za granicą osoby, która przesiedliła się do kraju na warunkach repatriacji w rozumieniu przepisów o repatriacji, oraz okresy urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych, a także okresy niewykonywania pracy przed dniem 8 czerwca 1968 r. stanowiące przerwę w zatrudnieniu spowodowaną opieką nad dzieckiem:

1) w wieku do 4 lat - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie z okresami, o których mowa w art. 71 ust. 2 pkt 2, bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat;
2) na które, ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny, przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo do 3 lat na każde dziecko.

5. Do okresu uprawniającego do zasiłku, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, zalicza się również okresy zatrudnienia, o których mowa w art. 89.

[237)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 62** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[238)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 62** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

5a. Do okresu uprawniającego do zasiłku, od którego zależy wysokość i okres pobierania zasiłku, zalicza się również:

a) okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przebyte przed dniem 1 stycznia 1997 r., jeżeli podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne lub zaopatrzenie emerytalne i Fundusz Pracy stanowiła kwota wynosząca co najmniej połowę wówczas obowiązującego najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników, określonego na podstawie odrębnych przepisów; okres prowadzenia działalności pozarolniczej przed dniem 1 stycznia 1997 r. podlega zaliczeniu, pod warunkiem opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy z tego tytułu, o ile podstawę wymiaru tych składek stanowiła kwota wynosząca co najmniej połowę wówczas obowiązującego najniższego wynagrodzenia za pracę,

b) okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przebyte przed dniem 1 maja 2004 r. za granicą u pracodawcy zagranicznego w państwie wymienionym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, za które były opłacane składki na Fundusz Pracy.

6. Zasiłki podlegają waloryzacji z dniem 1 czerwca o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w poprzednim roku. Nie dokonuje się waloryzacji zasiłków, w przypadku gdy średnioroczny poziom cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem nie zmienił się lub uległ zmniejszeniu.

7. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio do stypendiów oraz dodatków aktywizacyjnych, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 2.

8. Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", kwoty zasiłków po waloryzacji.

9. Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, o którym mowa w ust. 6, ustala się na podstawie komunikatów Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

10. Zasiłki wypłaca się w okresach miesięcznych z dołu. Zasiłek za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę przysługującego zasiłku przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za który przysługuje zasiłek.

11. Do obliczania okresów przysługiwania zasiłku nie stosuje się ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267) w zakresie dotyczącym terminów oraz ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny w zakresie dotyczącym sposobu obliczania terminów.

12. Uprawnionym do zasiłku, stypendium i innych świadczeń wypłacanych z Funduszu Pracy przysługują odsetki ustawowe, jeżeli powiatowy urząd pracy z przyczyn niezależnych od uprawnionych osób nie dokonał ich wypłaty w terminie.

13. Starosta ustala i opłaca, na zasadach i w wysokości określonych w odrębnych przepisach, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od zasiłków wypłaconych bezrobotnym.

Art. 73. 1. Okres pobierania zasiłku wynosi:

1) ~~**6 miesięcy**~~ **180 dni** – dla bezrobotnych zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju;[239)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2) ~~**12 miesięcy**~~ **365 dni** – dla bezrobotnych:[240)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

a) zamieszkałych w okresie pobierania zasiłku na obszarze powiatu, jeżeli stopa bezrobocia na tym obszarze w dniu 30 czerwca roku poprzedzającego dzień nabycia prawa do zasiłku przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju lub

b) powyżej 50 roku życia oraz posiadających jednocześnie co najmniej 20-letni okres uprawniający do zasiłku, lub

c) którzy mają na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat, a małżonek bezrobotnego jest także bezrobotny i utracił prawo do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania po dniu nabycia prawa do zasiłku przez tego bezrobotnego~~.~~**, lub**[241)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

d) samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 15 lat.[242)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Okres pobierania zasiłku przez bezrobotnego nie ulega zmianie, jeżeli w okresie jego pobierania następuje zmiana miejsca zamieszkania bezrobotnego lub miejscowość, w której on mieszka, została objęta obszarem działania innego powiatu.

2a. W przypadku zmiany przez bezrobotnego miejsca zamieszkania skutkującej zmianą właściwości powiatowego urzędu pracy bezrobotny jest obowiązany powiadomić o tym fakcie urząd pracy, w którym jest zarejestrowany, oraz stawić się w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla nowego miejsca zamieszkania w terminie 14 dni od dnia zmiany miejsca zameldowania.

2b. (uchylony).

3. W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek w okresie, o którym mowa w ust. 1, lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, okres ten ulega przedłużeniu o czas, przez który przysługiwałby jej, zgodnie z odrębnymi przepisami, zasiłek macierzyński.

4. Okres pobierania zasiłku, o którym mowa w ust. 1 i 3, ulega skróceniu o okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz o okres odbywania stażu, szkolenia lub przygotowania zawodowego dorosłych przypadających na okres, w którym

---

239) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 63 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

240) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 63 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

241) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 63 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

242) Dodany przez **art. 1 pkt 63 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

przysługiwałby zasiłek, oraz o okresy nieprzysługiwania zasiłku, o których mowa w art. 75 ust. 1-3.

5. Bezrobotny, który utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, pozarolniczej działalności lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, ~~**pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia**~~ **pobierania po ustaniu zatrudnienia zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,** zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności lub osiągania przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego oraz o okresy, o których mowa w ust. 4.[243)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w przypadku:

1) powołania i zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego, służby przygotowawczej, służby kandydackiej, kontraktowej zawodowej służby wojskowej, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej lub służby wojskowej pełnionej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej;
2) bezrobotnych odbywających szkolenia lub staże organizowane przez inny podmiot niż powiatowy urząd pracy.

7. Osoba, która utraciła na okres nie dłuższy niż 365 dni status bezrobotnego, a w dniu kolejnej rejestracji spełnia warunki określone w art. 71, uzyskuje prawo do zasiłku na okres pomniejszony o poprzedni okres pobierania zasiłku oraz o okresy, o których mowa w ust. 4.

8. Okresy zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia, zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności oraz uzyskiwania przychodu, wymienione w ust. 5, wlicza się do okresów, o których mowa w art. 75 ust. 2.

Art. 73a. 1. Na wniosek gminy starosta może skierować bezrobotnego bez prawa do zasiłku korzystającego ze świadczeń z pomocy społecznej do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa, w wymiarze do 10 godzin w tygodniu.

1a. Do wykonywania prac społecznie użytecznych mogą być kierowane również osoby uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielni~~a~~enia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, jeżeli podjęły uczestnictwo w tych formach w wyniku skierowania powiatowego urzędu pracy na

---

[243)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 63 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

podstawie art. 50 ust. 2.[244)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane.

3. Bezrobotnemu oraz osobie, o której mowa w ust. 1a, nieposiadającym prawa do zasiłku, przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej niż 6 zł za każdą godzinę wykonywania prac społecznie użytecznych. Świadczenie podlega waloryzacji na zasadach określonych w art. 72 ust. 6.

4. Świadczenie nie przysługuje za okres niewykonywania pracy, w tym za okres udokumentowanej niezdolności do pracy.

5. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu oraz osobie, o której mowa w ust. 1a.

5a. Świadczenie, o którym mowa w ust. 3, może być w całości finansowane z budżetu gminy.[245)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

6. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb organizowania prac społecznie użytecznych, w tym warunki ustalania świadczenia, o którym mowa w ust. 3, uwzględniając dobro społeczności lokalnej, potrzeby aktywizacji osób bezrobotnych i osób, o których mowa w ust. 1a.

Art. 74. Bezrobotny jest obowiązany zawiadomić w ciągu 7 dni powiatowy urząd pracy o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub o złożeniu wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz o zaistnieniu innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku.

Art. 75. 1. Prawo do zasiłku nie przysługuje bezrobotnemu, który:

1) odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie;

1a) po skierowaniu nie podjął szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac, o których mowa w art. 73a, lub innej formy pomocy określonej w ustawie;

2) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem w powiatowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy lub stosunek służbowy za wypowiedzeniem albo na mocy porozumienia stron, chyba że porozumienie stron nastąpiło z powodu upadłości, likwidacji pracodawcy lub zmniejszenia zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy albo rozwiązanie stosunku

---

[244)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 64 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[245)] Dodany przez **art. 1 pkt 64 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

pracy lub stosunku służbowego za wypowiedzeniem lub na mocy porozumienia stron nastąpiło z powodu zmiany miejsca zamieszkania lub pracownik rozwiązał umowę o pracę w trybie art. 55 § 1^1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy;

3) w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy spowodował rozwiązanie ze swej winy stosunku pracy lub stosunku służbowego bez wypowiedzenia;
4) otrzymał przewidziane w odrębnych przepisach świadczenie w postaci jednorazowego ekwiwalentu pieniężnego za urlop górniczy, jednorazowej odprawy socjalnej, zasiłkowej, pieniężnej po zasiłku socjalnym, jednorazowej odprawy warunkowej lub odprawy pieniężnej bezwarunkowej;
5) otrzymał odszkodowanie za skrócenie okresu wypowiedzenia umowy o pracę;
6) (uchylony);
7) odbywa odpłatną praktykę absolwencką i otrzymuje z tego tytułu miesięczne świadczenie pieniężne w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę;
8) zarejestrował się jako bezrobotny w okresie, zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej, zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej**;**
9) **w okresie 6 miesięcy przed zarejestrowaniem się w powiatowym urzędzie pracy rozwiązał stosunek pracy zawarty na podstawie skierowania przez urząd pracy do pracodawcy otrzymującego w ramach tego skierowania grant, świadczenie aktywizacyjne albo dofinansowanie wynagrodzenia, przed upływem okresów określonych odpowiednio w art. 60a ust. 4, art. 60b ust. 2 oraz art. 60d ust. 2.[246)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Bezrobotnemu, o którym mowa w ust. 1, spełniającemu warunki określone w art. 71, zasiłek przysługuje:

1) po upływie okresu wskazanego w art. 33 ust. 4 pkt 3 - w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 1 i 1a;
2) po okresie 90 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy - w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 2 i 8;
3) po okresie 180 dni od dnia zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy – w przypadku wymienionym w ust. 1 pkt 3 **i 9**;[247)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
4) po upływie okresu, za który otrzymał ekwiwalent, odprawę lub odszkodowanie, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5**;**
5) **po zakończeniu odbywania praktyki absolwenckiej i otrzymywania z tego tytułu miesięcznie świadczenia pieniężnego w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę.[248)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

3. Bezrobotny, który w okresie nie dłuższym niż 10 dni przebywa za granicą lub pozostaje w

---

[246)] Dodany przez **art. 1 pkt 65 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[247)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 65 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[248)] Dodany przez **art. 1 pkt 65 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

innej sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia, nie zostaje pozbawiony statusu bezrobotnego, jeżeli o zamierzonym pobycie za granicą lub pozostawaniu w sytuacji powodującej brak gotowości do podjęcia zatrudnienia zawiadomił powiatowy urząd pracy. Zasiłek za ten okres nie przysługuje. Całkowity okres zgłoszonego pobytu za granicą oraz braku gotowości do pracy z innego powodu nie może przekroczyć łącznie 10 dni w okresie jednego roku kalendarzowego.

4. Bezrobotny, który nabył w Rzeczypospolitej Polskiej prawo do świadczeń z tytułu bezrobocia i udaje się do innego państwa, o którym mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, w celu poszukiwania pracy, zachowuje prawo do tych świadczeń na zasadach określonych w przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

5. (uchylony).

6. Bezrobotny jest obowiązany do składania lub przesyłania powiatowemu urzędowi pracy pisemnego oświadczenia o przychodach pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz innych dokumentów niezbędnych do ustalenia jego uprawnień do świadczeń przewidzianych w ustawie w terminie 7 dni od dnia uzyskania przychodów.

Art. 76. 1. Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, jest obowiązana do zwrotu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji **w przedmiocie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego**, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne.[249)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Za nienależnie pobrane świadczenie pieniężne uważa się:

1) świadczenie pieniężne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczony o tych okolicznościach;
2) świadczenie pieniężne wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę pobierającą to świadczenie;
3) zasiłek, stypendium lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie, nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w art. 78;
4) koszty szkolenia, w przypadku określonym w art. 41 ust. 6 **lub w przypadku gdy skierowanie na szkolenie nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w**

[249)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 66 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę skierowaną na szkolenie;[250] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

4a) koszty przygotowania zawodowego dorosłych, w przypadku określonym w art. 53h ust. 1 **lub w przypadku gdy skierowanie na przygotowanie zawodowe dorosłych nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd powiatowego urzędu pracy przez osobę skierowaną na przygotowanie zawodowe dorosłych;[251] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

5) zasiłek wypłacony za okres, za który, w związku z orzeczeniem sądu, wypłacono wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub odszkodowanie z tytułu wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę;

6) świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy za okres po śmierci uprawnionego;

7) świadczenie przedemerytalne wypłacone w kwocie zaliczkowej, jeżeli organ rentowy odmówił wydania decyzji ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego.

3. Roszczenia z tytułu zasiłków, stypendiów i innych świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia spełnienia warunków do ich nabycia przez uprawnioną osobę, a roszczenia powiatowego urzędu pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia ich wypłaty.

3a. Roszczenia do należnych a niepobranych kwot zasiłków dla bezrobotnych i innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 6 miesięcy od dnia postawienia ich do dyspozycji.

4. Roszczenia pracodawców z tytułu refundacji z Funduszu Pracy należnych świadczeń ulegają przedawnieniu z upływem 12 miesięcy od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

5. W zakresie nieuregulowanym w ust. 2-4 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny dotyczące przerwania biegu terminu przedawnienia.

6. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

7. Starosta może odroczyć termin płatności lub rozłożyć na raty nienależnie pobrane świadczenie, zwrot refundacji oraz jednorazowo przyznanych środków w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 2 i 3, albo po zasięgnięciu opinii ~~**powiatowej rady zatrudnienia**~~ **powiatowej rady rynku pracy** umorzyć te należności w całości albo w części, jeżeli wystąpiła jedna z przesłanek:[252] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

---

[250] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 66 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[251] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 66 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[252] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 66 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu

1) w postępowaniu egzekucyjnym lub na podstawie innych okoliczności lub dokumentów stwierdzono, że osoba lub inny podmiot, które pobrały nienależne świadczenie, refundację lub otrzymały jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1, nie posiadają majątku, z którego można dochodzić należności;
2) dochodzenie należności mogłoby pozbawić osobę, która pobrała nienależne świadczenie lub otrzymała jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, albo osobę pozostającą na jej utrzymaniu niezbędnych środków utrzymania;
3) osoba, która pobrała nienależne świadczenie lub otrzymała jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, zmarła, nie pozostawiając majątku, z którego można dochodzić należności;
4) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty nienależnie pobranego świadczenia, refundacji lub jednorazowo przyznanych środków, o których mowa w art. 46 ust. 1, przewyższającej wydatki egzekucyjne.

7a. Przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio do innych niewymienionych w tym przepisie świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, w szczególności do refundacji uzyskiwanych z tytułu umowy o zorganizowanie prac interwencyjnych oraz robót publicznych.

8. (uchylony).

9. Od należności **z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, refundacji lub przyznanych jednorazowo środków, o których mowa w art. 46, oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 7a**, ~~**której**~~ **których** termin ~~**zapłaty**~~ **płatności** odroczono lub ~~**którą**~~ **które** rozłożono na raty, nie nalicza się odsetek za zwłokę~~**, jeżeli odsetki takie wynikają z przepisów ustawy lub wydanych na jej podstawie przepisów, za okres od wydania decyzji do dnia upływu terminu zapłaty określonego w decyzji**~~ **za okres od dnia wydania decyzji w przedmiocie odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty do dnia upływu terminu zapłaty określonego w decyzji**. ~~**Jeżeli jednak w terminie określonym w decyzji nie zostanie dokonana zapłata odroczonej należności lub należności rozłożonej na raty, od kwot pozostałych do spłaty nalicza się odsetki za zwłokę od terminu płatności, o którym mowa w ust. 1.**~~[253] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

9a. Jeżeli zapłata odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu nienależnie pobranego świadczenia nie zostanie dokonana w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 9, pozostała do spłaty kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi od terminu płatności określonego w decyzji, o której mowa w ust. 1.

9b. Jeżeli zapłata odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków, o których mowa w art. 46, oraz innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 7a, nie zostanie dokonana w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 9, pozostała do spłaty

---

27.05.2014 r.

[253] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 66 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi od terminu płatności określonego w art. 46 ust. 2 i 3.

9c. Jeżeli zapłata odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu refundacji uzyskanej w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych nie zostanie dokonana w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 9, pozostała do spłaty kwota staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi od terminów płatności określonych w art. 51, art. 56 i art. 57.

9d. Przepis ust. 9c stosuje się odpowiednio do zapłaty odroczonej lub rozłożonej na raty należności z tytułu zwrotu grantu, świadczenia aktywizacyjnego, refundacji, o której mowa w art. 60c, i dofinansowania, o którym mowa w art. 60d.[254)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

10. (uchylony).

Art. 77. Świadczenia z tytułu bezrobocia przysługujące bezrobotnym i innym uprawnionym osobom stanowią ich prawa majątkowe i przechodzą po ich śmierci, w równych częściach, na małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W razie braku takich osób prawa te wchodzą do spadku.

Art. 77a. Obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, o którym mowa w art. 76 ust. 2 pkt 6, obciąża w równych częściach małżonka oraz inne osoby spełniające warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 78. 1. W przypadku przyznania bezrobotnemu lub osobie, o której mowa w art. 43, prawa do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 71 ust. 2 pkt 1, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres, za który pobierali zasiłek, stypendium, dodatek aktywizacyjny albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy, pobrane z tego tytułu kwoty w wysokości uwzględniającej zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych i składkę na ubezpieczenie zdrowotne zalicza się na poczet przyznanego przez organ rentowy świadczenia. Kwoty te traktuje się jak świadczenia wypłacane w kwocie zaliczkowej w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Kwota zaliczona na poczet przyznanego świadczenia nie może być wyższa niż ustalona za poszczególne miesiące okresu, o którym mowa w ust. 1, kwota emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 71 ust. 2 pkt 1, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości

[254)] Dodany przez **art. 1 pkt 66 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i*

zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej.

3. Organ rentowy przekazuje kwotę zaliczoną na poczet przyznanego świadczenia, o której mowa w ust. 1, na rachunek bankowy Funduszu Pracy powiatowego urzędu pracy, który wypłacił zasiłek, stypendium, dodatek aktywizacyjny albo inne świadczenie pieniężne z tytułu pozostawania bez pracy.

4. W przypadku przyznania bezrobotnemu prawa do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 71 ust. 2 pkt 1, renty szkoleniowej, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę na okres, w którym był bezrobotny, pozbawienie statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku następuje za okres, za który przyznano emeryturę, świadczenie przedemerytalne, rentę z tytułu niezdolności do pracy lub służby, o której mowa w art. 71 ust. 2 pkt 1, rentę szkoleniową, rentę socjalną, zasiłek macierzyński, zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub rentę rodzinną w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Art. 79. 1. Okresy pobierania zasiłku i stypendium przyznanych na podstawie art. 41 ust. 1, art. 53 ust. 6 i art. 53g ust. 1 wlicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień pracowniczych oraz okresów składkowych w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Okresów pobierania zasiłku i stypendium nie wlicza się jednak do:

1) okresów wymaganych do nabycia prawa **oraz** ~~**i długości okresu pobierania zasiłku**~~ **ustalania wysokości i okresu pobierania zasiłku**;[255)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
2) okresu zatrudnienia, od którego zależy nabycie prawa do urlopu wypoczynkowego;
3) stażu pracy określonego w odrębnych przepisach, wymaganego do wykonywania niektórych zawodów.

3. Przepisy ust. 1 i ust. 2 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio do okresu pobierania świadczeń socjalnych przysługujących na urlopie górniczym, górniczych zasiłków socjalnych, okresu uprawnienia do świadczenia górniczego lub okresu pobierania stypendium na przekwalifikowanie, określonych w odrębnych przepisach.

Art. 80. 1. Bezrobotny zachowuje prawo do zasiłku i stypendium za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, przypadający w okresie przysługiwania zasiłku lub odbywania stażu, przygotowania zawodowego dorosłych i szkolenia, za który na podstawie odrębnych przepisów pracownicy zachowują prawo do wynagrodzenia lub przysługują im zasiłki

---

instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598), która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[255)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 67** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

z ubezpieczenia społecznego w razie choroby lub macierzyństwa.

2. Bezrobotni, z wyjątkiem odbywających leczenie w zakładzie lecznictwa odwykowego, są obowiązani do przedstawienia zaświadczeń o niezdolności do pracy wskutek choroby lub opieki nad chorym członkiem rodziny na druku określonym odrębnymi przepisami. Nieprzedstawienie zaświadczenia w wymaganej formie skutkuje pozbawieniem statusu bezrobotnego z pierwszym dniem niezdolności do pracy.

Art. 81. Kwoty zasiłków, stypendiów i innych świadczeń z tytułu bezrobocia finansowanych z Funduszu Pracy za należny okres zaokrągla się w górę do 10 groszy.

Art. 81a. W przypadku śmierci bezrobotnego lub poszukującego pracy decyzje w przedmiocie statusu bezrobotnego lub poszukującego pracy oraz decyzje w przedmiocie prawa do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia wygasają.[256)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 82. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego, w terminie do dnia 30 września każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", przeciętną stopę bezrobocia w kraju oraz na obszarze powiatów według stanu na dzień 30 czerwca danego roku.

Art. 83. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przyznawania zasiłku, stypendium i dodatku aktywizacyjnego, mając na względzie zapewnienie prawidłowego przyznawania świadczeń oraz racjonalnego wydatkowania środków Funduszu Pracy.

Rozdział 16

Podejmowanie pracy za granicą u pracodawców zagranicznych oraz wykonywanie pracy przez cudzoziemców w Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 84. Podejmowanie pracy za granicą u pracodawców zagranicznych odbywa się w trybie i na zasadach obowiązujących w państwie zatrudnienia oraz określonych w umowach międzynarodowych.

Art. 85. 1. Podejmowanie pracy za granicą następuje w drodze bezpośrednich uzgodnień dokonywanych przez osoby podejmujące pracę z pracodawcami zagranicznymi lub za pośrednictwem publicznych służb zatrudnienia, a także agencji zatrudnienia świadczących usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1.

2. Kierowanie do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych za pośrednictwem agencji zatrudnienia odbywa się na podstawie pisemnej umowy zawieranej przez te agencje z osobami

[256] Dodany przez **art. 1 pkt 68** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

kierowanymi. Umowa ta powinna określać w szczególności:

1) pracodawcę zagranicznego;
2) okres zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
3) rodzaj oraz warunki pracy i wynagradzania, a także przysługujące osobie kierowanej do pracy świadczenia socjalne;
4) warunki ubezpieczenia społecznego oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób tropikalnych;
5) obowiązki i uprawnienia osoby kierowanej do pracy oraz agencji zatrudnienia;
6) zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między agencją zatrudnienia a osobą kierowaną, w tym stronę pokrywającą koszty dojazdu i powrotu osoby skierowanej do pracy w przypadku niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń;
7) kwoty należne agencji zatrudnienia z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą, poniesione na:
   a) dojazd i powrót osoby skierowanej,
   b) wydanie wizy,
   c) badania lekarskie,
   d) tłumaczenia dokumentów;
8) informację o trybie i warunkach dopuszczania cudzoziemców do rynku pracy w państwie wykonywania pracy;
9) inne zobowiązania stron.

3. Agencja zatrudnienia ma obowiązek zawierania z pracodawcą zagranicznym, do którego zamierza kierować osoby do pracy za granicą, pisemnej umowy określającej w szczególności:

1) liczbę miejsc pracy;
2) okres zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej;
3) rodzaj oraz warunki pracy, zasady wynagradzania, a także przysługujące osobom podejmującym pracę świadczenia socjalne;
4) zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między pracownikiem a pracodawcą, w tym stronę pokrywającą koszty dojazdu i powrotu osoby skierowanej do pracy w razie niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy, oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń.

3a. Agencja zatrudnienia jest obowiązana do prowadzenia:

1) wykazu podmiotów, do których są kierowane osoby do pracy za granicą, zawierającego w szczególności oznaczenie i siedzibę podmiotu oraz nazwę państwa pochodzenia podmiotu;

2) wykazu osób kierowanych do pracy za granicą, zawierającego imię i nazwisko, adres zamieszkania osoby oraz w szczególności oznaczenie i siedzibę podmiotu, do którego skierowano osobę do pracy za granicą, oraz nazwę państwa pochodzenia podmiotu,

okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.[257] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

4. Agencja zatrudnienia ma obowiązek poinformować na piśmie osobę kierowaną do pracy za granicą o przysługujących jej uprawnieniach, o których mowa w art. 86.

5. Agencja zatrudnienia jest obowiązana do przestrzegania międzynarodowych umów, porozumień i programów dotyczących zatrudnienia wiążących Rzeczpospolitą Polską oraz obowiązujących w państwie zatrudnienia przepisów o zatrudnieniu oraz przepisów regulujących działalność agencji zatrudnienia.

Art. 86. 1. Udokumentowane okresy zatrudnienia, przebyte za granicą u pracodawcy zagranicznego, są zaliczane do okresów pracy w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie uprawnień pracowniczych.

2. (uchylony).

3. (uchylony).

4. (uchylony).

5. (uchylony).

6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wymagane dokumenty, tryb i kryteria rozdziału limitu zatrudnienia pracowników polskich za granicą w celu realizacji umów o dzieło przez polskich pracodawców, jeżeli został on ustanowiony w umowie międzynarodowej, mając na względzie istniejące potrzeby w tym zakresie.

Art. 87. 1. Cudzoziemiec jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli:

1) posiada status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej;
2) udzielono mu ochrony uzupełniającej w Rzeczypospolitej Polskiej;
3) posiada zezwolenie na pobyt stały w Rzeczypospolitej Polskiej;[258] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
4) posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej w Rzeczypospolitej Polskiej;[259] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
4a) posiada zgodę na pobyt ze względów humanitarnych;[260] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
5) posiada zgodę na pobyt tolerowany w Rzeczypospolitej Polskiej;
6) korzysta z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej;
7) jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
8) jest obywatelem państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego, nienależącego do Unii

---

[257] Dodany przez **art. 1 pkt 69** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[258] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[259] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[260] Dodany przez **art. 488 pkt 7 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która

Europejskiej;

9) jest obywatelem państwa niebędącego stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który może korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umowy zawartej przez to państwo ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi;

10) jest członkiem rodziny cudzoziemca, o którym mowa w pkt 7-9, lub jest zstępnym małżonka tego cudzoziemca, w wieku do 21 lat lub pozostającym na utrzymaniu tego cudzoziemca lub jego małżonka lub jest wstępnym tego cudzoziemca lub jego małżonka, pozostającym na utrzymaniu tego cudzoziemca lub jego małżonka;

11) jest osobą, o której mowa w art. 19 ust. 2-3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043, z późn. zm.[16)]);

11a) posiada zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ust. 1, art. 126, art. 127 lub art. 142 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach – na warunkach określonych w tym zezwoleniu;[261] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

12) posiada zezwolenie na pracę oraz przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

a) na podstawie wizy, z wyjątkiem wizy wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 1, 22 lub 23 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub[262)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

b) na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku był uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub[263)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

c) na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, z wyjątkiem zezwolenia udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 181 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub[264)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

d) na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen, lub

e) na podstawie dokumentu pobytowego wydanego przez inne państwo obszaru Schengen, lub

f) w ramach ruchu bezwizowego.[265)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

---

weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[261)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**;

[262)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[263)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[264)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[265)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

2. Z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę jest zwolniony cudzoziemiec:

1) posiadający w Rzeczypospolitej Polskiej zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 144, art. 151 ust. 1 lub 2, art. 158 ust. 2 pkt 1 lub 2, art. 161 ust. 2, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;[266)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
2) będący małżonkiem obywatela polskiego lub cudzoziemca, o którym mowa w pkt 1 i ust. 1 pkt 1–6, posiadający zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielone w związku z zawarciem związku małżeńskiego;[267)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
3) będący zstępnym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 8 lit. b, obywatela polskiego lub cudzoziemca, o którym mowa w pkt 1 i 2 oraz ust. 1 pkt 1–6, posiadający zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;[268)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
4) posiadający zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielone na podstawie art. 159 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;[269)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
5) przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 2 lub art. 206 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub na podstawie umieszczonego w dokumencie podróży odcisku stempla, który potwierdza złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, jeżeli bezpośrednio przed złożeniem wniosku był zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę na podstawie pkt 1–4;[270)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
6) posiadający ważną Kartę Polaka;
7) ubiegający się o nadanie statusu uchodźcy lub będący małżonkiem, w imieniu którego został złożony wniosek o nadanie statusu uchodźcy, pod warunkiem posiadania zaświadczenia wydanego na podstawie art. 36 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
8) uprawniony do przebywania i wykonywania pracy na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależącego do Unii Europejskiej lub Konfederacji Szwajcarskiej, który jest zatrudniony przez pracodawcę mającego siedzibę na terytorium tego państwa oraz czasowo delegowany przez tego pracodawcę w celu świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
9) w stosunku do którego umowy międzynarodowe lub odrębne przepisy dopuszczają

[266)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**
[267)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**
[268)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**
[269)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**
[270)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 7 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz.*

wykonywanie pracy bez konieczności posiadania zezwolenia.

Art. 88. Zezwolenie na pracę jest wymagane, jeżeli cudzoziemiec:

1) wykonuje pracę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy z podmiotem, którego siedziba lub miejsce zamieszkania albo oddział, zakład lub inna forma zorganizowanej działalności znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2) w związku z pełnieniem funkcji w zarządzie osoby prawnej wpisanej do rejestru przedsiębiorców lub będącej spółką kapitałową w organizacji przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres przekraczający łącznie 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy;
3) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 30 dni w roku kalendarzowym do oddziału lub zakładu podmiotu zagranicznego albo podmiotu powiązanego, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z pracodawcą zagranicznym;
4) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego, nieposiadającego oddziału, zakładu lub innej formy zorganizowanej działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu realizacji usługi o charakterze tymczasowym i okazjonalnym (usługa eksportowa);
5) wykonuje pracę u pracodawcy zagranicznego i jest delegowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres przekraczający 30 dni w ciągu kolejnych 6 miesięcy w innym celu niż wskazany w pkt 2–4.[271)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

Art. 88a. 1. Zezwolenie na pracę jest wydawane na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

1a. Przedłużenie zezwolenia następuje na pisemny wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi, złożony nie wcześniej niż w terminie 90 dni i nie później niż w terminie 30 dni przed upływem okresu ważności zezwolenia.[272)] **(weszła w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

2. W postępowaniu o wydanie, przedłużenie lub uchylenie zezwolenia na pracę cudzoziemca stroną postępowania jest wyłącznie podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

Art. 88b. 1. Zezwolenie na pracę jest wydawane przez wojewodę:

1) w przypadku, o którym mowa w art. 88 pkt 1 i 2, właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi;
2) w przypadku, o którym mowa w art. 88 pkt 3, właściwego ze względu na siedzibę podmiotu,

---

1650), która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[271)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 8** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[272)] Dodany przez **art. 488 pkt 9** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

do którego cudzoziemiec jest delegowany;

3) w przypadku, o którym mowa w art. 88 pkt 4, właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu, na rzecz którego jest świadczona usługa, a jeżeli podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą - ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) w przypadku, o którym mowa w art. 88 pkt 5, właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku zmiany właściwości wojewody ze względu na zmianę siedziby lub miejsca zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, siedziby podmiotu, do którego cudzoziemiec jest delegowany albo głównego miejsca wykonywania pracy, właściwość wojewody do prowadzenia postępowania o przedłużenie zezwolenia określa się na dzień złożenia wniosku.

3. W przypadku gdy specyfika wykonywanej przez cudzoziemca pracy nie pozwala na wskazanie głównego miejsca jej wykonywania, zezwolenie wydaje wojewoda mazowiecki.

Art. 88c. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 88 pkt 1, wojewoda wydaje zezwolenie, jeżeli:

1) wysokość wynagrodzenia, która będzie określona w umowie z cudzoziemcem nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku;

2) podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi dołączył do wniosku o wydanie zezwolenia na pracę informację starosty właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy, sporządzoną z uwzględnieniem pierwszeństwa dostępu do rynku pracy dla obywateli polskich oraz cudzoziemców, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 1–11.[273)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

1a. W przypadku gdy specyfika pracy wykonywanej przez cudzoziemca nie pozwala na wskazanie głównego miejsca jej wykonywania, informację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wydaje starosta właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi.[274)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

2. Informację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, starosta wydaje na wniosek podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w terminie:

1) nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia oferty pracy w powiatowym urzędzie pracy, jeżeli z analizy rejestrów bezrobotnych i poszukujących pracy nie wynika, że istnieje możliwość

[273)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 10 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[274)] Dodany przez **art. 488 pkt 10 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

zorganizowania rekrutacji;

2) nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia oferty pracy w przypadku organizowania rekrutacji wśród bezrobotnych i poszukujących pracy.[275)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

3. Wojewoda wydaje zezwolenie bez konieczności uzyskania informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli:

1) zawód, w którym cudzoziemiec ma wykonywać pracę, lub rodzaj pracy, która ma być mu powierzona, znajduje się w wykazie, o którym mowa w art. 10 ust. 4 pkt 1, określonym przez wojewodę właściwego ze względu na główne miejsce wykonywania pracy;[276)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
2) wydaje przedłużenie zezwolenia na pracę dla tego samego cudzoziemca i na tym samym stanowisku;
3) brak takiej konieczności wynika z odrębnych przepisów.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 88 pkt 2, wojewoda wydaje zezwolenie, jeżeli podmiot, którego członkiem zarządu ma być cudzoziemiec:

1) w roku podatkowym poprzedzającym złożenie wniosku osiągnął dochód nie niższy niż 12-krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie w trzecim kwartale roku poprzedzającego złożenie wniosku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 90 ust. 7 oraz zatrudnia na czas nieokreślony i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej roku poprzedzającego złożenie wniosku co najmniej dwóch pracowników, którzy nie podlegają obowiązkowi posiadania zezwolenia na pracę lub
2) wykaże posiadanie środków, lub prowadzenie działań pozwalających na spełnienie w przyszłości warunków określonych w pkt 1, w szczególności przez prowadzenie działalności przyczyniającej się do wzrostu inwestycji, transferu technologii, wprowadzania korzystnych innowacji lub tworzenia miejsc pracy.

5. Wojewoda może, w przypadkach uzasadnionych sytuacją na rynku pracy, ograniczyć w zezwoleniu na pracę zakres wykonywanych przez cudzoziemca zadań do czynności zarządzających i reprezentacji podmiotu.

6. W przypadkach, o których mowa w art. 88 pkt 3-5, wojewoda wydaje zezwolenie, jeżeli:

1) wykonywanie pracy przez cudzoziemca będzie odbywało się na warunkach zgodnych z art. 67^3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy;
2) wysokość wynagrodzenia, która będzie przysługiwała cudzoziemcowi za wykonywanie pracy, nie będzie niższa o więcej niż 30% od wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie, ogłaszanej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 90 ust. 7;
3) pracodawca zagraniczny wskazał osobę przebywającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadającą dokumenty potwierdzające wypełnienie obowiązków określonych w

[275)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 10 lit. c** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650),* która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[276)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 10 lit. d** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650),* która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

pkt 1 oraz 2 i upoważnioną do reprezentowania pracodawcy wobec wojewody oraz organów, o których mowa w art. 88f ust. 3, jeżeli okres delegowania cudzoziemca przekracza 30 dni w roku kalendarzowym.

7. W przypadku złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca w niepełnym wymiarze czasu pracy lub na podstawie umowy cywilnoprawnej, wojewoda uwzględnia wysokość wynagrodzenia, która będzie określona w umowie z cudzoziemcem proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy lub przewidywanego okresu wykonywania zobowiązań wynikających z umowy.

8. Wojewoda wydaje zezwolenie na pracę bez uwzględnienia warunków, o których mowa w ust. 1-5 i 7, w przypadku cudzoziemca, który:

1) w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę ukończył szkołę lub uczelnię wyższą z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo innego państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacji Szwajcarskiej lub
2) przez 3 lata poprzedzające złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę przebywał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 110 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, a pobyt był nieprzerwany w rozumieniu art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.

9. Jeżeli cudzoziemiec ma wykonywać pracę w związku z realizacją umowy, której przedmiotem jest udostępnienie lub wynajem pracowników przez podmiot z siedzibą w państwie innym niż państwa członkowskie Unii Europejskiej, państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Konfederacja Szwajcarska, wojewoda wydaje zezwolenie na pracę w sytuacji, gdy podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział, który zgodnie z art. 18 uzyskał wpis do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia.

10. Jeżeli podmiotem powierzającym cudzoziemcowi wykonywanie pracy jest agencja pracy tymczasowej, a zezwolenie dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego, stosuje się przesłanki określone w ust. 1–3.[277)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

11. Przepisy ust. 1–3 stosuje się do podmiotów powierzających cudzoziemcowi wykonywanie pracy, które nie są pracodawcami w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 25.[278)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

Art. 88d. Uzyskanie zezwolenia na pracę nie zwalnia z określonych odrębnymi przepisami wymogów, od spełnienia których uzależnione jest wykonywanie zawodów regulowanych lub działalności.

Art. 88e. 1. Zezwolenie na pracę jest wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 3 lata i

[277)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 10 lit. e** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**
[278)] Dodany przez **art. 488 pkt 10 lit. f** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

może być przedłużane.

2. W przypadku gdy cudzoziemiec pełni funkcję w zarządzie osoby prawnej, która na dzień złożenia wniosku zatrudnia powyżej 25 osób, wojewoda może wydać zezwolenie na pracę na okres nie dłuższy niż 5 lat.

3. W przypadku delegowania cudzoziemca przez pracodawcę zagranicznego w celu realizacji usługi eksportowej, wojewoda wydaje zezwolenie na pracę na okres delegowania.

4. W przypadkach określonych w kryteriach, o których mowa w art. 10 ust. 3, wojewoda może ograniczyć okres, na który wydaje zezwolenie na pracę.

5. Do przedłużenia zezwolenia na pracę stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wydawania zezwolenia na pracę.

Art. 88f. 1. Zezwolenie na pracę jest wydawane dla określonego cudzoziemca. Zezwolenie na pracę określa podmiot powierzający wykonywanie pracy przez cudzoziemca, ~~i~~ stanowisko lub rodzaj pracy wykonywanej przez cudzoziemca, **najniższe wynagrodzenie, które może otrzymywać cudzoziemiec na danym stanowisku, wymiar czasu pracy** oraz okres ważności zezwolenia. W przypadkach, o których mowa w art. 88 pkt 3 i 4, w zezwoleniu na pracę określany jest podmiot, do którego cudzoziemiec jest delegowany. Jeżeli zezwolenie dotyczy pracy cudzoziemca w charakterze pracownika tymczasowego, w zezwoleniu na pracę określany jest pracodawca użytkownik.[279)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

1a. Zmiana siedziby lub miejsca zamieszkania, nazwy lub formy prawnej podmiotu powierzającego cudzoziemcowi wykonywanie pracy lub przejęcie zakładu pracy lub jego części przez innego pracodawcę nie wymagają wydania nowego zezwolenia na pracę.[280)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

1b. Podmiot powierzający cudzoziemcowi wykonywanie pracy może powierzyć mu na okresy łącznie nieprzekraczające 30 dni w roku kalendarzowym wykonywanie pracy o innym charakterze lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, jeżeli zostały spełnione pozostałe warunki określone w zezwoleniu na pracę oraz wymagania, o których mowa w art. 88d. W takim przypadku uzyskanie zezwolenia na pracę określającego nowe okoliczności nie jest wymagane. [281)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

1c. Jeżeli cudzoziemiec posiadający zezwolenie na pracę zostaje objęty obniżonym wymiarem czasu pracy na zasadach określonych ustawą z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. poz. 1291), uzyskanie nowego zezwolenia na pracę nie jest wymagane.[282)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

[279)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 70 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[280)] Dodany przez **art. 488 pkt 11 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[281)] Dodany przez **art. 488 pkt 11 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[282)] Dodany przez **art. 1 pkt 70 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i*

2. Zezwolenie na pracę jest wydawane w trzech egzemplarzach, z których dwa otrzymuje podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi.

3. Na wniosek innego wojewody, naczelnika właściwego urzędu skarbowego, terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, konsula, organu Państwowej Inspekcji Pracy, Służby Celnej, Straży Granicznej lub Policji wojewoda przekazuje kopie wydanych decyzji w sprawie zezwoleń na pracę oraz informacji, o których mowa w art. 88i.[283)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

4. Minister właściwy do spraw pracy, wojewodowie oraz wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy gromadzą i przetwarzają dane dotyczące cudzoziemców, zezwoleń na pracę, kontroli przestrzegania przepisów ustawy i toczących się w tych sprawach postępowań, w zakresie niezbędnym do realizacji przepisów ustawy.

Art. 88g. 1. Zobowiązanie do wykonywania czynności wynikających z umowy cywilnoprawnej lub obowiązek świadczenia pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wygasają, w przypadku gdy cudzoziemiec przestał spełniać warunki określone w art. 87.

1a. Jeżeli termin na złożenie wniosku o wydanie przedłużenia zezwolenia na pracę u tego samego pracodawcy i na tym samym stanowisku został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie, pracę cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalną od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja o udzieleniu przedłużenia zezwolenia na pracę stanie się ostateczna.[284)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

1b. Do cudzoziemca, który złożył wniosek o zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 114 ust. 1, art. 126 ust. 1, art. 127 lub art. 142 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w celu kontynuowania pracy wykonywanej zgodnie z posiadanym przez siebie zezwoleniem na pracę lub zezwoleniem na pobyt czasowy stosuje się przepis ust. 1a.[285)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, strony zachowują prawo do odszkodowania, jeżeli odmowa lub uchylenie zezwolenia na pracę było wynikiem niezachowania należytej staranności, o ile przepisy szczególne albo treść umowy nie stanowią inaczej.

Art. 88h. 1. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi, od którego jest wymagane posiadanie zezwolenia na pracę, jest obowiązany do:

1) uwzględnienia w umowie z cudzoziemcem warunków, o których mowa w art. 88c, zawartych w zezwoleniu na pracę;[286)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

---

instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598), która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[283)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 11 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[284)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 12** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[285)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 12** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[286)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 13 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U.*

2) dostosowywania, w przypadku, o którym mowa w art. 88c ust. 6, wysokości wynagrodzenia cudzoziemca do aktualnej wysokości miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 90 ust. 7, co najmniej raz w roku;
3) zawarcia z cudzoziemcem umowy w formie pisemnej oraz przedstawienia cudzoziemcowi przed podpisaniem umowy jej tłumaczenia na język zrozumiały dla cudzoziemca;
4) przekazania cudzoziemcowi jednego egzemplarza zezwolenia na pracę, którego to zezwolenie dotyczy;[287] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
5) informowania cudzoziemca o działaniach podejmowanych w związku z postępowaniem o udzielenie lub przedłużenie zezwolenia na pracę oraz decyzjach o wydaniu, odmowie wydania lub uchyleniu zezwolenia;[288] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
6) zachowania należytej staranności w postępowaniach o zezwolenie i przedłużenie zezwolenia na pracę cudzoziemca;
7) **uchylony**[289] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
8) udostępnienia podmiotom, o których mowa w art. 88f ust. 3, na ich wniosek dokumentów potwierdzających wypełnienie obowiązków określonych w pkt 1-6, sporządzonych w języku polskim lub przetłumaczonych na język polski.

2. W stosunku do cudzoziemca pełniącego funkcję w zarządzie osoby prawnej wpisanej do rejestru przedsiębiorców lub będącej spółką kapitałową w organizacji, przepisów ust. 1 pkt 1-3 nie stosuje się.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 88 pkt 3-5, w sytuacji odmowy udzielenia, uchylenia zezwolenia na pracę lub gdy cudzoziemiec przestał spełniać warunki określone w art. 87, podmiot powierzający wykonywanie pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany niezwłocznie odwołać cudzoziemca z delegacji.

4. W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ust. 1-3, podmiot powierzający wykonywanie pracy przez cudzoziemca jest obowiązany do:
1) niezwłocznego dokonania czynności, o których mowa w ust. 1-3;
2) wypłacenia cudzoziemcowi zaległego wynagrodzenia za okres wykonywanej pracy w wysokości zgodnej z zawartą we wniosku o wydanie zezwolenia na pracę oraz opłacenia związanych z nim składek na ubezpieczenie społeczne i zaliczek na podatek dochodowy.

Art. 88i. Podmiot powierzający cudzoziemcowi wykonywanie pracy w terminie 7 dni pisemnie powiadamia wojewodę, który wydał zezwolenie na pracę, o następujących okolicznościach:
1) cudzoziemiec rozpoczął pracę o innym charakterze lub na innym stanowisku niż określone w zezwoleniu na pracę, na warunkach, o których mowa w art. 88f ust. 1b;
2) nastąpiła zmiana siedziby lub miejsca zamieszkania, nazwy lub formy prawnej podmiotu

---

poz. 1650), która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[287] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 13 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650),* która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[288] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 13 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650),* która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[289] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 13 lit. c** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650),* która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

powierzającego cudzoziemcowi wykonywanie pracy lub przejęcie zakładu pracy lub jego części przez innego pracodawcę;

3) nastąpiło przejście zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę;
4) zmieniła się osoba reprezentująca pracodawcę, o której mowa w art. 88c ust. 6 pkt 3;
5) cudzoziemiec nie podjął pracy w okresie 3 miesięcy od początkowej daty ważności zezwolenia na pracę;
6) cudzoziemiec przerwał pracę na okres przekraczający 3 miesiące;
7) cudzoziemiec zakończył pracę wcześniej niż 3 miesiące przed upływem okresu ważności zezwolenia na pracę.[290)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

Art. 88j. 1. Wojewoda wydaje decyzję o odmowie wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca, gdy podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi:

1) w toku postępowania:
   a) złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub
   b) zeznał nieprawdę lub zataił prawdę, albo w celu użycia jako autentyczny podrobił lub przerobił dokument albo takiego dokumentu jako autentycznego używał;
2) nie spełnił wymogów określonych w art. 88c i 88d;
3) został prawomocnie ukarany za wykroczenie określone w art. 120 ust. 3–5;[291)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
4) w ciągu dwóch lat od uznania za winnego popełnienia czynu, o którym mowa w art. 120 ust. 1, został ponownie prawomocnie ukarany za podobne wykroczenie;[292)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
5) jest osobą fizyczną, karaną za popełnienie czynu z art. 218-221 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny;
6) jest osobą fizyczną, karaną za popełnienie w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę, czynu z art. 270-275 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny, albo jest podmiotem zarządzanym lub kontrolowanym przez taką osobę;
7) jest osobą fizyczną karaną za czyn, o którym mowa w art. 189a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, lub karaną w innym państwie na podstawie przepisów Protokołu o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, albo jest podmiotem zarządzanym lub kontrolowanym przez taką osobę;[293)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

[290)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 14** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[291)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 15 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[292)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 15 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[293)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 15 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

8) nie dopełnia obowiązków wynikających z art. 88h ust. 4;[294)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**
9) wnioskuje o wydanie zezwolenia w stosunku do cudzoziemca, który:
   a) nie spełnia wymagań kwalifikacyjnych i innych warunków w przypadku zamiaru powierzenia wykonywania pracy w zawodzie regulowanym,
   b) w związku z postępowaniem o wydanie zezwolenia na pracę został ukarany za czyn określony w art. 270-275 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.

2. Wojewoda wydaje decyzję o odmowie wydania zezwolenia na pracę również w przypadku gdy dane osoby, której dotyczy wniosek, zostały umieszczone w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się w przypadku złożenia wniosku o przedłużenie zezwolenia na pracę dla cudzoziemca, który nie jest osobą odpowiedzialną lub współodpowiedzialną za działania lub zaniechania, stanowiące przesłanki odmowy wydania zezwolenia na pracę.

Art. 88k. 1. Wojewoda uchyla wydane zezwolenie, jeżeli:
1) uległy zmianie okoliczności lub dowody, odnoszące się do wydanej decyzji;
2) ustała przyczyna udzielenia zezwolenia na pracę;
3) podmiot powierzający wykonywanie pracy nie dopełnił obowiązków, o których mowa w art. 88h ust. 4;
4) cudzoziemiec przestał spełniać wymagania, o których mowa w art. 88d;
5) zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 88i pkt 5 lub 6;
6) otrzymał informację, że w stosunku do cudzoziemca obowiązuje wpis do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w art. 88f ust. 1a i 1b.

3. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się, gdy wojewoda otrzymał powiadomienie, o którym mowa w art. 88i pkt 4.

4. Przepisu ust. 1 pkt 5 nie stosuje się, gdy wojewoda otrzymał powiadomienie, o którym mowa w art. 88i pkt 5 lub 6, określające okoliczności wskazujące, że zezwolenie będzie wykorzystane zgodnie z jego przeznaczeniem oraz:
1) przyczynę niepodjęcia pracy lub
2) przyczynę przerwy w wykonywaniu pracy.[295)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

Art. 88l. W przypadku uchylenia zezwolenia na pracę cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej wojewoda informuje o uchyleniu zezwolenia organ Straży Granicznej, gdy decyzja w tej sprawie stanie się ostateczna.[296)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

[294)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 15 lit. c** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**
[295)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 16** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**
[296)] Dodany przez **art. 488 pkt 17** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

Art. 88m. Zezwolenie na pracę wygasa z mocy prawa z dniem, w którym udzielono cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy i pracę w związku z wykonywaniem pracy u tego samego pracodawcy i na tym samym stanowisku.[297)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

Art. 89. 1. Okresy zatrudnienia obywateli polskich w byłej Niemieckiej Republice Demokratycznej i byłej Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych przypadające przed dniem 1 grudnia 1991 r. są traktowane jak okresy zatrudnienia w Państwie Polskim w zakresie uprawnień pracowniczych.

2. Okres urlopu bezpłatnego udzielonego pracownikowi na okres skierowania do pracy za granicą na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz. U. z 1990 r. Nr 44, poz. 259, z 1991 r. Nr 78, poz. 346 oraz z 1993 r. Nr 99, poz. 452), a także przypadający bezpośrednio po zakończeniu tego urlopu okres niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną - wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli pracownik podjął zatrudnienie u macierzystego pracodawcy w terminie przewidzianym w tym rozporządzeniu.

3. Okres zatrudnienia za granicą pracownika, który nie pozostawał w stosunku pracy przed skierowaniem do pracy za granicą na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2, jest traktowany jak okres zatrudnienia w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie uprawnień pracowniczych. Dotyczy to także pracownika, któremu udzielono urlopu bezpłatnego na okres skierowania do pracy za granicą, a który nie podjął pracy u macierzystego pracodawcy po zakończeniu pracy za granicą lub podjął pracę u macierzystego pracodawcy, lecz po upływie terminu przewidzianego w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 90. 1. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia:

1) typy zezwoleń na pracę,
2) tryb postępowania w sprawie zezwoleń na pracę,
3) tryb przeprowadzania przez starostę działań, o których mowa w art. 88c ust. 1 i 2,
4) wzór i tryb przekazywania informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy,
5) wykaz dokumentów, które podmiot powierzający wykonywanie pracy przez cudzoziemca jest obowiązany przedstawić w trakcie postępowania,
6) wzory wniosków o wydanie lub przedłużenie zezwolenia na pracę, wzory oświadczeń podmiotu powierzającego cudzoziemcowi wykonywanie pracy o spełnieniu wymagań określonych w ustawie oraz wzory zezwoleń i przedłużeń zezwoleń, które mogą zawierać dane osobowe cudzoziemca oraz podmiotu powierzającego cudzoziemcowi wykonywanie pracy[298)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

[297)] Dodany przez **art. 488 pkt 17** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[298)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 18 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U.*

– mając na uwadze specyfikę sytuacji, o których mowa w art. 88, pierwszeństwo dostępu do rynku pracy dla obywateli polskich i cudzoziemców, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 1–11, oraz zapewnienie właściwej organizacji postępowania w sprawach wydawania i przedłużania zezwoleń na pracę.[299)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

2. (uchylony).

3. (uchylony).

4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których powierzenie cudzoziemcowi wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest dopuszczalne bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę, uwzględniając przypadki określone w umowach i porozumieniach międzynarodowych oraz programach szkoleniowych lub doradczych realizowanych w ramach działań Unii Europejskiej lub innych międzynarodowych programach pomocowych, polską politykę zagraniczną, specyfikę wykonywanego zawodu, charakter pracy, okres pracy, wymogi dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy, a także szczególny status, który był podstawą udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.[300)] **(wszedł w życie w dniu 1 maja 2014 r.)**

5. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których zezwolenie na pracę jest wydawane przez wojewodę bez względu na warunki, o których mowa w art. 88c, kierując się szczególnie zasadą wzajemności, specyfiką wykonywanego zawodu lub charakterem pracy.

6. (uchylony).

7. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej według województw w pierwszym i trzecim kwartale danego roku, z wyłączeniem Poczty Polskiej - Spółki Akcyjnej i Telekomunikacji Polskiej - Spółki Akcyjnej. Do obliczenia wysokości przeciętnego wynagrodzenia nie przyjmuje się wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

8. Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki techniczne składania i rozpatrywania wniosków w postępowaniach w sprawie udzielenia zezwolenia na pracę dla cudzoziemca za pośrednictwem systemów teleinformatycznych, mając na uwadze zapewnienie efektywności prowadzenia postępowań z udziałem podmiotów krajowych i zagranicznych oraz spójność z systemami, o których mowa w art. 4 ust. 2.

Art. 90a. 1. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi składa wniosek o wydanie zezwolenia na pracę lub jego przedłużenie po dokonaniu jednorazowej wpłaty w

---

poz. 1650), która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[299)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 18 lit. a** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650),* która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[300)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 18 lit. b** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650),* która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

wysokości nie większej niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę za każdego cudzoziemca.

2. Wpłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

3. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość wpłaty, o której mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę:

1) rodzaj wykonywanej pracy, kwalifikacje posiadane przez cudzoziemca oraz ich zależność od podaży i popytu na rynku pracy lub
2) umowy i porozumienia międzynarodowe w zakresie zatrudnienia, lub
3) okres wykonywania pracy przez cudzoziemca, lub
4) liczbę wniosków o wydanie zezwolenia na pracę lub wniosków o przedłużenie zezwolenia na pracę składanych przez pracodawcę.

Rozdział 17

Pracownicy publicznych służb zatrudnienia

Art. 91. 1. Pracownikami publicznych służb zatrudnienia są pracownicy zatrudnieni w tych służbach, w tym:

1) pośrednicy pracy;

2) doradcy zawodowi;

3) specjaliści do spraw rozwoju zawodowego;

4) specjaliści do spraw programów;

~~**5) liderzy klubów pracy;**~~

5) doradcy EURES i asystenci EURES.[301)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. Pracownicy, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, zatrudnieni w powiatowym urzędzie pracy mogą pełnić funkcję doradcy klienta.

3. Do zadań doradcy klienta należy:

1) stała opieka nad bezrobotnym lub poszukującym pracy, w szczególności ustalanie profilu pomocy, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie lub

2) stała współpraca z pracodawcą w zakresie pomocy określonej w ustawie, w szczególności ustalanie zapotrzebowania na nowych pracowników i pozyskiwanie ofert pracy w ramach pośrednictwa pracy oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie.

[301)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 71** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

4. Z pomocy doradcy klienta mogą korzystać podmioty określone w ustawie, w szczególności przedsiębiorcy, o których mowa w art. 39c.

5. Doradca klienta wykorzystuje narzędzia i metody, w zakresie których został przeszkolony lub posiada uprawnienia.[302)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~**Art. 92.** 1. Zadania w zakresie pośrednictwa pracy realizują:~~

~~1) pośrednik pracy - stażysta;~~

~~2) pośrednik pracy;~~

~~3) pośrednik pracy I stopnia;~~

~~4) pośrednik pracy II stopnia.~~

~~2. Pośrednikiem pracy może zostać osoba, która otrzymała licencję zawodową, jeżeli:~~

~~1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;~~

~~2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;~~

~~3) posiada co najmniej średnie wykształcenie;~~

~~4) wykonywała zadania na stanowisku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w zakresie pośrednictwa pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia;~~

~~5) posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.~~

~~2a. Wymogów, o których mowa w ust. 2 pkt 3-5, nie stosuje się do obywateli, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, posiadających decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych, wydaną zgodnie z odrębnymi przepisami.~~

~~3. (uchylony).~~

~~3a. Pośrednik pracy - stażysta wykonuje zadania w zakresie pośrednictwa pracy pod nadzorem pośrednika pracy posiadającego licencję zawodową lub przełożonego.~~

~~4. Pośrednikiem pracy I stopnia może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2, i która:~~

~~1) posiada co najmniej 24-miesięczny staż pracy na stanowisku pośrednika pracy w publicznych służbach zatrudnienia;~~

~~2) (uchylony);~~

~~3) posiada wyższe wykształcenie.~~

~~5. Pośrednikiem pracy II stopnia może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 5, oraz:~~

~~1) posiada tytuł zawodowy magistra lub inny równorzędny;~~

~~2) posiada co najmniej 36-miesięczny staż pracy na stanowisku pośrednika pracy I stopnia w publicznych służbach zatrudnienia;~~

~~3) ukończyła studia podyplomowe w zakresie pośrednictwa pracy.~~

~~6. (uchylony).~~

[302)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 71** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

Art.92. Zadania w zakresie pośrednictwa pracy realizują pośrednicy pracy.[303] **(uchylony)**[304]

Art. 93. 1. Wojewoda, na wniosek zainteresowanej osoby, w drodze decyzji administracyjnej, nadaje licencję zawodową pośrednika pracy określonego stopnia osobie spełniającej warunki, o których mowa w art. 92 ust. 2, 2a, 4 i 5.

2. Określa się następujące stopnie licencji zawodowej pośrednika pracy:

1) licencja zawodowa pośrednika pracy;
2) licencja zawodowa pośrednika pracy I stopnia;
3) licencja zawodowa pośrednika pracy II stopnia. (uchylony)[305].

Art. 94. 1. Zadania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej realizują:

1) doradca zawodowy - stażysta;
2) doradca zawodowy;
3) doradca zawodowy I stopnia;
4) doradca zawodowy II stopnia.

2. Doradcą zawodowym może zostać osoba, która otrzymała licencję zawodową, jeżeli:

1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
3) posiada wyższe wykształcenie;
4) wykonywała zadania na stanowisku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w zakresie poradnictwa zawodowego przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia;
5) posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.

2a. Wymogów, o których mowa w ust. 2 pkt 3-5, nie stosuje się do obywateli, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, posiadających decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych, wydaną zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. (uchylony).

3a. Doradca zawodowy - stażysta wykonuje zadania w zakresie poradnictwa zawodowego pod nadzorem doradcy zawodowego posiadającego licencję zawodową lub przełożonego.

4. Doradcą zawodowym I stopnia może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2, oraz:

1) posiada co najmniej 24-miesięczny staż pracy na stanowisku doradcy zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia i ukończone studia magisterskie lub co najmniej 12-

---

[303] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 6** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

[304] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 72** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[305] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 7** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

~~miesięczny staż pracy na stanowisku doradcy zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia i ukończone studia magisterskie z zakresu psychologii lub poradnictwa zawodowego;~~

~~2) (uchylony).~~

~~5. Doradcą zawodowym II stopnia może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 5, oraz:~~

~~1) ukończyła studia podyplomowe z zakresu poradnictwa zawodowego;~~

~~2) posiada co najmniej 36-miesięczny staż pracy na stanowisku doradcy zawodowego I stopnia.~~

~~6. (uchylony).~~

~~7. Doradcy zawodowi, o których mowa w ust. 1 pkt 2-4, mogą prowadzić zajęcia aktywizacyjne, o których mowa w art. 8 ust. 8 pkt 3.~~

Art. 94. ~~Zadania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej realizują doradcy zawodowi.~~ [306] **(uchylony)**[307] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~**Art. 95.** 1. Wojewoda, na wniosek zainteresowanej osoby, w drodze decyzji administracyjnej, nadaje licencję zawodową doradcy zawodowego określonego stopnia osobie spełniającej warunki, o których mowa w art. 94 ust. 2, 2a, 4 i 5.~~

~~2. Określa się następujące stopnie licencji zawodowej doradcy zawodowego:~~

~~1) licencja zawodowa doradcy zawodowego;~~

~~2) licencja zawodowa doradcy zawodowego I stopnia;~~

~~3) licencja zawodowa doradcy zawodowego II stopnia.~~ (uchylony). [308]

~~**Art. 96.** 1. Zadania w zakresie planowania rozwoju zasobów ludzkich oraz organizacji szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych wykonuje:~~

~~1) specjalista do spraw rozwoju zawodowego - stażysta;~~

~~2) specjalista do spraw rozwoju zawodowego;~~

~~3) starszy specjalista do spraw rozwoju zawodowego;~~

~~4) samodzielny specjalista do spraw rozwoju zawodowego.~~

~~2. Specjalistą do spraw rozwoju zawodowego może zostać osoba, która:~~

~~1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;~~

~~2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;~~

~~3) posiada wykształcenie wyższe;~~

~~4) wykonywała zadania, o których mowa w ust. 1, przez okres co najmniej 12 miesięcy w~~

---

[306] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 8** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**;

[307] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 72** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[308] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 9** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

~~publicznych służbach zatrudnienia.~~

~~2a. Starszym specjalistą do spraw rozwoju zawodowego może zostać osoba, która spełnia łącznie warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz:~~

~~1) posiada tytuł zawodowy magistra lub inny równorzędny;~~

~~2) posiada co najmniej 24-miesięczny staż pracy na stanowisku specjalisty do spraw rozwoju zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia.~~

~~3. Samodzielnym specjalistą do spraw rozwoju zawodowego może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, która:~~

~~1) posiada tytuł zawodowy magistra lub inny równorzędny;~~

~~2) przez co najmniej 24 miesiące wykonywała zadania na stanowisku starszego specjalisty do spraw rozwoju zawodowego;~~

~~3) ukończyła studia podyplomowe z zakresu rozwoju zasobów ludzkich potwierdzone odpowiednimi dokumentami.~~

~~3a. Osoba niespełniająca warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, może wykonywać czynności na stanowisku specjalisty do spraw rozwoju zawodowego - stażysty pod nadzorem specjalisty do spraw rozwoju zawodowego, o którym mowa w ust. 2 i 3, lub przełożonego.~~

~~4. (uchylony).~~

Art. 96. ~~Zadania w zakresie planowania rozwoju zasobów ludzkich oraz organizacji szkoleń i przygotowania zawodowego dorosłych realizują specjaliści do spraw rozwoju zawodowego.~~[309)] **(uchylony)**[310)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~**Art. 97.** 1. Zadania z zakresu przygotowywania, realizacji i oceniania efektów programów i projektów z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizują:~~

~~1) specjalista do spraw programów - stażysta;~~

~~2) specjalista do spraw programów;~~

~~3) samodzielny specjalista do spraw programów.~~

~~2. Specjalistą do spraw programów może zostać osoba, która:~~

~~1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;~~

~~2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;~~

~~3) posiada wykształcenie wyższe;~~

~~4) wykonywała zadania z zakresu projektowania, realizowania lub oceniania programów i projektów, o których mowa w ust. 1, przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia;~~

---

309) W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 10** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**;

310) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 72** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

5) (uchylony).

3. Samodzielnym specjalistą do spraw programów może zostać osoba, która:

1) posiada tytuł zawodowy magistra lub inny równorzędny;
2) przez co najmniej 24 miesiące wykonywała zadania na stanowisku specjalisty do spraw programów;
3) ukończyła studia podyplomowe z zakresu programów i projektów rynku pracy potwierdzone odpowiednimi dokumentami.

3a. Osoba niespełniająca warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, może wykonywać czynności na stanowisku specjalisty do spraw programów - stażysty pod nadzorem specjalisty do spraw programów lub przełożonego.

4. (uchylony).

Art. 97. Zadania w zakresie przygotowywania, realizacji i oceniania efektów programów i projektów z zakresu promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizują specjaliści do spraw programów.[311)] **(uchylony)[312)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 98. 1. Zadania polegające na udzielaniu pomocy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy wykonuje:

1) lider klubu pracy - stażysta;
2) lider klubu pracy;
3) starszy lider klubu pracy.

2. Liderem klubu pracy może zostać osoba, która:

1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
3) posiada co najmniej średnie wykształcenie;
4) wykonywała zadania na stanowisku lidera klubu pracy - stażysty przez okres co najmniej 12 miesięcy w publicznych służbach zatrudnienia lub w Ochotniczych Hufcach Pracy;
5) posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.

2a. Starszym liderem klubu pracy może zostać osoba spełniająca łącznie warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5, oraz posiadająca co najmniej 24-miesięczny staż pracy na stanowisku lidera klubu pracy w publicznych służbach zatrudnienia lub w Ochotniczych Hufcach Pracy i posiadająca wyższe wykształcenie.

2b. Osoba niespełniająca warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, może wykonywać zadania

---

311) W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 10** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

312) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 72** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

~~na stanowisku lidera klubu pracy - stażysty pod nadzorem lidera klubu pracy, starszego lidera klubu pracy lub przełożonego.~~

~~3. (uchylony).~~

~~**Art. 98. 1.** Zadania w zakresie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy realizują liderzy klubów pracy.~~

~~2. Zadania w zakresie prowadzenia zajęć aktywizacyjnych w centrach informacji i planowania kariery zawodowej mogą realizować doradcy zawodowi.~~ [313)] **-(uchylony)[314)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 99. (uchylony).

~~**Art. 99a.** 1. Zadania przewidziane dla sieci EURES w wojewódzkim urzędzie pracy wykonuje doradca EURES i asystent EURES, a w powiatowym urzędzie pracy wykonuje pośrednik pracy.~~

~~2. Doradcą EURES może zostać osoba, która:~~

~~1) spełnia wymagania zawarte w odrębnych procedurach, określonych przez Komisję Europejską, obowiązujących państwa członkowskie Unii Europejskiej;~~
~~2) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;~~
~~3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;~~
~~4) posiada wykształcenie wyższe;~~
~~5) posiada znajomość języka angielskiego, francuskiego lub niemieckiego wystarczającą do wykonywania zadań;~~
~~6) była zatrudniona przez okres co najmniej 12 miesięcy na stanowisku asystenta EURES w publicznych służbach zatrudnienia lub posiada licencję zawodową pośrednika pracy lub doradcy zawodowego;~~
~~7) posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.~~

~~3. Asystentem EURES może zostać osoba, która:~~

~~1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;~~
~~2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;~~
~~3) posiada co najmniej średnie wykształcenie;~~
~~4) posiada licencję zawodową pośrednika pracy lub była zatrudniona przez okres co najmniej 12 miesięcy na stanowisku pośrednika pracy - stażysty w publicznych służbach zatrudnienia;~~

[313)] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 10** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

[314)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 72** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

~~5) posiada obywatelstwo polskie lub wykaże się znajomością języka polskiego wystarczającą do wykonywania zadań.~~

~~4. Doradca EURES i asystent EURES może zostać pośrednikiem pracy I stopnia jeżeli spełnia łącznie warunki, o których mowa w art. 92 ust. 2 pkt 1, 2 i 5 oraz:~~

~~1) posiada co najmniej 24-miesięczny staż pracy na stanowisku pośrednika pracy lub asystenta EURES lub doradcy EURES w publicznych służbach zatrudnienia po uzyskaniu licencji zawodowej pośrednika pracy;~~

~~2) posiada wykształcenie wyższe.~~

~~5. Doradca EURES i asystent EURES może zostać pośrednikiem pracy II stopnia jeżeli spełnia łącznie warunki, o których mowa w art. 92 ust. 2 pkt 1, 2 i 5 oraz:~~

~~1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;~~

~~2) posiada co najmniej 36-miesięczny staż pracy na stanowisku pośrednika pracy I stopnia lub asystenta EURES lub doradcy EURES w publicznych służbach zatrudnienia po uzyskaniu licencji zawodowej pośrednika pracy I stopnia;~~

~~3) ukończył studia podyplomowe w zakresie pośrednictwa pracy.~~

~~**Art.99a.** Zadania przewidziane dla sieci EURES w wojewódzkich urzędach pracy wykonują doradcy EURES i asystenci EURES, a w powiatowych urzędach pracy wykonują pośrednicy pracy.[315)]~~ **(uchylony)[316)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 99b. ~~1.~~ Pracownicy, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–~~5~~**6**, są obowiązani doskonalić kwalifikacje zawodowe, w szczególności przez uczestnictwo w szkoleniach z wykorzystaniem modułowych programów szkoleń dla kadr publicznych służb zatrudnienia ~~**dostępnych w bazach danych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw pracy**~~ **udostępnianych przez ministra właściwego do spraw pracy**.[317)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~**2. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, stanowiska dla pracowników, o których mowa w art. 91 pkt 1– 6, oraz wymagania konieczne do zmiany stanowiska w ramach urzędu pracy, biorąc pod uwagę konieczność rozwoju i doskonalenia zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.[318)]**~~

Art. 99c. Dzień 27 stycznia ustanawia się Dniem Pracownika Publicznych Służb Zatrudnienia.

[315)] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 11** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

[316)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 72** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[317)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 73** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[318)] Dodany przez **art. 20 pkt 12** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie*

~~**Art. 100.** 1. Pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 91 pkt 1 i 2, może być przyznany dodatek do wynagrodzenia uzależniony od stopnia posiadanej licencji i doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz jakości wykonywanej pracy.~~

~~2. Pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 91 pkt 3-6, może być przyznany dodatek do wynagrodzenia uzależniony od posiadanego przygotowania zawodowego, doskonalenia kwalifikacji zawodowych oraz jakości wykonywanej pracy.~~

~~3. Dodatki, o których mowa w ust. 1 i 2, są finansowane ze środków Funduszu Pracy.~~

~~4. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb nadawania licencji zawodowych pośrednika pracy i doradcy zawodowego, biorąc pod uwagę rozwój zawodowy pracowników publicznych służb zatrudnienia.~~

~~5. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb oraz warunki przyznawania i wypłacania dodatku do wynagrodzenia pracownikom, o których mowa w art. 91 pkt 1-6, mając na uwadze osiągnięcie zwiększonej efektywności oraz rozwoju zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.~~

~~**Art. 100. 1.** Pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 91 pkt 1-6, może być przyznany dodatek do wynagrodzenia finansowany ze środków Funduszu Pracy, uzależniony od doskonalenia kwalifikacji zawodowych, jakości wykonywanej pracy oraz zajmowanego stanowiska.~~

~~2. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb oraz warunki przyznawania i wypłacania dodatku do wynagrodzenia pracownikom, o których mowa w art. 91 pkt 1-6, mając na uwadze osiągnięcie zwiększonej efektywności oraz konieczność rozwoju zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.~~ [319)]

Art. 100. 1. Pracownikom wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5~~6~~, **oraz osobom zatrudnionym w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5**, może być przyznany dodatek do wynagrodzenia finansowany ze środków Funduszu Pracy, uzależniony od doskonalenia kwalifikacji zawodowych, jakości wykonywanej pracy oraz zajmowanego stanowiska.

2. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb oraz warunki przyznawania i wypłacania dodatku do wynagrodzenia pracownikom, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5~~6~~, **oraz osobom zatrudnionym w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–5**, mając na uwadze osiągnięcie zwiększonej efektywności oraz konieczność rozwoju zawodowego pracowników publicznych służb zatrudnienia.[320)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 101. 1. ~~**Przepisy art. 92, 94, 96-98 i 100 stosuje się odpowiednio do osób**~~

---

niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829), która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**;

[319)] W brzmieniu nadanym przez **art. 20 pkt 13** ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. *o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829)*, która weszła w życie w dniu **23 sierpnia 2013 r.**

[320)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 74** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu

~~**zatrudnionych w Ochotniczych Hufcach Pracy.**~~ **(uchylony)[321] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. (uchylony).

Art. 102. (uchylony).

Art. 102a. (uchylony).

Rozdział 18

Fundusz Pracy

Art. 103. 1. Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym.

2. Dysponentem Funduszu Pracy jest minister właściwy do spraw pracy.

Art. 104. 1. Obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie~~**, a w przypadku osób wykonujących pracę w okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania co najmniej 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę**~~, opłacają:[322] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**

1) pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne za osoby:
   a) pozostające w stosunku pracy lub stosunku służbowym,
   b) wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą,
   c) wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, oraz za osoby z nimi współpracujące, z wyłączeniem osób świadczących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235, Nr 131, poz. 764 i Nr 171, poz. 1016),
   d) wykonujące pracę w okresie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
   e) pobierające stypendia sportowe,

27.05.2014 r.

[321] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 75** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[322] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 76 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

f) otrzymujące świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym, świadczenie górnicze lub górniczy zasiłek socjalny lub wynagrodzenie przysługujące w okresie świadczenia górniczego, stypendium na przekwalifikowanie lub kontraktu szkoleniowego - przewidziane w odrębnych przepisach,

g) za żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy niespełniających warunków do nabycia prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej określonych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej, za których, po zwolnieniu ze służby lub rozwiązaniu stosunku pracy, odprowadzono składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od uposażenia lub wynagrodzenia wypłaconego w okresie służby lub stosunku pracy na podstawie przepisów odrębnych,

h) za funkcjonariuszy, którzy w chwili zwolnienia ze służby spełniają jedynie warunki do nabycia prawa do policyjnej renty inwalidzkiej, w przypadku przekazania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe;

1a) (uchylony);

2) rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych lub spółdzielnie usług rolniczych - za swoich członków, z wyjątkiem członków, którzy wnieśli wkład gruntowy o powierzchni użytków rolnych większej niż 2 ha przeliczeniowe;

3) inne niż wymienione w pkt 1 i 2 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyjątkiem:

a) duchownych,

b) pobierających na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłek stały,

c) pobierających na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,

ca) pobierających na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłek dla opiekuna,[323)]

d) podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników,

e) żołnierzy niezawodowych w służbie czynnej,

f) odbywających zastępcze formy służby wojskowej,

g) przebywających na urlopach wychowawczych oraz pobierających zasiłek macierzyński,

h) pobierających świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6,

i) osób świadczących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;

j) osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem, o których mowa w art. 6a ust. 1

[323)] Dodany przez **art. 19 pkt 2** ustawy z dnia 30 kwietnia 2014 r. *o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567)*, która weszła w życie **w dniu 15 maja 2014 r.**

ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.[324)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

2. Wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa.

3. W przypadku gdy kwoty, o których mowa w ust. 1, pochodzą z różnych źródeł, obowiązek opłacania składek na Fundusz Pracy powstaje wtedy, gdy łączna kwota stanowiąca podstawę wymiaru składek ustalona zgodnie z ust. 1 wynosi co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, a w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w tym przepisie.

4. Osoba, do której ma zastosowanie przepis ust. 3, składa stosowne oświadczenie każdemu pracodawcy lub w terenowej jednostce organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli sama opłaca składki na ubezpieczenia społeczne.

Art. 104a. Pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego lub urlopu wychowawczego. [325)]

Art. 104b. 1. Pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają składek na Fundusz Pracy przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za osoby zatrudnione, które ukończyły 50 rok życia i w okresie 30 dni przed zatrudnieniem pozostawały w ewidencji bezrobotnych powiatowego urzędu pracy.

2. Składki na Fundusz Pracy, o których mowa w art. 104 ust. 1, opłaca się za osoby wymienione w art. 104 ust. 1 pkt 1-3, które nie osiągnęły wieku wynoszącego co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn.

Art. 104c. Pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają składek na Fundusz Pracy przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za skierowanych zatrudnionych bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia.[326)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 105. Przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych

---

[324)] Dodany przez **art. 1 pkt 76 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[325)] W brzmieniu ustalonym przez **art. 15 pkt 2** ustawy z dnia 28 maja 2013 r. *o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 675),* która weszła w życie w dniu **17 czerwca 2013 r.**

[326)] Dodany przez **art. 1 pkt 77** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Zakład Opieki dla Niewidomych w Laskach oraz zakłady aktywności zawodowej nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Art. 106. 1. Przychodami Funduszu Pracy są:

1) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy;
2) dotacje budżetu państwa;
3) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej na współfinansowanie projektów finansowanych z Funduszu Pracy;
4) odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na rachunkach bankowych dysponenta Funduszu Pracy oraz samorządów województw, powiatów, Ochotniczych Hufców Pracy i wojewodów;

4a) odsetki od środków Funduszu Pracy pozostających na wyodrębnionych rachunkach bankowych, których obowiązek utworzenia wynika z obowiązujących przepisów lub umów zawartych na ich podstawie z dysponentem funduszu, będących w dyspozycji kierownika jednostki organizacyjnej realizującej zadania finansowane ze środków Funduszu Pracy;

5) spłaty rat i odsetki od pożyczek udzielonych z Funduszu Pracy;
6) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań z zakresu udziału publicznych służb zatrudnienia w EURES;

6a) środki ze sprzedaży akcji i udziałów, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216), oraz zwrot środków z Banku Gospodarstwa Krajowego, pochodzących z wypłaty pożyczek dla osób fizycznych podejmujących działalność gospodarczą;

6b) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczone na współfinansowanie działań publicznych służb zatrudnienia innych niż projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego;

6c) odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;

7) inne wpływy.

2. Przychodami Funduszu Pracy są również opłaty, wpłaty, kary pieniężne i grzywny, o których mowa w art. 115 i art. 119-123, a także środki pieniężne, przekazywane do Funduszu Pracy na podstawie art. 19 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.[17)]).

3. Dysponent Funduszu Pracy, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może zaciągać kredyty i pożyczki na uzupełnienie środków niezbędnych na wypłatę zasiłków.

4. (uchylony).

Art. 106a. 1. Środki Funduszu Pracy mogą być przeznaczane na finansowanie części działań publicznych służb zatrudnienia związanych z udziałem w sieci EURES.

2. Rodzaj działań, o których mowa w ust. 1, oraz wydatków na ich realizację określają:

1) porozumienia zawierane między ministrem właściwym do spraw pracy a samorządami województw lub samorządami powiatów lub
2) umowy zawierane między Rzecząpospolitą Polską a Unią Europejską, lub
3) umowy zawierane między państwami, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c, a Unią Europejską na finansowanie partnerstw transgranicznych EURES.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 2, podlegają refundacji ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej do wysokości określonej w umowach, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3.

4. Porozumienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, określają w szczególności tryb oraz zasady udzielania i rozliczania środków, o których mowa w ust. 1, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, z uwzględnieniem okresów i terminów wynikających z umów, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3.

5. Wydatki publicznych służb zatrudnienia na działania sieci EURES inne niż wydatki, o których mowa w ust. 2, mogą obejmować:

1) poniesione na terenie Rzeczypospolitej Polskiej koszty rozpowszechniania ofert pracy, korespondencji, komunikowania się, usług teleinformatycznych, tłumaczeń pisemnych i ustnych wraz z obsługą techniczną, wynajmu pomieszczeń i powierzchni, w tym powierzchni wystawienniczych, wynajmu sprzętu, stoisk wystawienniczych, związane z pośrednictwem pracy, stanowiące wkład własny na realizację projektów dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego; (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

2) refundację kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracownika urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy, wykonującego zadania wynikające z udziału w sieci EURES.[327] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)

Art. 106b. 1. Środki Funduszu Pracy mogą być przeznaczane na finansowanie części działań publicznych służb zatrudnienia określonych w ustawie, współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej, innych niż projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

2. Rodzaj działań, o których mowa w ust. 1, oraz wydatków na ich realizację określają porozumienia zawierane między ministrem właściwym do spraw pracy a samorządami województw lub samorządami powiatów lub umowy zawierane między organami zatrudnienia a Unią Europejską.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 2, podlegają refundacji ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej do wysokości określonej w umowach, o których mowa w ust. 2.

4. Porozumienia, o których mowa w ust. 2, określają w szczególności tryb oraz zasady

[327] Dodany przez **art. 1 pkt 78** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ....)*

udzielania i rozliczania środków, o których mowa w ust. 1, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, z uwzględnieniem okresów i terminów wynikających z umów, o których mowa w ust. 2.

Art. 106c. Środki Funduszu Pracy mogą być przeznaczane na finansowanie części działań publicznych służb zatrudnienia, wynikających z zadań określonych w innych ustawach.[328)]

Art. 107. 1. Składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

2. Poboru składek na Fundusz Pracy dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony dla składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i przekazuje na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od ich otrzymania, w formie zaliczek, część składek zgromadzonych na koncie odpowiadającą udziałowi stopy procentowej składek na Fundusz Pracy w sumie stóp procentowych składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ostatecznie rozlicza pobrane składki na Fundusz Pracy do 20 dnia następnego miesiąca.

3. W razie nieopłacania składek na Fundusz Pracy lub opłacenia ich w niższej od należnej wysokości Zakład Ubezpieczeń Społecznych może obciążyć pracodawcę lub osobę podlegającą ubezpieczeniu społecznemu dodatkową opłatą w wysokości do 100% należnej kwoty składek.

4. Od składek na Fundusz Pracy nieopłaconych w terminie Zakład Ubezpieczeń Społecznych pobiera odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.[329)]). Składki te oraz należności z tytułu odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, o których mowa w ust. 3, nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji **lub przepisów o postępowaniu cywilnym**. Składki, ~~**odsetki i dodatkowe opłaty,**~~ **należności z tytułu odsetek i dodatkowej** opłaty są przekazywane na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy.[330)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

5. Koszty poboru składek na Fundusz Pracy obciążają ten fundusz i są zwracane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 0,5% kwoty składek przekazanych na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy.

6. W przypadku nieprzekazania w terminach określonych w ust. 2 składek, pobranych odsetek oraz dodatkowych opłat, o których mowa w ust. 4, na rachunek bankowy dysponenta Funduszu Pracy należne są od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odsetki ustawowe.

[328)] Dodany przez **art. 31 pkt 1** ustawy z dnia 11 października 2013 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. poz. 1291)*, która weszła w życie w dniu **21 listopada 2013 r.**;

[329)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 848, 1101, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 35, 985, 1027, 1036,1145, 1149 i 1289 oraz z 2014 r. poz. 183.

[330)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 79** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

Art. 108. 1. Środki Funduszu Pracy przeznacza się na finansowanie:

1) kosztów badań lekarskich, psychologicznych i specjalistycznych, o których mowa w art. 2 ust. 3~~**, art. 38 ust. 4**~~ i art. 40 ust. 5;[331)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2) kosztów związanych z organizowaniem partnerstwa lokalnego, o którym mowa w art. 6 ust. 7, obejmujących koszty organizacji przez organy zatrudnienia spotkań i konferencji z udziałem przedstawicieli instytucji partnerstwa lokalnego oraz instytucji realizujących inicjatywy partnerów rynku pracy;

3) (uchylony);

4) ~~**refundacji kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy, o których mowa w art. 109 ust. 7a**~~ **kosztów, o których mowa w art. 109 ust. 7a**;[332)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**

4a) kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy, o których mowa w art. 9 ust. 2a i 2a[1];

4b) kosztów kwalifikowalnych realizacji projektów, o których mowa w art. 9 ust. 2d i art. 109 ust. 7c;

5) kosztów wynagrodzeń wypłacanych młodocianym pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanych wynagrodzeń, o których mowa w art. 12 ust. 6;

5a) kosztów korespondencji, komunikowania się, przekazywania środków pieniężnych oraz innych dokumentów niezbędnych do realizacji refundacji kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych;

6) kosztów szkolenia oraz przejazdów członków ~~**rad zatrudnienia, o których mowa w art. 23 ust. 7 i 9**~~ **rad rynku pracy, o których mowa w art. 23 ust. 12 i 15**;[333)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

7) (uchylony);

8) (uchylony);

9) kosztów szkolenia pracowników, bezrobotnych i innych uprawnionych osób, o których mowa w art. 41 ust. 4 i 5 oraz art. 43;

10) jednorazowych kwot przyznawanych instytucjom szkoleniowym, o których mowa w art. 41 ust. 9;

11) pożyczek na sfinansowanie kosztów szkolenia, o których mowa w art. 42;

12) kosztów przejazdów i zakwaterowania, o których mowa w art. 45 i art. 48a;

13) refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego

---

[331)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[332)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ....)*

[333)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

bezrobotnego, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa, o których mowa w art. 46;

14) kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne refundowanych pracodawcy, o których mowa w art. 47;

15) dodatków aktywizacyjnych, o których mowa w art. 48;

16) zwrotu części kosztów poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych, o których mowa w art. 51, 56 i 59;

16a) grantów, o których mowa w art. 60a;

16b) świadczeń aktywizacyjnych, o których mowa w art. 60b;

16c) refundacji pracodawcy kosztów składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 roku życia podejmujących pierwszą pracę, o których mowa w art. 60c;

16d) kosztów dofinansowania wynagrodzenia zatrudnionego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, o którym mowa w art. 60d;[334)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

17) stypendiów, o których mowa w art. 41, 42a, 53, 53g oraz 55;

17a) kosztów przygotowania zawodowego dorosłych, o których mowa w art. 53l ust. 1;

18) składek na ubezpieczenia społeczne opłacanych od stypendiów, o których mowa w art. 54;

19) zwrotu kosztów poniesionych przez organizatora robót publicznych z tytułu zatrudnienia bezrobotnych, o których mowa w art. 57;

20) (uchylony);

21) kosztów opieki nad dzieckiem i osobą zależną, o których mowa w art. 61;

21a) kosztów umów zawartych z agencją zatrudnienia, o których mowa w art. 61b;

22) świadczeń przysługujących rolnikom zwalnianym z pracy, o których mowa w art. 62**, z wyjątkiem świadczeń, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a;[335)]**

22a) świadczeń przysługujących rolnikom zwalnianym z pracy, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a;

22b) kosztów realizacji zleconych działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, o których mowa w art. 62a ust. 9;

22c) programów regionalnych, o których mowa w art. 66c;

22d) zlecania działań aktywizacyjnych, o których mowa w art. 66d;

22e) pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 61e, wraz z kosztami związanymi z udzielaniem pożyczek oraz usług doradczych i szkoleniowych;

[334)] Dodany przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[335)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

22f) wydatków ponoszonych w ramach bonu szkoleniowego, o którym mowa w art. 66k ust. 1;

22g) wydatków ponoszonych w ramach bonu stażowego, o którym mowa w art. 66l ust. 1;

22h) refundacji pracodawcy, w ramach bonu zatrudnieniowego, części wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 66m ust. 7;

22i) wydatków ponoszonych w ramach bonu na zasiedlenie, o którym mowa w art. 66n;

22j) kosztów zadań realizowanych w ramach KFS, o których mowa w art. 69a;[336] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~23) refundowania pracodawcy kosztów szkolenia pracowników, o których mowa w art. 69 ust. 1 i ust. 2 pkt 1;~~ (uchylony)[337] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

~~24) refundowania pracodawcy wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 2;~~ (uchylony)[338] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)

24a) świadczeń, o których mowa w art. 73a ust. 3;

25) refundacji pracodawcom składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 70 ust. 8;

26) zasiłków, o których mowa w art. 71, oraz składek na ubezpieczenia społeczne od tych zasiłków, o których mowa w art. 72 ust. 13;

27) refundacji dodatków do wynagrodzeń, o których mowa w art. 100;

27a) (uchylony);

28) kosztów poboru składek, o których mowa w art. 107 ust. 5;

29) kosztów opracowywania, upowszechniania i wdrażania klasyfikacji zawodów i specjalności, standardów kwalifikacji zawodowych oraz modułowych programów szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy;

30) opracowywania i rozpowszechniania informacji zawodowych oraz wyposażenia w celu prowadzenia pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego przez publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy;

30a) kosztów tworzenia centrów aktywizacji zawodowej, uruchamianych w ramach powiatowych urzędów pracy;

30b) kosztów tworzenia lokalnych punktów informacyjno-konsultacyjnych, uruchamianych w ramach powiatowych urzędów pracy;

31) opracowywania, wydawania lub rozpowszechniania informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów rynku pracy, dla bezrobotnych i poszukujących pracy

---

[336] Dodany przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[337] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[338] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

oraz pracodawców;

31a) opracowywania, wydawania lub rozpowszechniania informacji o zadaniach i działaniach publicznych służb zatrudnienia realizowanych w ramach sieci EURES lub wynikających z reprezentacji wobec publicznych służb zatrudnienia innych państw;

32) kosztów wezwań, zawiadomień, zakupu lub druku kart rejestracyjnych i innych druków niezbędnych do ustalenia uprawnień do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń pieniężnych oraz kosztów komunikowania się z pracodawcami, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi;

33) badań, opracowywania programów, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy;

34) kosztów wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w publicznych służbach zatrudnienia oraz Ochotniczych Hufcach Pracy, służących realizacji zadań wynikających z ustawy;

35) wydatków związanych z promocją oraz pomocą prawną zatrudnionym za granicą w ramach umów międzynarodowych;

36) kosztów opracowywania i rozpowszechniania przez publiczne służby zatrudnienia i Ochotnicze Hufce Pracy materiałów informacyjnych i szkoleniowych dotyczących nabywania umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia;

36a) kosztów przeprowadzenia audytu zewnętrznego projektów realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego współfinansowanych ze środków Funduszu Pracy;

37) ~~**kosztów wyposażenia klubów pracy oraz prowadzenia w nich zajęć przez osoby niebędące pracownikami urzędów pracy, o których mowa w art. 39 ust. 4**~~ **kosztów prowadzenia w powiatowych urzędach pracy zajęć, wymagających specjalistycznej wiedzy, którą nie dysponują pracownicy powiatowego urzędu pracy, w ramach porad grupowych i szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, o których mowa w art. 38 ust. 1a i 3, przez osoby niebędące pracownikami powiatowego urzędu pracy, kosztów związanych z organizacją przez powiatowy urząd pracy szkoleń z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, o których mowa w art. 40 ust. 2h, oraz kosztów wyposażenia akademickich biur karier, o których mowa w art. 39 ust. 6**;[339)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

38) kosztów szkolenia **i studiów, w tym studiów podyplomowych,** kadr publicznych służb zatrudnienia i kadr Ochotniczych Hufców Pracy;[340)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014r.)**

38a) kosztów konferencji, seminariów, posiedzeń lub spotkań, w tym o charakterze

---

[339)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[340)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

międzynarodowym, organizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy, w szczególności dla kadry publicznych służb zatrudnienia i Ochotniczych Hufców Pracy;

38b) kosztów szkolenia kadr realizujących działania sieci EURES w podmiotach, którym udzielono akredytacji, organizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy;[341)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

39) (uchylony);

40) świadczeń integracyjnych przyznawanych na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym oraz składek na ubezpieczenia społeczne od tych świadczeń;

41) zatrudnienia wspieranego, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, oraz wsparcia, o którym mowa w art. 12 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;

42) restrukturyzacji zatrudnienia w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy;

42a) kosztów pomocy oraz kosztów jej realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę;

42b) kosztów związanych z realizacją zadań samorządu powiatu określonych w przepisach, o których mowa w pkt 42a;

43) kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego w sprawach nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy;

44) odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań pokrywanych z Funduszu Pracy oraz kosztów obsługi wyodrębnionych rachunków bankowych Funduszu Pracy;

45) spłaty i obsługi kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, zaciągniętych przez Fundusz Pracy;

46) zasiłków przedemerytalnych, świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków pogrzebowych, o których mowa w art. 141;

47) (uchylony);

48) kosztów, o których mowa w art. 42a;

49) wydatków związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES, o których mowa w art. 106a;

50) wydatków związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w działaniach współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej, o których mowa w art. 106b;

51) specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, realizowanych w ramach programów specjalnych, niewymienionych w pkt 1-50;

52) zleconych programów specjalnych, o których mowa w art. 66a ust. 11;

53) kosztów realizacji projektów pilotażowych;

54) zasiłków przedemerytalnych, świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków pogrzebowych wraz z kosztami ich obsługi, o których mowa w przepisach o świadczeniach przedemerytalnych;

[341)] Dodany przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

54a) kosztów przeprowadzania operacyjnego audytu zewnętrznego, o którym mowa w art. 118b;[342] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

55) dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o systemie oświaty;

~~56) kosztów szkoleń, studiów podyplomowych, stypendiów i składek na ubezpieczenia społeczne oraz świadczeń, o których mowa w przepisach o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców.~~ **uchylony**;[343]

57) kosztów szkoleń pracowników, objętych przepisami o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy;[344]

58) kosztów związanych z realizacją zadań samorządu powiatu określonych w przepisach, o których mowa w pkt 57.[345]

1a. Ze środków Funduszu Pracy w 2009 r. są finansowane:

1) staże podyplomowe oraz szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentystów, o których mowa w przepisach o zawodach lekarza i lekarza dentysty;
2) staże podyplomowe oraz specjalizacje pielęgniarek i położnych, o których mowa w przepisach o zawodach pielęgniarki i położnej.

1b. Ze środków Funduszu Pracy w 2010 r. są finansowane:

1) staże podyplomowe oraz szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentystów, o których mowa w przepisach o zawodach lekarza i lekarza dentysty;
2) staże podyplomowe oraz specjalizacje pielęgniarek i położnych, o których mowa w przepisach o zawodach pielęgniarki i położnej.

1c. Ze środków Funduszu Pracy w 2011 r. są finansowane:

1) staże podyplomowe oraz szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentystów, o których mowa w przepisach o zawodach lekarza i lekarza dentysty;
2) staże podyplomowe oraz specjalizacje pielęgniarek i położnych, o których mowa w przepisach o zawodach pielęgniarki i położnej.

1d. Ze środków Funduszu Pracy w 2012 r. są finansowane:

1) staże podyplomowe oraz szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentystów, o których mowa w przepisach o zawodach lekarza i lekarza dentysty;
2) staże podyplomowe oraz specjalizacje pielęgniarek i położnych, o których mowa w przepisach o zawodach pielęgniarki i położnej.

1e. Ze środków Funduszu Pracy w 2013 r. są finansowane:

1) staże podyplomowe oraz szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentystów, o których

---

[342] Dodany przez **art. 1 pkt 80 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[343] W brzmieniu nadanym przez **art. 31 pkt 2 lit. a** ustawy z dnia 11 października 2013 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. poz. 1291)*, która weszła w życie w dniu **21 listopada 2013 r.;**

[344] Dodany przez **art. 31 pkt 2 lit. b** ustawy z dnia 11 października 2013 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. poz. 1291)*, która weszła w życie w dniu **21 listopada 2013 r.;**

[345] Dodany przez **art. 31 pkt 2 lit. b** ustawy z dnia 11 października 2013 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. poz. 1291)*, która weszła w życie w dniu **21 listopada 2013 r.**

mowa w przepisach o zawodach lekarza i lekarza dentysty;

2) staże podyplomowe oraz specjalizacje pielęgniarek i położnych, o których mowa w przepisach o zawodach pielęgniarki i położnej.

1f. Ze środków Funduszu Pracy w 2014 r. są finansowane:

1) staże podyplomowe oraz szkolenia specjalizacyjne lekarzy i lekarzy dentystów, o których mowa w przepisach o zawodach lekarza i lekarza dentysty;

2) staże podyplomowe oraz specjalizacje pielęgniarek i położnych, o których mowa w przepisach o zawodach pielęgniarki i położnej.[346)]

1g. W celu wsparcia samorządów powiatów w uzyskiwaniu lepszej efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych minister właściwy do spraw pracy przekazuje w latach 2014–2017 powiatom środki Funduszu Pracy na finansowanie kosztów, o których mowa w ust. 1h i 1i.

1h. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje w latach 2014–2017 samorządom powiatów z Funduszu Pracy 5% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, o których mowa w art. 109 ust. 2, z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcje doradców klienta.

1i. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje w latach 2014–2017 samorządom powiatów z Funduszu Pracy 2% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, o których mowa w art. 109 ust. 2, z wyłączeniem kwot przyznanych z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy, w szczególności pełniących funkcje doradców klienta oraz zajmujących stanowiska kierownicze, z zastrzeżeniem art. 109 ust. 7h–7j.[347)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

2. Dysponent Funduszu Pracy może dokonywać przesunięć przewidzianych w planie Funduszu Pracy kwot na finansowanie poszczególnych zadań oraz na finansowanie nowych, nieprzewidzianych w planie zadań w przypadku ich wprowadzenia ustawą, z tym jednak, że łączna kwota środków na finansowanie zadań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu nie powinna zostać zmniejszona w celu jej przeznaczenia na inne cele.

3. Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady gospodarki

---

[346)] Dodany przez **art. 6** ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej* (Dz. U. poz. 1645), która weszła w życie w dniu **1.01.2014 r.**

[347)] Dodany przez **art. 1 pkt 80 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

finansowej Funduszu Pracy oraz zasady i tryb powierzania przez organy zatrudnienia bankom i innym instytucjom dokonywania wypłat świadczeń pieniężnych dla bezrobotnych i innych uprawnionych osób, mając na względzie zapewnienie racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy.

Art. 109. 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje, na wyodrębniony rachunek bankowy, samorządom województw i powiatów środki Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych w województwie do wysokości kwot ustalonych zgodnie z ust. 2-11.

2. Kwoty środków (limity), jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań w województwie, są ustalane przez ministra właściwego do spraw pracy według algorytmu.

2a. Marszałek województwa może przeznaczyć w ramach kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy, o której mowa w ust. 2, na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, nie więcej niż 5% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy z przeznaczeniem na finansowanie realizacji programów regionalnych, o których mowa w art. 66c.

2b. Minister właściwy do spraw pracy, na podstawie wniosków marszałków województw, ustala kwoty środków (limity) Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie, w danym roku budżetowym, zlecania działań aktywizacyjnych, o których mowa w art. 66d.

2c. Kwoty środków (limity) Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 2b, mogą zostać zwiększone, na wniosek marszałka województwa, o środki rezerwy Funduszu Pracy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy. (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015r.)

2d. Środki Funduszu Pracy przeznaczone na finansowanie w danym roku budżetowym zadań realizowanych w ramach KFS, zwane dalej „środkami KFS", są określane w planie Funduszu Pracy na ten rok, w kwocie odpowiadającej wysokości 2% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowych składek na Fundusz Pracy w roku przed rokiem poprzedzającym rok, dla którego jest sporządzany plan finansowy Funduszu Pracy.

2e. Kwoty środków Funduszu Pracy, jakie mogą być wydatkowane w roku budżetowym na finansowanie w województwie zadań realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach środków KFS, o których mowa w art. 69a ust. 2, z wyłączeniem kwot środków na finansowanie zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy oraz wojewódzkie urzędy pracy, a następnie pomniejszone o 20% rezerwę, są określane przez ministra właściwego do spraw pracy corocznie na podstawie wzoru podziału środków ustalonego przez ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z Radą Rynku Pracy.

2f. Minister właściwy do spraw pracy publikuje corocznie na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra informację o priorytetach, wzorze podziału i planie wydatkowania środków KFS w danym roku budżetowym, w tym o dodatkowych priorytetach wydatkowania lub przeznaczeniu środków rezerwy KFS, o których mowa w ust. 2e.

2g. Minister właściwy do spraw pracy określa w planie wydatkowania środków KFS wysokość środków na finansowanie zadań, o których mowa w art. 69a ust. 2 pkt 2–5, realizowanych przez ministra właściwego do spraw pracy i wojewódzkie urzędy pracy.

2h. Środki, o których mowa w ust. 2g, przeznaczane są w równej wysokości na realizację działań finansowanych w ramach środków KFS przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw pracy i każdy wojewódzki urząd pracy.

2i. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje na wniosek marszałka województwa środki, o których mowa w ust. 2g, na realizację działań finansowanych w ramach KFS przez wojewódzki urząd pracy, na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu województwa.

2j. Na podstawie zapotrzebowania zgłaszanego przez samorządy powiatów, w ramach priorytetów ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy, zarząd województwa dokonuje podziału kwot środków, o których mowa w ust. 2e, na działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy, o których mowa w art. 69 ust. 2.

2k. Minister właściwy do spraw pracy ustala limity środków KFS na finansowanie działań, o których mowa w art. 69 ust. 2, na podstawie informacji marszałka województwa o podziale dokonanym na podstawie ust. 2j.

2l. Kwoty środków w ramach limitu, o którym mowa w ust. 2k, są przekazywane, na wniosek starosty powiatu, przez ministra właściwego do spraw pracy, na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu powiatu.

2m. Samorząd powiatu za pośrednictwem marszałka województwa może wnioskować o dodatkowe środki z rezerwy, o której mowa w ust. 2e, na finansowanie zadań realizowanych w ramach KFS, po wyczerpaniu środków przyznanych w ramach limitów, o których mowa w ust. 2k.

2n. W przypadku przekazania do ministra właściwego do spraw pracy informacji o braku możliwości wykorzystania w danym roku budżetowym środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań realizowanych w ramach KFS, środki te zwiększają kwotę rezerwy, o której mowa w ust. 2e.[348)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

3. Minister właściwy do spraw pracy ustala i przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy Ochotniczym Hufcom Pracy kwotę środków Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na refundowanie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników,

[348)] Dodany przez **art. 1 pkt 81 lit. a** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i*

szkolenie pracowników Ochotniczych Hufców Pracy oraz realizację innych zadań finansowanych z Funduszu Pracy.

4. Minister właściwy do spraw pracy ustala i przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy urzędom wojewódzkim środki Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na finansowanie kosztów:

1) szkoleń pracowników urzędów wojewódzkich oraz wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;
2) wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w urzędach wojewódzkich, służących realizacji zadań wynikających z ustawy.

5. Środki Funduszu Pracy na wypłatę zasiłków i innych obligatoryjnych świadczeń są przekazywane samorządom województw i powiatów do wysokości faktycznych potrzeb.

6. (uchylony).

7. Podstawę wydatkowania ~~**w danym roku budżetowym**~~ środków Funduszu Pracy na finansowanie w województwie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego **w ramach programów, o których mowa w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,** stanowi umowa zawarta między zarządem województwa a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, po uprzednim uzgodnieniu treści umowy oraz wysokości środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie tych projektów**, w poszczególnych latach realizacji tych programów,** z ministrem właściwym do spraw pracy. Kopie zawartych umów minister do spraw rozwoju regionalnego przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw pracy.[349)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

7[1]. W ramach środków Funduszu Pracy, o których mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw pracy, na wniosek marszałka województwa, przyznaje samorządom powiatów kwoty środków (limity) z przeznaczeniem na finansowanie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.[350)] (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

7a. ~~**Podstawę wydatkowania w danym roku budżetowym środków Funduszu Pracy na refundację kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy wykonujących zadania wynikające z realizacji w województwie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy stanowi umowa zawarta między zarządem województwa a ministrem właściwym do spraw pracy, określająca wysokość środków na ten cel oraz sposób ich wydatkowania.**~~ **Podstawę wydatkowania w danym roku budżetowym środków Funduszu Pracy na dofinansowanie części zadań realizowanych przez wojewódzkie urzędy pracy, w tym na:**

---

instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598), która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

349) W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 81 lit. b** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

350) Dodany przez **art. 1 pkt 81 lit. c** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

1) przygotowywanie na zlecenie ministra właściwego do spraw pracy:

a) badań dotyczących rynku pracy, na podstawie jednolitej metodologii,

b) opracowań, prognoz, ekspertyz, analiz, wydawnictw i konkursów dotyczących rynku pracy,

c) opracowań informacji zawodowych o charakterze centralnym,

2) prowadzenie szkoleń pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy w zakresie realizacji podstawowych usług rynku pracy,

3) koszty obsługi KFS,

4) część kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych pracowników wojewódzkich urzędów pracy wykonujących zadania wynikające z realizacji w województwie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy lub realizujących zadania określone w pkt 1

– stanowi umowa zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw pracy a zarządem województwa.[351)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

7b. Marszałek województwa informuje ministra właściwego do spraw pracy o kwocie środków Funduszu Pracy przeznaczonych w danym roku budżetowym na realizację przez powiaty projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach poszczególnych działań, w tym ze środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa oraz ze środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządów powiatowych.

~~**7c. Minister właściwy do spraw pracy może ze środków Funduszu Pracy zrefundować część poniesionych z budżetu kosztów kwalifikowalnych w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 realizacji projektów poniesionych na:**~~

~~**1) pomoc i doradztwo prawne urzędowi ministra właściwego do spraw pracy w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego bezpośrednio związanego z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,**~~

~~**2) zakup lub amortyzację sprzętu oraz zakup materiałów biurowych, niezbędnych i bezpośrednio związanych z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy, zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1083/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,**~~

[351)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 81 lit. d** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

~~**Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999**~~

~~**- do wysokości 0,5% wartości projektu.**~~ **(uchylony)[352] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

7d. Minister właściwy do spraw pracy może wydatkować środki z rezerwy dysponenta Funduszu Pracy na projekty pilotażowe.

7e. Podstawę wydatkowania środków Funduszu Pracy na projekt pilotażowy, realizowany przez samorząd województwa lub powiatu, stanowi umowa zawierana między samorządem województwa lub powiatu a ministrem właściwym do spraw pracy, określająca w szczególności wysokość środków na ten cel oraz sposób ich wydatkowania.

7f. Środki Funduszu Pracy na finansowanie przez samorządy powiatowe realizacji programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań mogą być przeznaczone, jako wkład własny, na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

7g. Projekty finansowane lub współfinansowane ze źródeł innych niż Fundusz Pracy mogą być realizowane przez samorządy powiatów tylko wówczas, jeżeli:

1) w ramach tych projektów są realizowane wyłącznie działania zgodne z przepisami ustawy;

2) ich realizacja, z wyłączeniem projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 26a, spowoduje uzyskanie dodatkowej puli środków z przeznaczeniem na aktywizację bezrobotnych lub wspieranie utrzymania zatrudnienia.

7h. Kwota środków, o której mowa w art. 108 ust. 1i, w 2014 r. jest przekazywana samorządom powiatów na wniosek starosty, składany za pośrednictwem marszałka województwa w terminie do dnia 31 lipca 2014 r., zawierający potwierdzenie spełnienia przez powiatowy urząd pracy dwóch z trzech następujących warunków:

1) osiągnięcia, na dzień 31 grudnia 2013 r., wskaźnika procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–4, w całkowitym zatrudnieniu na poziomie wyższym niż 5 punktów procentowych poniżej średniego procentowego wskaźnika udziału pracowników uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy albo osiągnięcia wskaźnika liczby bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy zatrudnionego na jednym ze stanowisk, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–4, na poziomie niższym niż 15% powyżej średniego wskaźnika liczby bezrobotnych uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy, przy czym do obliczenia tych

---

[352] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 81 lit. e** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

wskaźników przyjmuje się łączną liczbę pracowników zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–4;

2) osiągnięcia, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, wskaźnika efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1^1 pkt 2 lit. b, na poziomie wyższym niż 2 punkty procentowe poniżej średniej efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskanej we wszystkich powiatowych urzędach pracy;

3) osiągnięcia, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, wskaźnika efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1^1 pkt 2 lit. c, na poziomie niższym niż 15% powyżej średniej efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskanej we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

7i. Minister właściwy do spraw pracy obniży w 2014 r. odpowiednio wskaźnik, o którym mowa w ust. 7h pkt 2, żeby nie mniej niż 75% ogólnej liczby powiatowych urzędów pracy zostało objętych finansowaniem z Funduszu Pracy kosztów nagród specjalnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy, w ramach kwoty, o której mowa w art. 108 ust. 1i.

7j. Kwota środków, o której mowa w art. 108 ust. 1i, w latach 2015–2017 jest przekazywana samorządom powiatów na wniosek starosty, składany za pośrednictwem marszałka województwa w terminie do dnia 31 lipca danego roku kalendarzowego, zawierający potwierdzenie spełnienia przez powiatowy urząd pracy dwóch z trzech następujących warunków:

1) osiągnięcia, na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, wskaźnika procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy pełniących funkcję doradcy klienta w całkowitym zatrudnieniu na poziomie wyższym niż średni procentowy wskaźnik udziału pracowników uzyskany we wszystkich powiatowych urzędach pracy albo osiągnięcia wskaźnika liczby osób bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy pełniącego funkcję doradcy klienta na poziomie niższym niż średni wskaźnik liczby osób bezrobotnych uzyskany we wszystkich powiatowych urzędach pracy;

2) osiągnięcia, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, wskaźnika efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1^1 pkt 2 lit. b, na poziomie wyższym niż średnia efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskana we wszystkich powiatowych urzędach pracy;

3) osiągnięcia, w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, wskaźnika efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1^1 pkt

2 lit. c, na poziomie niższym niż średnia efektywność kosztowa podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskana we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

7k. Kwota środków, o której mowa w art. 108 ust. 1i, nieprzekazana samorządom powiatów w związku z niespełnieniem warunków, o których mowa w ust. 7h–7j, pozostaje w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy z przeznaczeniem dla samorządów powiatów na finansowanie kosztów nagród specjalnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy, które uzyskują najlepsze wskaźniki efektywności, o których mowa w art. 4 ust. 1^1 pkt 2, oraz na finansowanie zadań określonych w ustawie.

7l. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, tryb przyznawania samorządom powiatów środków Funduszu Pracy na finansowanie kosztów nagród specjalnych oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowych urzędów pracy, które uzyskują najlepsze wskaźniki efektywności zatrudnieniowej i kosztowej, mając na względzie dostępność środków oraz zapewnienie wspierania efektywnych działań aktywizujących.

7m. Kwota środków, o której mowa w art. 108 ust. 1h, jest przekazywana samorządom powiatów w okresach miesięcznych, w wysokości 1/12 kwoty ustalonej na dany rok.[353)]

8. Kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty są ustalane przez zarząd województwa, według kryteriów określonych przez sejmik województwa, w ramach kwoty, o której mowa w ust. 2. Określając kryteria, sejmik województwa powinien wziąć pod uwagę w szczególności:

1) liczbę bezrobotnych;

~~**1) skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia;**~~

~~**2) udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych;**~~

2) stopę bezrobocia;

3) strukturę bezrobocia;

4) kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;

~~**4) wskaźnik efektywności realizowanych usług lub instrumentów rynku pracy;**~~

5) efektywność działań urzędów pracy na rzecz aktywizacji bezrobotnych.[354)]

[353)] Dodany przez **art. 1 pkt 81 lit. f** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[354)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 81 lit. g** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

8a. W kwocie środków Funduszu Pracy ustalonej zgodnie z ust. 8 dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej udział środków przeznaczonych na finansowanie realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, wynosi nie więcej niż 5%.[355] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

9. ~~**Decyzję w sprawie**~~ Wyboru form aktywizacji zawodowej bezrobotnych i innych uprawnionych osób, w ramach łącznej kwoty ustalonej dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, ~~**podejmuje**~~ **dokonuje** starosta, po zasięgnięciu opinii ~~**powiatowej rady zatrudnienia**~~ **powiatowej rady rynku pracy**.[356] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

10. Organy zatrudnienia oraz ochotnicze hufce pracy mogą zawierać umowy, porozumienia i udzielać zleceń dotyczących realizacji programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy, powodujących powstawanie zobowiązań przechodzących na rok następny do wysokości 30% kwoty środków (limitów) ustalonych na dany rok kalendarzowy, a łącznie z zobowiązaniami wynikającymi z realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej do wysokości określonej przez ministra właściwego do spraw pracy. Zobowiązania te obciążają kwotę (limit) środków Funduszu Pracy ustaloną na rok następny.

11. Rada Ministrów , ~~**po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Zatrudnienia oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,**~~ określi, w drodze rozporządzenia:

1) algorytm, o którym mowa w ust. 2, **mając na względzie uzależnienie wysokości kwot środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej od:**

   a) liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia – w 75%,

   b) efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych – w 25%;

2) sposób ustalania kwot środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu województwa z przeznaczeniem na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, mając na względzie zapewnienie finansowania realizacji tych projektów;

~~**2) udział w ustalonej dla województwa kwocie Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej środków będących w dyspozycji samorządu województwa, z przeznaczeniem na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;**~~

---

[355] Dodany przez **art. 1 pkt 81 lit. h** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[356] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 81 lit. i** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

3) wysokość i przeznaczenie rezerwy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, mając na względzie zapewnienie finansowania dodatkowego wsparcia dla realizacji zadań na rzecz bezrobotnych i innych uprawnionych osób.”,

~~**3) sposób ustalania kwot środków z Funduszu Pracy dla samorządów województw i powiatów oraz wysokość i przeznaczenie rezerwy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy.**~~[357] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

~~**11a. Przy ustalaniu kwot środków na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie algorytm powinien w szczególności uwzględniać:**~~

~~**1) skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia;**~~

~~**2) udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych;**~~

~~**3) stopę bezrobocia;**~~

~~**4) kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w województwie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.**~~ **(uchylony)**[358] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

12. Środki trwałe lub wyposażenie zakupione z Funduszu Pracy przez:

1) organy zatrudnienia albo Ochotnicze Hufce Pracy na potrzeby związane z realizacją zadań określonych w ustawie stają się własnością Skarbu Państwa lub właściwego samorządu terytorialnego do wyłącznej dyspozycji odpowiednio: urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy, wojewódzkiego urzędu pracy, powiatowego urzędu pracy, a także wydzielonej komórki organizacyjnej urzędu obsługującego właściwego wojewodę realizującej zadania określone w ustawie;
2) ~~**podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz przez bezrobotnych, o których mowa w art. 46,**~~ **podmioty oraz osoby, o których mowa w art. 46,** stają się ich własnością;[359] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**
3) szkoły wyższe lub organizacje studenckie, o których mowa w art. 39 ust. 6, stają się ich własnością.

13. Specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 36a, zakupione ze środków Funduszu Pracy przez powiatowy urząd pracy, mogą stać się własnością uczestnika programu specjalnego po zakończeniu programu specjalnego lub po zakończeniu udziału w programie specjalnym z powodu podjęcia zatrudnienia, o ile są

---

[357] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 81 lit. j** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[358] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 81 lit. k** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[359] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 81 lit. l** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

niezbędne do uzyskania lub utrzymania zatrudnienia.[360] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 109a. 1. Koszty szkoleń, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 9, nie mogą przekroczyć dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę na jedną osobę w okresie kolejnych trzech lat.[361] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

2. ~~**Łączna kwota przeznaczona na koszty szkoleń, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 38, w okresie kolejnych trzech lat nie może przekroczyć iloczynu dziesięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz przeciętnej liczby zatrudnionych w urzędzie w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, według stanu na dzień 1 stycznia w pierwszym roku finansowania szkoleń.**~~ **Roczny koszt szkoleń i studiów, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 38, dla jednej osoby, nie może przekroczyć 150% przeciętnego wynagrodzenia.[362] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

3. Do limitu, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się kosztów szkoleń organizowanych i finansowanych przez:

1) ministra właściwego do spraw pracy dla pracowników publicznych służb zatrudnienia;

2) wojewodę dla pracowników wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy;

3) samorząd województwa dla pracowników powiatowych urzędów pracy. [363]

4. Roczny koszt szkoleń, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 38b, dla jednej osoby, finansowanych przez ministra właściwego do spraw pracy, nie może przekroczyć 40% przeciętnego wynagrodzenia.[364] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

5. Koszty szkoleń, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 6, nie mogą przekroczyć pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę na jedną osobę w okresie kolejnych trzech lat.[365]

Art. 109b. 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje na wyodrębniony rachunek

---

[360] Dodany przez **art. 1 pkt 81 lit. m** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[361] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 82** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[362] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 82** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[363] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 82** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[364] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 82** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[365] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 82** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych środki Funduszu Pracy na finansowanie zasiłków i świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków pogrzebowych wraz z kosztami ich obsługi w terminie umożliwiającym wypłatę świadczeń.

2. Podstawą przekazywania środków, o których mowa w ust. 1, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

3. Umowa powinna określać w szczególności wysokość środków, tryb ich przekazywania oraz wysokość kosztów związanych z obsługą wypłaty świadczeń.

4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje rozliczenia otrzymanych środków w terminie 20 dni po upływie miesiąca, w którym dokonano wypłaty świadczeń.

Art. 109c. 1. Minister właściwy do spraw pracy na wniosek wojewody przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego środki Funduszu Pracy z przeznaczeniem dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

2. Podstawą przekazywania środków, o których mowa w ust. 1, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a wojewodą.

3. Umowa powinna określać w szczególności wysokość środków oraz tryb ich przekazywania na realizację zadań, o których mowa w ust. 1.

4. Wojewoda dokonuje rozliczenia otrzymanych środków w terminie 20 dni po upływie miesiąca, w którym przekazano środki na realizację zadań, o których mowa w ust. 1.

Art. 109d. 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje środki Funduszu Pracy z przeznaczeniem na pomoc państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje środki Funduszu Pracy na wyodrębniony rachunek bankowy powiatowego urzędu pracy z przeznaczeniem na pokrycie kosztów realizacji zadań samorządu powiatu określonych w przepisach, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 42a, w wysokości 1% kwoty przyznanej na podstawie tych przepisów pomocy.

Art. 109e. 1. Minister właściwy do spraw pracy przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Funduszu Pracy oraz środki, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji, na finansowanie:

1) pożyczek na utworzenie stanowiska pracy lub pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e;

2) kosztów związanych z udzielaniem i obsługą pożyczek.

2. Podstawę przekazywania środków finansowych stanowi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw pracy a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

3. Umowa, o której mowa w ust. 2, powinna określać w szczególności:

1) wysokość środków finansowych, o których mowa w art. 61e, przekazywanych przez ministra właściwego do spraw pracy do Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym wynagrodzenie Banku Gospodarstwa Krajowego;

2) warunki i tryb przekazywania środków finansowych;

3) tryb udzielania pożyczek, w tym podział zadań realizowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego oraz pośredników finansowych, o których mowa w art. 61g;

4) wymogi, jakie powinien spełniać pośrednik finansowy, o którym mowa w art. 61g ust. 2, w zakresie okresu funkcjonowania na rynku, posiadania doświadczenia dotyczącego udzielania pożyczek na podjęcie lub rozwój działalności gospodarczej i wysokości posiadanego kapitału;

5) sposób świadczenia usług doradczych i szkoleniowych, o których mowa w art. 61e;

6) sposób realizacji i finansowania działań promocyjno-informacyjnych;

7) obowiązki związane z udzielaniem pomocy de minimis, o których mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.[366)]);

8) warunki i tryb kontroli prawidłowości realizacji umowy, o której mowa w ust. 2, oraz podmioty uprawnione do jej przeprowadzania;

9) sposób wykorzystania spłaconego kapitału, odsetek od pożyczek oraz innych przychodów, w tym środków odzyskanych w wyniku działań windykacyjnych;

10) zobowiązanie pośredników finansowych do prowadzenia działań windykacyjnych;

11) sposób wycofywania środków z Banku Gospodarstwa Krajowego;

12) tryb rozliczania otrzymanych środków oraz sporządzania sprawozdawczości dla ministra właściwego do spraw pracy.

4. Środki z tytułu spłaconych i zwróconych pożyczek oraz z tytułu oprocentowania pożyczek są wykorzystywane na udzielanie kolejnych pożyczek, świadczenie usług doradczych i szkoleniowych, a także finansowanie kosztów związanych z ich obsługą.

Art. 109f. Powiatowe urzędy pracy udzielają wsparcia ze środków innych niż środki Funduszu Pracy, w szczególności w ramach projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, wyłącznie bezrobotnym i poszukującym pracy, w sposób i na zasadach określonych w ustawie.

Art. 109g. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, może przekazać na rachunek w Banku Gospodarstwa Krajowego środki Unii Europejskiej na finansowanie pożyczek na

[366)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 585, z 2010 r. Nr 18, poz. 99 oraz z 2011 r. Nr 233, poz. 1381.

utworzenie stanowiska pracy lub pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej oraz usług doradczych i szkoleniowych, a także kosztów z tym związanych, zgodnie z art. 109e.

2. Kwota przekazanych środków zwiększa kwotę środków, o których mowa w art. 109e ust. 1.[367] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 110. W sprawach z zakresu gospodarki funduszami celowymi nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy o finansach publicznych.

Rozdział 19

Nadzór i kontrola

Art. 111. Wojewoda sprawuje nadzór, o którym mowa w art. 10 ust. 1, w szczególności przez:

1) badanie dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania nadzoru lub kontroli;
2) wykonywanie niezbędnych do celów nadzoru lub kontroli odpisów, wyciągów z dokumentów lub kserokopii oraz zestawień i obliczeń sporządzonych na podstawie dokumentów;
3) przeprowadzanie oględzin obiektów i pomieszczeń oraz obserwację przebiegu czynności objętych nadzorem lub kontrolą;
4) żądanie od pracowników kontrolowanej jednostki udzielania informacji w formie ustnej i pisemnej w związku z czynnościami nadzorczymi lub kontrolnymi;
5) wzywanie i przesłuchiwanie świadków;
6) zwracanie się o wydanie opinii przez biegłych i specjalistów z zakresu rynku pracy.

Art. 112. 1. Czynności, o których mowa w art. 111, w imieniu i z upoważnienia wojewody przeprowadza zespół pracowników właściwego do spraw pracy wydziału urzędu wojewódzkiego w składzie co najmniej dwóch osób, zwany dalej "zespołem inspektorów".

2. Zespół inspektorów przeprowadzając czynności, o których mowa w art. 111, jest obowiązany do okazania legitymacji służbowych i upoważnienia.

Art. 113. 1. Wojewoda, w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 111, może przekazać jednostce kontrolowanej zalecenia, pouczenia oraz może zgłaszać uwagi i wnioski.

2. Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia.

3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

---

[367] Dodany przez **art. 1 pkt 83** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w realizacji zadań ustawowych, w szczególności stosowania standardów usług rynku pracy przez wojewódzki lub powiatowy urząd pracy wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach odpowiednio marszałka województwa lub starostę.

7. Marszałek województwa lub starosta, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach.

Art. 114. 1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych czynności, o których mowa w art. 111, zostały ujawnione istotne uchybienia w realizacji zadań ustawowych, w szczególności stosowania standardów usług rynku pracy przez wojewódzki lub powiatowy urząd pracy, wojewoda może zlecić jednostce samorządu terytorialnego opracowanie kompleksowego programu naprawczego lub wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

2. W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcy zastępczego w terminie, o którym mowa w ust. 1, lub nieopracowania lub niewdrożenia kompleksowego programu naprawczego, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność jednostki podlegającej nadzorowi lub kontroli.

Art. 114a. Wojewoda przekazuje ministrowi właściwemu do spraw pracy w terminie do dnia 31 stycznia informację o realizacji w roku poprzednim nadzoru i kontroli, o których mowa w art. 10 ust. 1, wraz z ich wynikami i oceną, zawierającą w szczególności:

1) ocenę poprawności merytorycznej i formalnej zadań objętych nadzorem lub kontrolą;
2) ocenę realizacji podstawowych usług rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania sposobów postępowania określonych w standardach usług rynku pracy.

Art. 115. 1. Kto nie realizuje zaleceń wojewody, o których mowa w art. 113 - podlega karze pieniężnej w wysokości do 6.000 zł.

2. Kto nie stosuje standardów usług rynku pracy - podlega karze pieniężnej w wysokości do 10.000 zł.

3. Karę pieniężną wymierza wojewoda w drodze decyzji administracyjnej, biorąc pod uwagę rozmiar, stopień i społeczną szkodliwość stwierdzonych uchybień.

4. Od kary pieniężnej nieuiszczonej w terminie pobiera się odsetki ustawowe.

5. Egzekucja kary pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę następuje w trybie przepisów o

postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 116. (uchylony).

Art. 117. (uchylony).

Art. 118. (uchylony).

Art. 118a. 1. Dysponent Funduszu Pracy może przeprowadzać w publicznych służbach zatrudnienia oraz w innych organach, organizacjach i jednostkach organizacyjnych, które otrzymały środki Funduszu Pracy, kontrole w zakresie:

1) wydatkowania środków Funduszu Pracy zgodnie z przeznaczeniem;
2) przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy;
3) właściwego dokumentowania oraz rozliczania otrzymanych i wydatkowanych środków Funduszu Pracy;
4) nieprzekroczenia ustalonych przez ministra właściwego do spraw pracy kwot środków (limitów) Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 2-4, na finansowanie zadań realizowanych w roku budżetowym.

2. Kontrolowani są obowiązani udostępnić wszelkie dokumenty i udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli.

Art. 118b. 1. Dysponent Funduszu Pracy może zlecić wybranemu podmiotowi przeprowadzenie operacyjnego audytu zewnętrznego w powiatowych urzędach pracy uzyskujących efektywność zatrudnieniową podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1^1 pkt 2 lit. b, na poziomie niższym niż średnia krajowa lub efektywność kosztową podstawowych form aktywizacji zawodowej, o której mowa w art. 4 ust. 1^1 pkt 2 lit. c, na poziomie wyższym niż średnia krajowa.

2. Operacyjny audyt zewnętrzny przeprowadza podmiot niezależny od powiatowego urzędu pracy, posiadający odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie z zakresu audytu lub dysponujący osobami uprawnionymi do przeprowadzenia audytu, z uwzględnieniem międzynarodowych standardów audytu w zakresie:

1) oceny efektywności zarządzania jednostką;

2) badania efektywności działania jednostki.

3. Z przeprowadzonego operacyjnego audytu zewnętrznego jest sporządzane sprawozdanie zawierające opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocenę, a także zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania powiatowego urzędu pracy w zakresie poprawy uzyskiwanych efektów dotyczących wydatkowania środków Funduszu Pracy na finansowanie realizacji zadań, o których mowa w art. 9 ust. 1.

4. Sprawozdanie z przeprowadzonego operacyjnego audytu zewnętrznego stanowi podstawę wystąpienia przez dysponenta Funduszu Pracy do zarządu powiatu z wnioskiem o opracowanie programu naprawczego.

5. Powiatowe urzędy pracy, w których jest przeprowadzany operacyjny audyt zewnętrzny, są obowiązane udostępniać dokumenty i udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem audytu.[368)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Rozdział 20

Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko przepisom ustawy

Art. 119. 1. (uchylony).

2. Bezrobotny, który podjął zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą bez powiadomienia o tym właściwego powiatowego urzędu pracy, podlega karze grzywny nie niższej niż 500 zł.

3. Sprawca nie podlega ~~**odpowiedzialności**~~ **karze**, jeżeli przed dniem ~~**przeprowadzenia kontroli**~~ **rozpoczęcia kontroli w podmiocie kontrolowanym** obowiązek, o którym mowa w art. 74, został już spełniony.[369)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 120. 1. Kto powierza cudzoziemcowi nielegalne wykonywanie pracy podlega karze grzywny nie niższej niż 3.000 zł.

2. Cudzoziemiec, który nielegalnie wykonuje pracę, podlega karze grzywny nie niższej niż 1.000 zł.

3. Kto za pomocą wprowadzenia cudzoziemca w błąd, wyzyskania błędu, wykorzystania zależności służbowej lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania doprowadza cudzoziemca do nielegalnego wykonywania pracy, podlega karze grzywny do 10.000 zł.

4. Kto żąda od cudzoziemca korzyści majątkowej w zamian za podjęcie działań zmierzających do uzyskania zezwolenia na pracę lub innego dokumentu uprawniającego do wykonywania pracy, podlega karze grzywny nie niższej niż 3.000 zł.

5. Kto za pomocą wprowadzenia w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania doprowadza inną osobę do powierzenia cudzoziemcowi nielegalnego wykonywania pracy, podlega karze grzywny do 10.000 zł.

6. Kto nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 88h ust. 1 pkt 7, podlega karze grzywny nie niższej niż 100 zł.

[368)] Dodany przez **art. 1 pkt 84** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[369)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 85** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

6. Kto nie dopełnia obowiązku, o którym mowa w art. 88i, podlega karze grzywny nie niższej niż 100 zł.[370)]

Art. 120a. Nie podlega karze za wykroczenie określone w art. 120 ust. 1, polegające na powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi nieposiadającemu ważnej wizy lub innego dokumentu uprawniającego do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, kto powierzając wykonywanie pracy cudzoziemcowi, spełnił łącznie następujące warunki:

1) wypełnił obowiązki, o których mowa w art. 2 i art. 3 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769), chyba że wiedział, że przedstawiony dokument uprawniający do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej został sfałszowany;
2) zgłosił cudzoziemca, któremu powierzył wykonywanie pracy, do ubezpieczeń społecznych, o ile obowiązek taki wynika z obowiązujących przepisów.

Art. 121. 1. Kto bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia prowadzi agencję zatrudnienia, podlega karze grzywny nie niższej niż 3.000 zł.

2. ~~**Kto, prowadząc agencję zatrudnienia**~~ **Kto, świadcząc usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 lub w art. 18c ust. 2**, pobiera od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub której udziela pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, dodatkowe opłaty inne niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł.[371)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

3. Tej samej karze podlega, ~~**kto prowadząc agencję zatrudnienia**~~ **kto, świadcząc usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 lub w art. 18c ust. 2**, nie przestrzega zasady zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie lub ze względu na przynależność związkową.[372)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

4. (uchylony).

5. (uchylony).

6. Kto prowadząc agencję zatrudnienia świadczącą usługę, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 lit. f, nie zawiera z osobą kierowaną do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych umowy, o której mowa w art. 85 ust. 2, podlega karze grzywny nie niższej niż 4.000 zł.

Art. 121a. Kto od osoby kierowanej do podmiotu w celu nabywania umiejętności

---

[370)] W brzmieniu nadanym przez **art. 488 pkt 19** ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650)*, która weszła w życie w dniu **1 maja 2014 r.**

[371)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 86** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[372)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 86** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

praktycznych, w szczególności odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową, pobiera dodatkowe opłaty inne niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7, podlega karze grzywny nie niższej niż 3.000 zł.

Art. 121b. Kto kierując osobę za granicę do podmiotu zagranicznego w celu nabywania umiejętności praktycznych, w szczególności odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego, niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową, nie zawiera z tą osobą umowy, o której mowa w art. 85 ust. 2, podlega karze grzywny nie niższej niż 4.000 zł.

Art. 121c. Kto świadcząc usługi, o których mowa w art. 18 ust. 1 lub w art. 18c ust. 2, osobie podejmującej za granicą pracę, pracę tymczasową oraz osobie kierowanej za granicę w celu nabywania umiejętności praktycznych, w formie odbycia praktyki absolwenckiej, praktyki lub stażu zawodowego – niebędących zatrudnieniem lub inną pracą zarobkową – nie przedstawia pisemnej informacji, o której mowa w art. 19d ust. 1 pkt 2, lub przedstawia informację niezgodną ze stanem faktycznym, podlega karze grzywny nie niższej niż 3000 zł.[373)] (wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)

Art. 122. 1. Kto:

1) nie dopełnia obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy lub nie opłaca ich w przewidzianym przepisami terminie,
2) nie zgłasza wymaganych danych lub zgłasza nieprawdziwe dane mające wpływ na wymiar składek na Fundusz Pracy lub udziela w tym zakresie nieprawdziwych wyjaśnień albo odmawia ich udzielenia

- podlega karze grzywny nie niższej niż 3.000 zł.

2. Sprawca nie podlega ~~**odpowiedzialności**~~ **karze**, jeżeli przed dniem ~~**przeprowadzenia kontroli**~~ **rozpoczęcia kontroli w podmiocie kontrolowanym** zaległe składki na Fundusz Pracy zostały już opłacone w wymaganej wysokości.[374)] **(wszedł w życie w dniu 27 maja 2014 r.)**

Art. 123. Kto ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, pochodzenie etniczne, wyznanie lub orientację seksualną odmówi zatrudnienia kandydata na wolnym miejscu zatrudnienia lub miejscu przygotowania zawodowego, podlega karze grzywny nie niższej niż 3.000 zł.

Art. 124. (uchylony).

Art. 125. 1. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 119-123, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o

---

[373)] Dodany przez **art. 1 pkt 87** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

[374)] W brzmieniu nadanym przez **art. 1 pkt 88** ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*, która weszła w życie w dniu **27.05.2014 r.**

Niniejszy dokument nie jest źródłem obowiązującego prawa i ma wyłącznie charakter pomocniczy.
Wiążący tekst aktu prawnego został opublikowany w Dziennikach Ustaw.

wykroczenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 395).

2. Orzeczone i wyegzekwowane kary grzywien, o których mowa w art. 119-123, sądy przekazują bezpośrednio na rachunek dysponenta Funduszu Pracy, w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących sposobu wykonywania budżetu państwa.

Rozdział 21

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 126. W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.[19)]) art. 91 otrzymuje brzmienie:

"Art. 91. § 1. Należności inne niż wymienione w art. 87 § 1 i 7 mogą być potrącane z wynagrodzenia pracownika tylko za jego zgodą wyrażoną na piśmie.

§ 2. W przypadkach określonych w § 1 wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości:

1) określonej w art. 87^1 § 1 pkt 1 - przy potrącaniu należności na rzecz pracodawcy,

2) 80% kwoty określonej w art. 87^1 § 1 pkt 1 - przy potrącaniu innych należności niż określone w pkt 1.".

Art. 127. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 128. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 i Nr 167, poz. 1372 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 719 i Nr 122, poz. 1143 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 129. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.[20)]) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 130. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.[21)]) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 131. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.[22)]) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 132. W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.[23)]) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do Najwyższej Izby Kontroli oraz Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.".

Art. 133. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.[24)]) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 134. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 i Nr 64, poz. 593) w art. 139 w ust. 1 uchyla się pkt 9.

Art. 135. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. Nr 199, poz. 1673, z późn. zm.[25)]) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 136. W ustawie z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391, z późn. zm.[26)]) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 137. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 oraz z 2004 r. Nr 69, poz. 624) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Art. 138. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593) wprowadza się następujące zmiany: (zmiany pominięte).

Rozdział 22

Przepisy przejściowe

Art. 139. 1. Zasiłki, dodatki szkoleniowe oraz inne świadczenia z tytułu bezrobocia przyznane bezrobotnym przed dniem wejścia w życie ustawy są wypłacane na zasadach określonych w dotychczasowych przepisach, z wyjątkiem ich waloryzacji i zawieszania, które są dokonywane na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

2. Do kwot z tytułu zasiłków, dodatków szkoleniowych oraz innych świadczeń z tytułu bezrobocia przyznanych na podstawie dotychczasowych przepisów za okres do dnia wejścia w życie ustawy zasady określone w art. 78 ustawy stosuje się odpowiednio.

3. Osoby, które do dnia wejścia w życie ustawy zostały skierowane na staż, szkolenie, prace interwencyjne, roboty publiczne i inne formy aktywizacji, kontynuują je na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

4. Umowy zawarte przed dniem wejścia w życie ustawy są kontynuowane na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

5. Pożyczki z Funduszu Pracy otrzymane na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają umorzeniu, rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu spłaty na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

6. Do refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne młodocianych

pracowników zatrudnionych na podstawie umów o pracę w celu przygotowania zawodowego zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 65) stosuje się przepisy obowiązujące przed dniem jej wejścia w życie, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2005 r.

7. Do dnia 30 czerwca 2005 r. powiatowe urzędy pracy refundują na dotychczasowych zasadach wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne od tych wynagrodzeń za młodocianych pracowników zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego na podstawie umów o refundację zawartych do dnia 31 sierpnia 2004 r.

8. Od dnia 1 lipca 2005 r. Ochotnicze Hufce Pracy stają się z mocy prawa stroną umów o refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne zawartych do dnia 31 sierpnia 2004 r. przez starostów z pracodawcami lub organizacjami pracodawców.

Art. 140. Do dnia 31 grudnia 2005 r. powiat może być organizatorem robót publicznych dla wszystkich osób bezrobotnych.

Art. 141. 1. Zasiłki przedemerytalne i świadczenia przedemerytalne przyznane na podstawie przepisów dotychczasowych są wypłacane i finansowane z Funduszu Pracy za okres do dnia przejęcia wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Zasiłki pogrzebowe wypłacane osobie, która poniosła koszty pogrzebu osoby pobierającej zasiłek przedemerytalny lub świadczenia przedemerytalne albo członka rodziny tej osoby pozostającego na jej utrzymaniu i spełniającego warunki do uzyskania renty rodzinnej, są finansowane z Funduszu Pracy za okres do dnia przejęcia wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, o ile nie przysługują one na podstawie odrębnych przepisów.

3. Zasiłki pogrzebowe, o których mowa w ust. 2, przysługują w wysokości określonej w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 142. 1. Naczelna Rada Zatrudnienia oraz wojewódzkie i powiatowe rady zatrudnienia w składzie istniejącym w dniu wejścia w życie ustawy działają do dnia 30 czerwca 2004 r.

2. Dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy i wicedyrektorzy pełniący funkcje w dniu wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa dyrektorami wojewódzkich urzędów pracy i wicedyrektorami w rozumieniu ustawy bez konieczności ich ponownego powoływania.

3. Kierownicy powiatowych urzędów pracy i ich zastępcy pełniący funkcje w dniu wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa odpowiednio dyrektorami i zastępcami dyrektorów powiatowych urzędów pracy w rozumieniu ustawy bez konieczności ich ponownego powoływania.

4. Osoby zatrudnione w urzędach pracy lub ochotniczych hufcach pracy w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli przez okres co najmniej 12 miesięcy były zatrudnione na stanowiskach pośrednika pracy lub wykonujące zadania w zakresie pośrednictwa pracy, z dniem wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa pośrednikami pracy, o których mowa w art. 92 ust. 2.

5. Osoby zatrudnione w urzędach pracy lub ochotniczych hufcach pracy w dniu wejścia w

życie ustawy, jeżeli przez okres co najmniej 12 miesięcy były zatrudnione na stanowiskach doradcy zawodowego lub wykonujące zadania w zakresie poradnictwa zawodowego, z dniem wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa doradcami zawodowymi, o których mowa w art. 94 ust. 2.

5a. Osoby, o których mowa w ust. 4 i 5 mogą wystąpić z wnioskiem do wojewody o nadanie licencji zawodowej, o której mowa w art. 93 ust. 2 pkt 1 i art. 95 ust. 2 pkt 1, nie później jednak niż do dnia 30 kwietnia 2009 r.

6. Osoby zatrudnione w urzędach pracy lub ochotniczych hufcach pracy w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli przez okres co najmniej 12 miesięcy były zatrudnione przy wykonywaniu zadań dotyczących opracowania i realizacji programów i projektów międzynarodowych z zakresu rynku pracy, z dniem wejścia w życie ustawy stają się z mocy prawa specjalistami do spraw programów w rozumieniu niniejszej ustawy.

7. Osoby zatrudnione w urzędach pracy lub ochotniczych hufcach pracy w dniu wejścia w życie ustawy, jeżeli przez okres co najmniej 12 miesięcy zatrudnione były przy wykonywaniu zadań dotyczących organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych, stają się z mocy prawa specjalistami do spraw rozwoju zawodowego w rozumieniu ustawy.

Art. 143. Instytucje szkoleniowe mogą prowadzić działalność w zakresie określonym ustawą bez konieczności uzyskania wpisu, o którym mowa w art. 20 ust. 1, w okresie do 6 miesięcy po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 144. Uprawnienia nabyte na podstawie przepisów o ułatwieniu zatrudnienia absolwentom szkół są kontynuowane na dotychczasowych zasadach do czasu ich wygaśnięcia.

Art. 145. Ilekroć w przepisach prawa jest mowa o ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu przez odwołanie się do odrębnych przepisów lub wprost do ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, rozumie się przez to odwołanie do niniejszej ustawy.

Art. 146. Sprawy, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wszczęto postępowanie odwoławcze lub postępowanie przed sądem administracyjnym, podlegają rozpatrzeniu według przepisów dotychczasowych.

Art. 147. Szkoły policealne kształcące w zawodzie "pracownik socjalny" przeprowadzają ostatni nabór słuchaczy na ten kierunek w roku szkolnym 2004/2005.

Art. 148. Przepis art. 106 ust. 2 stosuje się odpowiednio do zaciągania kredytów i pożyczek na uzupełnienie środków niezbędnych na wypłatę zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych za okres, w którym wypłata zasiłków przedemerytalnych i świadczeń przedemerytalnych jest dokonywana z Funduszu Pracy.

Art. 149. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 7, art. 22, art. 36 ust. 1 pkt 1-5, art. 36 ust. 3, art. 37 ust. 18, art. 37b ust. 6, art. 45, art. 49 ust. 1 pkt 1,

art. 49 ust. 2, art. 51 ust. 1-5, art. 57 ust. 6 i 8, art. 57a ust. 9 i art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, z późn. zm.[27)]) zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy.

2. Rozporządzenie Rady Ministrów wydane na podstawie art. 37h ust. 1 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu zachowuje moc do dnia 31 grudnia 2005 r.

Art. 150. Upoważnia się ministra właściwego do spraw finansów publicznych do dokonania, na wniosek ministra właściwego do spraw pracy, przeniesienia planowanych wydatków na finansowanie zadań dotyczących zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu określonych w ustawie budżetowej na rok 2004 między odpowiednimi częściami, działami, rozdziałami i paragrafami.

Art. 150a. 1. Prawo do zasiłku przedemerytalnego albo świadczenia przedemerytalnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2001 r., przysługuje osobie, która do dnia 12 stycznia 2002 r. spełniła warunki do jego nabycia, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Prawo do zasiłku przedemerytalnego albo świadczenia przedemerytalnego, o którym mowa w ust. 1, przysługuje również osobie, która do dnia 12 stycznia 2002 r. nie spełniła warunku posiadania okresu uprawniającego do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, jeżeli w dniu 31 grudnia 2001 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych i w wyniku zaliczenia okresu pobierania tego zasiłku do okresu uprawniającego do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego uzyskałaby prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

3. Prawo do zasiłku przedemerytalnego albo świadczenia przedemerytalnego przysługuje za okres od dnia spełnienia warunków do jego nabycia określonych w ustawie, o której mowa w ust. 1, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2001 r., nie wcześniej jednak niż od dnia 1 stycznia 2002 r., z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Osobie, o której mowa w ust. 2, prawo do zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, o którym mowa w ust. 1, przysługuje od dnia złożenia wniosku o jego przyznanie, o ile w dniu jego złożenia spełnia warunki do nabycia tego prawa określone w ustawie, o której mowa w ust. 1, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2001 r.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1 i 2, może złożyć wniosek o przyznanie prawa do zasiłku przedemerytalnego albo świadczenia przedemerytalnego do dnia 28 lutego 2006 r., do właściwego dla jej miejsca zamieszkania powiatowego urzędu pracy.

6. Starosta rozpatruje wnioski, o których mowa w ust. 5, wydaje decyzje oraz wypłaca z Funduszu Pracy zasiłek przedemerytalny albo świadczenie przedemerytalne za okres do dnia 31 lipca 2004 r.

7. Starosta po rozpatrzeniu wniosku i wypłaceniu zasiłku przedemerytalnego albo świadczenia przedemerytalnego, za okres do dnia 31 lipca 2004 r. przekazuje dokumentację

osoby uprawnionej do pobierania zasiłku przedemerytalnego albo świadczenia przedemerytalnego, do organu rentowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby.

8. Zasiłek przedemerytalny albo świadczenie przedemerytalne, o których mowa w ust. 7, stają się, z dniem 1 sierpnia 2004 r., odpowiednio zasiłkiem przedemerytalnym i świadczeniem przedemerytalnym w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych.

9. Zasiłek przedemerytalny albo świadczenie przedemerytalne przysługujące:

1) do dnia 31 lipca 2004 r. są wypłacane na zasadach i w trybie obowiązującym w tym okresie przez właściwy powiatowy urząd pracy;
2) od dnia 1 sierpnia 2004 r. są wypłacane na zasadach i w trybie obowiązującym w tym okresie przez właściwy organ rentowy.

Art. 150b. 1. Pracownikowi byłego przedsiębiorstwa gospodarki rolnej przysługuje świadczenie przedemerytalne, jeżeli w okresie od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 lipca 2004 r. spełniał warunki określone w art. 37k ust. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 stycznia 2002 r., z wyłączeniem wyrazów "w dniu 7 listopada 2001 r.".

2. Prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje za okres od dnia spełnienia warunków do jego nabycia określonych w ustawie, o której mowa w ust. 1, w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 stycznia 2002 r., nie wcześniej jednak niż od dnia 1 stycznia 2002 r.

3. Przepis art. 150a ust. 5-9 stosuje się odpowiednio.

Art. 150c. Świadczenia przedemerytalne oraz zasiłki przedemerytalne przyznane na podstawie art. 150a i 150b wypłacane są bez odsetek ustawowych.

Art. 150d. 1. Prawo do świadczeń przedemerytalnych przyznanych przez powiatowy urząd pracy na podstawie przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu i ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na zasadach i w trybie określonym w tych przepisach na wniosek osoby uprawnionej (zainteresowanej) lub z urzędu, jeżeli po dniu przejęcia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaty tych świadczeń zostaną ujawnione okoliczności:

1) określone w art. 145 § 1 oraz art. 156 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego powodujące wznowienie postępowania lub stwierdzenie nieważności decyzji;
2) mające wpływ na prawo do świadczenia przedemerytalnego lub jego wysokość, zaistniałe po dniu ustalenia prawa do tego świadczenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku ponownego obliczenia przez organ rentowy wysokości emerytury dla celów ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego wskutek:

1) doliczenia dotychczas nieuwzględnionego okresu uprawniającego do emerytury, przebytego przed nabyciem prawa do świadczenia przedemerytalnego,
2) ponownego ustalenia podstawy wymiaru w myśl art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z

Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub doliczenia dotychczas nieuwzględnionego dochodu - przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego za okres, który wskazano do ustalenia podstawy wymiaru emerytury

- z tym, że wysokość emerytury oblicza się przy zastosowaniu kwoty bazowej ostatnio przyjętej do obliczenia wysokości tej emerytury.

3. W przypadku ujawnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń przedemerytalnych za okres przypadający przed dniem przejęcia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaty tych świadczeń dokonują powiatowe urzędy pracy według zasad określonych w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

4. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio do zasiłków przedemerytalnych.

Art. 150e. Udokumentowane okresy zatrudnienia lub wykonywania innej pracy zarobkowej za granicą u pracodawców zagranicznych w państwach niewymienionych w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a-c przebyte w okresie od dnia 1 listopada 2005 r. do dnia 25 sierpnia 2006 r. są zaliczane do okresu uprawniającego do zasiłku pod warunkiem opłacenia składki na Fundusz Pracy. Przepisy dotyczące trybu opłacania składek na Fundusz Pracy przez osoby podejmujące zatrudnienie lub inną pracę zarobkową za granicą u pracodawcy zagranicznego stosuje się odpowiednio.

Rozdział 23

Przepisy końcowe

Art. 151. Tracą moc:

1) ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514, z późn. zm.[28)]), z wyjątkiem art. 23 ust. 1 pkt 2 lit. g, który traci moc z dniem 30 kwietnia 2004 r.;
2) ustawa z dnia 18 września 2001 r. o ułatwieniu zatrudnienia absolwentom szkół (Dz. U. Nr 122, poz. 1325 i Nr 154, poz. 1793 oraz z 2002 r. Nr 112, poz. 975 i Nr 241, poz. 2074).

Art. 152. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 138 pkt 5-7, które wchodzą w życie z dniem 1 maja 2004 r.;
2) art. 12 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 września 2004 r.;
3) art. 101 ust. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

Zmiany w innych przepisach wprowadzone ustawą z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*

Art. 2. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.) w art. 14 w ust. 2 uchyla się pkt 13.

Art. 14. 2. Przychodem z działalności gospodarczej są również:
13) ~~środki zakładowego funduszu szkoleniowego, o którym mowa w art. 67 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), w części uznanej za koszt uzyskania przychodów:~~
~~a) niewykorzystane w roku podatkowym, w którym zostały wpłacone do tego funduszu, lub w ciągu roku podatkowego następującego po tym roku,~~
~~b) wykorzystane niezgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub przepisami ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców,~~
~~c) w przypadku likwidacji funduszu szkoleniowego;~~ (uchylony)

Art. 3. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:
1) w art. 39 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
"5. Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, ustala zawody, w których kształci szkoła, po zasięgnięciu opinii powiatowej i wojewódzkiej rady rynku pracy co do zgodności z potrzebami rynku pracy.";
2) w art. 86 w ust. 1b w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:
"a) wojewódzkiej lub powiatowej rady rynku pracy wydanymi po uzyskaniu stanowiska wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy,".

Art. 4. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.) w art. 12 w ust. 1 uchyla się pkt 5b.

Art. 12. 1. Przychodami, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 oraz art. 14, są w szczególności:
~~5b) środki zakładowego funduszu szkoleniowego, o którym mowa w art. 67 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), w części uznanej za koszt uzyskania przychodów:~~
~~a) niewykorzystane w roku podatkowym, w którym zostały wpłacone do tego funduszu, lub w ciągu roku podatkowego następującego po tym roku,~~
~~b) wykorzystane niezgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub przepisami ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców,~~
~~c) w przypadku likwidacji funduszu szkoleniowego;~~ (uchylony)

Art. 5. W ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013r. poz. 216 i 1643) w art. 56 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Przychody ze sprzedaży należących do Skarbu Państwa akcji i udziałów, stanowiących do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 1 marca 2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 25, poz. 253, z późn. zm.) rezerwę na cele uwłaszczenia, minister właściwy do spraw Skarbu Państwa przekazuje na wyodrębniony rachunek ministra właściwego do spraw pracy. Środki te przeznacza się na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw pracy na rzecz przeciwdziałania bezrobociu. Minister właściwy do spraw pracy może przekazać środki do:

1) Funduszu Pracy;
2) Banku Gospodarstwa Krajowego.".

Art. 6. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) w art. 11 w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9-12 w brzmieniu:

Art. 11. 2. Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może również korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:

1) szkoleń;
2) stażu;
3) prac interwencyjnych;
4) przygotowania zawodowego dorosłych;
5) badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji;
6) zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 ustawy o promocji;
7) finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 ustawy o promocji;
8) studiów podyplomowych.

"9) szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową;
10) bonu na zasiedlenie;
11) bonu szkoleniowego;
12) bonu stażowego.".

Art. 7. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 41 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

"10. Płatnik składek jest zwolniony z przekazywania informacji wynikającej z ust. 9 w przypadku pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne:

1) z emerytur i rent;
2) za bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.";

2) w art. 50: (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

"3. Dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, i na koncie płatnika składek, o których mowa w art. 45, mogą być udostępniane sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Straży Granicznej, komornikom sądowym, ośrodkom pomocy społecznej,

powiatowym centrom pomocy rodzinie, publicznym służbom zatrudnienia oraz Komisji Nadzoru Finansowego, z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.",

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie: (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

"9. Dane zgromadzone na kontach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się bezpłatnie sądom, prokuratorom, organom kontroli skarbowej, organom podatkowym, Państwowej Inspekcji Pracy, Straży Granicznej, ośrodkom pomocy społecznej, powiatowym centrom pomocy rodzinie, publicznym służbom zatrudnienia oraz Komisji Nadzoru Finansowego, a także w zakresie niezbędnym do realizacji świadczeń rodzinnych wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.",

c) dodaje się ust. 14-16 w brzmieniu: (wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2015 r.)

"14. Zakład udostępnia publicznym służbom zatrudnienia, w postaci elektronicznej, dane zgromadzone na koncie ubezpieczonego, o których mowa w art. 40, obejmujące:

1) imię i nazwisko,
2) datę urodzenia,
3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL - rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,
4) obywatelstwo,
5) kod i nazwę tytułu ubezpieczenia,
6) nazwę i dane identyfikacyjne płatnika,
7) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych,
8) datę zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych lub do ubezpieczenia zdrowotnego,
9) datę wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych lub z ubezpieczenia zdrowotnego,
10) rodzaje ubezpieczeń wraz z określeniem, czy dobrowolne, czy obowiązkowe,
11) wymiar czasu pracy,
12) informację o podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,
13) opłacone składki na ubezpieczenia społeczne za osoby prowadzące pozarolniczą działalność i osoby z nimi współpracujące,
14) informację o przekroczeniu rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
15) wykazane w imiennym raporcie miesięcznym przerwy w opłacaniu składek,
16) wypłacone świadczenia z ubezpieczenia chorobowego i z ubezpieczenia wypadkowego,
17) wypłacane świadczenia z ubezpieczenia emerytalnego i z ubezpieczeń rentowych,
18) imię i nazwisko oraz datę uzyskania lub utraty uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego przez członka rodziny

– w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

15. Zakład udostępnia powiatowym urzędom pracy i wojewódzkim urzędom pracy, w postaci elektronicznej, wykaz obejmujący dane osób ubezpieczonych, wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 9-9b, które w poprzednim miesiącu zostały zgłoszone do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego, także z innych tytułów - w terminie do 10 dnia roboczego następnego miesiąca.

16. Dane, o których mowa w ust. 15, obejmują:

1) imię i nazwisko;
2) datę urodzenia;
3) numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL - rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości oraz datę urodzenia i obywatelstwo;

4) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu niż wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 9-9b;
5) datę wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych lub z ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu niż wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 9-9b;
6) kod tytułu ubezpieczenia.".

Art. 8. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwanie szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych, a także odmowa lub przerwanie udziału w działaniach w zakresie integracji społecznej realizowanych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego przez osobę uzależnioną mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.";

2) w art. 17 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

Art. 17. 2. Do zadań własnych gminy należy:

"5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.";

3) w art. 108 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. W przypadku osób bezrobotnych podpisanie kontraktu socjalnego, w ramach którego są realizowane działania na rzecz wzmocnienia aktywności osoby bezrobotnej, może być dokonywane na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy na zasadach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.".

Art. 9. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 170) w art. 2:

1) w ust. 3:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:",

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.";

2) w ust. 5:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Do okresu 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ust. 3, wlicza się:",

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętego w tym okresie; w przypadku gdy zatrudnienie lub inna praca zarobkowa ustanie po upływie 180-dniowego okresu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje, jeżeli wniosek o przyznanie tego świadczenia zostanie złożony w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia ustania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.".

Art. 10. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2014 r. poz. 272) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

"3a) zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika na postanowienie o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu;",

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Datą niewypłacalności jest data wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości pracodawcy w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, data postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, data uprawomocnienia się postanowienia o zmianie sposobu prowadzenia postępowania upadłościowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i 3a.";

2) po art. 9b dodaje się art. 9c w brzmieniu:

"Art. 9c. Pracodawca, o którym mowa w art. 9, nie opłaca składek na Fundusz przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za skierowanych zatrudnionych bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia.";

3) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Organem opiniodawczo-doradczym dysponenta Funduszu w sprawach Funduszu jest Rada Rynku Pracy, powołana na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.".

Art. 11. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2012 r. poz. 404, 769 i 1544) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 w ust. 1 w pkt 3 lit. f otrzymuje brzmienie:

Art. 10. 1. Do zadań Państwowej Inspekcji Pracy należy:

3) kontrola legalności zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, wykonywania działalności oraz kontrola przestrzegania obowiązku:

"f) prowadzenia działalności przez podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), zgodnie z warunkami określonymi w art. 19c, art. 19d, art. 19ga i art. 85 ust. 2 tej ustawy;";

2) w art. 13 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

Art. 13. Kontroli Państwowej Inspekcji Pracy podlegają:

"3) podmioty, o których mowa w art. 18c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - w zakresie przestrzegania warunków określonych w art. 19c, art. 19d, art. 19ga i art. 85 ust. 2 tej ustawy;".

Art. 12. W ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1385, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 1291) w art. 17 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Umorzenia pożyczki w przypadku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje, w drodze decyzji, starosta na wniosek pożyczkobiorcy złożony w terminie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 lub z urzędu w wypadku śmierci pożyczkobiorcy bez konieczności uzyskania opinii powiatowej rady rynku pracy.".

Przepisy przejściowe ustawy z dnia 14 marca 2014 r. *o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598)*

Art. 13. Osoby powołane na stanowisko dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy i dyrektora powiatowego urzędu pracy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują dotychczasowe stanowiska.

Art. 14. Do dnia powołania Rady Rynku Pracy, wojewódzkich rad rynku pracy i powiatowych rad rynku pracy zadania tych rad wykonują odpowiednio Naczelna Rada Zatrudnienia, wojewódzkie rady zatrudnienia i powiatowe rady zatrudnienia, działające w składzie i na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 15. Profil pomocy dla bezrobotnego, o którym mowa w art. 33 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dla osoby zarejestrowanej jako bezrobotna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powinien być ustalony nie później niż w terminie do dnia 31 grudnia 2014 r.

Art. 16. Indywidualne plany działania, o których mowa w art. 34a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dla osób zarejestrowanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, opracowuje się na zasadach i w terminach określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 17. Bezrobotnym do 25 roku życia, o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zarejestrowanym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powiatowy urząd pracy powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych albo innej formy pomocy określonej w ustawie, w terminie wynikającym z przepisów dotychczasowych.

Art. 18. Do ustalenia w 2014 r. łącznej kwoty wydatków możliwych do poniesienia na realizację programów specjalnych, o której mowa w art. 66a ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 19. W 2014 r. spełnieniem przez powiatowy urząd pracy warunku, o którym mowa w art. 66e ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, będzie osiągnięcie na dzień 31 grudnia 2013 r. wskaźnika procentowego udziału pracowników powiatowego urzędu pracy zatrudnionych na stanowiskach, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w całkowitym zatrudnieniu na poziomie niższym niż 5 punktów procentowych poniżej średniego procentowego wskaźnika udziału pracowników uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy lub osiągnięcie wskaźnika liczby bezrobotnych przypadających na jednego pracownika powiatowego urzędu pracy zatrudnionego na jednym ze stanowisk, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1–4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na poziomie wyższym niż 15% powyżej średniego wskaźnika liczby bezrobotnych uzyskanego we wszystkich powiatowych urzędach pracy.

Art. 20.1. W 2014 r. minister właściwy do spraw pracy, po uzyskaniu opinii Naczelnej Rady Zatrudnienia, ustali priorytety, wzór podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego i plan ich wydatkowania oraz dodatkowe priorytety i kryteria podziału środków z rezerwy Krajowego Funduszu Szkoleniowego, o których mowa w art. 22 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w latach 2014 i 2015 przeznacza się na wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w wieku co najmniej 45 lat.

3. Kwota środków Funduszu Pracy przeznaczonych w 2014 r. na finansowanie zadań realizowanych w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego wynosi 40 mln zł.

Art. 21. Do środków zakładowego funduszu szkoleniowego zgromadzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 22.1. Zasiłki dla bezrobotnych przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są wypłacane przez okres wynikający z przepisów dotychczasowych.

2. Bezrobotni, będący w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w okresie 7 dni oczekiwania na nabycie prawa do zasiłku albo w okresie, o którym mowa w art. 75 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, nabywają to prawo na zasadach i na okresy wynikające z przepisów dotychczasowych.

3. Dokumentem, o którym mowa w art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jest również dokument poświadczający 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych przyznanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23.Umowy zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 są realizowane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 24. Wnioski pracodawców o refundację z Funduszu Pracy kosztów szkoleń pracowników lub pracodawcy złożone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są rozpatrywane na zasadach wynikających z przepisów dotychczasowych.

Art. 25.1. Pracownicy urzędów pracy, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są zatrudnieni na stanowisku lidera klubu pracy i posiadają wykształcenie wyższe, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się doradcami zawodowymi, z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia.

2. Pracownicy urzędów pracy, którzy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są zatrudnieni na stanowisku lidera klubu pracy i nie posiadają wykształcenia wyższego, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się pośrednikami pracy, z zachowaniem dotychczasowego wynagrodzenia.

Art. 26.W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy minister właściwy do spraw pracy przekaże samorządom powiatów środki, o których mowa w art. 108 ust. 1h ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, za okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do ostatniego dnia miesiąca, w którym niniejsza ustawa weszła w życie.

Art. 27. Kwoty środków Funduszu Pracy, o których mowa w art. 109 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, na finansowanie w 2014 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań realizowanych przez powiaty są ustalane przez zarząd województwa, według kryteriów określonych przez sejmik województwa na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 28.Do ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie w 2014 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań w województwie stosuje się odpowiednio przepisy dotychczasowe.

Art. 29.1. Minister właściwy do spraw pracy przeprowadzi analizę nowych rozwiązań wprowadzonych niniejszą ustawą, w szczególności rozwiązań, o których mowa w art. 108 ust. 1g–1i oraz w art. 109 ust. 7h–7m ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i przedstawi jej wyniki do końca II kwartału 2016 r. na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy.

2. Wyniki przeprowadzonej analizy nowych rozwiązań, o których mowa w art. 109 ust. 7j ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zostaną przedstawione do końca II kwartału 2017 r.

Art. 30. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 109 ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów

wykonawczych wydanych na podstawie art. 109 ust. 11 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2014 r.

Art. 31.Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dnia od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 1 pkt 9 lit. b i d oraz pkt 40, 45–47, 49 i 50, które wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2014r.;

2) art. 1:

a) pkt 6 lit. b w zakresie art. 9 ust. 2d pkt 3,

b) pkt 9 lit. a tiret pierwsze,

c) pkt 29 w zakresie art. 36a ust. 4 pkt 1 w odniesieniu do Ochotniczych Hufców Pracy i art. 36d ust. 2 pkt 3 lit. b,

d) pkt 78 w zakresie art. 106a ust. 5 pkt 1,

e) pkt 81 lit. a w zakresie art. 109 ust. 2c,

f) pkt 81 lit. c

– które wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

3) art. 7 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

---

1) Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:
- dyrektywy 68/360/EWG z dnia 15 października 1968 r. o zniesieniu restrykcji dotyczących przemieszczania się oraz pobytu we Wspólnocie pracowników z państw członkowskich oraz ich rodzin (Dz. Urz. EWG L 257 z 19.10.1968),
- dyrektywy 90/364/EWG z dnia 28 lipca 1990 r. o prawie pobytu (Dz. Urz. EWG L 180 z 13.07.1990),
- dyrektywy 90/365/EWG z dnia 28 lipca 1990 r. o prawie pobytu pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek, którzy zakończyli działalność zawodową (Dz. Urz. EWG L 180 z 13.07.1990),
- dyrektywy 93/96/WE z dnia 29 października 1993 r. o prawie pobytu studentów (Dz. Urz. EWG L 317 z 18.12.1993),
- dyrektywy Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz. Urz. WE L 180 z 19.07.2000, str. 22; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 20, t. 1, str. 23),
- dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. WE L 303 z 02.12.2000, str. 16; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 79),

- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/54/WE z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz. Urz. UE L 204 z 26.07.2006, str. 23).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej - dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - wydanie specjalne.

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 589 i 769 oraz z 2013 r. poz. 628.

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 227, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203, z 2012 r. poz. 118, 251, 637, 664 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 240.

4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075, z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 85, poz. 458 i Nr 230, poz. 1370.

5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 279, poz. 1644 oraz z 2012 r. poz. 1237.

6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz.

589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 908 i 1110 oraz z 2013 r. poz. 2.

7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 127, poz. 857, z 2011 r. Nr 139, poz. 814, Nr 207, poz. 1230 i Nr 234, poz. 1385, z 2012 r. poz. 354 oraz z 2013 r. poz. 193.

8) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1793 i 1800, z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2009 r. Nr 219, poz. 1707.

9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251, z 2006 r. Nr 149, poz. 1074 i Nr 249, poz. 1832, z 2008 r. Nr 216, poz. 1370, z 2009 r. Nr 161, poz. 1277 oraz z 2011 r. Nr 84, poz. 455.

10) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1412, Nr 245, poz. 1775 i Nr 249, poz. 1825, z 2007 r. Nr 109, poz. 747, z 2008 r. Nr 116, poz. 730 i Nr 237, poz. 1655, z 2009 r. Nr 56, poz. 458, z 2010 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 226, poz. 1475 oraz z 2013 r. poz. 660.

11) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21.

12) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 781, Nr 178, poz. 1059, Nr 205, poz. 1202 i Nr 234, poz. 1389 i 1391, z 2012 r. poz. 362, poz. 596, 769, 1010, 1342, 1448 i 1540 oraz z 2013 r. poz. 21 i 613.

13) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1206, z 2012 r. poz. 941 i 979 oraz z 2013 r. poz. 87.

14) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132,

poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 98, poz. 625 i 626, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 152, poz. 1018 i 1021, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474 i Nr 240, poz. 1602, z 2011 r. Nr 17, poz. 78, Nr 24, poz. 130, Nr 39, poz. 202, Nr 48, poz. 245, Nr 72, poz. 381, Nr 94, poz. 549, Nr 117, poz. 678, Nr 133, poz. 767, Nr 160, poz. 964, Nr 191, poz. 1135, Nr 217, poz. 1280, Nr 233, poz. 1381 i Nr 240, poz. 1431 oraz z 2012 r. poz. 611.

15) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1654 i 1656, z 2009 r. Nr 69, poz. 595, Nr 79, poz. 667 i Nr 97, poz. 800, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 232, poz. 1378 i Nr 233, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 637, 1342 i 1529.

16) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818, z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, z 2010 r. Nr 81, poz. 531 oraz z 2011 r. Nr 92, poz. 532.

17) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 91, poz. 742, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1211.

18) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1101, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 35.

19) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959.

20) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535 i Nr 93, poz. 894.

21) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162,

poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615, z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185 i Nr 200, poz. 1683, z 2003 r. Nr 6, poz. 65, Nr 128, poz. 1176, Nr 137, poz. 1304 i Nr 203, poz. 1966 oraz z 2004 r. Nr 69, poz. 624 i Nr 96, poz. 959.

22) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1082, z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887, Nr 156, poz. 1019 i Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 49, poz. 486, Nr 90, poz. 1001, Nr 95, poz. 1101 i Nr 111, poz. 1280, z 2000 r. Nr 48, poz. 550 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 39, poz. 459, Nr 100, poz. 1080, Nr 125, poz. 1368, Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1792 i 1800, z 2002 r. Nr 169, poz. 1387, Nr 200, poz. 1679 i 1683 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 90, poz. 844, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2262 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959.

23) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 106, poz. 673, Nr 115, poz. 741 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2001 r. Nr 4, poz. 26 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 240, poz. 2055.

24) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 19, poz. 177 i Nr 64, poz. 593.

25) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 83, poz. 760 i Nr 223, poz. 2217.

26) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 73, poz. 660, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 166, poz. 1609, Nr 190, poz. 1864, Nr 202, poz. 1956, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 5, poz. 37, Nr 19, poz. 177, Nr 64, poz. 593, Nr 93, poz. 892 i 896 i Nr 96, poz. 959.

27) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 142, poz. 1380, Nr 166, poz. 1608, Nr 203, poz. 1966, Nr 210, poz. 2036 i 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 69, poz. 624 i Nr 96, poz. 959.

28) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 142, poz. 1380, Nr 166, poz. 1608, Nr 203, poz. 1966, Nr 210, poz. 2036 i 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 69, poz. 624 i Nr 96, poz.

959.

Przypisy:

[1)] Obecnie: budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, stosownie do art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2012.951), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

[2)] Art. 33 ust. 4d zmieniony przez art. 15 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2013.675) z dniem 17 czerwca 2013 r.

[3)] Art. 33 ust. 4g dodany przez art. 15 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2013.675) z dniem 17 czerwca 2013 r.

[4)] Uchylony przez art. 1 pkt 34 lit. b) ustawy ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2010.257.1725), która weszła w życie z dniem 1 lutego 2011 r.

[5)] Uchylony przez art. 1 pkt 15 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy o Policji, ustawy - Przepisy wprowadzające Kodeks karny oraz ustawy - Kodeks postępowania karnego (Dz.U.2010.98.626), która weszła w życie z dniem 8 września 2010 r.

[6)] Art. 104a zmieniony przez art. 15 pkt 2 ustawy z dnia 28 maja 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2013.675) z dniem 17 czerwca 2013 r.

[7)] Uchylony przez art. 1 pkt 19 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U.2009.6.33), która weszła w życie z dniem 1 lutego 2009 r.